

מדינת ישראל
משרד החוץ

שנתון המסמכים הרשמיים

2005

ירושלים, תמוז תשע"ד, יולי 2014

משרד החוץ מחלקת מאגרי מידע והיסטוריה

חברי המערכת

רחל דיין - מנהלת מח' מאגרי מידע והיסטוריה
יוסף בלט - עורך כללי

כל הזכויות שמורות ©2014

נשיא המדינה משה קצב

ראש הממשלה אריאל שרון

שר החוץ סילבן שלום

תוכן העניינים

עמ' 5	ברכת סגן ראש הממשלה ושר החוץ, אביגדור ליברמן
עמ' 6	מבוא: מנהלת מחלקת מאגרי מידע והיסטוריה, רחל דיין
עמ' 7	רשימת המסמכים
עמ' 11	רשימת הנספחים
עמ' 12	לוח האירועים 2005
עמ' 17	מסמכים
עמ' 173	נספחים
עמ' 209	מפתח השמות והעניינים
עמ' 213	כותרת (אנגלית)
עמ' 214	חברי המערכת (אנגלית)
עמ' 215	תוכן העניינים (אנגלית)
עמ' 216	ברכת ס/ראש הממשלה ושר החוץ, מר אביגדור ליברמן (אנגלית)
עמ' 217	מבוא מנהלת מח' מאגרי מידע והיסטוריה, רחל דיין (אנגלית)

שר החוץ

כ"ב בתמוז תשע"ד
20 ביולי 2014

ברצוני לברך על ההוצאה לאור של "שנתון המסמכים הרשמיים" לשנת 2005 של משרד החוץ, שהינו השנתון השלושה עשר במספר בסדרה, מאז חודשה הפקתו והוצאתו לאור. "שנתון המסמכים הרשמיים" מהווה כלי חשוב לזיכרון ההיסטורי של מדינת ישראל.

השנתון מציג בפני הציבור את הפעילות המגוונת שעליה מופקד משרד החוץ ואת המידע הבלתי מסווג והרשמי, המתועד בנוגע ליחסי החוץ של מדינת ישראל.

שנתון המסמכים הנוכחי מכיל מאות עמודים וכולל עשרות מסמכים רשמיים חשובים והתבטאויות של מעצבי מדיניות החוץ והביטחון, בעברית ובאנגלית והינו מסמך יסוד חשוב לעיון, למחקר ולתיעוד.

ברכותיי ומלוא הערכתי לגב' רחל דיין, מנהלת מחלקת מאגרי מידע והיסטוריה, על המסירות, השקדנות, הדיוק והמאמץ שהשקיעה בהפקתו ובהוצאתו לאור של "שנתון המסמכים הרשמיים" של משרד החוץ ומדינת ישראל.

בברכה,

אביגדור ליברמן

מבוא

שנתון המסמכים הרשמיים לשנת 2005 הינו השנתון השלושה עשר מאז חודשה הפקתו. השנתון מביא בפני הקוראים את ציוני הדרך המרכזיים בעשייה המדינית רבת ההיקף של משרד החוץ הישראלי והתבטאויות של מעצבי מדיניות החוץ והביטחון.

בשנת 2005 היינו עדים לאירועים שונים בתחום המדיני והתפתחויות באזור ובהם:

- פסגת שארם-א-שייח' לחידוש המשא ומתן עם הפלשתינים.
- ציון 60 שנה לשחרור מחנות ההשמדה אושוויץ ובירקנאו וקביעת יום השנה הבינ"ל לזכר קורבנות השואה.
- מימוש "תכנית ההתנתקות" ופינוי ההתיישבות היהודית ומחנות צה"ל: מגוש קטיף, רצועת עזה ומהשומרון.
- הודעת ראש הממשלה בדבר פיזור הכנסת וקיום בחירות כלליות תוך 90 יום.

השנתון מופץ, כבכול שנה, לדרג הבכיר במשרד החוץ, לראשי נציגויות ישראל בעולם ולראשי הנציגויות הזרות בישראל, לשרים ולחברי הכנסת, למוסדות להשכלה גבוהה, למכוני מחקר, לספריות ועוד.

המידע המלוקט בשנתון לקוח מפרסומי משרד החוץ, הכנסת, משרד ראש הממשלה, לשכת העיתונות הממשלתית ודובר צה"ל. המידע עבר הגהה ועריכה בהתאם לצורך. החומר מוגדר כולו כבלתי מסווג ומותר לשימוש. השנתון משמש ככלי עזר זמין לנבחרי ציבור, לעוסקים במחקר מדיני והיסטורי, ולכלל המתעניינים במדיניות החוץ והביטחון של ממשלת ישראל.

ברצוני להודות למר יוסי בלט, העורך הכללי, על תרומתו בהכנת השנתון.

רחל דיין
מנהלת מח' מאגרי מידע והיסטוריה

ירושלים, כ"ב בתמוז תשע"ד
20 ביולי 2014

רשימת המסמכים

מס'	תאריך	נושא	עמוד
1	4.1.2005	דברי סגן ראש הממשלה ושר החוץ סילבן שלום לאחר פגישתו עם שר החוץ של תורכיה Abdullah Gul בירושלים.	18
2	16.1.2005	דברי סגן ראש הממשלה ושר החוץ סילבן שלום לאחר פגישתו עם שר החוץ של יפן Nobutaka Machimura בירושלים.	20
3	19.1.2005	דברי סגן ראש הממשלה ושר החוץ סילבן שלום לאחר פגישתו עם שר החוץ של לוקסמבורג Jean Asselborn בירושלים.	22
4	24.1.2005	נאום סגן ראש הממשלה ושר החוץ סילבן שלום בעצרת המיוחדת של האו"ם לציון שישים שנה לשחרור מחנות ההשמדה.	24
5	26.1.2005	דברי ראש הממשלה אריאל שרון בישיבת כנסת מיוחדת לציון יום המאבק באנטישמיות.	29
6	27.1.2005	נאום נשיא המדינה משה קצב בעצרת לציון 60 שנה לשחרור מחנה אושוויץ – ביקרנאו בפולין.	31
7	2.2.2005	נאום ראש הממשלה אריאל שרון ונאום נשיא הרפובליקה הפדרלית של גרמניה Horst Kohler בישיבה מיוחדת בכנסת.	34
8	2.2.2005	נאום סגן ראש הממשלה וסגן שר החוץ סילבן שלום בפני נציג לשכת המסחר הבריטית.	42
9	8.2.2005	נאום ראש הממשלה אריאל שרון בסיום פסגת שארם א-שייח.	47
10	20.2.2005	דברי ראש הממשלה אריאל שרון בפני משלחת של ועידת הנשיאים בירושלים.	49
11	24.2.2005	דברי סגן ראש הממשלה ושר החוץ סילבן שלום לאחר פגישתו עם מזכיר נאט"ו Jaap de Hoop Scheffer בירושלים.	51
12	7.3.2005	נאום סגן ראש הממשלה ושר החוץ סילבן שלום בבית הספר 'קנדי סקול' לממשל בבוסטון.	53
13	15.3.2005	דברי ראש הממשלה אריאל שרון בטקס חנוכת המוזיאון החדש לתולדות השואה ב"יד ושם".	59

61	נאום ראש הממשלה אריאל שרון במושב מיוחד לרגל חנוכת המוזיאון החדש ב"ד ושם".	16.3.2005	14
63	דברי הספד בעקבות מות האפיפיור יוחנן פאולוס ה-II.	2.4.2005	15
64	דברי ראש הממשלה אריאל שרון ונשיא ארצות הברית ג'ורג' בוש לאחר פגישתם בטקס.	11.4.2005	16
72	דברי ראש הממשלה אריאל שרון לזכרו של נשיא המדינה לשעבר עזר וייצמן ז"ל.	26.4.2005	17
74	נאום נשיא המדינה משה קצב בטקס לציון יום הזיכרון לשואה ולגבורה ב"ד ושם".	4.5.2005	18
76	נאום ראש הממשלה אריאל שרון בטקס לציון יום הזיכרון לשואה ולגבורה ב"ד ושם".	4.5.2005	19
77	נאום ראש הממשלה אריאל שרון לציון 60 שנה לניצחון בעלות הברית על הנאצים.	9.5.2005	20
79	נאום נשיא המדינה משה קצב בטקס יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל בכותל המערבי.	10.5.2005	21
81	נאום ראש הממשלה אריאל שרון בטקס יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל בהר הרצל.	11.5.2005	22
82	ברכת נשיא המדינה משה קצב ליהודי התפוצות לרגל יום העצמאות ה-57 למדינת ישראל.	11.5.2005	23
84	ברכת ראש הממשלה אריאל שרון ליהודי התפוצות לרגל יום העצמאות ה-57 למדינת ישראל.	11.5.2005	24
85	ברכת סגן ראש הממשלה ושר החוץ סילבן שלום ליהודי התפוצות לרגל יום העצמאות ה-57 למדינת ישראל.	11.5.2005	25
87	דברי ראש הממשלה אריאל שרון למנהיגי ארגונים יהודיים אמריקניים בניו יורק.	22.5.2005	26
91	נאום ראש הממשלה אריאל שרון בכנס AIPAC בושינגטון.	24.5.2005	27
95	דברי ראש הממשלה אריאל שרון בישיבה מיוחדת בכנסת לזכרו של נשיא המדינה לשעבר עזר וייצמן ז"ל.	15.6.2005	28
96	דברי ראש הממשלה אריאל שרון ומזכירת המדינה האמריקנית קונדוליסה רייס.	19.6.2005	29

98	דברי ראש הממשלה אריאל שרון לאחר פגישתו עם יושב ראש הרשות הפלשתינית מחמוד עבאס בירושלים.	21.6.2005	30
100	נאום ראש הממשלה אריאל שרון בעצרת הסוכנות היהודית בירושלים.	28.6.2005	31
104	דברי סגן ראש הממשלה ושר החוץ סילבן שלום ושר החוץ של בריטניה Jack Straw בלונדון .	26.7.2005	32
112	דברי ראש הממשלה אריאל שרון בפני הקהילה היהודית בפריז.	28.7.2005	33
115	נאום נשיא המדינה משה קצב לאומה ערב ההתנתקות.	14.8.2005	34
117	דברי ראש הממשלה אריאל שרון ביום יישום תכנית ההתנתקות.	15.8.2005	35
118	דברי ראש הממשלה אריאל שרון בישיבת הממשלה.	21.8.2005	36
120	נאום סגן ראש הממשלה ושר החוץ סילבן שלום במכון למדיניות המזרח הקרוב בושינגטון.	13.9.2005	37
125	נאום ראש הממשלה אריאל שרון בעצרת הכללית ה-60 של האו"ם.	15.9.2005	38
128	נאום סגן ראש הממשלה ושר החוץ סילבן שלום בעצרת הכללית ה-60 של האו"ם.	20.9.2005	39
133	נאום נשיא המדינה משה קצב בפני הפרלמנט של ליטא.	22.9.2005	40
136	נאום סגן ראש הממשלה ושר החוץ סילבן שלום בפני ראשי הארגונים היהודיים בצרפת.	29.10.2005	41
142	נאום נשיא המדינה משה קצב בפתיחת מושב החורף של הכנסת.	31.10.2005	42
145	דברי ראש הממשלה אריאל שרון בפתיחת מושב החורף של הכנסת.	31.10.2005	43
147	הודעת ראש הממשלה בדבר פיזור הכנסת וקיום בחירות כלליות תוך 90 יום.	1.11.2005	44
149	נאום נשיא המדינה משה קצב בכנס המכון לדמוקרטיה לציון עשור לרצח ראש הממשלה לשעבר יצחק רבין ז"ל.	3.11.2005	45

154	דברי סגן ראש הממשלה ושר החוץ סילבן שלום לזכרו של שמעון ויזנטל ז"ל.	9.11.2005	46
159	דברי סגן ראש הממשלה ושר החוץ סילבן שלום בוועידת ראש הממשלה לעסקים.	10.11.2005	47
164	דברי ראש הממשלה אריאל שרון בפני פורום סבן לקידום הדיאלוג האמריקני ישראלי.	14.11.2005	48
167	דברי ראש הממשלה אריאל שרון בכנסת במלאת עשור לרצח ראש הממשלה לשעבר יצחק רבין ז"ל.	14.11.2005	49
168	דברי סגן ראש הממשלה ושר החוץ סילבן שלום בוועידה העולמית למידע חברתי בטוניס.	16.11.2005	50

רשימת הנספחים

מס'	תאריך	נושא	עמוד
1	17.8.2005	איגרות מלך מרוקו מוחמד ה-6 ונשיא דרום אפריקה טאבו מבקי לראש הממשלה אריאל שרון בעקבות ההתנקות	174
2	23.9.2005	הצהרת הקווארטט	176
3	27.10.2005	איגרת סגן ראש הממשלה ושר החוץ סילבן שלום לעמיתיו שרי החוץ בתגובה לאיום נשיא איראן לחיסול ישראל	178
4	31.12.2005	רשימת שרי הממשלה	180
5	31.12.2005	רשימת חברי הכנסת	181
6	31.12.2005	יחסי החוץ של ישראל ב- 2005	183
7	31.12.2005	רשימת הסכמים שעליהם חתמה ישראל עם ארצות חוץ, ואשר נכנסו לתוקף בשנת 2005	196
8	31.12.2005	פעילות המרכז לשיתוף בין-לאומי (מש"ב) בשנת 2005.	199
9	31.12.2005	רשימת ההחלטות שנתקבלו במוסדות האו"ם בנושאי ישראל- ערב בשנת 2005	205

לוח האירועים

ינואר

- 7.1.05 סמ"ר יוסף עטיה מפתח תקווה וסג"מ אריאל בודה מתל אביב נהרגים ו- 2 חיילים ואזרח נפצעים בפיגוע ירי בסמוך ליישוב מגדלים שבשומרון.
- 9.1.05 סרן שרון אלמקייס מעתלית נהרג מהפעלת מטען חבלה נגד ג'יפ של צה"ל בהר דב שבגבול הצפון.
- 9.1.05 מחמוד עבאס (אבו מאזן) נבחר ליו"ר הרשות הפלשתינית ברוב של 70% מכלל קולות ההצבעה. המועמד מוסטפא ברגותי זוכה ב- 20% קולות בלבד.
- 9.1.05 שר החוץ של ארגנטינה Rafael Bielsa מגיע לביקור בישראל.
- 11.1.05 ניסים ארביד, אזרח ישראחי מן ההתיישבות ניסנית, מת מפצעיו לאחר שנפצע אנושות מירי של פצצת מרגמה לעבר אזור התעשייה ארז שברצועת עזה.
- 11.1.05 הכנסת מאשרת את הממשלה החדשה בראשות אריאל שרון בזכות קולות סיעות "יחד" ו"רע"מ". 13 מתנגדים מסיעת הליכוד מצביעים נגד.
- 12.1.05 גדעון רבלין, אזרח ישראלי מגני טל בגוש קטיף נהרג באזור החממות שביישוב מורג ו- 3 חיילים נפצעים ממטען חבלה המופעל לעבר ג'יפ הסיור שלהם.
- 13.1.05 3 מחבלים- מתאבדים פורצים את מחסום צה"ל במעבר קרני שברצועת עזה וגורמים למותם של 6 אזרחים ישראליים. שמות ההרוגים: איוון שמילוב, הרצל שלמה ודרור גזרי משדרות; עופר טירי מאשקלון, מנעם אבו-סביה מדבוריה ואבראהים כחילי מאום אל-גאנם.
- 15.1.05 אלה אבוקסיס, תושבת שדרות נפגעת מפצצת מרגמה המשוגרת ליישוב יחד עם אחיה הקטן. ב-21.1 היא נפטרת בעקבות ניתוקה ממכשיר ההנשמה שאליו חוברה מאז פציעתה.
- 18.1.05 עודד שרון, איש שב"כ מגן יבנה, נהרג בפיגוע התאבדות בצומת גוש קטיף ו-8 אנשים נוספים נפצעים.
- 26.1.05 נשיא המדינה משה קצב יוצא לביקור בפולין, לרגל אירוע לציון 60 שנה לשחרור מחנות ההשמדה אושוויץ – בירקנאו.
- 27.1.05 עצרת האו"ם מכריזה על יום השנה הבינלאומי לזכר קורבנות השואה.

פברואר

- 6.2.05 מזכירת המדינה האמריקנית קונדוליזה רייס מגיעה לביקור ראשון בתפקידה זה בישראל.
- 10.2.05 יובל דיסקין מתמנה לראש השב"כ וייכנס לתפקידו ב-15.5.
- 13.2.05 ראש ממשלת נורבגיה Kjell Magne Bondevik מגיע לביקור בישראל.
- 16.2.05 חוק "פינוי- פיצוי"- החוק ליישום ההתנתקות - מאושר בכנסת ברוב של 59 קולות בעד, 40 נגד, 5 נמנעים ו- 16 חברי כנסת נעדרים מן ההצבעה.
- 16.2.05 המתאם הביטחוני בין ישראל לרשות הפלשתינית, הגנרל האמריקני William Ward מבקר בפעם הראשונה בישראל.
- 22.2.05 נשיא הסנאט של צ'ילה Hernan Larain Fernandez מגיע לביקור בישראל.
- 22.2.05 האלוף דן חלוץ, מפקד חיל האוויר, מתמנה לרמטכ"ל ה-18 של צה"ל וייכנס לתפקיד ב-1.6.
- 25.2.05 מחבל- מתאבד מתפוצץ במועדון ה"סטייג" בתל אביב וגורם למותם של 5 אנשים ולפציעתם של כ- 50 אנשים נוספים. להלן שמות ההרוגים: יצחק (איציק) בוזגלו ממושב משמר הירדן, אריה נגר מכפר סבא, רונן ראובנוב מתל אביב, יעל אורבך מרחובות ואודליה חוברה מירושלים.

מרץ

- 16.3.05 ישראל מעבירה באופן רשמי את השליטה על יריחו לרשות הפלשתינית.
- 22.3.05 ישראל מעבירה באופן רשמי את השליטה על טול-כרם לרשות הפלשתינית.

אפריל

- 19.4.05 הקרדינל הגרמני Joseph Alois Ratzinger נבחר לאפיפיור החדש ותואר בנדיקטוס ה-16.
- 23.4.05 עזר ויצמן, הנשיא ה-7 של מדינת ישראל, נפטר.
- 25.4.05 רס"ל צבי (ציקי) איל ממזכרת בתיה נהרג בפעילות צבאית בחלחול שלייד בחברון

מאי

- 2.5.05 סטנלי פישר מתמנה רשמית לנגיד ה-8 של בנק ישראל.
- 2.5.05 סמ"ר דן טלסניבוב ממושב ניר גלים נהרג בפעילות מבצעית צפונית לטול-כרם.
- 25.5.05 נשיא פרו Alejandro Toledo מגיע לביקור בישראל.

יוני

- 19.6.05 רס"ל אבי קארות שי מבאר שבע נהרג מירי של מחבלים בעת הקמת חומת בטון בציר פילדלפי שמדרום לרצועת עזה.
- 20.6.05 יבגני ריידר, אזרח ישראלי מן היישוב חרמש נהרג מירי של מחבלים על מכוניתו סמוך לביתו שבצפון השומרון.
- 23.6.05 שר החוץ והמסחר של קוריאה Ban Ki-moon מגיע לבקור בישראל.
- 24.6.05 אביחי לוי ואביעד מנצור, 2 נערים מן הישוב בית חגי שבהר חברון נהרגים ו-3 נערים נוספים נפצעים מירי של מחבלים.
- 25.6.05 שרת החוץ של אוסטריה הבכי Ursula Plassnik מגיעה לבקור בישראל.
- 29.6.05 רב"ט עוזי פרץ מבאר שבע נהרג ו-3 חיילים נוספים נפצעים בתקרית ירי של מחבלים מארגון החיזבאללה על גזרת הר-דוד שבגבול עם לבנון.
- 29.6.05 השופט בדימוס מיכה לינדנשטראוס מתמנה למבקר המדינה החדש ומושבץ במליאת הכנסת.

יולי

- 5.7.05 ביקור נשיא אנגליה ג'וזה אדוארדו דוס סנטוס בישראל.
- 7.7.05 ענת רוזנברג, אזרחית ישראלית שמתגוררת בלונדון, נהרגת במתקפת טרור שבה מתפוצצים ארבעה מוקדים שונים ברחבי העיר, ביניהם ברכבת התחתית ובאוטובוס. 50 אנשים נוספים נהרגים וכ-1000 נפצעים.
- 12.7.05 מחבל- מתאבד מתפוצץ מחוץ לבניין במרכז נתניה וגורם למותם של חמישה אנשים ולפציעתם של כ-90 אנשים נוספים. שמות ההרוגים בפיגוע: נופר הורביץ ורחלי בן-אבו, שתי נערות בנות 16 מתל-אביב, יוליה וולושין, אנה ליפשוץ וסמל משה מאור ג'אן-כולם מנתניה.

14.7.05 דנה גלקוביץ, אזרחית ישראלית מקיבוץ ברור חיל נהרגת מפגיעה ישירה של רקטת קסאם שנורית מרצועת עזה.

23.7.05 דב ורחל קול, אזרחים ישראלים, תושבי ירושלים, נהרגים מאש שנורית על מכוניתם בציר כיסופים שבגוש קטיף.

אוגוסט

4.8.05 עדן נתן-זדה, חייל סדיר מראשון לציון, יורה למוות ב-4 ערבים ישראלים תושבי שפרעם במהלך נסיעה באוטובוס. שמות ההרוגים: שתי האחיות דינה והזאר תורכי, מישל בחות'ל-נהג האוטובוס, ונאדר חאיק. היורה נהרג בידי ההמון הזועם המשתלט עליו ומבצע בו ליניץ'.

23.8.05 במסגרת יישום תכנית ההתנתקות מפונים 25 יישובים יהודיים ברצועת עזה ובגדה המערבית.

24.8.05 שמואל מט, תלמיד ישיבה יליד בריטניה, נדקר למוות בפיגוע חבלני בעיר העתיקה בירושלים.

ספטמבר

12.9.05 כוחות צה"ל משלימים את נסיגתם מרצועת עזה במסגרת יישום תכנית ההתנתקות. בכך מסתיימת שליטה ונוכחות ישראלית של 38 שנה ברצועה.

אוקטובר

10.10.05 פרופסור ישראל אומן זוכה בפרס נובל לכלכלה יחד עם הפרופסור האמריקני תומאס שלינג על עבודתם בתחום תורת המשחקים.

26.10.05 בפיגוע התאבדות בשוק בחדרה נהרגים 6 אזרחים. שמות ההרוגים: גניה פולייס, יעקב רחמני, פרחיה מכלוף ומיכאל קויפמן תושבי העיר; סביחה ניסים ממושב אחיטוב, וג'מיל קעדאן מבאקה אל-גרביה.

נובמבר

- 3.11.05 סמ"ר יונתן עברון מראשון-לציון, לוחם ביחידה המובחרת "מגלן", נורה למוות בעת מבצע מעצרים בכפר מירכא מדרום מערב לג'נין.
- 9.11.05 עמיר פרץ נבחר לראשות מפלגת העבודה, מול ח"כ שמעון פרס וח"כ בנימין בן אליעזר.
- 21.11.05 ראש הממשלה אריאל שרון עוזב את 'הליכוד' ומקים את מפלגת 'קדימה'.

דצמבר

- 5.12.05 בפיגוע התאבדות בכניסה לקניון 'השרון' בנתניה נהרגים 5 ונפצעים 54 אזרחים. שמות ההרוגים: דניאל גולני מנהריה, אלכסנדרה גרימצקי וחיים עמרם מנתניה, קינן צומעי מפתח תקווה ואליה רוזן מבת חפר.
- 18.12.05 יוסי שוק, תושב היישוב בית חגי, נהרג מירי על מכוניתו בדרום הר חברון.

מסמכים

**דברי סגן ראש הממשלה ושר החוץ סילבן שלום לאחר פגישתו עם
שר החוץ של תורכיה עבדולא גול בירושלים**

4 בינואר 2005

**Statement by Deputy Prime Minister and Minister of Foreign
Affairs Silvan Shalom after meeting with Turkish Deputy
Prime Minister and Minister of Foreign Affairs Abdullah Gul
in Jerusalem**

4 January 2005

It is my great pleasure to welcome my friend and colleague, Turkish Deputy Prime Minister and Foreign Minister, Abdullah Gul, to Jerusalem. Foreign Minister Gul and I have met many times - in Turkey, in New York and other capitals - and I am glad that the opportunity has finally come for us to meet here in the capital of Israel.

The Foreign Minister's visit to Israel today is a reflection of the warm friendship and intimate dialogue between our two countries. In our discussions, we agreed to intensify our contacts and collaboration in order to bring our bilateral ties to new heights, and it is my hope, that as a result of Foreign Minister Gul's visit, we will also have the pleasure of hosting Prime Minister Erdogan in the very near future.

Both countries have much to gain from such high-level contacts. Particularly in the field of trade and investment, the potential for mutual benefit from closer ties, is immense.

The partnership between Israel and Turkey is one of the foundations on which the stability of our region is built. It is also an example of the benefits for all, of cooperation between Israel and our regional neighbors. I am convinced that as more countries join this circle of cooperation, we will all be more successful in strengthening the forces of moderation, and weakening the forces of extremism.

I am pleased to take this opportunity to thank Turkey for its support of the Special Session of the UN General Assembly on January 24, 2005 to mark the sixtieth anniversary of the liberation of the Nazi death camps. This is an important message of solidarity between our peoples.

I am pleased to take this opportunity also publicly to congratulate the government and the people of Turkey, on the decision of the European Union to open negotiations with Turkey on its accession to the EU. Israel views this development most favorably. We are convinced that Turkey's inclusion in the enlargement process will help reinforce regional and global stability.

Turkey is a unique democracy, and we support its efforts to realize its full potential on the international stage. It is in this context that we discussed the various threats currently facing our region, particularly the ongoing threat of extremist terror, which seeks to undermine our shared, democratic, way of life. Both Israel and Turkey have suffered the horrors of this terror. Last year I met with my colleague in Istanbul the day after the terrible bombings against the Jewish community there. Today, we discussed the need to intensify our cooperation in the fight against terror, as part of the global battle against this global enemy. We agree that there is no place for terrorist organizations in the peaceful and stable region we seek to build.

Our discussion today also covered the various tracks of the Middle East peace process. I conveyed to my colleague Israel's commitment to peace with all our neighbors, and I detailed for him our efforts in this regard. Israel welcomes the interest and concern of the government and people of Turkey in these issues.

We recognize the importance for Turkey - and for the whole region - of the effort to bring the Arab-Israeli conflict to an end. This is why it is so important for the Palestinian leadership to act immediately to end the constant terror attacks against our civilians. Only when the terror ends, will it be possible to return to the negotiations we all seek. This is the sequence set out in the Roadmap, and this is the sequence we must follow.

I call on the Palestinian leadership to act immediately to end the rocket attacks on Israel's civilians. And I call on the international community to bring its influence to bear, to ensure that this fundamental Palestinian commitment is upheld. Our desire to bring calm is being undermined every day, by continued Palestinian attacks against our communities – attacks which Israel is obligated to defend itself against.

Finally, let me say once again how pleased I am to welcome my friend and colleague to Israel, and to work together with him, to strengthen the friendship and partnership between our two countries, and our two peoples.

Thank you.

**דברי סגן ראש הממשלה ושר החוץ סילבן שלום לאחר פגישתו עם
שר החוץ של יפן נובוקטה מצ'ימורה בירושלים**

16 בינואר 2005

**Statement by Deputy Prime Minister and Minister of Foreign
Affairs Silvan Shalom after meeting with Japanese Minister of
Foreign Affairs Nobutaka Machimura in Jerusalem**

16 January 2005

It is a pleasure to welcome my colleague, Japanese Foreign Minister Nobutaka Machimura to Israel, and to Jerusalem. Israel and Japan have much in common, despite the geographical distance between us. We are both ancient peoples who have risen from the ashes of the Second World War to build on the platform of our ancient cultures thriving, successful and advanced societies. This mutual success has been based not on the wealth of natural resources, but on the richness of our human resources.

Israel and Japan today enjoy warm and friendly relations. Our bilateral trade stands at 1.8 billion dollars per year, while the flow of official visits and exchanges is growing stronger all the time. Today, the Foreign Minister and I discussed practical ways in which we can promote these ties, including greater cooperation in the sciences, agriculture and hi-tech, greater exchanges in the field of culture, and even closer dialogue on international matters of mutual concern.

In this context, I reiterated Israel's invitation to Japanese Prime Minister Koizumi to visit Israel in the near future. I also conveyed to my colleague Israel's determination to increase our bilateral trade to 3 billion dollars within five years, and I welcome his agreement to this target. There is much untapped potential in the Israeli-Japanese relationship, and we are determined to use it.

I wish to thank the Minister publicly for his recent decision to amend Japan's advisory to its citizens regarding travel to Israel. This decision will help both countries greatly in our efforts to foster greater trade and tourism ties, to the benefit of both peoples.

Israel attaches great importance to Japan's voice on the international stage. As a member of the Board of Governors of the International Atomic Energy Agency, and as a member of the UN Security Council for the next two years, Japan has a particular responsibility to ensure a united and effective international effort to prevent Iran from acquiring nuclear weapons. Today we discussed the urgent importance of this effort.

Israel welcomes the ongoing interest in our region shown by the Japanese government, and we welcome Japan's dedication and generous contribution to the advancement of peace in the Middle East.

In our discussions today I called on the Minister to convey to the Palestinian leadership Japan's urgent call for Palestinian terrorism to end. The era of Palestinian excuses has ended. The time for action is now. The rocket and terror attacks on Israeli communities must stop.

Progress towards dialogue and peace will not be possible without consistent and effective Palestinian action on the ground to end the terror against Israel's civilians. It is our hope that the visit of Foreign Minister Machimura will help bring the necessary actions, so that we can indeed proceed along the path to regional peace and prosperity that we seek.

Thank you.

**דברי סגן ראש הממשלה ושר החוץ סילבן שלום לאחר פגישתו עם
שר החוץ של לוקסמבורג ג'ן אסלבורן בירושלים**

19 בינואר 2005

**Statement by Deputy Prime Minister and Minister of Foreign
Affairs Silvan Shalom after meeting with Minister of Foreign
Affairs of Luxembourg Jean Asselborn in Jerusalem**

19 January 2005

It is my pleasure to welcome the Foreign Minister of Luxembourg and President of the European Union, my friend and colleague, Jean Asselborn, here to Jerusalem.

Close relations between Israel and Europe are a strategic asset to both sides. The recent conclusion of the Joint EU-Israel Action Plan within the framework of the ENP has given practical expression to this truth. I welcome the opportunity to discuss with my colleague how we can build on this platform in the coming weeks and months, in order to bring real and tangible benefits to the citizens of both sides.

I also used this opportunity to thank the Foreign Minister for his agreement to participate in the Special Session of the United Nations General Assembly in New York this Monday, to mark the 60th Anniversary of the liberation of the Nazi death camps. It is profoundly important that Europe and Israel, together with the United States and Russia and the entire international community, should come together to mark this special occasion.

At the center of our talks today was the continued failure of the Palestinian Authority to stop the terrorist attacks on our communities. Israel will not tolerate the continuation of these attacks. Today I demanded of the European Union to do everything in its power to bring about the necessary Palestinian actions.

The terrorists pose an ongoing threat not only to Israel's civilians, but also to the interests of the PA and also of Europe. The Palestinian president must confront them and dismantle their infrastructure, if there is to be any hope of bringing calm to our region and returning to the path of negotiations. Europe can make no greater contribution to bringing peace to this region than bringing the reign of Palestinian terror to an end.

It is imperative in this context that the EU also include Hizbullah on its list of terrorist organizations. Hizbullah is today directly involved in the financing and planning of the majority of Palestinian terror attacks on Israel, while also seeking constantly to inflame our northern border. Adding it to the EU terror list will make a profound contribution to the war on terror and to our efforts to bring calm and a return to dialogue in our region.

I also discussed with my colleague Israel's deep concerns regarding Iran's ongoing nuclear weapons program. While we welcome Europe's efforts to secure Iranian compliance with its treaty obligations, we remain convinced that the international pressure on Iran must be stepped-up, in order to ensure the full cessation of Iran's efforts to develop nuclear capabilities. This is a time of great opportunity in our region, but it is also a time of great danger.

It is my genuine hope that the EU will act to ensure that the necessary steps are taken by the Palestinian Authority and others so that we may indeed move forward towards the security and peace we seek.

Thank you.

**נאום סגן ראש הממשלה ושר החוץ סילבן שלום בעצרת המיוחדת
של האו"ם לציון שישים שנה לשחרור מחנות ההשמדה**

24 בינואר 2005

**Address by Deputy Prime Minister and Minister of Foreign
Affairs Silvan Shalom to the UN General Assembly Special
Session to mark the 60th Anniversary of the Liberation of the
Concentration Camps**

24 January 2005

Sixty years ago, allied soldiers arrived at the gates of the Auschwitz concentration camp. Nothing could prepare them for what they would witness there, and at the other camps they liberated. The stench of the bodies, the piles of clothes, of teeth, of children's shoes. But in the accounts of the liberators, more than the smell, more even than the piles of bodies, the story of the horror was told in the faces of the survivors.

The account of Harold Herbst, an American liberator in Buchenwald, is typical of many, and I quote:

"As I walked through the barracks I heard a voice, and I turned around, and I saw a living skeleton talk to me. He said, "thank God you've come." And that was a funny feeling. Did you ever talk to a skeleton that talked back? And that's what I was doing. And later on I saw mounds of these living skeletons that the Germans left behind them".

Thousands of years ago the prophet Ezekiel had a similar vision. In one of the most famous passages of the Bible, the prophet describes how he came to a valley full of bones. The bones, says Ezekiel, are the House of Israel. And the bones are dry, and their hope is lost. Faced with this scene, he asks the question: "Shall these bones live? Shall these bones live?"

Ezekiel asked the question that every liberator of the camps asked himself: Can any hope or humanity emerge from such horror? Shall these bones live?

Here with me today, are those who have given life to dry bones, both survivors and liberators. Men like Dov Shilansky who fought in the ghetto and later became speaker of Israel's parliament, the Knesset.

Like Yossi Peled, who after being evacuated from the terrors of the Nazis, eventually became a Major-General in the Israel Defence Forces, to protect his people from the horrors of another calamity.

And like David Grinstein, who survived the labour camps, and now heads an organization for restitution, for the forced labourers under Nazi rule; and women like Gila Almagor - today the first lady of Israeli stage and screen - who has translated her experiences as the daughter of a Holocaust survivor, into art that has touched millions.

When we see what the survivors have managed to create, and build, and contribute to humanity - families, careers, literature, music, even countries - we can only marvel at their strength and courage.

At the same time, when we see what the survivors have given to humankind, we can only begin to appreciate, what might have been given to the world, by the millions who did not survive. We mourn their loss, to this day. Every fibre of our people, feels their lack. Every family knows the pain, including my own - my wife's grandparents and seven of their eight children, were taken and killed.

Mr. President,

Israel and the Jewish people owe a debt to the liberators of the death camps, and so does all of humankind. In the face of unspeakable evil, these liberators, from many nations represented here today, showed the human capacity for good. In the face of overwhelming indifference to the suffering of others, they showed compassion. And in the face of cowardice, they showed bravery and resolve.

We recognize, too, the courage and humanity of Righteous Among the Nations, who refused to look away. People such as Raoul Wallenberg, who saved thousands of Jewish lives, and whose niece, Nane, is here with us today. These heroes helped our dry bones live again.

Mr. President,

The dry bones have lived again not only in the lives of the survivors, but also in two entities established on the ashes of the Holocaust: the United Nations and the modern State of Israel.

The tragedy of the Holocaust was a major impetus in the reestablishment of the Jewish people's home, in its ancient land.

As Israel declared in its Declaration of Independence:

"The Holocaust, which engulfed millions of Jews in Europe, proved anew the urgency of the re-establishment of the Jewish state. A state which would solve the problem of Jewish homelessness, by opening the gates to all Jews, and lifting the Jewish people to equality in the family of nations."

And indeed, since its establishment, Israel has provided a haven for Jews facing persecution anywhere in the world. At the same time, it has built a society, based on the values of democracy and freedom for all its citizens, where Jewish life and culture and literature and religion and learning - all those things which the Nazis sought to destroy - can flourish and thrive.

The fact that so many survivors came and played their part in the building of the State of Israel, was itself a remarkable fulfillment of Ezekiel's prophecy. As the prophet said:

Thus says the Lord: Behold, O my people, I will take you from the graves. I will put my spirit in you, and you shall live in your own land, in the land of Israel.

Mr. President,

If Israel represents one heroic attempt, to find a positive response to the atrocities of the Second World War, the United Nations represents another. The very first clauses of the UN Charter bear witness to the understanding of the founders, that this new international organization must serve as the world's answer to evil, that it comes, and I quote: "to save succeeding generations from the scourge of war," to "reaffirm faith in fundamental human rights" and "the dignity and worth of the human person".

By convening here today in this historic special session, we honour the victims, we pay respect to the survivors, and we pay tribute to the liberators. We convene here today for those who remember, for those who have forgotten, and for those who do not know. But we also convene to remember that the Charter of this United Nations, like Israel's Declaration of Independence, is written in the blood of the victims of the Holocaust. And we convene today to recommit ourselves to the noble principles, on which this organization was founded.

Such an affirmation is needed today, more than ever. The past decade has witnessed a chilling increase in attempts to deny the very fact of the Holocaust. Unbelievable as it seems, there are those who would delete from history, six million murders.

Could anything be worse than to systematically destroy a people, to take the proud Jewish citizens of Vienna, Frankfurt and Vilna and even Tunisia and Libya, to burn their holy books, to steal their dignity, their hair, their teeth; to turn them into numbers, to soap, to the ashes of Treblinka and Dachau?

The answer is yes, there is something worse: To do all this and then deny it. To do all this and then take from the victims - and their children and grandchildren - the legitimacy of their grief.

To deny the Holocaust is not only to desecrate the victims and abuse the survivors. It is also to deprive the world of its lessons - lessons which are as crucial today, as they were 60 years ago.

These lessons are crucial today for three urgent reasons:

First, because today, once again, the plague of anti-Semitism is raising its head. Who could have imagined, that less than 60 years after Auschwitz and Bergen-Belsen, the Jewish people and Israel would be the targets of anti-Semitic attacks, even in the countries that witnessed the Nazi atrocities. Yet this is exactly what is happening. The Holocaust teaches us that while Jews may be the first to suffer from anti-Semitism's destructive hate, they have rarely been the last.

The lessons of the Holocaust are crucial today for a second reason: because today once again we are witnessing, against Jews and other minorities, that same process of delegitimization and dehumanization, that paved the way to destruction. Let us not forget. The brutal extermination of a people, began, not with guns or tanks, but with words, systematically portraying the Jew - the other - as less than legitimate, less than human. Let us not forget this, when we find current newspapers and schoolbooks borrowing caricatures and themes from the Nazi paper *Der Sturmer*, to portray Jews and Israelis.

And finally these lessons are crucial today, because once again, we are witnessing a violent assault on the fundamental principle of the sanctity of human life. Perhaps the greatest single idea that the Bible has given to humanity, is the simple truth that every man, woman and child, is created in the divine image, and so, is of infinite value. For the Nazis, the value of a man was finite, even pitiful. How much work could he do? How much hair did she have? How many gold teeth? For the Nazis, the destruction of one human being, or of a hundred, a thousand, six million, was of no consequence. It was just a means to an evil end.

Today, again, we are pitted against the forces of evil, those for whom human life - whether the civilians they target, or their own youth who they use as weapons - are of no value, nothing but a means to their goals. Our sages teach us that "He who takes a single life, it is as if he has taken an entire world". No human life is less than a world. No ideology, no political agenda, can justify or excuse the deliberate taking of an innocent life.

Mr. President,

For six million Jews, the State of Israel came too late. For them, and for countless others, the United Nations also came too late.

But it is not too late, to renew our commitment, to the purposes for which the United Nations was founded. And it is not too late, to work for an international community that will reflect these values fully; that will be uncompromising in combating intolerance against people of all faiths and ethnicities; that will reject moral equivalence; that will call evil by its name.

We will never know whether, if the United Nations had existed then, the Holocaust could have been prevented. But this Special Session today confirms the need for the United Nations, as well as each individual member state, to rededicate ourselves to ensuring that it will never happen again. In this context, I wish to commend the Secretary General for his moral voice and leadership in bringing this Special Session to fruition, and my colleague Foreign Ministers, for their presence here today.

As the number of survivors shrinks all the time, we are on the brink of that moment, when this terrible event will change - from memory, to history. Let all of us gathered here pledge, never to forget the victims, never to abandon the survivors, and never to allow such an event ever to be repeated.

As the Foreign Minister of Israel, the sovereign state of the Jewish people, I stand before you, to swear, in the name of the victims, the survivors, and all the Jewish people: Never again.

Thank you.

דברי ראש הממשלה אריאל שרון בישיבת כנסת מיוחדת לציון יום המאבק באנטישמיות

26 בינואר 2005

רבותי,

אנחנו מציינים היום, זו השנה השנייה, את יום המאבק של מדינת ישראל באנטישמיות. בחרנו לציון את יום המאבק באנטישמיות ביום שחרורו של מחנה ההשמדה אושוויץ-בירקנאו, הסמל הנורא של השואה. בעלות הברית ידעו על השמדת היהודים. ידעו ולא עשו דבר.

בתשעה עשר באפריל '43 התכנסה ועידת ברמודה בהשתתפות נציגי בריטניה וארצות הברית כדי לדון בהצלת יהודי אירופה. בפועל עשו משתתפי הוועידה הכל כדי להימנע מלהתמודד עם הבעיה. כל ההצעות לפעולות הצלה, שהגישו הארגונים היהודיים, נדחו. הם פשוט לא רצו לעסוק בכך.

ועידת ברמודה לא הייתה אלא המשך לסיפורה המזעזע של "ספינת הארורים" – סנט לואיס – שהפליגה ב-1939 מגרמניה ועל סיפונה 1000 יהודים שהצליחו להימלט מן הרייך השלישי. המפליגים התדפקו על דלתות קובה ונמלי מזרח ארצות הברית, אך אלה סירבו להעניק להם מקלט ובכך אילצו אותם לחזור אל חופי אירופה. רובם נרצחו במחנות ההשמדה.

אותה אטימות גילו שלטונות המנדט הבריטי, שנעלו את שערי הארץ בפני פליטים יהודיים, שביקשו למצוא בארץ ישראל חוף מבטחים. כך נדחתה בקשתם של שבע מאות שישים ותשעה נוסעי הספינה "סטרומה", שנמלטו מאירופה – וכולם, מלבד אחד, מצאו את מותם בים. כל שנות המלחמה לא נעשה דבר כדי להפסיק את ההשמדה.

כאשר החלו בקיץ 1944 הגירושים ההמוניים מהונגריה, לא הפציצו בעלות הברית את מסילות הברזל, שהובילו מהונגריה לאושוויץ ואת מתקני הרצח בבירקנאו וזאת למרות שהייתה להם היכולת לכך. מטוסי בעלות הברית תקפו יעדים קרובים לאושוויץ, אך סירבו להפציץ את המחנה עצמו, שבו נרצחו מדי יום 10,000 יהודים. וכך במשך מספר שבועות הושמדו 618 אלף יהודים – יהודי הונגריה.

אדוני היושב ראש,

המסקנה העצובה והנוראה היא שלאיש לא היה איכפת שרוצחים יהודים". אל תבטחו בנדיבים" – אומר משורר התהילים – ואמנם בשעת המבחן הנוראה ביותר גם הנדיבים, גם הידידים המוצהרים לא נקפו אצבע. זה הלקח היהודי של השואה – וזה השיעור שלימד אותנו, את בני העם הנעקד, מחנה אושוויץ. מדינת ישראל למדה את הלקח הזה – ומאז הקמתה היא מיטיבה להגן על עצמה ועל תושביה ומספקת חוף מבטחים לכל יהודי באשר הוא.

אנחנו יודעים שאין לנו לסמוך אלא על עצמנו. תופעה זו – של יהודים המגנים על עצמם ומשיבים מלחמה שערה – היא לצנינים בעיני האנטישמים החדשים. צעדים לגיטימיים של הגנה עצמית, אותם נוקטת ישראל במלחמתה בטרור הפלשתיני – פעולות שכל מדינה ריבונית מחויבת בהן, כדי להבטיח את שלום תושביה – מוצגים בידי שונאי ישראל השונים כצעדי תוקפנות בנוסח נאצי .

רבים מגילויי האנטישמיות בשנים האחרונות שוב אינם מכוונים נגד היהודי כפרט אלא נגד התגלמות הכלל היהודי – מדינת ישראל, היא מדינת היהודים. כבר בשנת 1967", במכתב לליד אנטי-ציוני" – כתב ד"ר מרטין לותר קינג – שהאנטי- ציונות אינה אלא אנטישמיות בתחפושת. ואני מצטט: "בארצות המערב שוב אין זה פופולארי לתת פומבי לשנאת היהודים. כיוון שכך האנטישמי מחפש תמיד צורות, דרכים ובמות חדשות לטפטף בהן את רעלו.

לכן, הוא שוב איננו שונא יהודים. הוא בסך הכול אנטי-ציוני. אבל, ידידי ... אין מקום לטעות. כאשר אנשים מטיחים האשמות בציונות – מטרתם האמיתית היא – היהודים". סוף ציטוט. בימינו הולכים ומעטים בני הדור שהיה עד לזוועה, והולכת וגואה הבורות. פחות ופחות אנשים ברחבי העולם שמעו על השואה או יודעים מה קרה באושוויץ וגילויי האנטישמיות הולכים ומתרבים 60. שנה אחרי שחרור אושוויץ – הרשע שהוליד את הזוועה עדיין קיים - ועדיין מאיים .

ישראל עומדת יחד עם ממשלות וארגונים יהודיים ובינלאומיים מכל רחבי העולם, שזוכרים את אושוויץ ונחושים להלחם ברשע הזה מלחמת חורמה. אנו נמשיך לפעול ללא ליאות כדי שזכר אושוויץ ולקחי השואה לא יישכחו, כדי להבטיח שאושוויץ לא יחזור, לעולם. ישראל היא מדינה קטנה מאוד, רבת כישרונות ועמה אמיץ. אך תמיד יש לזכור שזה המקום היחיד בעולם בו יש לנו, היהודים, את הזכות ואת הכוח להגן על עצמנו, בכוחות עצמנו, ועל זאת לא נוותר לעולם. זו האחריות ההיסטורית שלנו. זו האחריות ההיסטורית שלי .

תודה רבה.

נאום נשיא המדינה משה קצב בעצרת לציון 60 שנה לשחרור מחנה אושוויץ - בירקנאו בפולין

27 בנואר 2005

מכובדיי,

באנו היום לבירקנאו כדי להתייחד עם זכרם הקדוש של המיליונים שנרצחו באושוויץ ובִּרְחֵבֵי אירופה וְלְהַבִּיעַ כבוד לְנִסְפִים ולניצולי השואה.

אני מודה לְנִשֵּׂיא פולין, מר אלכסנדר קוושניביבסקי, על הזמנתו לטקס לציון 60 שנה לשחרור מִחֲנֵה אושוויץ.

אני מבקש גם להודות לְבְּנוֹת הברית, לְצַבֵּא הָאָדוּם ששחרר את אושוויץ, לארה"ב ששָׁגְרָה את צבאה לאירופה לשחרור עמיה, לְבְּרִיטַנְיָה שבעוז רוחה שימשה דוגמה לְגִבּוּרָה וְלְנְחִישוֹת, לְמַחְתָּרוֹת שֶׁהוֹקְמוּ בְּמִדְיֵנוֹת אירופה הכבושה וְלְמִלִּיוֹן וְחֲצֵי לֹחֲמִים יְהוּדִים שֶׁלְחֲמוּ בְּכִיבוֹשׁ הַנָּאצִי.

מְכֻבְּדֵי רֵאשֵׁי הַמְּדִינֹת.

המוח האנושי מסרב לתפוס את האימה הנוראה שהתחוללה כאן בין הגְּדֵרוֹת. אושוויץ-בירקנאו הוא זירת הפשע האיומה והגדולה ביותר, בתולדות המין האנושי.

בירקנאו, הוא בית הקברות הגדול ביותר של הָעַם הַיְהוּדִי, כאן אנו רואים את השרידים של תאי הגזים וְהַמְשָׁרְפוֹת.

אנו רואים את הצְרִיפִים, את הגְּדֵרוֹת, את מגדלי השמירה, את התחנה הסופית של מסילת הברזל שהובילה לְכֵאן את הנידונים למוות מכל רֶחֶבֵי אירופה אל התנורים הבווערים. נדמה, כי אנו עדיין שומעים את זַעֲקוֹת הַנְּסֻפִים.

רְבֹבוֹת מִשָּׂא ארוכות פָּרְקוּ מאות אלפי בני אדם רוֹעְדִים מֵאִימָה, על פי תכנית שְׁטֵטִית וּמְחֲרִידָה בטכנולוגיה מודרנית.

כאן, נִהְלָו הגרמנים יומם וְלֵילָה בְּרִצְפֹּת וּבְדִיִּיקוֹת תַּעֲשִׂיָה של השמדת עם, תַּעֲשִׂיָת הַמוֹת של בני עַמְנוּ בְּאִירוּפָה.

כך באושוויץ-בירקנאו, עיר הבירה של מְמַלְכַת הַמוֹת. כך בְּמֵיִדְנֶק וּטְרֶבְלִיֶּקָה, סִיבִיבּוֹר, חֶלְמֵנו, בֶּלְזֶץ, וְאַתְרֵי רַצַּח רַבִּים אַחֵרִים.

כאשר אני דורך על האדמה של מְחַנוֹת הַשְּׂמֵדָה, אני אחוז חיל וְרַעְדָה שֶׁמָּא אֵינִי דוֹרֵךְ עַל אֶפְרָם שֶׁל קוֹרְבָנוֹת הַשּׂוֹאָה שֶׁהַתְּמַזְג בְּאֶדְמַת אִירוּפָה. אני חרד שֶׁמָּא הַיָּמִים בְּנִהְרוֹת אִירוּפָה מְהוּלִים בַּדָּמָם שֶׁל קוֹרְבָנוֹת הַשּׂוֹאָה.

כאן, בלב מחנות ההשמדה אושוויץ-בירקנאו, מתוך הזעקה העומדת לפרוץ ממעמקי לבנו, יש גם ניצוץ של גאווה. הנה קם העם היהודי מתוך האפר המפוזר במחנות ההשמדה, כאוד המוצל מאש ושב למוֹלדתו.

במרחק שלוש שעות טיסה מכאן, הקמנו מחדש את מולדתנו, אשר לא הספיקה לקלוט את אלה שנרצחו כאן. אנו אומה נחושה וגאה המביטה קדימה בתקווה גדולה. קשרינו האמיצים עם המדינות שראשיהן עומדים כאן היום, הם סמל של נחמה ויסוד של בטחון בעברנו.

בני העם היהודי שרדו את החורבן, את הייסורים, את ההגליות ואת הגירושים ואת הטרגדיה הנוראה - השואה. ולמרות הכול שבנו לארצנו ובנינו מדינה דמוקרטית מודרנית ומפותחת, מדינה שאליה נקבצו יהודים מרחבי תבל. אין עוד התרחשות היסטורית דומה בכל ההיסטוריה האנושית.

אחיותיי ואחיי הטבוֹחִים והנספים בשואה שלא זכיתם לעלות למדינת ישראל: מנהיגי עולם באו היום למקום שהיה לכם גִּיהִנוֹם, ועומדים דום לזְכָרְכֶם, אתם אזרחיה האבודים של מולדתכם.

מכובדיי,

מלכים ונשיאים, ראשי מדינות אירופה - באושוויץ-בירקנאו נטבחו יותר ממיליון יהודים כולם בני ארצותיכם, אזרחי מדינותיכם.

אנו יודעים שאירופה הייתה אדמה כבושה על ידי המשטר הגרמני-נאצי. עם זאת אנו זוכרים כי במדינות אירופה, הייתה אנטישמיות איומה שהותירה את היהודים בלא מוצא ובלי תקווה. אנטישמיות שהתבססה על גזענות ועל שנאה.

באירופה, לב הציוויליזציה האנושית, קם עם על עם אחר להשמידו ולהכריתו מעל פני האדמה. את מלאכת ההשמדה ביצע עם שהצמיח מתוכו את טוֹבֵי המדענים, מוסיקאים ואנשי הרוח. קהל עמים רב ידע על הרצח ונשאר אדיש.

העולם ידע, על השמדת יהודי אירופה והקֶרֶשׁ.

ההתנגדות וההיסוסים של בעלות הברית – להפציץ את מחנות ההשמדה, את מסילות הברזל, שהובילו את היהודים למחנות המוות – תבעו קורבנות נוספים מבני עמנו, וגם היא כתם על מצחה של האנושות.

שישים שנה לאחר השואה אנו עדים להתעוררות האנטישמיות באירופה. היתכן כי כוחה המרתיע של השואה נחלש עתה? התשובה נתונה בידי מנהיגי אירופה, בידי המחנכים, בידי ההיסטוריונים, בידינו אנו.

ביום זה, לציון 60 שנה לשחרור מחנה ההשמדה אושוויץ/בירקנאו, אנו מרגישים קרובים מתמיד לקורבנות השואה ולניצוליה השואה. ביום הזה אנו קרובים מתמיד למורשת האנושית, למוסר האנושי, לצווי האלוהי.

הניצחון על הנאצים הוא ניצחון הערכים האנושיים, הוא ניצחון המוסר והאמונה בָּאדם.

מעבר לכל חילוקי הדעות כולנו מאוחדים בְּזיכרון האימים, וְשׁוֹתְפִים לְלֶקַח האנושי: עלֵינו, בני העם היהודי, מוטלת החובה ההיסטורית להנציח וְלְהֵאִיר בְּאֵשׁ התמיד, זאת תובעים מאתנו אחינו וְאֶחָיוֹתֵנוּ, קרֵבָנוֹת השואה, מְקַבְּרֵיהֶם, מְגֵאִיֹת הַהֲרִיגָה, מְתָאֵי הגזים וּמְקֻרָנוֹת הַמִּשָּׂא.

על האנושות להנחיל מדור לדור את תודעת השואה, את יחודיות השואה, את לקחי השואה.

על מנהיגי העולם לדעת שדוקטרינות מסוכנות עלולות שוב לבוא לעולם, דוקטרינות שקריות הנשענות על בורות, על שטיפת מוח, על הסתה ושנאה, על עיוורון, על מרמה וזיוף, על כפייה ויצרים שפלים, על ניצול הדמוקרטיה למען הדיקטטורה, על טרור ושפיכות דמים, על משפחות ואש, על קנאות רצחנית.

על המנהיגות העולמית מוטלת האחריות לגורל המין האנושי, ואל-לנו להטיל את יְהַבְנוּ על החוסן של המין האנושי.

הקידמה האנושית והטכנולוגיה המדעית אינן ערוּבָה לְמְניעת טוטליטריזם והן אף עלולות להיות אמצעי בְּיַד הַעֲרִיצוֹת לְהִשְׁגַת מְטָרוֹתֶיהָ.

ראינו בְּעֵבֶר הוּגֵי דְעוֹת, טוֹבֵי המוסיקאים, אנשי מדע ורופאים מעמידים את עצמם בְּיַדֵי שליטים עריצים ושותפים להרס, להשמדה, וְלְשִׁפְיֹת דְמִים, כִּךְ הִיא בְּשׁוֹאָה.

אני מבקש לְחֻלּוֹק כְבוֹד, לְיַחֲדֵי הַסְּגוּלָה בְּנֵי העם הפולני ובני עמים אחרים, חסידי אומות העולם, שכאבו את כאב הנרדפים, שְׁהֵעֵנִיקוּ מִסְתוֹר וְסִיכְנוּ אֶת חַיֵּיהֶם.

ניצולי שואה יקרים, אנו מצדיעים לכם, על שחזרתם לחיים, אנו מודים לכם על שהעזתם שוב להרגיש שְׁיִיכּוֹת לְעוֹלָם, על שאזרתם עוז להקים שוב משפחות, על שנתתם שוב אֶמוֹן בָּאָדָם, על שהסכמתם להיות שוב חלק מן החברה האנושית.

יהי זכרם של הקורבנות בְּרוּךְ!

**נאום ראש הממשלה אריאל שרון ונאום נשיא הרפובליקה
הפדראלית של גרמניה הורסט קוהלר בישיבה מיוחדת בכנסת
לציון 40 שנה לכינון היחסים בין ישראל – גרמניה**

2 בפברואר 2005

**Address by Prime Minister Ariel Sharon and President of
Federal Republic of Germany Horst Kohler to the Knesset
marking 40 years of the establishment of relations between
Israel and Germany**

2 February 2005

אדוני נשיא גרמניה והגב' קוהלר,
מכובדי הנשיא קצב,
אדוני היושב ראש והגב' ריבלין,
חברי הכנסת,

אני שמח לעמוד כאן על במת הכנסת ולקדם בברכה את אורחנו – נשיא גרמניה, פרופסור הורסט קוהלר.

ביקור זה של נשיא גרמניה בישראל, כאורחו של נשיא המדינה, הוא הראשון בשורה של אירועים הבאים לציון מלאת 40 שנה לכינון היחסים הדיפלומטיים בין ישראל לגרמניה. אבל הוא נערך גם בצילו של אירוע אחר – אותו ציינו בשבוע שעבר – מלאת 60 שנה לשחרור מחנה ההשמדה אושוויץ.

יחסי שתי המדינות – ישראל וגרמניה – עומדים ויעמדו לנצח בסימן שני התאריכים הסמליים האלה. האחד – מציין את עומק תהום הדמים שנפערה בין שני העמים, בתקופת מלחמת העולם השנייה, תהום שתישאר פעורה לרגלינו לנצח. השני - מנסה לגשר מעליה במערכת קשרים שהלכה והתרחבה עם השנים והיום הם יחסי ידידות ושיתוף פעולה מלא ופורה.

60 שנה אחרי השואה, לא קהה הכאב על האובדן הנורא של מיליוני יהודים חפים מפשע, שנטבחו רק בשל היותם יהודים. העם היהודי לא יצליח להתאושש מאובדן בניו בידי הנאצים ועוזריהם. אין ולא יכולה להיות מחילה וכפרה על מה שעוללו בני גרמניה לבני העם היהודי. אין ולא יכולה להיות מחילה על חורבנה של יהדות אירופה. עולם שלם של דעת ועשייה, כשרונות בלתי רגילים שיכלו לתרום תרומה גדולה לאנושות כולה. כל זה הוחרב ואבד במעשה הרצח הגדול והנורא ביותר בהיסטוריה.

אדוני הנשיא,

לקיחת אחריות מוסרית על חטאי העבר איננה משחררת את מנהיגות אירופה היום מאחריות למניעת הישנות פשעים כנגד העם היהודי.

למען העתיד, חשוב להתמיד במלאכת חינוך הדור הצעיר ולהלחם מלחמת חורמה בלתי פוסקת בכל גילויי האנטישמיות והגזענות, שהלכו והתרבו בשנים האחרונות. לנוכח גילויים אלו של "האנטישמיות החדשה", זו גם חובתה של ישראל להרחיב את מאמציה בהסברת מצבה המיוחד ועמדותיה בקרב הדור הצעיר בעולם.

אם בעבר התנגדו האנטישמים לקיומם של היהודים כחברים שווים בחברה, הרי שהאנטישמים החדשים שוללים את זכותו של העם היהודי להגן על עצמו, במסגרת מדינה, חברה שווה בחבר העמים. האנטישמים החדשים שואבים את השראתם משורה של מנהיגים שפיהם וליבם אינם שווים. הם מתנגדים לשנאת היהודים, מגנים את השואה, תובעים לזכור ולא לשכוח.

אך באותו זמן יש ביניהם החותרים תחת הלגיטימיות של מדינת ישראל, מתנגדים לזכותו של העם היהודי להגנה עצמית, שוללים את המלחמה בטרור ואת מאבקה של ישראל במדינות וארגונים כגון אירן, סוריה והחיזבאללה ששמו להן למטרה להשמיד אותה.

הדרך היחידה להבטיח את קיומו של העם היהודי היא קיומה של מדינה יהודית המסוגלת להגן על עצמה בכוחות עצמה. מי שמתנגד לכך מכשיר למעשה את שנאת ישראל.

אדוני הנשיא,

התחנות השונות בביקורך בארץ – הר הרצל והר ציון, בית-החולים תל-השומר ומוזיאון התפוצות, העיר שדרות, מכון וייצמן, האוניברסיטה העברית ו"יד ושם", יציגו לפניך בתמצית את סיפורה של הארץ הזאת.

60 שנה אחרי השואה – ההישגים האדירים של ישראל בכל התחומים, רק מעידים למה עוד יכולנו להגיע בעזרת הכשרונות שחוסלו. למרות היותה ארץ מעוטת משקעים - החקלאות כאן היא מהמתקדמות בעולם. למרות גודלה, ישראל היא מהמובילות בתחום ההיי טק – וחברה במועדון המצומצם מאוד של מדינות ששיגרו לוויינים לחלל.

זו מדינה שרמת המדע, הרפואה והתרבות שבה מעוררת קנאה.
זו מדינה הנחשבת לאחת העשירות בעולם בתחום ההון האינטלקטואלי.

זו מדינה שמהנדסיה מוערכים כטובים בעולם.
זו מדינה שבה חמישה מיליון תושבים קלטו בתוך עשור אחד מיליון אזרחים נוספים, מבצע מרשים וכמעט חסר תקדים בכל קנה מידה בין-לאומי.

הסיוע שהעניקה לנו ממשלת גרמניה בתחומים רבים ושונים הוא אחד מהגורמים שאפשרו לנו להגיע להישגים אלה – ואנחנו יודעים להוקיר זאת.

ב-40 השנים שחלפו מאז כינון היחסים בין שתי המדינות – הם הלכו והתרחבו בהיקף מרשים. שוב ושוב הביעה גרמניה את מחויבותה לביטחונה של ישראל ולשלומה – ואף ביטאה את מחויבותה זאת במעשים בשעת מבחן.

גרמניה נחלצה לעזרתה של ישראל בניסיון לפתור את הבעיה ההומנית הכאובה של השבויים והנעדרים. אני רוצה להודות לכל מי שלוקח חלק בכך על המאמצים וההצלחות עד כה ולקוות כי מאמצינו המשותפים יובילו, בהקדם, לשובם הביתה של שאר שבוינו ונעדרינו. משפחותיהם המיחלות ועם ישראל כולו חבים חוב של תודה על כך.

אדוני נשיא גרמניה,

אני מאחל לך ביקור מהנה ופורה בארצנו ולשתי המדינות – המשך התקדמות בדרך שבה אנחנו הולכים יחד כבר 40 שנה.

תודה רבה.

President of Federal Republic of Germany Horst Kohler:

Ladies and Gentlemen,

Our countries have come a long way since David Ben Gurion and Konrad Adenauer first met in 1960. I am thinking here of their meetings in New York and later in the Negev. I am thinking of how trust gradually developed between Israel and Germany. I am thinking of the first state visits by Presidents Chaim Herzog and Richard von Weizs.cker. And I am thinking of Johannes Rau before the Knesset and Ezer Weizman before the German Bundestag.

This path was not easy. We embarked upon it together in full knowledge of the past. We have created foundations on which we can build. I would like Israel and Germany to continue traveling along this path into the future together.

Ladies and Gentlemen,

I stand before you as the newly elected President of the Federal Republic of Germany and I want to reaffirm here today that responsibility for the Shoah is part of Germany's identity. Ensuring that Israel can live within internationally recognized borders, free of fear and terror, is an incontrovertible maxim of German policy. My country has proven this time and again through its actions. Germany will always stand by Israel and its people.

I have been on a long journey during the last six days. It led me from Auschwitz via Berlin to Jerusalem. I would like to tell you about this journey because for me it was also a journey through our common history.

I was accompanied by survivors on my tour of the Auschwitz camp on 27 January. I walked through the gate. I saw the barracks, the railway tracks and the ramp. I walked from the gas chambers to the crematorium. The survivors were by my side. They helped me, a German, at this site. I found that deeply moving.

The events which the survivors described brought alive to me the inhumanity.

What will happen when they are no longer amongst us?

They must remain a part of our present. It is vital that their testimonies are not lost. We must not be allowed to forget the victims' faces. We must ensure that the lessons learnt are passed on from one generation to the next, and we must understand, all of us, that the victims of the Shoah have given us a mandate: never to allow genocide to happen again. Will we live up to this task?

Yesterday I visited Yad Vashem, the place where the memory of the Holocaust is kept alive and those murdered are given a name. I heard the voice which reads out the names of the slain children. It renders the dead their dignity and individuality which the National Socialists wanted to take away from them. Yad Vashem turns anonymous numbers into unique individuals again. Yad Vashem is a place of mourning and remembrance. However, Yad Vashem is also a place of humanity and hope.

I bow my head in shame and humility before the victims and before those who risked their lives to help them. One of them was Raoul Wallenberg, whom you commemorated yesterday.

From Auschwitz I returned to Berlin, to the city from where the genocide was planned and carried out, to the city which today is once again the capital of united Germany.

Germany has faced up to the crimes of its past. In particular, Anne Frank's diary, the Eichmann trial in Jerusalem and the Auschwitz trials in Frankfurt forced us to come to grips with the legacy of the Nazi tyranny. Even the generations born after the war know that the years of the Nazi dictatorship are an indelible part of German history. Although they are not to blame, they know that they bear responsibility for keeping the memory of these events alive and for shaping the future.

After 1945, Germans were given an opportunity, initially in the west, to build an open society.

Since the people in the former GDR brought down the Berlin Wall in 1989 using peaceful means, we have become even more aware of the value of democratic freedom.

"Human dignity shall be inviolable". The authors of Germany's constitution, the Basic Law, enshrined this lesson learnt from the National Socialist crimes in its first article. Protecting and respecting human dignity is a task for all Germans; this includes defending human rights at any time and in any place. German policy is ready to be judged by this yardstick.

Every open society also has enemies. Xenophobia and anti-Semitism have not disappeared from Germany. Comparisons which play down the Shoah are a scandal which we must confront. We should seek to engage right-wing extremists and anti-Semites in a political battle, and we must fight it with vigour.

In doing so, we must above all ask ourselves whether we really are reaching young people, whether teachers, parents and journalists really have made them understand that National Socialism was an aberration. We must never relent in our fight against anti-Semitism. It concerns us all.

I can tell you that schoolchildren are particularly active in this field. They conduct interviews with the last eye-witnesses and research the history of their neighbourhood to uncover the traces of the Shoah. In the Kreuzberg district of Berlin, a group of schoolchildren are showing their fellow pupils and friends houses in which Jews who were murdered by the Nazis used to live. In another place, you can currently visit an exhibition in which young people portray their impressions and feelings which a visit to Auschwitz generated. The Jewish Museum in Berlin has had 2.5 million visitors since it opened in 1999. Last year alone, some 7000 groups of young people came, and the bookings for this year already exceed that number.

Despite all the critical attention, we have reason to trust in the strength of democracy in Germany.

In this Germany, Jewish communities have been re-established. You, President Katsav, attended the ceremony to mark the opening of the synagogue in Wuppertal in December 2002, together with Johannes Rau and the citizens of that city. For us, the Jewish communities in Germany are a sign of trust in our country which makes us glad. Today, the golden dome of the synagogue in Berlin's Oranienburger Strasse is just as much a part of the cityscape as the dome on the Reichstag building, the seat of the German Bundestag.

The Reichstag dome stands today for the transparency of a vibrant democracy. Anyone looking down on Berlin from up there sees the Brandenburg Gate, the symbol of Germany's unity. And they will also see the Memorial to the Murdered Jews of Europe in the heart of the German capital.

Today I am your guest here in Jerusalem, a guest in the country which has become the home-land of the Jews. I am here to mark the 40th anniversary of the establishment of diplomatic relations between the State of Israel and the Federal Republic of Germany.

Between Germany and Israel there can never be what is called "normality". However, who would have thought 40 years ago that relations between our countries would develop so well, indeed in a spirit of friendship? Today, not only our Governments work well together. Our relations are also characterized by the friendship between many people in our two countries.

I am thinking of the youth exchanges, the roughly 100 town twinnings, the work of volunteers from Action Reconciliation and Pax Christi, the cooperation between trade unions, political foundations and parliamentarians. They all stand for the dense network of relations between Germany and Israel. However, I am concerned that exchanges between our citizens have

diminished during the last few years - mainly due to the security situation in the Middle East.

Nevertheless, ladies and gentlemen, today Germany's relations with Israel are closer than those with any other country outside Europe and North America.

There are thus good reasons to be pleased with the developments of the past 40 years and to celebrate what has been achieved. And that is precisely what we want to do. In just three months you, President Katsav, will visit us in Germany. During your stay, we will host a large party in the grounds of Schloss Charlottenburg for all those who are active in German-Israeli relations. I am very happy to report that so far some 600 young people, both Israelis and Germans, have accepted invitations to this event..

In my delegation here there are also a few school pupils who have acted as hosts to Israeli students. I know that genuine friendships have grown from such contacts. Youth exchanges are an investment in the future. The young people in our countries must get to know each other better, must talk about the past and about the future of this world. I agree with President Katsav that our Governments must devote yet more attention to youth exchange, for it is the young people of today who will determine the future course of German-Israeli relations.

What form could this future take?

The Federal Republic of Germany has created a stable democracy and a viable social market economy. We Germans are proud of this achievement. But we have no reason to be complacent. Our country must face up to the challenges of the 21st century. Germany has launched important reforms, and must continue along this path by implementing further measures. I am sure that increased innovation and economic growth will also generate new jobs. That will enhance social cohesion and lessen the dissatisfaction of those who might otherwise cast protest votes. A dynamic Germany is also an attractive partner for Israel. Notwithstanding great external difficulties, Israel has created a democratic and open society to which we feel close.

Israel has made deserts fertile, and its people have transformed it from a developing country into a bastion of high technology. This drive to succeed and innovate can serve as an example to other countries, including Germany. Many foreign companies have long recognized Israel as a source of technological innovation: the "NetWeaver" software platform that is used around the world was jointly developed by Israeli and German software engineers. Israeli and German scientists are working together closely at the Weizmann Institute in Rehovot, at the Hebrew University of Jerusalem, at Tel Aviv University and at the Technion in Haifa. I am looking forward to visiting these centres of research.

Germany is Israel's principal trading partner in Europe. But the economic potential of German- Israeli relations has not been fully exploited in past years. This we should change. I am convinced that Israel has much to offer

the German business community for a partnership based on innovation, not least for start-ups and small- and medium-sized enterprises. What we need are courageous businessmen with an eye for long-term opportunities. I hope that my visit can make a difference.

I am also glad that many Israeli artists and intellectuals are so positively disposed to Berlin's vibrant cultural scene and are keen visitors to the German capital. Germany can well use their creativity. I hope that cultural exchange between our two countries can be further intensified.

I firmly believe that we can increase Germans' interest in Israel, its culture and history, as well as in its natural beauty and the diversity of the country and people.

I see in Israel a partner with whom we share values and interests. There is great potential for cooperation between us now and in the future. I am sure that Israel and Germany can achieve much together. Cooperation is in our mutual interest.

However, we also know that such a partnership between Germany and Israel can only reach its full potential against a backdrop of peace.

In the past four years terror and violence have banished people's hopes of peace to a distant future. Many Israelis ask themselves whether they will ever live in security. That is an alarming development. And in my opinion even more unbearable when we remember that some of these people are survivors of the Shoah. I do not think that we in Germany really understand what it means to live with the fear that those we love could at any time fall victim to a terrorist attack. What it means to take the bus to work every day, knowing it might be blown up. What it means never to feel entirely safe in any restaurant. Every violent death ends an irreplaceable life. Every victim leaves a family with a place that is forever empty at its table.

The terror must end. Suicide bombings are crimes for which there can be no excuse or justification.

Mr President, Ladies and Gentlemen,

I come to you from Sderot. Sderot once stood for terror and fear. Today it can become a symbol of hope. There are encouraging developments on both sides. On both sides the desire for peace is great. Most Palestinians know that the second Intifada has brought great suffering to them as well. Mahmoud Abbas has spoken out against violence, and has followed his words with action in Gaza. There is a new chance for peace. The participants must now do all they can to support this process.

Only Israelis and Palestinians themselves can make peace, and only by working together. The whole world shares your hope that the talks now agreed upon will bring progress. We all know that questions of existential importance for both sides are at stake. I have been watching the seminal

struggle for a solution, I can see the fury and despair on both sides. And I know that any solution to this tragic conflict will demand all that the courageous peacemakers have to give.

The US, Europe and the Arab states must support these courageous individuals on the road to peace. Germany will do its part..

Following the accession of Cyprus, the European Union is now only 20 minutes by air from Israel. We are neighbours with cultural and political affinities.

Germany is an advocate of Israel's concerns within the European Union. In 1994, under the presidency of Helmut Kohl, the European Council granted Israel "privileged status". My country has also pushed very hard for Israeli interests in the recent past. Israel will now be given improved access to the European common market and to important EU promotion schemes. Germany will continue to help Israel deepen its relations with the European Union.

The security and prosperity of Europe can no longer be considered as separate from developments in your region. Peace is therefore in our own interest..

I firmly believe in a Middle East in which Israel and a Palestinian state exist side by side in peace, a region in which nobody questions the existence of the State of Israel. There must be secure borders in this Middle East. Borders that reconciliation will make permeable. Why should the Middle East not have its successes to parallel Europe's? Here two arch-enemies, Germany and France, have forged a deep friendship; the Iron Curtain has been torn down, and the division of Europe overcome.

"Anyone who does not believe in miracles is not a realist" is a dictum ascribed to Ben Gurion.

At a time like this our need for such realists is great, be they Israeli, Palestinian or Arab, German, European or American. We need them to make real what today still seems utopian- peace in the Middle East..

Thank you.

**נאום סגן ראש הממשלה וסגן שר החוץ סילבן שלום בפני נציגי
לשכת המסחר הבריטית**

2 בפברואר 2005

**Address by Deputy Prime Minister and Minister of Foreign
Affairs Silvan Shalom to the Israel-British Chamber of
Commerce in Tel Aviv**

2 February 2005

Amnon Dotan, Chairman of the Israel-British Chamber of Commerce
Professor Uriel Lynn, Federation of Chambers, Lord Young of Graffham, His
Excellency, Ambassador Simon Macdonald,

Distinguished Guests, Ladies and Gentlemen, Friends,

I would like to open my remarks by thanking Amnon Dotan for his kind introduction, and to congratulate him on the award of his OBE from Her Majesty the Queen. It is a great pleasure to be here amongst so many friends and familiar faces, and to have this opportunity not only to discuss current events but also to stand back and acknowledge the importance of Israel's diplomatic and economic ties with Great Britain.

I would like particularly to commend the work of the Israel-Britain Chamber of Commerce in promoting trade between our two countries. Israeli-British trade has been on an upward swing now for many years, and in 2004 reached new heights. Britain today is Israel's third largest trading partner behind the United States and Germany. Israeli exports to Britain in 2004 reached almost 1.5 billion dollars - an increase of 19 percent on the previous year - while imports from Britain stand today at 2.5 billion dollars, an increase of 9 percent on 2003. Cooperation between the Tel Aviv and London stock exchanges is growing and Israeli companies are increasingly using London's capital markets to raise money for their activities.

In 2004, 420 Israeli hi-tech companies raised almost one and a half billion dollars in local and foreign venture capital, an increase of 45 percent from the previous year, with much of this increase coming from the London markets. Last year, five Israeli companies floated on the London exchanges - a great achievement in itself - and I understand from our Embassy in London, that

perhaps twice as many Israeli companies are scheduled to go public in London in 2005.

These are truly impressive achievements, and I wish to acknowledge the contribution of the Chamber and its members to these gains. You have our deep appreciation.

In an age of globalization on the one hand, and shrinking public sector budgets on the other, the work of the private sector to enhance trade and other ties with friendly countries, is of cardinal importance. I am pleased tonight to thank the members of the Israeli business community who continue to serve as economic ambassadors for the State of Israel, in what is one of the world's most important markets. I would also like to take this opportunity to praise the many members of the British Jewish community who also dedicate so much of their time and energy to promote the cooperation and partnership between Britain and Israel.

Ladies and Gentlemen,

Israel sees Britain as a natural and close partner in the effort to bring peace, security and prosperity to our people and to the Middle East. Beyond our important trade and commercial relations, our two countries share a common commitment to the values of democracy, human rights, the rule of law and basic freedoms. We share the belief that these things are worth promoting, and worth defending. Under the leadership of Prime Minister Blair, Britain has been a strong advocate of Israel's right to defend itself against terror. In this time, Britain's practical contribution to security-related issues on the ground, has also grown.

Indeed, at the governmental level, despite some differences of opinion, Israel and Britain have found in recent years a common language which has allowed us to enhance and deepen our cooperation in many important fields, to the mutual benefit of both countries. At the same time, at the public level, Israel's standing in Britain is suffering. Israel's enemies are making inroads in the natural British support for Israel and our cause.

Of particular concern is the recent rise of anti-Semitism. Classic European anti-Semitism is today combining with extreme left-wing hostility to Israel and Jews - and the anti-Semitism and hostility to Israel emanating from the Arab world - to create an atmosphere where verbal and physical attacks against Jews are growing. This wave of hostility to Jews - and their basic rights as individuals and as a nation - not only presents a challenge to Israel and the Jewish world. It presents a grave challenge to the international community as a whole.

Last week the world marked the sixtieth anniversary of the liberation of the Nazi death camps, in events at Auschwitz and in a Special Session of the UN General Assembly, initiated by Israel, and attended by leaders from around the world, including UN Secretary General Kofi Annan, the Foreign Ministers of Germany, France, Canada and Luxembourg, and many other leaders, including Lord Janner from Britain. At that Special Session, I noted that the destruction caused by the Nazis did not begin with tanks or guns, but rather with words, and words alone. It is for this reason that we must always be vigilant in the battle against all expressions of anti-Semitism, including those dressed-up as anti-Zionism.

Many European governments, Britain high amongst them, have taken concrete and welcome initiatives to deal with the problem of anti-Semitism. Many of these governments will be represented here next month when the new Museum of Yad Vashem will be opened. Such public acts of solidarity with Israel and with the memory of the Holocaust convey crucial messages to the publics on all sides.

At the same time, there is always more that can - and must - be done, particularly in the field of education. It is critically important, I believe, also to change the terms of the debate about Israel. We must work harder to turn back the tide of anti-Israel feeling, and to ensure that Israel's legitimate rights are recognized, and that the realities of the Middle East are appreciated by all those in positions of influence.

This brings me to the current situation in the Middle East.

This is a time of renewed hope and optimism in our region. The elections in Iraq and in the PA, together with the determined leadership of the United States, offer the prospect of a real and positive shift in the region's dynamics, towards greater democracy, greater accountability, greater freedom and greater prosperity. These developments pose a direct challenge to the forces of extremism - led by Iran, Syria and of course al-Qaida - which seek to undermine all possibility of progress towards peace and stability.

In the Palestinian context, the demise of Arafat and the election of Abu Mazen offer us a window of opportunity which must be seized, in order to bring an end to terrorism, and the beginning of real and positive change. Abu Mazen has been given a clear mandate for such change. With his election, the age of Palestinian excuses has come to an end.

The Palestinian leader has at his disposal the means to stop the attacks on Israel's civilians and communities. What he needs to show us - and to show his own people - is that he has the will to use them to bring Palestinian terror to an end. Israel is ready to work together with the Palestinian leadership in

order to improve the security and wellbeing of our peoples, on the way to a lasting peace between us.

We accept the Roadmap and we are ready to implement it, in accordance with its performance-based structure and sequence. We are also ready to coordinate key aspects of the disengagement plan with the Palestinian side. We will act to ensure that constructive Palestinian steps are reciprocated.

Indeed, if security conditions allow, Israel will transfer security control of key Palestinian towns in the coming days. We are already acting to ease conditions for the Palestinians, by opening border crossings, facilitating the transfer of funds, and so on. We also recognize the central importance of the economic dimension, and we are actively encouraging the international community to mobilize resources to help rehabilitate the Palestinian economy. In this context, we welcome the interest of the private sector in promoting business and investment opportunities in the PA.

All these issues will be discussed in the Summit to be held this coming Tuesday in Sharm-el-Sheikh between Prime Minister Sharon and Palestinian President Mahmoud Abbas, together with President Mubarak and King Abdullah. This summit is of critical importance to the future of our peace efforts. Its purpose is to address the issues head-on, not just to have another photo-opportunity.

The real test is the test of actions, not of declarations; the test of outcomes, not ceremonies. We must remember: progress towards peace will not be possible without consistent and effective Palestinian action on the ground to end the terror against Israel's civilians, as required by the Roadmap.

In recent days, we have seen positive steps taken by Abu Mazen in this regard, but these are not enough. A ceasefire is not the answer. It is an optical illusion, which will explode in our faces. Israel will not tolerate a return to the pattern of terror in the morning, funerals in the afternoon, and negotiations and summits in comfortable hotels by night. In order to prevent the terrorists from undermining the dialogue between the two sides, we must remove them completely from the equation, and dismantle their ability to strike.

There are no shortcuts in this process. Organizations such as Hamas and Hizbullah must be stopped if we are to be able to proceed with the Roadmap.

In this context, the Ministry of Foreign Affairs, through our embassies across Europe, is acting to bring the EU to place Hizbullah on the European list of terrorist organizations. Hizbullah, through its active encouragement and financial support of Palestinian terror, is one of the leading forces threatening the effort to bring stability and calm to the Palestinian Authority.

It is our conviction that Britain can play an important role in promoting this shared objective of bringing the violence to an end and getting Israeli-Palestinian dialogue back on track. Britain has taken the lead in seeking to harness the necessary international support for promoting Palestinian financial and security reforms, and establishing effective Palestinian action against terror and incitement, and we welcome this involvement. We look to Britain - a country which has shown more than most, that it appreciated the dangers of terror and the need to combat them - to take the lead in dealing with the danger posed by Hizbullah to this positive agenda. We must all do everything in our power now, to strengthen the moderates and weaken the extremists.

In this context, we also look to Britain to use its good relations in the Arab world to encourage and promote dialogue and cooperation between Israel and all our Arab neighbors. Israel has no conflict with the countries of North Africa and the Persian Gulf - neither over territory or economy. All sides can gain greatly - politically and commercially - from the renewing of diplomatic and business ties with these countries, and we are convinced that Britain can help push this matter forward.

Promoting greater cooperation and dialogue between Israel and its Arab neighbors is also an important avenue through which to promote peace. The message of tolerance and collaboration inherent in such contacts can also have a profound impact on the regional atmosphere, in a manner which serves the desire and interest of both countries in fostering a more stable and peaceful region.

Lately, as many here will know, we have seen a considerable improvement in our relations with Egypt, including the establishment of a Qualified Industrial Zone (QIZ) agreement which will enhance bilateral trade. The Government of Israel is determined to continue to build on this platform in order to bring tangible economic benefits to the citizens of both sides and of the region as a whole.

The world of the early 21st century - the world of the global economy and of global terror - presents us with a mix of challenges and opportunities which require vigilance and creativity, resolve and a clear sense of purpose. These are qualities with which Israel, and its business community, are blessed in abundance.

I wish to conclude my remarks by congratulating you all once again on your committed efforts to boost Israeli-British trade ties to the benefit of both countries. Your work is deeply appreciated and is making a positive difference, of which you all should be proud.

Thank you.

נאום ראש הממשלה אריאל שרון בסיום פסגת שארם א-שייח

8 בפברואר 2005

מכובדיי,

שלום לכם,

אני מבקש להודות לנשיא מצרים, מר חוסני מובארק, על יוזמתך המבורכת ועל האירוח הנדיב של ועידה חשובה זו. כולנו מקווים ומתפללים שהיום הזה ייזכר כיום שבו החל התהליך לנוע קדימה אל השלמתו, לקראת המטרה של חיים בשקט, בכבוד ובשלום של כל העמים במזרח התיכון.

ברכות מיוחדות גם להוד מלכותו, המלך עבדאללה ה-II, על הולדת בנך האשם, ועל יום הולדתך. מי ייתן ותאריך ימים באושר ותזכה להציע את עמך לשקט ולשגשוג, ונוכל יחד להדק את היחסים בינינו. וברכות גם ליו"ר הרשות הפלשתינית, מחמוד עבאס, על ניצחונך המרשים בבחירות לרשות הפלשתינית.

ניצחונך בבחירות והדרך אותה אתה רוצה להוביל יכולים לסמן לעמך כיוון של שינוי אמיתי שישפיע על כל האזור. אני מקווה כי תזכה להוביל את עמך בדרך של דמוקרטיה ושמירה על חוק וסדר עד לכינונה של מדינה פלשתינית עצמאית ודמוקרטית.

שנת 2005 החלה כשנת ההזדמנות הגדולה לכל עמי האזור, ובראשם לישראלים ולפלשתינים. על כולנו לגרום לכך שהזדמנות זו לא תוחמץ. יש לנו הזדמנות להינתק מדרך הדמים שנכפתה עלינו בארבע השנים האחרונות. יש לנו הזדמנות לעלות על דרך חדשה.

לראשונה, מזה זמן רב, מופיעה באזורנו התקווה לעתיד טוב יותר לבנינו ולנכדינו. עלינו להתקדם בזהירות. זוהי הזדמנות שברירית עד מאד. היא לצנינים בעיני הקיצונים. הם רוצים לסגור את חלון ההזדמנות, ולהניח לשני העמים להתבוסס בדמם. אם לא נפעל עכשיו - הם עלולים להצליח במזימתם.

התשובה להם היא אחת: כולנו צריכים להכריז כאן היום שהאלימות לא תנצח. שהאלימות לא תורשה לרצוח את התקווה. על כולנו להתחייב שלא להסתפק בהפוגה זמנית, לא להרשות לאלימות להרים ראש, אלא לפעול יחדיו, בנחישות, לפרק את תשתיות הטרור, לפרוק את נשקו ולהכניע אותו אחת ולתמיד. רק שבירת הטרור והאלימות תבנה את השלום.

אני אינני מתכוון להחמיץ את ההזדמנות הזו - כי אסור לנו לתת לרוח החדשה, הנותנת תקווה לעמינו, לחלוף על פנינו ולהותיר אותנו בידיים ריקות. לכן, פעלנו במהירות ובנחישות, מתוך הבנת הצרכים של הצד הפלשתיני.

בימים האחרונים הגענו לשורה של הבנות עם עמיתנו הפלשתינים שיוכלו להעניק שקט וביטחון לשני העמים לתקופה הקרובה. היום, בפגישתי עם היושב ראש עבאס, הסכמנו שהפלשתינים יפסיקו את כל מעשי האלימות נגד ישראלים בכל מקום, ובמקביל, ישראל תפסיק את הפעילות הצבאית שלה נגד הפלשתינים בכל מקום. אנו מקווים כי מהיום תחל תקופה חדשה של שקט ותקווה. בנוסף, הסכמנו על תהליך של העברת האחריות הביטחונית על אזורים פלשתיניים.

הודעתי ליושב ראש עבאס כי בכוונתנו לנקוט בשורה של צעדים בוני אומן: בזמן הקרוב נשחרר מאות אסירים פלשתינים ואף נקים פורום משותף לבחינת שחרור אסירים בעתיד. אנו רוצים לנהל דיאלוג אמיתי וכן, כדי להפוך את הצעדים הראשוניים הללו לבסיס איתן, שעליו נשתית את בנין היחסים בינינו. אני נחוש לבצע את תכנית ההינתקות שאותה יזמתי. תכנית ההינתקות התקבלה כהחלטה חד-צדדית שלנו.

כעת, אם אכן יבוא שינוי אמיתי, הלכה למעשה, בצד הפלשתיני, ההינתקות יכולה להביא תקווה ולהפוך לנקודת הזינוק החדשה לתהליך מתואם ומוצלח. תכנית ההינתקות יכולה לסלול את הדרך לתחילת יישום מפת הדרכים, שאליה אנו מחויבים ואותה אנו רוצים לישם. אנו מוכנים למלא במעשים את כל ההתחייבויות שנטלנו על עצמנו, ומצפים, שהצד השני יעמוד גם הוא בכל המחויבויות, שנטל על עצמו. רק מעשים ולא דיבורים - זוהי הדרך היחידה להגיע לשתי מדינות שתחיינה בשלום ובשקט זו לצד זו.

אני מבקש, ברשותכם, לפנות מכאן לאזרחי שני העמים: לשכנינו הפלשתינים אני מבקש להבטיח שיש לנו כוונה אמיתית לכבד את זכותכם לחיי עצמאות וכבוד. כבר אמרתי שאין ברצון ישראל להוסיף ולשלוט בכם ובגורלכם. אנו בישראל ידענו להתפכח בכאב מחלומותינו, ואנחנו נחרצים בדעתנו להתגבר על כל המכשולים שיערמו בדרך, כדי לממש את הסיכוי החדש שנוצר. הוכיחו גם אתם, שיש בכם את הכוח ואת האומץ להתפשר, לנטוש חלומות לא ריאליים, להכניע את הכוחות המתנגדים לשלום ולחיות בשלום ובכבוד הדדי לצדנו.

ולאזרחי ישראל אני אומר: עברנו שנים קשות, עמדנו בניסיונות הכואבים ביותר, ויכולנו להם. העתיד פתוח לפנינו. אנו נדרשים לצעדים לא קלים ומעוררי מחלוקת קשה, אבל אסור שנחמיץ את ההזדמנות לנסות ולהגשים את מה שאנו מייחלים לו שנים: ביטחון, שקט ושלום.

וקריאה אחרונה למארחינו, ולמנהיגי מדינות ערב באזור: בואו, נשלב ידיים וניצור באזורנו אוירה חדשה של פתיחות וסובלנות. יחד אנו יכולים להציב סכר בפני כוחות האתמוז הרדיקלים שמאיימים לסחוף את כולנו למערבולת של דם ושנאה. יחד אנו יכולים לקדם את היחסים בינינו, ולהדליק לכל העמים במזרח התיכון אור ראשון של תקווה. יחד אנו יכולים להבטיח לעמינו חיי חירות ויציבות, שגשוג ושלום.

מי ייתן ונימצא כולנו ראויים להזדמנות הגדולה הזו שהתגלגלה לידינו.

תודה רבה.

**דברי ראש הממשלה אריאל שרון בפני משלחת של ועידת
הנשיאים בירושלים**

20 בפברואר 2005

**Address by Prime Minister Ariel Sharon to the Conference of
Presidents' delegation in Jerusalem**

20 February 2005

Mr. Jim Tisch, Chairman of the Conference of Presidents, Mr. Malcolm Hoenlein, Executive Vice Chairman of the Conference of Presidents, Dear Friends. Good evening.

It is my great pleasure to welcome you here to Jerusalem, the eternal capital of the Jewish people and the united capital of the State of Israel forever. I arrived here today directly from the meeting of the Government, a meeting in which an historic decision was made to implement the Disengagement Plan. Accordingly, with your permission, I would like to say a few words in Hebrew:

מדינת ישראל עשתה היום צעד בעל חשיבות מכרעת לעתידה. ממשלת ישראל אישרה את ההצעה שהבאתי בפניה והחליטה על פינוי הישובים הישראליים ברצועת עזה וארבעה ישובים בצפון השומרון. שישים שנה חלפו מאז התחלתי לשרת את עם ישראל. מדרגת מ"כ בפלוגה ב' בגדוד 32 של חטיבת אלכסנדרוני ועד שזכיתי לפני ארבע שנים באמונו של העם ונבחרתי לראש ממשלה. בכל השנים האלה קיבלתי מאות ואולי אלפי החלטות, לא מעט מהן היו הרות גורל, חלקן היו החלטות של חיים ומוות, אבל ההחלטה על תכנית ההתנתקות הייתה, בשבילי, הקשה מכולן. ליוויתי את מתיישבי חבל עזה עוד כאלוף פיקוד דרום ולאחר מכן כשר בממשלות ישראל. זכיתי לראות חממה ראשונה מוקמת, שדה ראשון נזרע, בית מוקם, ילדים באים לעולם.

ליוויתי אותם ברגעיהם הקשים, בהתמודדות היום יומית עם צרכי הביטחון, בעמידת הגבורה שלהם מול ירי הפצמ"רים והתקפות הטרור. כראש ממשלה, כאזרח מדינת ישראל, כחקלאי - אני גאה בהם על הישגיהם, אני גאה בהם על גבורתם, אני גאה בהם על אהבת הארץ הגדולה שלהם. אבל, יש רגעים בהם נדרשות מנהיגות, נחישות ואחריות, גם אם הדבר לא נראה פופולרי, גם אם ההחלטה לא קלה. עלי, כראש ממשלה, עלינו, כממשלה, מוטלת החובה לראות את התמונה הכוללת. בראיה הרחבה תכנית ההתנתקות מבטיחה את עתידה של ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית, מבצרת את ביטחוננו, מחזקת את כלכלתנו, משפרת את מעמדנו הבין לאומי ומקדמת את הסיכוי לשלום באזורנו. ההחלטה שקיבלה ממשלת ישראל היום הייתה החלטה קשה, קשה מאוד. אבל היא החלטה של תקווה לאזרחי ישראל - תקווה לעתיד טוב יותר לכולנו.

I would like to thank you for being here in Israel and showing your solidarity. We are at a critical hour for Israeli society and its unity. In this sensitive and complicated period, there is great importance to the support and solidarity of the Jewish communities for the State of Israel. Your support of the State of Israel, your standing by our side, is important now, maybe more than ever. Last Wednesday, the Knesset passed, by a large majority, the law which will allow for the implementation of the Disengagement Plan. And as I stated earlier, today my Government voted in favor of the implementation of the Plan. In light of these two decisions, we are now proceeding forward with preparations to leave the Gaza Strip; a process which will begin five months from today.

I said before in Hebrew that in all my years of service, I have made hundreds, if not thousands, of decisions, many in regards to life and death. But the decision about the Disengagement Plan is the most difficult of all. However, I am convinced that the step which was taken today is the right one in ensuring the future of Israel as a Jewish democratic state. It is the correct step to take as we aim to better our economy, strengthen our security and improve our international standing. The Disengagement Plan gives the Israeli people hope for a better future – hope for a better Israel.

We have many dreams and goals. We wish to absorb millions of new immigrants. (And I hope that you will be among them. If not all of you, at least a major part of you.) We wish to be a place where all Jewish youth dream of realizing their future. We wish to stand as a symbol of pride to all Jews around the world. There is much work to be done in reaching these goals, but I am sure that today we took a big step forward in the fulfillment of this dream. Two weeks ago, I stood in Sharm el-Sheikh alongside the President of Egypt, Mr. Hosny Mubarak, King Abdullah II of Jordan and the Chairman of the Palestinian Authority, Mr. Mahmoud Abbas. We agreed that there are many steps which we must take to advance the Middle East.

In today's Government decision, Israel proved that it is willing to make painful compromises and take great steps towards achieving peace. I said that many times, and I would like to repeat it today. For a genuine and real peace, we are willing to make many painful compromises. But there is one thing we are not willing to make any compromise on, not now and not in the future.

That is when it comes to the security of Israeli citizens and the security of the State of Israel. I say it here, and I said that, and I will say it again – that here when it comes to security, we are not going to make any compromises whatsoever. Not now, and not in the future. We hope that our neighbors will also have the courage to take bold steps. If each party takes the necessary steps, then a peaceful Middle East is a real possibility for the future... And I believe that we can realize this future.

Thank you all.

11

דברי סגן ראש הממשלה ושר החוץ סילבן שלום לאחר פגישתו עם מזכיר נאט"ו, יאפ דה הופ שפר בירושלים

24 בפברואר 2005

Statement by Deputy Prime Minister and Minister of Foreign Affairs Silvan Shalom after meeting with NATO Secretary General Jaap de Hoop Scheffer in Jerusalem

24 February 2005

Dear Friends,

It is my great pleasure to welcome NATO Secretary General, Jaap de Hoop Scheffer, to Israel. Mr. de Hoop Schafer is well-known as a good and longstanding friend of the State of Israel, and he has visited Israel many times.

But this is nevertheless an historic visit - because it is the first time that the head of the North Atlantic Treaty has visited our country. This visit reflects the mutual goal shared by Israel and NATO, to deepen our ongoing ties and to realize the great potential for cooperation which exists between us.

Israel and the countries of NATO share common democratic values and institutions, and we also face similar challenges and threats in the international arena - chief among them: global terrorism and the proliferation of weapons of mass destruction. We have no doubt that Israel will gain immensely from closer ties with NATO, and we also believe that Israel has much to offer NATO in return. We also believe that greater engagement by NATO with the countries of the Middle East will enhance our effort to promote peaceful and normal contacts between Israel and our Arab neighbors, to the benefit of all.

In this context I called on the Director General today to promote greater regional cooperation within the NATO framework. Today's visit comes at a time of renewed hope and optimism in the Middle East. Israel is committed to doing everything in its power to seize the current window of opportunity in order to bring an end to terror, and a return to the political dialogue needed for peace. It is crucial that all relevant parties make a similar effort.

In this context, we welcome the return this week of Jordan's Ambassador to Israel and the imminent return of the Ambassador of Egypt. We believe that now is the time for other Arab countries also to join the momentum, so that all the peoples of the region will benefit.

Once again, let me say how pleased I am to welcome the Director General here to Israel, and to have this opportunity to work together with him to promote the important and growing ties between Israel and NATO.

Thank you.

**נאום סגן ראש הממשלה ושר החוץ סילבן שלום בבית הספר
"קנדי סקול" לממשל בבוסטון.**

7 במארס 2005

**Address by Deputy Prime Minister and Minister of Foreign
Affairs Silvan Shalom to the Kennedy School of Government
in Boston**

7 March 2005

It is an honor and a pleasure to be here at Harvard University, in the Kennedy School of Government. This is an institution that devotes itself to training leaders, and giving them the skills, to turn visions into reality. I cannot think of any more important skills.

The unique work of the Kennedy School is well known in Israel. Thanks to a far-sighted project of the Wexner Foundation, over 140 Israeli public servants have had the opportunity to study here, and to learn from counterparts all over the world. In Israel's Foreign Ministry alone, we have seven diplomats who are alumni of this program, and we value their Kennedy School experience highly.

Ladies and Gentlemen,

John F. Kennedy once said, and I quote: "In the long history of the world, only a few generations have been granted the role of defending freedom in its hour of danger. I do not shrink from this responsibility - I welcome it."

These words were spoken at the height of the Cold War, when democracy was, indeed, under grave challenge. In the meanwhile, communism has been defeated; shown up as just one more false prophecy, that failed those, it claimed to serve. Yet the challenge to freedom has not passed.

Into the void left in communism's wake - Fukuyama's famed "end of history" - we have seen new, even more radical ideologies rise, to challenge the democratic ideals, which we all hold dear. Our way of life, and the freedoms we cherish, are still under threat. Israel knows this from bitter experience.

The task facing leaders today, is to help democracy rise to the new challenges of the twenty-first century. To ensure that the world we pass on, to the next generation, is indeed a world of freedom, not of terror - a world of shared responsibilities and partnerships, not one of inequalities and hatreds.

This challenge comes in an age of great global change. Just look at Europe. Once a divided continent - the front-line of the Cold War - Europe today is unified, with a GDP to rival that of the United States. And together with this economic strength, the EU is developing a political appetite to match. It is seeking a greater role in shaping the global environment, as illustrated by recent events in the Ukraine. Europe's sense of self, is also evolving, as illustrated by the prospect of Turkey joining the EU. New thinking is taking root in Europe, as to the sources of its own stability and well-being, in the modern world.

Change is afoot, also in the Arab world. Indeed, what we are seeing in the Arab world today could be described as a political earthquake. In a part of the world - more known for its political conservatism, than for its openness to new ideas - it is remarkable to see how the repression of the past, is today making way for a new dynamic.

Old enemies of freedom such as Yasser Arafat and Saddam Hussein are gone, and their demise has brought free elections, which offer the prospect of positive change for their peoples. Libyan leader Muammar Khaddafi is seeking closer relations with the West, while Egyptian President Hosni Mubarak, has also acknowledged the change in the public spirit - by opening up the forthcoming Presidential elections to more than one candidate. And then, there is the remarkable response of the Lebanese people to the murder of former Prime Minister Rafik Hariri, and to the decades of Syrian occupation - a popular response now backed by key Arab states and publics. In short, the people of the Middle East are choosing freedom.

At the same time, this choice is raising fears as to the consequences of such openness. Fears that democracy will bring power to the extremists.

The elections in Iraq brought to power, for the first time in the Arab world, a Shia government, rather than a Sunni one. There are fears now that a coalition of Shia states may emerge to threaten the more traditional balance of regional power. Many remember also, that when Khomeini came to power in Iran, his was claimed to be, a moderate Shia regime.

Nevertheless, despite these concerns, I do not believe that we have the right to say, that certain peoples should not enjoy the freedoms of democracy. On the contrary. The more that democracy and its open institutions take root, the stronger will be the defences, against the very extremism which threatens it today. Giving people the right to make their own choices, is preferable to tyranny.

Of course, there are those for whom any change is anathema, and who will do everything in their power to stop it.

First, the global network of terrorist organizations, led by al-Qaida, whose sole purpose is to sow hatred and destruction, where hope and cooperation might thrive. And second, regimes - like that of Bashar Assad in Syria and the Ayyatullahs in Iran - for whom there is no greater danger than the emergence of free societies.

Regimes which actively support and bank-roll the terror of Hizbullah, Islamic Jihad and Hamas, because they seek to perpetuate the conflict in the Middle East, not least so that their own shortcomings, can always be blamed on others. Regimes - and here I am focusing on Iran - whose drive to acquire nuclear weapons - coupled with their extreme Islamic ideology - endangers the stability, not only of the Middle East, but of the entire world.

It was once said of America's economic clout, that if America coughed, the whole world caught a cold. In today's globalized world - where the flow of information across the internet and 24-hour TV is unstoppable - this is true now for any phenomenon, particularly those of a more destructive nature. As a result, the old para-dime of national security is changing.

No longer can states presume to provide for their security and well-being, without regard for the security of others in more distant lands. Today, the security of others - even those far away - is critical to our own.

In navigating these uncertain waters, leaders today must choose between two competing strategies - between preserving stability as a goal in itself, and taking the initiative to promote positive change. I believe that we must choose the latter.

For too long, the free world has tended to leave the initiative in the hands of those who oppose our way of life - be they the terrorists or the anti-Semites, or the nuclear proliferators, or just the plain racists and bigots. Even the need to defend our values and ideals from these threats has been questioned in some quarters - particularly when these dark agendas are hidden in the flag of the struggle against occupation, and such like.

The current state of the international system offers a real opportunity to carry the banner of democracy forward. We must seize this opportunity. It is not enough merely to react. We must be proactive. We must harness the new beginnings of change in order to ensure, that they prevail over the extremism which seeks to engulf them - and us with them. Every effort must be made, to empower the moderates and to weaken the extremists. Every effort must be made to ensure, that the voices calling for freedom, will prevail.

These are not merely abstract ideas. There are tangible steps that all countries must take:

- First, to deny the terrorist organizations and their affiliates the ability to raise money, and other resources for their activities. This is why Israel is calling on the European Union and others, to place Hizbullah on their list of terrorist organizations.
- Second, to hold states like Iran and Syria to account, for their ongoing support for terror.
- Third, to stand up in support for the calls of the Lebanese people to rid themselves of Syria's occupation, and to demand full implementation of Security Council Resolution 1559. Almost two years ago, the students of Iran waited for the western world to come to their aid, as they demonstrated against their oppressive government, but the West was nowhere to be found. We must not make the same mistake now. Partial withdrawals are not enough. Syria must give the Lebanese people, the freedom they seek. And when they do so, I have no doubt that Israel and Lebanon will be able to reach a lasting and productive peace.
- Fourth, the international community must also act to bring to an end, Iran's reckless drive for nuclear weapons, which will radically alter the regional and global balance of power, setting off a terrible arms race.
- The world must also unite as one, to combat the new rise in anti-Semitism and racism, in all its forms. Each and every expression of such hatred, poses a clear danger to the fabric of civil society everywhere, and the very pluralism, which lies at the core of our democratic values.
- And finally, in the Palestinian context - the world must unite in the effort to help the Palestinians build democratic institutions and practices, which will ensure that they can indeed be a true partner for peace.

This requires full reform of the Palestinian security apparatus, the establishment of an effective legal system and comprehensive financial reforms. The Palestinians must take urgent and effective steps to shut down the terrorist groups that have taken Palestinian society hostage, and to remove the culture of terrorism and violence, that still fills children's text books and television.

Words are not enough. We need to see results. Sadly, and despite his welcome and positive rhetoric, Palestinian leader Mahmoud Abbas has yet to show, that he is ready to take such measures.

He has yet to take the strategic decision to end - once and for all - the Palestinian resort to terror. Instead, his ceasefire with the terrorist groups leaves the fate of the process in their hands, instead of the hands of the peacemakers. None of us - including the Palestinians themselves - can afford to do that.

Israel sees itself as a partner to the United States, Europe and the free world, in the effort to defend and promote our shared values. We have been at the forefront of the battle against terror, for many years. Indeed, it is only in recent years that the international community has stopped seeing terror in the Middle East - together with Iran's nuclear ambitions - as Israel's problem alone.

In the Palestinian context, Israel is doing everything it can, to ensure that the new leadership of Mahmoud Abbas, is able to deliver on its promise, and bring a new era of reconciliation in relations between us. We are acting to ease conditions for the Palestinians - despite the security risks involved - by opening border crossings, removing checkpoints, releasing security prisoners, and transferring security control of five Palestinian cities to the PA. We also recognize the central importance of the economic dimension, and are actively encouraging the international community to mobilize resources, to help rebuild the Palestinian economy.

At the same time we are preparing to implement our disengagement plan to withdraw our civilians and forces from the Gaza Strip, a step which will also open up opportunities for Palestinian empowerment. We recognize that the effort to resolve our conflict with the Palestinians can have a positive impact on a broad range of other issues of international concern, and we are committed to this task. We are prepared to take risks for peace.

In the broader regional context, we are also pushing to renew the momentum towards normalization and open exchange, between Israel and its neighbors. Harvard is the home of the concept of "win-win" in negotiations. There could be no better example of creating value, than the tremendous gains - political, social and economic - from the renewing of diplomatic and trade ties, between Israel and the Arab and Moslem states.

Israel has no conflict with the countries of North Africa and the Persian Gulf - neither over territory nor economy. Over recent weeks, I have been speaking with the Foreign Ministers of Morocco, Oman, Qatar, Tunisia, and others, to encourage them to follow Jordan and Egypt, and send their envoys to Israel. Just two days ago, I hosted my colleague, Jordanian Foreign Minister Hani el-Mulki, in Israel, for the first time in four years.

I believe that it is possible in a very short time, for Israel to have open ties with ten Arab and Moslem states, not just the three we have today. By actively working to expand the circle of ties between our states - by strengthening moderates and isolating extremists - we are laying the foundation of a safer, more stable and prosperous region for all.

The responsibility to carry the word of freedom and democracy forward, does not only fall on the heads of governments and politicians. This responsibility is shared by each and every one of us. Standing here in one of the world's leading universities - we must acknowledge the crucial importance of education, in shaping the world of tomorrow.

The battle of ideas - between the liberal and pluralist ideas of democracy, on the one hand, and the uncompromising and absolute ideas of the tyrants and terrorists, on the other - cannot be left to others. Universities such as this, must continue to act – and to lead - as agents for change, and agents for good.

Ladies and Gentlemen,

In all the years of authoritarian rule in the Middle East, perhaps the greatest denial, has been the denial of hope. The one thing that has made the recent changes in our region possible, is the renewal of hope, that things can be different. That they can be better. People no longer fear the extremists, as they once did. They are beginning to realize that the benefits of freedom, can also be theirs. The tyranny of terror - and the terror of tyranny - are being broken. And as societies open up, to the values and institutions of democracy, so will their security - and ours - become even stronger.

In a world where governments are accountable to their people - the lies and incitement which turn the Twin Towers into the enemies of Islam, cannot survive. The move towards greater democracy and greater accountability in the Middle East and beyond, will not always be smooth. But I am convinced, that it is the only way to ensure the greater freedom, greater security and greater prosperity, that we seek for all. The challenge the free world faces at this time, is to live up to the responsibility of defending our values.

Israel has always believed - together with America - that freedom must be protected. I believe that we are now at a moment of true hope, and real opportunity, in the service of this cause. If we all act with wisdom and courage, we can fulfill this great mission, and achieve what every one of us dreams of - peace for our children, that will last for generations. This is the vision, the dream, which guides us.

Thank you.

דברי ראש הממשלה אריאל שרון בטקס חנוכת המוזיאון החדש לתולדות השואה ב"יד ושם"

15 במארס 2005

מכובדיי,

אסתר הורונצ'יק נולדה בפולין ובהיותה צעירה הגיעה עם משפחתה לפריז בחיפוש אחר חיים טובים יותר. בני המשפחה פתחו בתי מלאכה להלבשה וניסו לבנות לעצמם עתיד במולדתם החדשה.

ערב מלחמת העולם, אסתר נישאה לניסן פרנקל ונולד להם ילד בשם רישאר. עם כיבוש צרפת בידי גרמניה הנאצית, ניסן נעצר ושולח לאושוויץ. אסתר ובנה נעצרו שנה אחר כך. הם הועברו למחנה פיטייה, שם הופרדו הילדים הקטנים מאמותיהם. אסתר שולחה לאושוויץ בשישה באוגוסט 1942 מרכבת הגירוש היא הספיקה לזרוק גלויה לבני משפחתה בפריז.

ואני קורא את הגלויה הזאת:

"יקירי!

אני נמצאת ברכבת. רישאר שלי. אני לא יודעת מה איתו. הוא עדיין בפיטייה. הצילו את ילדי, את התינוק התמים שלי! הוא בטח נורא בוכה. הסבל שלנו זה כלום. הצילו את רישאר שלי. רישאר שלי, הנשמה שלי, נמצא רחוק ואיש אינו מגן על ילדי בן השנתיים. תנו לי את רישאר שלי!
אסתר."

רישאר בן השנתיים גורש בטרנספורט כמה שבועות מאוחר יותר. בידי קרובי המשפחה נשארה רק חולצה אדומה שלבשה אסתר באחת הפעמים שבהן היא הצטלמה עם בנה.

החולצה הזו, השריד שנותר לנו מאסתר, נמצאת היום כאן, ב"יד ושם". שישים ושלוש שנים אחרי מותה, אסתר הורונצ'יק זועקת את זעקת איוב המקראי – "ארץ אל תכסי דמי" - ואת דמם של ניסן ורישאר.

המוזיאון החדש לתולדות השואה שאנחנו חונכים היום בא להבטיח שלא האדמה, לא הזמן ולא השכחה לא יכסו את דמם השפוף של שישה מיליון היהודים שנרצחו בשואה. השואה הייתה טרגדיה שלנו, של בני העם היהודי – אבל הימים ההם היו ימים חשוכים לכל העמים הרבים, שלנגד עיניהם נעשתה הזוועה. רבים מהם ששיתפו פעולה עם מכונת הרצח, מעטים מהם חסידי אומות עולם שסיכנו חייהם להצלת יהודים, מיליונים רבים מהם שעמדו מנגד ולא עשו דבר כדי להציל איש מבין ששת המיליונים.

מכובדיי,

בלב האדם כמה חדרים. בלב הלאומי היהודי – חדר זיכרון. והוא מצוי כאן ב"יד ושם". מבקר הפוסע בשבילי המוזיאון הזה יוצא ממנו החוצה אל השמיים ואל הנוף הפתוח של ירושלים. אני יודע מהי תחושתו של יהודי היוצא מן המעמקים האלה – ונושם את האוויר של ירושלים. הוא חש בבית – הוא חש מוגן, חש את ההבדל הנורא שבין מי שחי בארצו, במולדתו, במדינה המסוגלת להגן על חייו - לבין מי שעמד בודד, חסר כל הגנה מול חיות אדם.

הוא יודע – מדינת ישראל היא המקום היחיד בעולם שבו יש ליהודים את הזכות ואת הכוח להגן על עצמם בכוחות עצמם וזו הערובה היחידה שהעם היהודי לא יידע שוב שואה. זו מחויבותנו ההיסטורית לעם היהודי.

הנביא ישעיהו חזה: "כי מציון תצא תורה ודבר ה' מירושלים".

היום צריך לצאת מכאן, מ"יד ושם" בירושלים, דברה של האנושות, נדר כלל עולמי לשמור על כבוד האדם, על צלמו, חירותו וזכויותיו, נדר אוניברסאלי ללחום נגד כל גילוי של גזענות ושנאת האחר.

נדר לזכור את אסתר, את ניסן ואת רישאר – נדר האומר "לעולם לא עוד".

תודה רבה.

ראשי המשלחות מחו"ל עם נשיא המדינה משה קצב ורעייתו, סגן ראש הממשלה ושר החוץ סילבן שלום, שרת החינוך, התרבות וספורט לימור לבנת, יו"ר הנהלת 'יד ושם' אבנר שלו ויו"ר מועצת 'יד ושם' שבח וייס. ברקע המוזיאון החדש.

נאום ראש הממשלה אריאל שרון במושב מיוחד לרגל חנוכת המוזיאון החדש ב"יד ושם"

16 במארס 2005

מכובדיי,

לפי המסורת היהודית – היום מתחיל בערב, עם רדת החשיכה – ונמשך עם הבוקר ופורץ מתוך הלילה, עד הערב הבא. לכן, לפי המסורת היהודית – אנחנו עדיין בעיצומו של היום שהתחיל אתמול, עם חנוכת מוזיאון השואה ונמשך עם הכנס שבו השתתפתם הבוקר – "זוכרים את העבר, מבטיחים את העתיד". עבור העם היהודי, הקמתה של מדינת ישראל – הייתה בעצמה בוקר מואר שפרץ מתוך ליל הביעותים של השואה – וסימן את קיצו.

אתמול, סיפרתי לכם על אסתר הורונצ'יק, בעלה ניסן ובנם רישאר, שנרצחו בידי הנאצים. לאסתר היו שתי אחיות ושני אחים. כולם התחתנו והקימו משפחות. הגרמנים ביקשו להשמיד את כולם ואמנם רבים מהם נרצחו בשואה. אבל היו גם שניצלו. חלקם עלו לישראל ובנו כאן את ביתם. רישאר בן השנתיים לו חי – היה היום בן ששים וחמש. שלוש מדודניותיו חיות היום בישראל ונמצאות איתנו כאן – הזמנתי אותן במיוחד, שיהיו נוכחות באירוע הזה והן – נלי, פאני ופרנסין.

לפרנסין – בת, שני בנים ושלושה נכדים. הבן עובד במשרד החוץ הישראלי, והוא נמצא כרגע בשליחות בקמרון. בן אחר עובד בחברה מסחרית והבת – עיתונאית. לפאני – שהיא מרצה בחוג לצרפתית באוניברסיטת בר אילן – שתי בנות. לנלי – שתי בנות, בן, ארבעה נכדים ועוד אחד בדרך. אחותה סולנג' – חיה בצרפת, אך שני בניה עלו לישראל. אחד מהם, דניאל, נפל בעת שירותו הצבאי.

לאחיה רפאל, שני בנים בארץ: רישאר – הקרוי על שמו של רישאר שנרצח בשואה. הוא רופא שיניים ויש לו חמישה ילדים. הבן השני, עמנואל – מרצה להיסטוריה באוניברסיטה. נלי, פאני, פרנסין וילדיהן – זו מדינת ישראל.

הסיקור התקשורתי הנרחב שמקבלת מלחמתה העיקשת של ישראל נגד הטרור מצייר את ישראל כמדינה המכוסה כולה בעשן של מלחמה. זהו דימוי מוטעה מאוד. המאבק שאנחנו נאלצים לנהל נגד הטרור אינו ממלא את כל עולמנו. להפך. הוא בא לאפשר לנו להמשיך ולחיות את החיים שבנינו לנו כאן – חיים של יצירה שחוללה פלאים בפיסת האדמה הזעירה הזאת.

למרות היותנו ארץ מעוטת משקעים – החקלאות הישראלית היא מהמתקדמות ביותר בעולם ומומחי חקלאות ישראלים מוזמנים להקים חוות לדוגמה באפריקה, אסיה ודרום אמריקה. למרות גודלה הזעיר, ישראל היא מהמובילות בתחום ההיי-טק בעולם וחברה במועדון המצומצם מאוד של מדינות ששיגרו לוויינים לחלל.

בנאסד"ק – רק שלוש מאות שלושים ושמונה מניות הן של חברות לא אמריקאיות. 70 מהן – של חברות ישראליות, מספר המעיד על מקומה של ישראל על מפת הטכנולוגיה המודרנית. רמת המדע והרפואה בישראל מעוררת קנאה.

רק השנה זכה זוג מדענים ישראליים בפרס נובל בתחום הכימיה. זו מדינה שמהנדסיה מוערכים כטובים שבעולם – ולכן ענקים בינלאומיים כ IBM-אינטל, מוטורולה, לוסנט, סיסקו ורבים אחרים – דואגים להקים את מרכזי הפיתוח שלהם כאן, בישראל .

זו מדינה שבה קם לתחייה מן האפר עולם התורה והחסידות – עולם הישיבות שחרב בשואה והיום הוא חלק מנופה של ישראל. זו מדינה שגם בימי מלחמה ובעיצומן של התקפות טרור אכזריות – המוזות לא שובתות ואולמות הקונצרטים והתיאטרון שלה מלאים תמיד. וזו מדינה שבה חמישה מיליון תושבים קלטו בתוך עשור אחד מיליון אזרחים נוספים, בלא כל זעזועים חברתיים – מבצע כמעט חסר תקדים בכל קנה מידה בינלאומי .

אורחים יקרים, היום הזה, שביליתם כאן בארצנו, במדינת העם היהודי, מתוך התייחדות עם העבר – ומתוך התבוננות בפשע הנורא ביותר בהיסטוריה – השואה – יישאר חרות בליבנו. אני מודה לכם על כך .

במהלך השיחות שניהלנו, נאלצנו להקדיש את רוב הזמן לנושאים המעסיקים אותנו היום – בעיות האזור, המלחמה בטרור והצורך של ישראל להגן על עצמה מפני אלה המסרבים עדיין להכיר בזכות קיומה. אני מקווה שיבוא יום שבו במפגשים מן הסוג הזה נוכל להקדיש את כל זמננו לנושאים כמו חילופי תרבות, שיתוף פעולה בתחום המדע, פרויקטים משותפים בתחום חקר החלל ואיכות הסביבה. אני מקווה כי, בעזרת ה', היום הזה איננו רחוק כל כך. אני מתכוון לעשות כל מאמץ כדי שיגיע במהרה .

תודה רבה.

דברי הספד בעקבות מות האפיפיור יוחנן פאולוס ה-II

2 באפריל 2005

נשיא המדינה משה קצב:

"כמנהיג נוצרי וכראש הכנסייה הקתולית ייזכר יוחנן פאולוס ה-II כמי שהראה למאמיניו נתיבים חדשים בדרך לפיוס ואחוזה אנושית ובין דתית. כאדם יי העם היהודי יזכור את יוחנן פאולוס השני כמי שקם באומץ, ושם קץ לעוול היסטורי, כשהזים רשמית את הדעות הקדומות ואת ההאשמות נגד היהודים שרווחו בכתבי הכנסייה הקתולית ובקרב מאמיניה. אותן דעות והאשמות שבגללן סבלו בני עמנו ודתנו מאנטישמיות ארסית, מרדיפות ומשפיות דמים. כמו כן יזם וטיפח דיאלוג מעמיק ופורה בין היהדות לנצרות ובין מדינת ישראל לוותיקן".

ראש הממשלה אריאל שרון:

"בשם ממשלת ישראל ובשם מדינת ישראל, אני רוצה להביע צער ותנחומים על מותו של האפיפיור, יוחנן פאולוס ה-II, ולהשתתף באבלם של מיליוני נוצרים ומאמינים במדינת ישראל וברחבי העולם הנוצרי. האפיפיור יוחנן פאולוס ה-II היה איש של שלום, ידידו של העם היהודי, הכיר בייחודו של העם היהודי ופעל לפיוס ההיסטורי בין העמים ולחידוש היחסים הדיפלומטיים בין ישראל לוותיקן, בסוף שנת 1993. נפלה בחיקי הזכות לפגוש את האפיפיור בשנת 1999, עת כיהנתי כשר חוץ ונסעתי להזמין את האפיפיור, בשם ממשלת ישראל, להשתתף בחגיגות המילניום. בפגישתי עמו חשתי את החיבה, היחס החם והאוהד שרוכש האפיפיור כלפי העם היהודי וכלפי מדינת ישראל. העולם איבד אתמול את אחד המנהיגים החשובים בדורנו, שתרומתו הרבה לקירוב לבבות, איחוד בין העמים, הבנה וסובלנות תלווה אותנו שנים רבות."

סגן ראש הממשלה ושר החוץ סילבן שלום:

"בשם הממשלה והעם בישראל נשלחים תנחומים לכנסייה ולצאן מרעיתו של האפיפיור. זו אבידה גדולה בראש ובראשונה לכנסייה הקתולית על מאות מיליוני מאמיניה אך גם לאנושות כולה. הייתה לי הזכות להיפגש פעמיים עם האפיפיור והתרשמתי מראייתו האמיצה ומאנושיותו המיוחדת. יוחנן פאולוס ה-II הצעיד את הכנסייה הקתולית ליחסים טובים יותר עם ישראל והעם היהודי. פעילותו הציבורית והדתית פעל לקדם את ההבנה והדיאלוג בין הדתות תוך התמודדות עם העבר ומחויבות עמוקה ליצירת עתיד של אחווה ושלום בין העמים. יוחנן פאולוס ה-II היה האפיפיור הראשון בהיסטוריה שביקר בבית כנסת שם טבע את המונח אחינו הבכורים' ביחסו לעם היהודי. כל מסעותיו ברחבי העולם נהג האפיפיור להיפגש עם הקהילות היהודיות כן לחם האפיפיור נגד האנטישמיות בה ראה חטא גדול נגד האל והאנושות. לקראת שנת המילניום עוד לפני ביקורו ההיסטורי בארץ בשנת 2000 קרא לכנסייה הקתולית לערוך חשבון נפש לגבי יחסה ליהודים ולכל מי שסבל מההוראה הכנסייתית. טרם בואו לארץ ביקש מחילה מן העם היהודי על הפשעים שנעשו נגדו בשם הכנסייה וכתב מילים אלה בפתק אשר הניח בין אבני הכותל בעת ביקורו בישראל. יוחנן פאולוס השני ייזכר כמי שדחף בחזון ובאומץ לכינון יחסים מלאים בין ישראל לוותיקן, מאמץ שהוכתר בהצלחה עם חתימת הסכם היסוד בין שתי המדינות בשנת 1993. גם העם היהודי, מדינת ישראל והעולם כולו איבדו היום לוחם גדול למען הפיוס והקרבה הבין-דתית".

**דברי ראש הממשלה אריאל שרון ונשיא ארצות הברית ג'ורג' בוש
לאחר פגישתם בטקס**

11 באפריל 2005

**Statements by President George W. Bush and Prime Minister
Ariel Sharon after meeting in Texas**

11 April 2005

President Bush: Mr. Prime Minister, welcome to my home. I appreciate our meeting. I'm looking forward to driving you around the ranch - I want you to see my place. I know you love the land. The Prime Minister was telling me he's really a farmer at heart, and I look forward to sharing with my friend what life is like here in central Texas. So, welcome. He invited me to his place one day, in Israel, and it's something that I look forward to doing, as well.

The United States and the State of Israel have a deep and lasting friendship based on our shared values and aspirations for a peaceful world. The United States is committed to Israel's security and well being as a Jewish state, including secure and defensible borders. We're committed to preserving and strengthening Israel's capability to deter its enemies and to defend itself.

Today, we discussed ways to expand cooperation of our economies. The Prime Minister believes that developing Negev and the Galilee regions is vital to ensuring a vibrant economic future for Israel. I support that goal and we will work together to make his plans a reality.

Prime Minister Sharon is showing strong visionary leadership by taking difficult steps to improve the lives of people across the Middle East - and I want to thank you for your leadership. I strongly support his courageous initiative to disengage from Gaza and part of the West Bank. The Prime Minister is willing to coordinate the implementation of the disengagement plan with the Palestinians. I urge the Palestinian leadership to accept his offer. By working together, Israelis and Palestinians can lay the groundwork for a peaceful transition.

The Prime Minister and I discussed the important and encouraging changes taking place in the region, including a Palestinian election. We discussed the need for Israel to work with the Palestinian leadership to improve the daily lives of Palestinians, especially their humanitarian situation, so that Israelis and Palestinians can realize a peaceful future together.

I reiterated that the United States supports the establishment of a Palestinian state that is viable, contiguous, sovereign, and independent. The United States will continue working with the international community to help Palestinians develop democratic political institutions, build security institutions dedicated to maintaining law and order, and dismantling terrorist organizations, reconstruct civic institutions, and promote a free and prosperous economy.

I remain strongly committed to the vision of two democratic states, Israel and Palestine, living side by side in peace and security. The Prime Minister and I reaffirmed our commitment to that vision and to the Roadmap as the only way forward to realize it. The Roadmap has been accepted and endorsed by both Israel and the Palestinian Authority, along with virtually the entire international community. The Prime Minister and I share a desire to see the disengagement from Gaza and part of the West Bank serve to re-energize progress along the Roadmap.

The United States is working with Palestinians and Israelis to improve security on the ground. We are cooperating with the Palestinians to help them fulfill all their obligations under the Roadmap, especially sustained, effective operations to stop terrorism and dismantle terrorist capabilities and infrastructure. Building true security for Israelis and Palestinians demands an immediate, strong and sustained effort to combat terrorism in all its forms.

I told the Prime Minister of my concern that Israel not undertake any activity that contravenes Roadmap obligations or prejudice final status negotiations. Therefore, Israel should remove unauthorized outposts and meet its Roadmap obligations regarding settlements in the West Bank.

As part of a final peace settlement, Israel must have secure and recognized borders. These should emerge from negotiations between the parties in accordance with United Nations Security Council Resolutions 242 and 338. As I said last April, new realities on the ground make it unrealistic to expect that the outcome of final status negotiations will be a full and complete return to the armistice lines of 1949. It is realistic to expect that any final status agreement will be achieved only on the basis of mutually agreed changes that reflect these realities. That's the American view. While the United States will not prejudice the outcome of final status negotiations, those changes on the ground, including existing major Israeli population centers, must be taken into account in any final status negotiations.

I'm grateful to the Prime Minister for his friendship; I'm impressed by his leadership. I want to thank you for coming, sir, and I look forward to working with you in the years ahead.

Prime Minister Sharon: Thank you, Mr. President, for this important meeting and for your generous hospitality. It was a pleasure to be invited to your home here at the ranch. On behalf of the State of Israel, I wish to thank you, your administration and the American people for your warm and steadfast

friendship. Of course, I would be very glad, Mr. President, to have you as a guest on our farm, not only because we are short of labor.

The people of Israel dream of a peaceful life for themselves and for all the peoples of the Middle East. We are encouraged by many of the positive changes that we see taking place in our region. We call upon our Palestinian neighbors to choose the path of democracy and law and order, so that they can establish an independent and viable state.

This is an opportunity for us to break from the continuous past of violence and bloodshed, which has been forced upon us, particularly, over the past four-and-a-half years. I told the Palestinian Authority Chairman, Mr. Mahmoud Abbas, that this is the year of great opportunity to start building a better future for our children and grandchildren and that both our peoples must make sure that this opportunity is not missed. But we must act now. The ongoing violence and terror must not prevail. We should all make a commitment not to accept any temporary solutions regarding terror, but to act decisively to dismantle terrorist infrastructure and to eliminate terrorism once and for all.

Defeating terror is the only way to build peace. The Israeli people has no intention of missing this opportunity. That is why we are acting quickly and with determination to improve the conditions for the Palestinian population. We have released hundreds of Palestinian prisoners, we are preparing to release more as the security situation allows. We have removed many roadblocks in the West Bank to allow greater mobility for the Palestinians. We have conferred the cities of Jericho and Tulkarm to the security control of the Palestinian Authority. And we will confer more in the coming period as the security situation allows.

Mr. President, as I said in Aqaba two years ago, it is not in our interest to govern over the Palestinians. We would like the Palestinians to govern themselves in their own state, a democratic state with territorial contiguity in Judea and Samaria, living side by side with Israel in peace and security. We seek to rebuild trust and respect, the dignity and human rights of all people.

Regarding the unauthorized outposts, I wish to reiterate that Israel is a society governed by the rule of law. As such, I will fulfill my commitment to you, Mr. President, to remove unauthorized outposts. As for settlements, Israel will also meet all its obligations under the road map, as I said also in Aqaba. We accept the principle that no unilateral actions by any party can prejudice the outcome of bilateral negotiations between us and the Palestinians.

The position of Israel is that in any final-status agreement the major Israeli population centers in Judea and Samaria will be part of the State of the Israel. We seek a genuine and honest dialogue with the Palestinians so that we can transform these initial steps into a sound basis for our relations with them in the future.

I wish to thank you, Mr. President, for the support of the disengagement plan which I initiated. The plan is not a political one. It was a unilateral decision

driven by a need to reduce terror as much as possible and grant Israeli citizens maximum security. The process of this disengagement will strengthen Israel, improve the quality of life for Israeli citizens, reduce the friction between us and the Palestinians, and can pave the way for the implementation of the Roadmap.

In light of the changes in the Palestinian Authority, what began as a unilateral initiative does not have to remain so. I call upon the Palestinians to work together with us and to coordinate the implementation of the disengagement plan.

I also want to thank you, Mr. President, for your intention to support Israel's effort to develop the Negev and the Galilee. It is important for Israel's national interest, economic strength, and social development.

I look forward to the beginning of work by our teams. I have stated in the past and I will say today, the Roadmap based on your June 2002 speech, adopted by my government and approved by the Palestinians and the majority of the international community, will be the only way forward to realizing your vision. Only full implementation of the road map can lead toward security and true peace.

I wish to thank you again, Mr. President, for your hospitality and for your friendship in support of the state of Israel. Thank you, Mr. President.

President Bush: Thank you, Prime Minister.

Question: Mr. President, given the continuing settlement activity on the West Bank, are you satisfied that Israel will do enough, once they pull out of Gaza, to meet the terms of the Roadmap and put it back on track?

President Bush: If he listens to what I say, he won't hear anything contradictory. I've been very clear about Israel has an obligation under the Roadmap. That's no expansion of settlements. I look forward to continuing to work and dialogue with Israel on this subject. This is an ongoing process. This is a process that's going to take a lot of work to get a democracy stood up on Israel's border. And we look forward to working with Israel.

The thing that I want people to understand is that the Prime Minister of Israel has made a commitment toward the vision of two states living side by side in peace. I appreciate that commitment, Mr. Prime Minister, and we look forward to continuing to work with you on it.

Question: Mr. Prime Minister, did you get the support you were looking for today, or do you sometimes hear contradictory messages coming from the White House?

Prime Minister Sharon: No, I think it was a very good meeting, beside the fact it was, as usual, a very friendly meeting. And I think that we discussed

many issues that we agreed upon and, no doubt, that we will continue to work together, as we are doing in recent years.

Question: Regarding your quid pro quo letter to Prime Minister Sharon and the statement you just stated now, do you see Ariel and Ma'aleh Adumim as part of the major population centers - and I want to emphasize, as they are now, as they exist now, without any extensions, or do you see them as an obstacle to the contiguity of a future Palestinian state?

And for Prime Minister Sharon - (asked in Hebrew about what will happen afterwards).

Prime Minister Sharon: I would like, first, to answer about construction in the major blocs. It is the Israeli position that the major Israeli population centers will remain in Israel's hands under any future final-status agreement with all related consequences.

Now, about the other question that you had, you asked what would be the day after. The Roadmap is the only plan which sets the political agenda between us and the Palestinians. Only after the Palestinians fulfill their obligations, primarily a real fight against terrorism and the dismantling of its infrastructure, can we proceed toward negotiations based on the Roadmap. I hope that this phase will arrive soon. Implementation of the disengagement plan has the potential of paving the way toward the Roadmap.

President Bush: Israel has obligations under the Roadmap. The Roadmap clearly says no expansion of settlements. And we'll continue to work with Israel on their obligations, and the Palestinians have got obligations. And it seems like an important role for the United States is to remind people of the obligations, and continue to work with people so that we can achieve the peace.

And we have a chance to achieve peace. The Prime Minister made a very courageous decision to withdraw from Gaza, and now I would hope, as I said in my statement, the Palestinians accept his proposal to coordinate the withdrawal so that we can begin the stages necessary for a viable democracy to emerge, one that will be peaceful, one that will listen to the aspirations of the people. I'm convinced most Palestinians want to live in peace, and they want hope, and they want a chance to make a living, and they want to send their children to schools in a peaceful way. And now we have an opportunity to try to achieve that vision.

But there is a Roadmap, there is a process, and we've all agreed to it. And part of that process, no expansion of settlements.

Question: Prime Minister, considering recent Palestinian mortar fire at Jewish settlements, and what Israel sees as a lack of cooperation on Gaza, is Israel considering taking military action against militants if President Abbas doesn't act? And, Mr. President, do you see a lack of progress by Abbas? Do you expect more before you meet with him at the White House?

President Bush: This is a very complicated, difficult part of the world. And I believe President Abbas wants there to be a state that will live in peace with Israel. Remember, we met with him in Aqaba, Jordan, and he had a very strong statement. I tend to take people for their word, just like I trust the Prime Minister in his word. He's a man of his word.

And President Abbas is, I'm told, in touch with the Prime Minister; that's positive. I appreciate the fact that they've taken some action on security. We want to continue to work with them on consolidating security forces. That's why we sent a general to the region to work with the Palestinians. I hope that he, the president, responds to the Prime Minister's offer to coordinate the withdrawal from Gaza. To me, that's where the attention of the world ought to be, on Gaza.

This is the opportunity for the world to help the Palestinians stand up a peaceful society and a hopeful society. The Prime Minister has said, "I'm withdrawing." He said that, "I want to coordinate the withdrawal with the Palestinians." But he's going to withdraw - coordination or no coordination. And I believe it's incumbent upon the world which is desirous of peace to then step up and say to the Palestinians, we want to help you. I think President Abbas wants that help. I know he needs that help. He needs the help to not only help coordinate security forces and train security forces, but the help necessary to put infrastructure in place so a peaceful democracy can grow, and that there can be an economy which provides hope for the Palestinian people.

And so this is an opportunity that I intend to focus my government's attention on, and we will work with our friends and allies around the world to keep their attention focused on succeeding in this - in helping Gaza become a peaceful and self-governing part of eventually a Palestinian state.

Prime Minister Sharon: The Palestinian Chairman, Abu Mazen, started by taking some steps against terror. By now, those steps - and we can see, as you mentioned in your questions, that terror still continues. And, therefore, I believe that in order to move forward, in order to be able later to move to the Roadmap, the Palestinians must take more steps, because it should be completely quiet. In order to move forward, there must be full cessation of terror, hostilities, and incitement.

So some initial steps were taken. More steps should be taken. And I hope that Abu Mazen wants peace, and the only thing I expect now that he will take the right steps in order to bring the situation that might enable us to move forward to the next step.

Question: Mr. President, do you support the Prime Minister's position as he stated now that after the disengagement, there will not be any other political steps until a final and complete dismantling of terror organization, and only then we can proceed on the political track?

And, Mr. Prime Minister, do you really fear a civil war in Israel over the disengagement, as you stated in [your] NBC interview? What are you going to do to prevent it? And are you disappointed with the president's declaration regarding the expansion of settlements?

President Bush: I think what is necessary to achieve the vision of two states living side by side in peace is for there to be progress. Look, there's a lack of confidence in the region. I can understand that. There's been a lot of deaths; a lot of innocent people have lost their lives. And there's just not a lot of confidence in either side.

And I think we have a chance to build confidence. The Prime Minister is taking a bold step and a courageous step, and basically he's saying that, you know, until he sees more progress, he doesn't have confidence. And I suspect if we were to have a frank discussion about it, the Palestinians would say, well, we don't have confidence in Israel.

So what's needed is confidence. And I'm convinced the place to earn - to gain that confidence is to succeed in the Gaza. And so we're kind of prejudging what is going to happen based upon a rather pessimistic point of view. I'm an optimist. I believe that it is possible to work to set up a self-governing entity in the Gaza. And I believe a self-governing entity is one that is going to be peaceful, because most people want there to be peace. And when that happens, then all of a sudden, I think we'll have a different frame of mind.

I suspect that the tone of your question - I'm not being critical - but I just suspect that if there is success in the Gaza, in other words, if there's a state that's emerging, the Prime Minister will have a different attitude about whether or not it makes sense to continue the process. And I suspect that people will say, you know, it is possible for democracy to take hold.

And so there's skepticism now about the process, because as I said earlier, it's a complicated part of the world with a lot of history. And so I want to focus the world's attention on getting it right in the Gaza, and then all of a sudden, people will start to say, gosh, well, that makes sense. The Palestinians will see it's a hopeful - there's a hopeful way forward. The Palestinian moms will say, well, here's an opportunity for my child to grow up in a peaceful world. And then I think the dialogue will shift. But in the meantime, there is a process to go forward, and we're now ready to help the Palestinians seize the moment that this Prime Minister has provided in the Gaza. So that's where you'll see our attention focused.

Prime Minister Sharon: You asked, do I see a civil war in Israel? No, I said that, and I repeat it again, the recent atmosphere of a civil war, but I'm fully convinced that I'll make every effort to avoid that, and I'm sure that we will be able to implement the disengagement plan, with all its difficulties, quietly and peacefully. So what I really mentioned was the atmosphere. But I hope it will be quiet and we will manage to do it.

With regard to the president's position regarding expansion of settlements, specifically about Ma'aleh Adumim, no, I'm not disappointed. We think both of us are committed to the Roadmap, and the Roadmap elaborates on this issue.

Ma'aleh Adumim is one of the blocs of Jewish population, and our position is that they will be part of Israel . And of course, we are very much interested that it will be contiguity between Ma'aleh Adumim and Jerusalem, but I think altogether, we are too early because everything happens there really altogether might take many years, and I believe that we will have enough opportunities to come and continue our talks with the United States.

Thank you.

דברי ראש הממשלה אריאל שרון לזכרו של נשיא המדינה לשעבר עזר ויצמן ז"ל

26 באפריל 2005

עזר, אנחנו מלווים אותך היום בדרכך האחרונה, אך מורשתך תימשך ותלווה אותנו. דורות של טייסים, חיילים ובני נוער יתחנכו על סיפור חיך, סיפורה של ארץ ישראל.

נמשיך לשמוע את קולך המביע אמונה וביטחון בעתידה של ישראל, לא קולות נהי ובכי, אלא קולות של תקווה איתנה. עשינו דרך ארוכה יחד. נמצאים פה חבריך. הלכנו איתך בדרך הקרבות וחלמנו על ימים אחרים. ראינו את אימי המלחמות ופחדיהן, ליווינו את חברינו שנפלו בקרבות, נאנקנו מכאבים בבתי החולים, קיבלנו החלטות של חיים ומוות של אחרים ושלנו עצמנו וכל זאת כדי לחיות כאן בשלום ובביטחון.

עזר חברי, תמיד האמנת בכוחה של ישראל, בכישרונותיה ובאומץ ליבם של אזרחיה. התנגדת בתוקף לכל גילויי חולשה. גם בימים של סבל ומכאוב זעמת על קטני אמונה. לא במקרה הובלת בדרך השלום וטוב שכך, כי אתה כבן דור המייסדים ראית את דור המייסדים, את המדינה שבדרך.

זכרת את הפרעות ומעשי הטבח ביהודים, את הספר הלבן שמנע את הצלתם של רבים מיהודי אירופה מידי הנאצים ושותפיהם. שרתת כטייס בחיל האוויר הבריטי, היית מראשוני חיל האוויר הישראלי ומפקד החייל וראש אג"ם. ראית את הניצחונות הגדולים ואת המפלות הנוראות במלחמת העצמאות, את האמברגו על ישראל, את המאבקים המדיניים, את הלחצים על ישראל ואת עמידתה של ישראל. את גלי העלייה הכבירים ואת ההישגים הטכנולוגיים האדירים ועוד ועוד.

מי שראה את כל אלה מבין את הסכנות לישראל ואת התקוות הגדולות. והיה גם עזר אחר, עזר של משובה, של בקבוק המשקה, של הצחוק. עזר שהפיח רוח מיוחדת בחיל האוויר: "הטובים לטייס" וההמשך של אותה אמירה, וההווי והחיים בבסיסי החייל והגאווה החיילית והביטחון העצמי שהלך וגבר והמחשבות והרעיונות המבצעיים שהלכו וקרמו עור וגידים והמפקדים שצמחו ועלו. והיה עזר של המשפחה, ראומה, שאולי, מיכל ובני ביתם.

ממותו של שאולי, בנך, צנחן שנפצע קשה בראשו במלחמת ההתשה ונהרג עם רעייתו, רחלי, בתאונת דרכים, כעבור כמה שנים, לא התאוששת. זה היה כאב שלא חלף. ותמונות תמונות. ותמונה שאיני יכול לשכוח, ערב מלחמת ששת הימים, ממש, אני נמצא עם אוגדתי בנגב, באזור שיבטה. מסוק נוחת.

ירדת ובפיך בקשה מיוחדת: דוד, בן אחותך יעל, חניך בקורס קציני שריון, משרת באוגדתו ואתה רוצה לראותו בטרם קרב. ראיתי שאתה נרגש. יעל שהתגוררה בבריטניה, מנותקת ממשפחתה שנים רבות, חזרה בהשפעתך לישראל עם משפחתה. בנה דוד התגייס לצה"ל, לשריון. ממש לפני המלחמה, רצית למסור בידיו אקדח שקיבלת במתנה מאביך, סבו של דוד. לפתע, כשהבטתי בך, נראת כה אנושי.

ועוד תמונה – אתה ואני טסים במסוק לשומרון. הצעת שנבקר במשק אימי בכפר מל"ל . איתרתי את חלקת הפרדס ולפתע גילינו אותה חובשת כובע רחב שוליים, בשנות ה-80 לחייה, מרסס על גבה והיא מרססת בפרדס. אתה מנמיך. אנחנו ממש נוגעים בצמרות העצים ואתה נרגש. כל כך נירגש. היחס לאדמה, למטע נעור בכך. והיו תמונות ממלחמת ההתשה ומימי קרב וגם מימים של אי הסכמות והיו גם כאלו.

דרך משותפת ארוכה שלא תישכח. ולראומה ומיכל ולכל בני המשפחה לחיצת יד חברית , אוהבת. עזר, תמיד נזכור אותך.

נאום נשיא המדינה משה קצב בטקס לציון יום הזיכרון לשואה ולגבורה ב"יד ושם"

4 במאי 2005

מכובדיי,

מיליוני בני העם היהודי ברחבי העולם ורבים מחסידי אומות העולם ושוחריהם, מתייחדים היום עם זכרם של קורבנות השואה ועם סבלם של ניצולי השואה. כך אנו נעשה בכל דור ודור. פצעי העם היהודי לא יגלידו לעולם. שישים שנה חלפו מאז נטבחו שישה מיליון מבני עם עולם, מאז פסקה המלחמה הגדולה ביותר בתולדות העם.

מי ששרד וזכה להתעורר אל בוקרו של תשעה במאי 1945 ידע כי חייו היו כעלה נידף. להישרד פירושו לזכות בעוד דקה של חיים או עוד לילה בלי להיות מטרה לכלבי הקלגסים או להינצל מירייה מרובה של חייל נאצי או ממשלוח אל תאי הגזים. להישרד פירושו להיות בחיים במחנות בתנאי השפלה, לעבור עוד יום של עבודת פרך, פחד וחרפת רעב. להינצל פירושו לא לקפוא למוות בחורף האירופי המושלג, מצעדות המוות וממחלות קשות. עד השחרור לא הרשו לעצמם הניצולים לחשוב על העתיד מעבר ליום המחר.

נח קליגר, מתאר את הנסיעה האין-סופית בקרנות הרכבת במשך ימים, בצפיפות ובמחנק, בלי מזון, כאשר לפתע פונה אחד האסירים ביידיש ואומר לנוסעים כי הוא מוכן לחלק להם את פרוסת הלחם האחרונות שבידו, אם יצטרפו אליו לאמירת קדיש על אביו שנפטר. וכאשר שאלו הנוסעים היכן ומתי נפטר אביו, השיב הצעיר שאביו נפטר זה עתה והוא שרוע מתחת לרגליהם בקרון הרכבת. ברגע שניתן לניצולים החופש לצאת מתוך המחנות, רגע שכל-כך חיכו לו, התברר לרבים מהם כי אין להם למי לחזור ואין להם לאן. לרבים לא היה עוד רצון לחיות, אומנם הצורר הנאצי איננו עוד, אולם להם לא נותר מאומה חוץ מן הנשימה ללא פחד. היו ניצולים ששבו לביתם- אך מצאו בו זרים שהשתלטו עך בתיהם.

רוב ניצולי השואה חזרו לחיים, אולם נאלצו לעמוד מול מבחני הישרדות קשים, מול הבדידות, בלי הורים, בלי אחים, בלי ילדים ובלי בית. גיזלה סימונס, הצליחה לשוב הביתה- ליוגוסלביה- ובכל יום, במשך חודשים, הלכה לתחנת הרכבת, שמא... אולי... מישהו מבני המשפחה יופיע. הניצולים במעמד של פליט, נשארו רעבים ותשושי- כוח עם זיכרונות קשים מלוויים בסיוטים. לרבים מהם יום השחרור היה גם היום הראשון להתרסקות ולמאבק קיומי חדש, הם חיו בחוסר אמון ואמונה, בחוסר תוחלת, הם צללו עם השחרור אל עבר התהום, לחלומות- ביעותים, לנדודי שינה, למחלות קשות, לסבל ולייסורים. רבים היטלטלו לאחר השחרור ברחבי אירופה במחנות עקורים.

אחרים, עשו לבדם את דרכם לארץ- ישראל, אבל שערי הארץ היו נעולים לפנייהם וגורשו מהארץ חזרה לים, יש שטבעו או שהוטבעו, ויש ששוב ננעלו בין גדרות תיל. והיו שזכו והגיעו לארץ, אך כאן נאלצו להילחם מול צבאות ערב, בקרבות מלחמת השחרור. רבים מהם שהיו נצר אחרון למשפחותיהם, נפלו בקרב על האדמה שחלמו ולא זכו לבנות בה את ביתם. ניצולי שואה יקרים, אשרינו שהגעתם ליום השחרור וניצלתם. חשוב שאתם יכולים לספר על השואה ולהנחיל את מורשת השואה ולקחיה לדורות הבאים. על אף הנורא והבלתי- נתפס, טוב שראיתם את האור, אחרי שהחשיכה השתלטה עליכם ועל העולם.

אשרינו שזכיתם להגיע לארץ, וזכיתם להקים כאן את ביתכם החדש. על אף הזיכרונות הקשים. העם היהודי וההיסטוריה היהודית מודים לכם על תרומתכם לבניין המדינה, לביטחונה, לכלכלתה ולתרבותה. אתם האודים המוצלים מאש, לימדתם את האנושות שיעור והנכם סמל לנחישות, לתעצומות הנפש ולכוח הרצון של העם היהודי. ניצולים השואה, אתם מקור השראה לאנושות. לו יום השחרור היה מגיע קודם, העולם היה נראה אחרת, ובוודאי שהעם היהודי היה גדול יותר בעוצמתו, ברוחו ובתרבותו.

עם ישראל ובתוכו שרידי השואה הצליח להגשים חלום של דורות רבים להקים בית לאומי לעם ישראל, בארץ ישראל. המפגש ביום השחרור בין הניצולים לבין חיילים יהודים, שלחמו בצבאות בעלי הברית, ובהם גם חיילים מארץ-ישראל היה מרגש מאוד. רבים מהניצולים השתלבו בפעולות ה"בריחה" וה"העפלה", עסקו בחינוך ובלימוד עברית. כמה מן הניצולים החלו בפעולות רדיפה אחרי פושעי המלחמה הנאצים.

בקיץ של שנת 44, ראה מאיר קוטס בפעם האחרונה את אמו כאשר נשאר לבדו על פסי הרכבת בגטו לודז'. אמו עוד הספיקה להשליך לעברו חתיכת לחם ולומר לו "אל תדאג, בקרוב נראה". מאיר קוטס עבר 5 סלקציות במהלך המלחמה, נסע בארבעה טרנס-פור-טים, הוריו וחמש אחיותיו הלכו למחנות המוות. הוא עבד במחנות הכפייה, ונכלא בבירקנאו-אושויץ. הוא היה בטוח שהוא היהודי האחרון שנשאר בעולם, אחרי שכולם סביבו מתו במחנות ההשמדה וברעב.

עם השחרור נציגי הצלב האדום היו בטוחים שהוא גוסס, שאין טעם לטפל במת החי. השאירו אותו לנפשו, כאילו לא הייתה שואה שעות אחדות קודם לכן. אסיר יווני, גוי, נשא אותו על גבו והתחנן לפני אנשי הצלב האדום שיטפלו בו. מאיר קוטס, טופל והחלים. הוא עלה לארץ ונלחם כאן במלחמת העצמאות. נפצע ב-1970 במלחמת ההתשה, בתעלת סואץ. הוא היה ממקימי תמנע. הוא הקים משפחה לתאפרת, הוליד ילדים ונכדים.

ניצולי שואה יקרים. אנו מצדיעים לכם, על שחזרתם לחיים, על שהעזתם שוב להרגיש שייכות, על שאזרתם עוז להקים שוב משפחות, על שהסכמתם להאמין שוב בבני אדם ובבני המין האנושי. על שהסכמתם להפקיד בידי דורות העתיד את הזיכרונות הנוראים אשר חוויתם. ולא נתתם לעצמכם לשקוע בתהום הנשייה של השכחה.

אני מצטער כי מיעטנו לומד למי שהתמודדו פנים אל פנים מול המוות- "כמה אתם גיבורים". בטעות רבים רצו שתחזרו אל החיים מהר, שלא תחיו את העבר האיום. הם שקפאו בשלג ומתו ברעב, הם שהצטופפו על מיטות העץ בצריפי המוות, הם שנפרדו על פסי הרכבות מהוריהם, הם שחוו את השואה. הם גיבורי השואה. אפלת השואה מלווה את מדינה ישראל, את העם היהודי. כך יהיה לעולם ועד. אנו חשים בכל עת את העצבות המעיקה. אנו נושאים את המועקה במחילות לבנו. מפעם לפעם צמרמורת אוחזת בגופנו, מול המראות השים עינינו מזילות דמעה, ושוב אנו מתחלחלים מן התיאורים של הניצולים, מן התמונות הקשות.

השואה איננה עיוות יוצא דופן של חוקי ההיסטוריה. היא עובדה מאיימת ומצערת של טבע האדם, של יצרים אפלים. היא עלולה לפרוץ בפתאומיות תוך הרס אובדני. על האנושות תדיר לעבוד מפוכחת, מציאותית, זהירה וערוכה למנוע שואה נוספת. אין וודאות שערכי הדמוקרטיה, המוסר והצדק חסינים תמיד, בפני הרשע, הטוטאליטריות והזיוף. העם היהודי למד את הלקח ההיסטורי של השואה. האומנם הפיקה האנושות את הלקחים? מחובתנו להבטיח ולהנחיל את לקחי השואה בכל דור ודור, לבני עמנו ולכל המין האנושי.

יהי זכרם של הנספים ברוך.

נאום ראש הממשלה אריאל שרון בטקס לציון יום הזיכרון לשואה ולגבורה ב"יד ושם"

4 במאי 2005

מכובדי,

בחושך הנערם הערב הזה מסביב, על הרי ירושלים, אנחנו מתייחדים עם קורבנות הפרק החשוך ביותר בתולדות האנושות - והטראגי ביותר בתולדות העם היהודי. ליל ביעותים שנמשך שש שנים תמימות והמית כשישה מיליון יהודים, מחה מעל פני האדמה אלפי קהילות יהודיות והחריב עולם יהודי מפואר.

השנה אנו מציינים 60 שנה לשחרור מחנות ההשמדה ולסיום מלחמת העולם השנייה. אבל יום השחרור לא היה יום של שמחה לעם היהודי. לא היה יום של שמחה לניצולי השואה. מעניהם - שגזלו מהם את קרוביהם, את שמותיהם, את בגדיהם, את נעליהם, את שערם והפכו אותם למספרים - נוצחו. אך שמחת השיבה לחיים נמחצת תחת כובד הכאב המתעורר בנפש שעד עכשיו פקדה על עצמה בגבורה, כדי לשרוד, לא להרגיש דבר: כאב הבדידות, כאב החברים המתים, כאב הנעורים האבודים, כאב האדמה שהפכה לבית הקברות הגדול ביותר של העם היהודי.

אנטק צוקרמן וצביה לובטקין, מגיבורי המרד בגטו ורשה, סיפרו איך עמדו ביום השחרור בודדים ומיותמים בתוך המון החוגגים הפולנים שסביבם, אבלים בתוך גל האושר הכללי, בין הטנקיסטים המתנשקים והפרחים שעפו באוויר. הם מצאו עצמם על פרשת דרכים ועמדו בה תועים ואבודים. הם יכלו סוף סוף ללכת הביתה, אבל הבית נחרב מזמן. קצין רוסי יהודי אותו שאלו לאן כדאי ללכת, אמר להם - אל תלכו למזרח ואל תלכו למערב. בשום מקום אין אוהבים אותנו". כמו רבים מניצולי השואה, הם בחרו לעלות ארצה ובנו כאן - במדינת ישראל, מדינת היהודים, את ביתם החדש.

מחר, אני נוסע לפולין להשתתף במצעד החיים. יחד איתי נוסעים ניצולי שואה ששרדו את התופת ובחרו אף הם לעלות לישראל ולבנות בה את ביתם. ביקשתי מהם שייקחו איתם למצעד החיים את נכדיהם, חיילות וחיילים בצבא ההגנה לישראל. כך הם יעמדו שם מחר, בבירקנאו, מלווים שוב בלובשי מדים - אך הפעם לא יהיו אלה חיילי אויב שטופי תאוות רצח, אלא נכדיהם של הניצולים, שהם היום חיילי צה"ל, צבא ההגנה לישראל, חומת המגן של מדינת היהודים. זהו אולי הביטוי המובהק ביותר להבדל שבין הימים בהם הוצעדו יהודים בצעדות המוות להיום, כשאנו צועדים גאים במצעד החיים. את לקח השואה לעם היהודי-למדנו. יהודים שוב לא יהיו בעולם בלא בית, בלא חוף מבטחים שאליו יוכלו למלט את נפשם ובלא כוח מגן יהודי שיידע להגן על חייהם. את הלקח הזה מצווה האמא לבנה, בשירו של אורי צבי גרינברג, "קודש הקודשים":

"מארג גס לבושך בני. לבוש חיילים. ורובה על שכמך... גם בשבת לא תחליף את זה הלבוש, בני. אף בבוא הגואל וכתתו עמים חרבותם לאתים והשליכו רוביהם אל האש- אתה לא, בני, אתה לא...! פן יקומו שוב הגויים ואספו ברזל-וקמו עלינו שוב ולא נהיה נכונים כאשר לא היינו מוכנים עד עכשיו..." לעולם שוב לא ימצאו אותנו לא מוכנים. לעולם לא."

**נאום ראש הממשלה אריאל שרון לציון 60 שנה לניצחון בעלות
הברית על הנאצים**

9 במאי 2005

**Address by Prime Minister Ariel Sharon at the Ceremony
marking 60 Years since the victory over Nazi Germany**

9 May 2005

Today, when all over the world the defeat of Nazi Germany is celebrated, and the great victory in the campaign against evil, hatred and racism is marked, we commemorate the heroism of the Jewish fighters in World War II. It is also the day which marks the victory of the courage of the Jewish fighter. 1.5 million Jewish soldiers fought in all ranks of command – from privates to commanders of armies – in the allied armies. Thousands more fought in the Partisan units in Eastern Europe and in the anti-fascist underground movements in Western Europe and North Africa. Approximately a quarter of a million Jewish warriors fell in battle, 200,000 of them served in the Red Army, and over 200,000 medals for bravery and citations were awarded to Jewish fighters – living or dead.

I doubt if there is another nation who mobilized such a high percentage of its sons and daughters for the military efforts against Nazism. The contribution by Jewish fighters was first and foremost in battle, facing the enemy – in the air, sea and land. In the air, the pilot Captain Paulina Vladimirovna Gelman, the Soviet heroine, noticed a convoy of German tanks and military equipment during a bombardment on enemy territory. At her own initiative, in an acrobatic dive, she repeatedly bombed the convoy until it was completely destroyed. Paulina carried out a total of 869 combat flights, sometimes six to eight per night.

At sea, Major Tommy Gold served as deputy captain in a British submarine. Near Crete, two 50 kg bombs penetrated the submarine, but did not explode. The submarine surfaced above water, while Tommy and another diver crawled to the bombs in order to remove them. They did so even though they knew that the bombs could explode at any moment and if a German aircraft were to approach, the submarine would be forced to submerge and they would drown with it. Tommy and his friend succeeded in their mission and won the highest medal awarded for bravery by the British Army.

On land, Lieutenant Raymond Zussman served as commander of the tank division of the U.S. army on Belgian soil. During battle, Raymond jumped out of his burning tank onto another tank while directing the tank fire, standing on the deck and using his own weapon. In that battle, he killed 19 Germans, captured 93 hostages as well as two antitank cannons, an antiaircraft cannon and two enemy trucks. Raymond was later killed in the war and was one of three fighters who won the greatest number of the highest medals awarded for bravery in the U.S. army. These three stories of valor serve as examples for the thousands of stories of heroism and courage under fire demonstrated by Jewish fighters. However, the contribution of Jewish servicemen to the victory was not only limited to the battlefield. General Semyon Alekseevich Lavochkin of the Red Army was the chief planner of the combat planes which were the first to defeat the German Messerschmitt. Admiral Ben Moril won the highest U.S. army medals for rehabilitating the naval bases in the Pacific Ocean following the attack on Pearl Harbor, and for his contribution to the victory in the Pacific.

Thus, not only Jewish courage, but also Jewish genius contributed to the victory. Jewish fighters – soldiers in the Red Army as well as the U.S. army – were among those who liberated extermination camps and rescued the survivors. Together with the fighters of the Jewish Brigade of the Land of Israel, they were the first to embrace their brothers, the Holocaust-survivors, and facilitated their transition from days of horror to a return to life. Only three years after that victory, Jewish fighters who were among those who defeated the Nazis, came to assist the nascent Jewish State. Here they contributed, as either commanders or fighters, to the achievement of the second historic victory, that of the War of Independence. Many of the veterans, the Jewish heroes of World War II, immigrated to Israel and built their homes here. Some arrived immediately following the establishment of the State, and many more came with the great immigration wave from the former Soviet Union – an immigration wave of one million immigrants who made a significant contribution to the development of the society, culture and economy in Israel over the past 15 years.

Several of these veterans are here today and I salute them. The Veterans Law which grants recognition and honor to the Jewish fighters of World War II, does not only address the material benefits which they deserve, but also the need to commemorate their actions and heroism. This heroism must be taught to future generations. This is why the Jewish Fighter Museum should be established, here in Latrun. This museum must be established as soon as possible, in accordance with the Government Resolution. My fellow fighters, On my own behalf, on behalf of the Government of Israel and indeed on behalf of the entire Jewish people, I thank you for your heroism and valor. Let us hope that in the coming years we will live to see the days in which our fields of trial will no longer be battle fields, but rather the fields of science and culture, medicine and art, education and sport, and that we will have to demonstrate our strength and capabilities only in these. Thank you all. Your courage strengthens us. Happy Independence Day!

נאום נשיא המדינה משה קצב בטקס יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל בכותל המערבי

10 במאי 2005

משפחות שכולות, אזרחי ישראל,

הלילה אנו מעלים את זכר גיבורי ישראל אשר מסרו את נפשם למען תקומת ישראל ברוח האידיאלים של נביאנו. הלילה כל בית ישראל עומדים דום מולכן משפחות שכולות. כולנו יחד, עם דגל המדינה, מרכינים ראש לזכר הנופלים, ומתעטפים בכאב ויגון לזכר הבנים שנפלו. הלהבה הבוערת באבוקה כמוה כמו באש הקרב. הלהבה לזכר הנופלים כמוה כאש-התמיד בבית המקדש אשר לא כבתה מעולם. הלהבה מאירה לנו את דרכינו מתוך האמונה בעתיד.

אנו מתייחדים עם זכר הנופלים, כאן מול אבני הגזית, שרידי בית-המקדש. אבני הכותל המערבי ספגו את דמעות היגון ממפללות, ואת דמעות הגיל מניצחונות, שמעו קול תקיעה, תרועה ושברים של שופר, שמעו שפתיים נעות של תפילה חרישית ושמעו זעקות תפילה. הן שמעו את נבואות הזעם ואת נבואות הנחמה. אבני הכותל קושרות אותנו אל אלפי שנות היסטוריה יהודית מאז ימי מלכות ישראל ובנין בית המקדש ועד ימי החורבן ואובדן העצמאות, ימי הייסורים והגירושים, ועד ימינו ימי התקומה, העצמאות והריבונות. בכל תהפוכות הגורל היהודי, הכותל ליווה את העם היהודי. נשאנו את נפשנו אל אבניו, התרפקנו עליהן והתפללנו אליהן, חלמנו לגעת בהן. ביקשנו לחיות לצדן. שאבנו מהן את הכוח להמשיך. טמננו ביניהן את משאלות-הלב הכמוסות ביותר. כאן אנו בוחרים להתייחד עם זכרם של הנופלים אשר בזכותם מדינת ישראל קיימת.

אנו יודעים שהלילה הזה הוא בעבורכן המשפחות השכולות, לילה נוסף של נדודי שינה, לילה נוסף של כאב וייסורים. אנו מביטים בעינין הדומעות וכתפינו שמוטות. אנו מביטים בידיון הרועדות, בברכיים כושלות וליבנו נשבר. האמונה והמאבק לעצמאות ולריבונות גבו מאיתנו מחיר דמים כבד. בדם וביזע המשכנו בקליטת העלייה, בהקמת ערים וכפרים, בהישגים מדעיים וטכנולוגיים – ובאותה שעה נאלצנו לאחוז בנשק להגנתנו. כדי להגן על חיי אזרחינו ועל בטחון המדינה.

המחיר ששילמנו, כדי לשמור על הבית, יקר מאוד. אף משפחת השכול השנה נוספו עוד שמות, שנחקקו על-פני האנדרטאות. עוד דמעות שאין להן ניחומים. עוד מילות הספד על חיים צעירים שנגדעו. ביום הזה, כאשר להבת הזיכרון מרצדת על-פני האבנים האלה... כאשר זרי הפרחים הטריים מונחים על המצבות והאנדרטאות... והמשפחות אומרות את מילות התפילה, ... ביום הזה אין שום מחלוקת בינינו. אנו מבקשים לשכוח את הוויכוחים הפנימיים וזוכרים שעם אחד אנו; עבר אחד לנו, לכולנו מטרה אחת, יעד אחד על-אף הבדלי הגישות וההשקפות. בחיי העם היהודי לאורך כל הדורות בהיסטוריה היהודית תמיד היו חילוקי דעות, כך נהוג בחברה דמוקרטית. ביחד בוודאי – נוכל להתגבר על כל המכשולים ולראות זריחה של שלום ובטחון, שאנו כה מייחלים וכמהים.

הדרך לא קלה. שוב נדרשות מאתנו החלטות קשות ואמיצות, כך היה תמיד, מאז הוקמה תנועת התחייה הלאומית נאלצנו לקבל החלטות קשות ומורכבות. המהמורות בדרך אל השלום והביטחון הן רבות, ועלינו ללכת לעבר המטרה המשותפת בתבונה, ברגישות ובחדות-חושים, באמונה ובנחישות, שכם אחת מול המציאות המשתנה, מול מבקשי נפשנו. לדון, להתווכח, בכובד ראש לחלוק וכאשר יוחלט, נמשיך יחד. הנחישות והאמונה הובילו לעצמאות, ובמעלה ההר אל המנוחה והנחלה אנחנו זקוקים זה ליד זה, לתמיכה הדדית ולשיתוף פעולה תמידי. כי זה כוחנו לגבור על הסכנות הרובצות, ולראות ביחד ובגאווה, את המשאלות מתגשמות. לא, אנו לא ששים אֵלֵי קרב, אנו לא כמוהם, אנו לא צמאי דם. אין בנו תאוות נקם ודחף למלחמה. המלחמה היא זרה לרוח ישראל ולמורשתו. אך בהיגזר המלחמה, עמדו לנו העוז ומסירות הנפש של לוחמינו. במעשי גבורתם הם שברו את כל שיאי ההיסטוריה. הושטנו יד לשלום, אבל המלחמות נכפו עלינו בזו אחרי זו. לא גאה לבנו מהניצחונות. ביקשנו ביטחון ושלום – ואותם נשיג. לא חתמנו על הסכמי השלום עם מצרים והממלכה ההאשמית מתוך חולשה או תבוסה במלחמות, אלא מתוך הכרה ואמונה.

היום אנו מעלים את זכרם של הנופלים, את התעוזה ואת האומץ שאפיינו את המפקדים והחיילים בשדה הקרב – החלטות של רגע, של נחישות ותבונה המשולבות בערכי מוסר כאשר הורו לכיתת חיילים לצאת אל מול הסכנה, רק כדי להציל ולהגן. העם נתן את היקר מכל, כדי לשמור על היקר מכל. בין חיילי מחלקה שנקלעו למארב אנו מוצאים את עם ישראל כולו – מן העיר ומן הכפר והספר; חובשי כיפות וחילונים; בני הארץ ועולים חדשים; יוצאי מערב ומזרח, יהודים ולא יהודים. אחוות הלוחמים שנוצרת בתוך סערת הקרב ממחישה לנו את העובדה, כי גורל אחד לנו גם בוויכוחים הנוקבים ביותר. עלינו להבטיח, כי האחווה והרעות שגילו הנופלים בשדה-הקרב מכוונים אותנו במערכות הקשות שעוד נכוננו לנו. הערכים בהם האמינו הנופלים, ממשיכים להיות ערכי יסוד משותפים לכל חלקי העם וימשיכו ללוות אותנו. הנופלים ינקו מן המשפחות השכולות, את הערכים הנשגבים, את אהבת האדם, את אהבת העם והארץ, את המסירות והנכונות להקרבה, את האמונה בצדק ובשוויון בין בני האדם, את הרצון בחיים את הכמיהה לשלום.

משפחות שכולות, היקום כולו לא יוכל למלא את החלל שנוצר. לכל נופל מקום של כבוד בהיכל הגבורה הלאומי, ובהיכל גיבורי ישראל לאורך כל ההיסטוריה. זכר הנופלים במערכות ישראל עבורנו הוא נדר לשמור על ביטחון המדינה: נדר להכרית את המלחמה ולהצמיח שלום, נדר לאחות את הקרעים בתוכנו ולהשכין אחווה ואחדות, נדר לתקן את הטעון תיקון באורחותינו ולהשליט צדק ושוויון בחברתנו, להמיר את הייסורים בארצנו בפריחה ותקווה, את המר במתוק. נדר להיות ראויים לזכרם. אנו מייחלים ועושים כל מאמץ כדי שהדור הבא יוכל להניח את הנשק ולהתפנות רק לחיי פיתוח ובנייה, לחיי יצירה, תרבות ורוח, למצוא פתרונות למחלות חשוכות מרפא, להיאבק במצוקות, למצוא מזור לאנושות ולעמי האזור. אולם אויבנו אינם מרפים. אין עוד מדינה בעולם שחוותה מלחמות כה רבות, טרור ושפיכות דמים. מלחמות ישראל הן מלחמות צודקות, מלחמות אין ברירה. מוסר לוחמי צה"ל הוא מן הגבוהים והנאורים בעולם. רבים מבין חיילי צה"ל נפלו משום מוסר הלחימה מטוהר הנשק.

פרקי הגבורה והתעוזה המלווים בדמעות הצער והכאב יישזרו מחר, בעת שקיעת החמה, עם רגשי הגאווה של דברי ימי ההתחדשות והתקומה, ובין שקיעה לשקיעה נתייחד עם זכרם של חללי מערכות ישראל, שמסרו את נפשם וחייהם כדי שנזכה לעצמאותנו ונשמור עליה. אסיים בדברי דוד בן גוריון, שאמר: "בלב העם היהודי בלב כל בני-ישראל בדורנו אנו, ועד סוף הדורות יהיה זכר הגבורה והתפארת של הגיבורים, אשר העזו ויכלו"

יהי זכרם של הנופלים ברוך.

דברי ראש הממשלה בטקס יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל בהר הרצל

11 במאי 2005

מכובדי נשיא המדינה והגב' קצב, משפחות יקרות, מכובדיי כולם,

היום הזה יום התייחדות הוא, ויום של אחדות הוא. יום של התעלות כללית מעל כל פלוגתא של "יום קטנות" אל מעלתם של גיבורינו וחללי מערכותינו, שהרוו בדמם הטהור את האדמה הטובה הזאת, אדמת-חיינו. הנה הם טמונים כאן מסביב, שורות-שורות, בקרקע ההררית, בצל אורני-ירושלים. שתיקתם רועמת, עזה מכל צפירה, מרעידת-לב. קולם אינו נשמע, אך הוא מהדהד בכל חדרי נפשנו. הוא מצווה להיטיב ולשמור על מדינת ישראל, לבצר את אחדותה, ולהשתיתה על צדק חברתי, עליה, ביטחון ושלום.

בענווה נרכין ראש, נקשיב בדומיה אל הקולות. בכל בתי העלמין הצבאיים ברחבי ישראל נאספות עכשיו המשפחות השכולות, ולכל אחת מהן אבן-סלע אחידה לשפוך עליה דמעות צער וגעגועים. אחוות הלוחמים שנפלו – אחוות השכול היא, ללא הבדל עדה ומגזר, אמונה דתית ומקום מגורים. כולם נוכחים היום עד אחד, איש לא נעדר. האומה עוטפת אותם באהבה, בהוקרה ובהכרת-תודה. כי חייה ניתנו לה במחיר חייהם. אין אדם בישראל שאין לו בן-משפחה, חבר, קרוב או מכר בין הנופלים. אין מי שאיננו מעלה כעת לנגד עיניו דמות אהובה שיצאה אל המלחמה ולמשימות המגן ולא שבה. אני זוכר אותם עכשיו וזוכר אותם תמיד: רבים מהם שוכנים כאן בהר הזה, רבים נוספים טמונים בבתי-עלמין בכל רחבי הארץ.

חברים, מפקדים ופקודים, שלחמתי יחד איתם, שכם אל שכם, שנפלו במלחמות ישראל – במלחמת העצמאות, במלחמת קדש, במלחמת ששת הימים, במלחמת ההתשה, במלחמת יום-הכיפורים ובמלחמת לבנון, בפעולות התגמול, במאבקים הנמשכים בטרור להבטחת ביטחונם של אזרחי ישראל ובמילוי תפקידם. אמיצי-לב, נאמנים עד תום, אוהבי עמם ומולדתם ונכונים להגן בגופם על מדינת ישראל; על החרות, על העצמאות שהשיג העם היהודי בארצו בקץ מסע נדודים ותלאות בן-אלפיים שנה. מדינת ישראל חזקה וירושלים בירתה המאוחדת הן הערובה להמשך קיומו של העם היהודי ועליהן נשמור לעולם.

משפחות יקרות, אין לי דברי ניחומים שיפיגו את כאבכם, אך אני מתחייב כי זכר הנופלים לא מש ולא ימוש מנגד עיני. הזכות הגדולה והאחריות העליונה שהופקדו בידי להוביל את מדינת ישראל בעת הזאת הן כולן קודש למטרה שלמענה נתנו את נפשם: מדינת ישראל תמשיך להתקיים כאן, מדינה יהודית ודמוקרטית. שוכנת לבטח בשלום ומשגשגת. מקדמת את כלכלתה ואת רווחת תושביה. מקדמת ומפתחת את המדע, החינוך והתרבות שלה, לטובת אזרחי ישראל ובעתיד לבוא – גם לתועלת עמי האזור.

אל היעד הגדול הזה נחתור יחדיו, לב-אחד, באמונה, באהבת-ישראל; ואל היעד הנכסף הזה – בעזרת ה' – לא ירחק היום וגם נגיע. יהי זכרם הקדוש של חללי מערכותינו ברוך, ותהיינה נשמותיהם צרורות בנצח-ישראל.

**ברכת נשיא המדינה משה קצב ליהודי התפוצות לרגל יום
העצמאות ה-57 למדינת ישראל**

11 במאי 2005

**Message from President Moshe Katsav to the Jewish
Communities of the Diaspora on the Occasion of Israel's 57th
Independence Day**

11 May 2005

Dear Friends,

The people of Israel are celebrating 57 years of the renewal of Jewish independence and sovereignty with the establishment of the State of Israel.

We are proud of the achievements of the State of Israel, which is one of the leading nations in the world in the fields of science, technology, medicine and agriculture.

Since the establishment of the state we have absorbed millions of new immigrants from all over the world, Holocaust survivors, Jews from Islamic countries and Ethiopian Jews and we provided all of them with housing, health and educational services and social security.

We are proud of these achievements, which were attained despite an ongoing struggle for existence, in conditions of war and terrorism from the day of our independence. We have guarded our values as a democratic country, and as moral and ethical state.

In the last generation we have gone far in our relations with the Arab world, such as the peace agreements with Egypt and Jordan. During the last twelve years we have made historical concessions towards the Palestinians with the Oslo Accords, the acceptance of the Roadmap and the decisions of the Government and the Knesset to authorize the disengagement plan which means the evacuation of Jewish settlements in the Gaza Strip, decisions which have given rise to strong disagreements in Israeli society.

Israeli democracy is stable and able to meet these challenges and we will continue to maintain our sacred values and internal unity. I believe in the strength and wisdom of Israeli society. The security situation, together with the world macroeconomic fluctuations, hurt the Israeli economy during the past few years, however we are witnessing signs of recovery. The Israeli economy is based on strong foundations, which will lead to growth. We are taking steps to protect the weaker strata of society, as befits the values of a well-ordered country.

I wish to thank the Jewish communities in the Diaspora for their expressions of solidarity towards the State of Israel. We expect the Jewish communities in the world to cultivate their ties with Judaism and the State of Israel. World Jewish leaders must act in order to brake the negative trends in our national life and strengthen the positive ones.

I wish the Jewish people in Israel and the Diaspora a happy Independence Day, the realization of our national desires and the fulfillment of the dreams and prayers of the Jewish people throughout the generations.

Sincerely,

Moshe Katsav

**ברכת ראש הממשלה אריאל שרון ליהודי התפוצות לרגל יום
העצמאות ה-57 למדינת ישראל**

11 במאי 2005

**Message of Prime Minister Ariel Sharon to the Jewish
Communities of the Diaspora on the occasion Israel's 57th
Independence Day**

11 May 2005

It is my pleasure to send you warm greetings from Jerusalem - the eternal and undivided capital of the State of Israel and the Jewish people - on the occasion of the 57th Yom Ha'atzmaut of Israel.

The State of Israel is a modern and vibrant country built on deep and ancient foundations. It is a country risen from the ashes the Holocaust, a country of refugees which has become a haven for Jews from all over the world. As the only free and open democracy in the Middle East, the State of Israel has developed, flourished and prospered in its 57 years of existence. We are among the world leaders in the fields of technology, medicine, agriculture and the arts, as we continue to stride boldly into the 21st century.

Despite the hardships we face, the people of Israel remain strong and resilient, and with the support and solidarity of our brothers and sisters in the Diaspora, we will be able to overcome all challenges on our path. We share a common history and heritage, and are entrusted with the mission of ensuring the future of the Jewish state. You can do your part by making Aliyah and coming home. My goal of one million new immigrants over the next decade remains firm, and as we welcome the dawn of a new era of hope and optimism, we need you with us here more than ever before.

Chag Sameach!

Ariel Sharon

**ברכת סגן ראש הממשלה ושר החוץ סילבן שלום ליהודי התפוצות
לרגל יום העצמאות ה-57 למדינת ישראל**

11 במאי 2005

**Message from Deputy Prime Minister and Minister of Foreign
Affairs Silvan Shalom to the Jewish Communities of the
Diaspora on the Occasion of Israel's 57th Independence Day**

11 May 2005

On behalf of the government and people of Israel, I am pleased to convey to you my warmest wishes on the 57th anniversary of Israel's independence.

This is a day of celebration not only for us here in Israel, but for the Jewish people the world over. Together we celebrate today the rebirth of our nation in our ancient homeland, and we celebrate the great achievements of our people in overcoming the many challenges we face. We celebrate the realization of the dream of generations - to be a free people in our own land.

Particularly this year, as we mark the sixtieth anniversary of the liberation of the Nazi death camps, the true significance of what it means to have our own state is there for all to see. Today, Israel stands at the forefront of our joint battle against resurgent anti-Semitism, and of the effort to perpetuate the memory of the Holocaust. Our country stands as a permanent guarantee that no such calamity will ever befall our people again. Yet Israel has always been more than just an answer to the past. Israel has always been, also, a vision of the future.

A future where Jewish children can grow up free and proud, immersed in their national heritage while enjoying all the opportunities of the modern age, and as full participants in shaping our people's destiny. A future where we live in peace and security. A future where Israel fulfils the biblical promise, to be a "light unto the nations".

Friends,

With your steadfast help and support, this vision is being realized every day. Israeli technological innovations are providing solutions for humanity in fields as diverse as mobile communications and cancer research. Israel's foreign aid program provides assistance to more than 100 countries, building skills, capacities and partnerships, that will help bring the benefits of our experience

to millions of people. Israel continues to boast the highest number of university graduates per capita, in the world. Indeed, just in the last three years, three Israelis have been awarded Nobel prizes. And, against the background of positive changes in our security and political environment, tourism to Israel is booming once again, while foreign investment and other key economic indicators are also on the rise.

All of these developments could not have occurred without the unstinting and steadfast support of Jewish communities and individuals throughout the world.

For this we express our deepest gratitude to you all, and our firm commitment to continue building the partnership between us. Nor could these achievements have occurred without the courage and dedication of Israel's Defense Forces.

On the day before Independence Day, we mark Israel's Day of Remembrance for the fallen in the fight for our freedom. Even as we celebrate the living dream of Israel - our rebirth and survival - we also bow our heads to honor the many thousands of men and women who paid the ultimate price, so that we may enjoy our freedoms and opportunities.

Dear friends,

This is a time of renewed optimism and hope in the Middle East, and Israel is doing everything in its power to seize this opportunity. We welcome the changes that bring the promise of real progress towards peace with all our neighbors, and we are working proactively to reinforce them. Our efforts to enhance our ties with all of our Arab neighbours are also bearing fruit, providing even greater momentum to our drive for peace.

Our commitment to peace is matched by only two things - our commitment to the security and well-being of each and every one of our citizens, and our commitment to the unity of our people. As we all debate the issues of the day, we must never lose sight of the importance of this unity. It is not only a source of great strength for both Israel and the communities of the Diaspora, but a value in itself, which guides us in all we do. And as we address the challenges of the future with hope and optimism, we also reaffirm our commitment to the values and traditions, which make us one.

From Jerusalem, the eternal and united capital of our reborn state, I send you my best wishes for a happy and joyous, Yom Haatzmaut.

Hag Atzmaut Sameah!

Silvan Shalom

**דברי ראש הממשלה אריאל שרון למנהיגי ארגונים יהודיים
אמריקניים בניו יורק**

22 במאי 2005

**Address by Prime Minister Ariel Sharon to Leaders of
American Jewish Organizations in New York**

22 May 2005

Ladies and Gentlemen,

I came today from Jerusalem, the eternal and undivided capital of the State of Israel and the Jewish people. It has been a long time since my last visit to New York, and it is a privilege to be here again and meet with you at such a crucial time for the Jewish people and the State of Israel. I am honored to stand here and feel the strong bond between Israel and the rest of the Jewish world. We share a history, and we share a future as well.

In 1948, the new State of Israel was forced to stand its ground against the armies of the combined Arab world. The survival of Israel was not at all certain. We had no choice but to fight for our lives. It seemed as if we stood alone. But we were not all alone. I had the merit to participate in the War of Independence, and I still remember how I felt when I learned that volunteers from Jewish communities around the world were coming to help us. They risked, and sometimes lost, their lives in our War of Independence. Then these volunteers were known as *Machal*.

They were few, but their solidarity made a great moral contribution. They reassured us that our fight was the fight of Jews everywhere. That we were fighting for our sisters and brothers across the sea, as much as for our long-gone grandparents, and our grandchildren yet to be born. They reassured us that the entire Jewish world was an interconnected whole.

In the past, the Jewish people were united by persecution and insecurity. But the reality of today is different than that of yesterday. Today, the world's Jewish community is stronger than it has ever been. Today we have confidence. Today we have security and strength. Today we have Israel. In its short existence Israel has reached tremendous achievements. We have brought millions of Jewish immigrants from 5 continents, who speak 82 languages, and they were all absorbed in Israel. We have research and academic institutions that are among the best in the world, and agriculture which is envied everywhere.

We have more engineers per capita than any other country, more start-up companies than anywhere else, apart from the 'Silicon Valley'. We are a part of the exclusive group of countries who launched satellites into space. Never again will we be defenseless victims. Never again will Jews anywhere be left to the mercy of a hostile world. Despite the spread of anti-Semitism – a phenomenon which we must fight – in principle, the lives of Jews in the Diaspora today are not in danger, but their lives as Jews are. Most individual Jews do not have to worry about their survival.

The Jewish communities, however, do. Inter-marriage and a weakening connection to Judaism threaten its numbers. Assimilation is now a greater danger than it has ever been. The struggle against this phenomenon – the need to secure the future of the Jewish people – is the greatest challenge we are facing today. We must address this challenge together, so that our proud heritage will be maintained for generations to come.

The primary means to guarantee Jewish continuity is through Jewish-Zionist education for our younger generation. This is of crucial importance in Jewish communities around the world, as well as in Israel. Enhancing Jewish-Zionist education around the world, in addition to general education, is the role of the Jewish communities, but it is also the responsibility of the State of Israel. I always say that being Jewish is the most important thing for me. I am a Jew. That is the most important thing for me. I believe that it is our responsibility to ensure the future of the Jewish people in thirty years, three hundred years, and with G-d's help, three thousand years. We are no longer in 1948; we have the ability to assist, and we must do so.

We know that a visit to Israel has the most powerful effect on strengthening Jewish identity among youngsters. Ask any Jewish youngster who participated in the wonderful "Birthright Israel" program, and you will understand the impact that the Israeli experience had on their Jewish identity. You will also be surprised to learn how strong an impact a meeting with Birthright participants has on Israeli youth. This is what motivated us to initiate the new *Massa* (Journey) program, together with the Jewish Agency. This program is designed to encourage Jewish youth in the world to spend up to a year in Israel, and to give them the opportunity to do so. Their experiences in Israel will be with them for the rest of their lives. They will remain connected and committed to the Jewish people and the State of Israel.

For some of them, this will lead to Aliyah. They will realize that Israel is the place where they should live their lives and raise their children, that it is the only place in the world where Jews can prosper as an independent people. And you, their parents, grandparents, and leaders, must encourage this. Even if, in the meantime, you yourselves choose to support Israel from abroad (but don't wait too long), it is your responsibility to promote Aliyah among the youths of your community. You have to support programs and initiatives towards Aliyah from North America, such as Nefesh B'Nefesh and others.

The very essence of Zionism is Aliyah. It is the primary goal of my government. We set a target to bring another million Jews to Israel during the next fifteen years. It is the best way to ensure the future of the Jewish people and the State of Israel. And I would like you to know that we always needed you, but now we need you there more than ever.

The future of the Jewish people depends also on Israel's character as a Jewish and democratic State. In this spirit we initiated the Disengagement Plan. This plan will improve our security and offer a chance to start a political process with the Palestinians. It will guarantee a Jewish majority in the State of Israel. It is thanks to this plan that we can make certain that important parts of the cradle of the Jewish heritage will remain part of Israel forever. As part of the plan, President Bush and I exchanged letters. The President's letter, endorsed by both Houses of Congress, clarified the United States' position on several critical issues for our future:

Israel's right to defend itself by itself against any threat, and to have secure and defensible borders; the major Israeli population centers in Judea and Samaria will remain part of Israel under any permanent agreement; there will be no return to the 1967 borders; and there will be no entry of Palestinian refugees into Israel. We also agreed that the Roadmap will be the only political plan towards an agreement between Israel and the Palestinians.

Israel is a peace-seeking country. I said in the past – and I say it also today: I am willing to make painful compromises for genuine, durable, real peace. I think that the entire world can now see how hard such compromises are. There is one thing on which we will not make any compromises – not now and not in the future – and that is our security.

I made it very clear to the friendly leadership of this country; I made it very clear that Israel will never make any compromises with terror, and when it comes to the lives of our citizens, there is not going to be any compromise, not now and not in the future. Never.

As I said, I made it clear to the leadership, friendly leadership, maybe the most friendly leadership that we ever had here. And I made it clear to the heads of European countries, and I made it clear to the Russian President who visited Israel recently, to the Turkish Prime Minister, and I made it very clear to the Palestinians themselves – when it comes to the security of the Israeli citizens, there are not going to be any compromises, not now and not in the future. Never.

I believe that the day will come when we will sign a peace agreement with all our neighbors. But the day that I wait for more is the day when there is real peace not between the countries and leaders, but between the peoples. Unfortunately, our Arab neighbors still do not recognize the Jewish people's birthright to an independent state in our homeland – the land of Israel. Such recognition can only come through comprehensive change in their education system. It will be the most significant step towards real peace in our region, if that happens. I'm really sorry to say that until now, we don't see any signs that it comes, but let us hope that it will be one day.

Ladies and Gentlemen,

The decision about the Disengagement was a very hard decision for me. I know the settlers in Gaza well. As a farmer, I followed with appreciation their agricultural achievements. As a soldier, I followed with admiration their bravery.

The coming period will be one of the most difficult periods which the State of Israel has known since its establishment. But I am confident that just as the Jewish people overcame difficult challenges in the past, we will emerge from this experience strong and united. And that is important for us.

Those difficult days of 1948, when volunteers arrived to help us at our most vulnerable time, are behind us. But we have many new challenges before us, and again we need the assistance of the Jewish communities in the United States and around the world. We do not need volunteers to fight military battles, but we do need a willingness to stand with us and to fully support us.

You should know you will always have a home in Israel, and I have no doubt that Israel will always have a home in your hearts.

Thank you.

נאום ראש הממשלה אריאל שרון בכנס איפא"ק בוושינגטון

24 במאי 2005

**Address by Prime Minister Ariel Sharon to AIPAC Conference
in Washington, DC**

24 May 2005

Ladies and Gentlemen,

I came here from Jerusalem, the eternal, united and undivided capital of the State of Israel and the Jewish people forever and ever. And I would like to use the term "netzach netzachim" - more than forever and ever. I congratulate AIPAC for arranging this successful Policy Conference. It is my pleasure to join you in person and to close this incredible event at such a crucial time for the State of Israel.

Since its founding fifty-five years ago, AIPAC has proven a close friend to Israel. You actively promote issues that improve the bilateral relations between the United States and us. AIPAC's continued support is more important now than ever before. We attach great importance to the strategic and friendly relationship we have with the United States, especially the current Administration. I want to thank AIPAC for contributing to this. You have done tremendous work in order that we will be able to reach this situation. Thank you for that.

Over a year ago, President Bush and I reached a series of understandings that will help guarantee the future of Israel and preserve Israel's character and well being as a Jewish state with secure and recognized borders. Last month I met with President Bush at his ranch in Crawford. During our meeting the President and I reconfirmed our understandings on strategic issues. Clearly, the relations between our two countries are stronger than ever before.

The strength of US-Israel relations is also visible in the unprecedented bi-partisan support Israel receives in the United States Congress and the public. We see eye to eye on strategic issues such as: the global war on terrorism, the need to reach a peaceful solution with the Palestinians according to the Roadmap, the threats to the stability of the Middle East from Syria, Lebanon, and Hizballah and the dangers of a nuclear Iran. Most importantly, Congress confirmed its dedication to Israel's long-term interests by endorsing the principals of President Bush's letter.

The Roadmap is the only political plan for a peaceful solution with the Palestinians. The sequence of the Roadmap states that progress will be in stages in order to examine developments. It emphasizes that true peace will only be realized after full security is achieved and terrorism is eliminated.

Over a year ago, in the absence of a Palestinian partner to implementing the Roadmap, I initiated the Disengagement Plan, which was approved by the Government of Israel and the Knesset, the Israeli Parliament. Let there be no doubt - the Disengagement Plan will be implemented according to the timetable and the decisions authorized by the Government.

We believe disengagement will increase Israel's security and reduce friction between the Palestinians and us. It will help advance our national strategic interests, promote our economy and prosperity and advance the development of the Negev and the Galilee. It is thanks to the disengagement that we can make certain that there will be no entry of Palestinian refugees into Israel. In addition, the major Israeli population centers in Judea and Samaria will remain an integral part of the State of Israel and will have territorial contiguity with Israel in any final status agreement.

In addition to the understandings I reached with the President, since initiating the Disengagement Plan, it has gained the support of the international community and improved the status of Israel compared to a year ago.

In implementing the Disengagement Plan there is the potential of paving the way to the Roadmap. Though the decision of disengagement was taken unilaterally, Israel is willing to coordinate elements of the plan with the new leadership of the Palestinian Authority. I call upon the leaders of the Palestinian Authority to meet the challenge and coordinate the disengagement with us. The successful coordination of the Disengagement Plan will allow us to embark on a new era of trust and build our relations with the Palestinian Authority.

However, in this pre-Roadmap phase - and we are still in the pre-Roadmap phase - we see great opportunities in the election of Chairman Mahmoud Abbas. We hope he will be able to lead his people and create a democratic law-abiding society that will build its institutions, undergo a broad reform process, fight terrorism and dismantle the infrastructure and dismantle the terrorist organizations. Israel does not intend to lose this opportunity. We will do our utmost to cooperate with the new Palestinian leadership and will take the needed measures to help Chairman Abbas. We are willing to help Chairman Abbas as much as we can, as long as we do not risk our security. That is the red line.

After the election of Chairman Abbas, we reached with him understandings at the Sharm el-Sheikh Summit. Israel agreed to stop all military action in the West Bank and Gaza provided the Palestinians stop all violence and terrorist activities against all Israelis everywhere. And we have done several things: We have released five hundred prisoners. Upon my return to Israel I will present for government approval the release of an additional four hundred. Israel has transferred the security responsibility over two cities to the control of the Palestinian Authority and is willing to reassign more. We take steps that help the economic and humanitarian conditions of the Palestinian population. We are ready to do more.

I appreciate Chairman Abbas' strategic decision to condemn violence and terrorism. With this approach he can be a partner in implementing the Roadmap and to move the process forward. But, his statements must be translated into real actions on the ground.

Until now, terrorist activities have not yet ceased. The smuggling of weapons and arms production continues, and there is no real prevention of terrorist actions. The progress towards the Roadmap can be achieved only after the terrorist organizations are dismantled. Appeasing the terrorists and engaging them into the Palestinian political system will only strengthen them. These actions will disrupt essential progress to the Roadmap. It is my hope that progress towards the Roadmap will be as fast as possible in order to achieve true peace in the Middle East.

Israel is a peace-seeking country. I said in the past - and I say it also today: I am willing to make painful compromises for peace. I think that the entire world can now see how hard such compromises are. There is one thing on which we will not make any compromises - not now and not in the future - and that is our security.

Two weeks ago, we marked 57 years since the establishment of the State of Israel. In those days, President Harry Truman recognized the State of Israel in contrast to the opinion of all his advisers. He later said and I would like to quote it: "I had faith in Israel before it was established. I have in it now. I believe it has a glorious future before it - not just another sovereign nation, but as an embodiment of the great ideals of our civilization."

And indeed, in its short existence Israel has reached tremendous achievements. We have brought millions of Jewish immigrants from five continents, who speak 82 languages, and they were all absorbed in the State of Israel. They all speak Hebrew, the language of the Bible. We developed advanced health care, research and academic institutions that are among the best in the world, and agriculture which is envied everywhere. I'm very proud of that, being a farmer myself. We have more engineers per capita than any other country, more start-up companies than anywhere else, apart from the

'Silicon Valley'. We are a part of the exclusive group of countries who launched satellites into space.

This last year has been very challenging for Israel and for me personally. In promoting the Disengagement Plan I paid a heavy political price. But this is where the foresight of strong leadership is realized. Strong leadership is measured by the ability to implement important processes that might initially seem unpopular but eventually bring positive results.

The coming period will not be easy, but I believe in the Israeli society and its ability to successfully overcome this period. I am certain that with the determination of the Israeli public we will be able to emerge from this experience strong and united.

The State of Israel will continue to be a vibrant Jewish and democratic nation - a source of attraction and pride for Jews everywhere. We will continue to bring many Jewish immigrants from all over the world, including North America. And please, my dear friends, start the preparation. We will further advance and develop our science, education and culture, for our benefit, and, in the future, also for the benefit of the peoples of the region.

With God's help, in the future, my speeches at AIPAC's policy conference may focus not on security issues but rather on promoting tourism or improving Israel's technology sector. Together, as one, we will work to achieve this great goal.

Thank you. Israel is grateful for your contribution and dedication. And I would like you to remember - we need you now more than ever, we always needed you, but now we need you more than ever.

Thank you.

דברי ראש הממשלה אריאל שרון בישיבת כנסת מיוחדת לזכרו של נשיא המדינה לשעבר עזר ויצמן ז"ל

15 ביוני 2005

ראומה, מיכל, דובי, משפחת וייצמן, אדוני היושב ראש, חברי הכנסת, התכנסנו כאן כדי לחלוק כבוד לנשיא השביעי של מדינת ישראל, עזר ויצמן, זכרו לברכה. זכויות רבות יש לעזר ויצמן בסיפור המופלא של תקומת עם ישראל בארצו. כלוחם טייס היה ממייסדי חיל האוויר ומפקדו ותרם רבות לביצור ביטחונה של מדינת ישראל. כמדינאי היה מאדריכלי הסכם השלום עם מצרים. כנשיא המדינה היה אהוב על כל העם, מנחם בשעות הקשות ומוכיח- בעת הצורך. מסלולי החיים של עזר ושלי נפגשו פעמים רבות. לחמנו יחד במלחמות ישראל, ולאחר מכן ישבנו יחד על יד שולחן הממשלה.

בזכרי את עזר עולות אל מול עיני עשרות תמונות של מפגשים, של מאבקים משותפים וגם של חילוקי דעות. על חלק מהחוויות המשותפות שלנו סיפרתי בדברים שנשאתי לזכרו בהלווייתו. בשנותיו האחרונות, לאחר שפרש מתפקיד נשיא המדינה, נפגשנו פעמים רבות לשוחח על ענייני היום. עדכנתי אותו על הנעשה בזירה המדינית והביטחונית ועזר תמיד השיא עצה נבונה, והעלה רעיונות וכיווני מחשבה לפעילות הממשלה. כשהיה מוטרד, לא אחת התקשר אלי בשעת לילה מאוחרת, האיש לא נח לרגע, לא נרגע. דבר אחד היה חשוב מאוד לעזר והוא הזכיר אותו בכל המפגשים הללו. תמיד הוא יצא כנגד רוח הנכאים שאופפת לפעמים את העם בישראל וביתר שאת – את הפוליטיקאים בישראל. תמיד הוא ראה לנכון להדגיש את הישגי הציונות, את הדרך הארוכה שעברה המדינה במעט שנותרה. גם בשעות הקשות ביותר הוא הדגיש כי לא הכל שחור, כי רב הטוב על הרע.

לכן את ההשבעה שלו כנשיא המדינה הקדיש לאחד מהכבירים שבהישגים אלה- לקיבוץ מיליוני יהודים מרחבי העולם במדינת ישראל- מדינת העם היהודי. מתוך כך פנה עזר אל העם בישראל בקריאה: "אל תוציאו את דיבת הארץ רעה". באחד מביקוריו הראשונים כנשיא נפגש ויצמן עם תלמידי תיכון בקיבוץ עמק הירדן. אחד מהם שאל אותו את השאלה הכל כך ישראלית – "מה יהיה"? "על כך השיב לו עזר" - אני אופטימי אבל לא אופטימי-אידיוט. הגיע הזמן להסתכל על חצי הכוס המלאה. בסך הכל המדינה משגשגת. נכון שמאות אלפי אנשים עדיין חיים מתחת לקו העוני, אבל מצבנו הוא מהטובים שהיה לנו אי פעם. "לאחר שנים כתב בזיכרונותיו כי לאחר הדברים האלה ראה חיוך עולה על שפתיו של הנער המודאג.

כתמיד, הצליח עזר למקד את תשומת הלב בצד החיובי של הדברים. עזר לימד אותנו להעריך את ההישגים האדירים של המפעל הציוני. למרות הקשיים, יצרנו כאן חברה שניתן להתפאר בה. נקבצו כאן יהודים מכל קצוות תבל. המחקר המדעי בישראל הוא מהמתקדמים בעולם, ובזכותו חברות ישראליות רבות השתלבו בצמרת העולמית של התעשיות עתירות הידע. גם בתחומי הרוח התברכה ישראל בכישרונות רבים באומנות, בספרות, בתיאטרון ובקולנוע. כישרונות שזוכים אף הם להכרה ולהוקרה בין לאומיים. נלמד זאת מעזר ונזכור, גם בשעותינו הקשות, את הדרך הארוכה שעברנו, וממנה נשאב את הכוחות להמשיך בדרך. עזר ניסח זאת בנאום ההשבעה שלו, כסיסמא: "שיאמרו כולם- טוב לחיות בעד ארצנו".

תודה רבה.

**דברי ראש הממשלה אריאל שרון ומזכירת המדינה האמריקנית
קונדוליסה רייס בירושלים**

19 ביוני 2005

**Statements by Prime Minister Ariel Sharon and US Secretary
of State Condoleezza Rice in Jerusalem**

19 June 2005

Prime Minister Sharon: (official translation): Good morning. We are pleased to host U.S. Secretary of State Dr. Condoleezza Rice here in Jerusalem. Dr. Rice is a true friend of Israel's, and we take this opportunity to thank you for your friendship and for your efforts to advance the political process in the region. I also extend through you my warmest greetings to President Bush and thank him for his personal friendship and the steadfast support for Israel by the United States. The State of Israel stands at the threshold of a historic step. The fruits of the disengagement can already be seen, and I am confident that our political, security and economic status will improve even more as a result of the disengagement plan. This step is a very difficult one for Israel, very difficult, but we will carry out the disengagement exactly in accordance with the resolution of the government and the Knesset.

I wish to thank you, Madame Secretary of State, for the unyielding support of the United States for the disengagement plan. I believe that the smooth and successful implementation of the plan in coordination with the Palestinians will help energize the political process under the Road Map. All this on condition that the Palestinians stop the terror, violence, and incitement, dismantle the terror organizations, collect weapons and implement the needed reforms. The United States has an important role in advancement of processes in the Middle East and in facilitating the disengagement plan. I thank the special envoys who have invested considerable time and efforts promoting the processes in the region, particularly General William Ward who coordinates security issues, and the quartet envoy Mr. James Wolfensohn, who coordinates economic issues. I also thank Mr. Elliott Abrams and Mr. David Welch with whom we enjoy close and constructive working relations. Israel is a peace-seeking country. After so many years of terror and bloodshed, the achievement of security, peace and tranquility is not an easy task. We hope that terror will cease, in order that we – Israelis and Palestinians – with the assistance of the United States, will be able to start progressing toward the peace which we all yearn for.

Secretary Rice: Thank you very much. Prime Minister, I am honored to be here in Israel to discuss our focus on Gaza disengagement as a key to enhancing Israeli security, as a key to peace between Israelis and Palestinians. The Prime Minister is a close friend of the United States. He has displayed courage and vision in putting forth this disengagement plan. President Bush and I admire the leadership that the Prime Minister is giving to this nation and his commitment to peace and security in the region. And, Prime Minister, I bring you the President's greetings.

The Israeli people deserve a secure and peaceful future, free from the threat of terror and violence. The United States' commitment to Israel and to its security remains strong. We will support Israel as it implements the disengagement from the Gaza and parts of the West Bank. A successful disengagement will enhance the security of Israel, and it should give a sense of confidence and trust between the Israelis and Palestinians as they look to a better future. When Prime Minister Sharon outlined his vision and plans to President Bush in April of 2004, and again at Crawford earlier this year, we expressed our steadfast support and we stand behind the commitments that we have made to the Prime Minister and to the people of Israel. My visit here today is testament to the strength of our bilateral relationship and to the genuine friendship that exists between our peoples – a friendship that is based first and foremost on shared values. I want to thank the Prime Minister once again for having me here. I look forward to our discussions about the disengagement plan, about the plans to make that disengagement peaceful and orderly, and about the degree to which the disengagement plan, as a historic step, can lead to the eventual resolution and the eventual ability to get to a two-state solution. The President has outlined a two-state solution. The Road Map is, of course, the reliable guide to that two-state solution, and we look forward to working with the Prime Minister and with the Israeli people on that historic course.

Thank you, Prime Minister.

**דברי ראש הממשלה אריאל שרון לאחר פגישתו עם יושב ראש
הרשות הפלשתינית מחמוד עבאס בירושלים**

21 ביוני 2005

**Statement by Prime Minister Ariel Sharon after meeting with
Palestinian Authority Chairman Mahmoud Abbas in Jerusalem**

21 Jun 2005

I clearly expressed to the chairman of the Palestinian Authority our great concern regarding the security situation. We see many good intentions on the part of the Palestinian Authority, however, unfortunately, at the same time, there is no concrete preventative action.

We have the desire to move forward together with the Palestinians, via the Roadmap, and to attain actual security and tranquility in our region, but such political advancement will not be implemented without real cessation of terrorism.

During the meeting we agreed upon full coordination of our departure from the Gaza Strip. Coordination of our departure from Gaza will assure a quiet withdrawal, a move which is the best for both sides. Nevertheless, we will not allow a situation in which the disengagement will take place under fire. We will not stop the disengagement; we will stop the terrorism. I believe we can look forward with optimism.

The greatest threat to the peace process is terrorism. It will not be possible to progress towards peace without an effective effort by the Palestinian Authority to put an end to terrorism and genuinely prevent terrorist attacks. Good intentions on the part of the PA are not enough. I'm willing to extend assistance and to implement confidence building measures toward the Palestinians, while stressing that the extent of this assistance is dependent upon the degree to which calm will prevail.

Israel's disengagement initiative will be carried out on schedule, difficulties notwithstanding. There will, however, be no disengagement under fire. If there is such fire, Israel will deal with it firmly, and continue with the process.

A calm and coordinated disengagement will bring the best results for both sides, and will help to build confidence between them. It was decided that the private homes in the Katif settlement bloc will be demolished, and that the debris will be removed by Palestinian contractors with international funding.

Israel will continue with the process of transferring security control of West Bank cities to the Palestinian Authority. Consequently, the cities of Bethlehem and Qalqilyah are scheduled to be transferred within two weeks, and will be followed by the city of Ramallah.

Israel has carried out its Sharm e-Sheikh Summit commitment in this regard, and has already freed 900 Palestinian security prisoners. Israel's Justice Ministry is now considering a further list submitted by the Palestinians, containing the names of prisoners who have already served over 20 years. After this review has been completed, Israel will provide the Palestinians with an answer regarding possible further prisoner releases.

Israel gave its consent to break ground on the construction of a Gaza sea port. Israel and the PA also decided to initiate the planning of an airport, and that both ports would begin operation only following coordination with Israel.

It was decided to upgrade the crossing facilities between the PA and Israel, and to enhance their commercial possibilities.

Israel decided to implement a series of humanitarian measures for the benefit of the Palestinian population, including:

- Admitting 26,000 Palestinian workers for employment in Israel
- Admitting 16,000 Palestinian worker for employment in Jewish communities in the West Bank
- Issuing 13,400 commercial travel permits from Gaza to Israel and to the West Bank for Palestinian merchants
- Issuing 2,100 travel permits for Palestinians employed by international organizations
- Extending the operation hours of the crossing facilities at Karni and Rafah
- Issuing VIP credentials in accordance with the PA's own criteria

I will not consent to supplying the Palestinians with further weapons, yet will agree to the supply of ancillary equipment such as radios, vehicles, uniforms and the like.

Thank you.

נאום ראש הממשלה אריאל שרון בעצרת הסוכנות היהודית בירושלים

28 ביוני 2005

שלום לכם ובוקר טוב,

ברוכים הבאים לירושלים, בירת הנצח המאוחדת של העם היהודי ושל מדינת ישראל לנצח נצחים. ראשית, אני רוצה לנצל את ההזדמנות הזאת על מנת להודות לסלי מרידור עם סיום תפקידו. סלי, בשש השנים האחרונות תרמת תרומה משמעותית לעתידו של העם היהודי. אני בטוח שעוד נכוננו לך מעשים רבים וגדולים בשירות העם היהודי ומדינת ישראל, בהצלחה. אני רוצה גם לברך את מר זאב ביילסקי, על בחירתו ליו"ר ההסתדרות הציונית. יש חשיבות גדולה שברגעים כאלה עומד בתפקיד איש מעשה, בעל ניסיון עשיר ואדם המחויב לנושא בכל נימי נפשו. אני מצפה לעבודה משותפת אתך בשנים הבאות. ואני רוצה לאחל לך הצלחה.

סלי, כחניך התנועה הרביזיוניסטית, ודאי מכיר היטב את הדרך שבה הגדיר את מטרת הציונות מקים התנועה, זאב ז'בוטינסקי, במאמרו "רוב". ואני מצטט: "יצירתו של רוב יהודי היה תמיד, הינו ויהיה מטרתה היסודית של הציונות; של כל ציונות". סוף ציטוט. מאז פורסם המאמר ב-1923 הצלחנו במשימה ליצור רוב יהודי במדינת ישראל. אך קיום הרוב הזה עדיין איננו מובטח. היום מטרתה של הציונות היא להבטיח את הרוב היהודי במדינת ישראל באופן פעיל ונחוש. הצעד הראשון בהבטחת רוב יהודי הוא עלייה - עלייה גדולה ורחבה מכל תפוצות העם היהודי ובפרט - מצפון אמריקה. העלייה מבטיחה לא רק את עתידה של מדינת ישראל אלא גם את עתידו של העם היהודי.

ישראל היא הקהילה היהודית שבה גדל מספר היהודים בשיעור הגבוה ביותר, באופן מתמיד וללא הפסקה, מאז הקמתה, בעוד שבתפוצות יש לצערנו ירידה מתמדת במספר היהודים. לכן - העלייה היא המטרה המרכזית של הממשלה שבראשותי. במקביל לעלייה, יש צורך גם להבטיח את ההמשכיות היהודית של הקהילות היהודיות בתפוצות. האמצעי המרכזי להבטיח את ההמשכיות הזו הוא בחינוך יהודי ציוני - בתי ספר יהודיים, תנועות נוער ומרכזי קהילה; הנחלת ערכים יהודיים לדור הצעיר וחיזוק הקשר שלהם עם העם היהודי ועם מדינת ישראל. זהו תפקידן של הקהילות היהודיות בחו"ל אך לדעתי, זו גם אחריותה של מדינת ישראל.

אנחנו התגייסנו למשימה החשובה הזו כשבחרנו להוביל ולממן, יחד אתכם, את התכניות "תגלית" ו"מסע". השנה עומד בפנינו אתגר גדול במיוחד בתחום העלייה. ממשלת ישראל החליטה להעלות לארץ אלפי בני פלשמורה מאתיופיה. אנחנו נהגנו להביא כ-300 בחודש, אני הבאתי לממשלה הצעת החלטה שהתקבלה להכפיל את המספר לכדי 600 בחודש. במחנות באתיופיה, יש עדיין כשבעה עשר אלף אנשי הפלשמורה ובתוכניתנו להעבירם ארצה תוך שלוש שנים. אז יהיה ניתן לסגור את המחנות ופעילות יהודי אתיופיה תתרכז בארץ ורק בארץ.

האופן שבו נדע לקלוט אותם הוא מבחן חשוב לכולנו, והוא דורש מאתנו מאמצים גדולים. עלינו להתייבב יחד מול האתגר הזה של העם היהודי ולהבטיח את הצלחתנו בו. צעד חיוני נוסף בהבטחת הרוב היהודי של מדינת ישראל הוא קביעת גבולות למדינת ישראל שיבטיחו בה רוב יהודי מבוסס, אך גם יבטיחו ביטחון לאזרחי המדינה. אינני רוצה להיכנס לויכוח סטטיסטי בין הדמוגרפיים על גודלן של הקהילות הלאומיות בארץ ישראל. ברור שאין לנו את היכולת להבטיח רוב יהודי בכל חלקי הארץ ושאינו רצון לנהל את חייהם של מיליוני פלשתינאים – לדאוג לביוב ברפיח, לשירותי הרפואה בעזה ולשירותים הוטרינרים בחאן-יונס. היה לנו חלום של מדינה יהודית בכל שטחי ארץ ישראל אך לצערי אין לנו את היכולת להגשים את כולו.

מה שכן - יש לנו את היכולת להגשים חלקים ניכרים וחשובים מהחלום ובכך עלינו לרכז את מאמצינו. גם מתוך ההיגיון הזה יזמתי את תכנית ההתנתקות שאושרה בממשלה ובכנסת. אנו יוצאים מרצועת עזה - אזור שאין שום סיכוי לבסס בו רוב יהודי ושברור לכולם שבאף הסדר קבע לא יהיה חלק ממדינת ישראל. במקביל אנחנו מפנים את עיקר המאמצים שלנו לאזורים החשובים ביותר להבטחת קיומנו – הגליל, הנגב, ירושלים רבתי, גושי ההתיישבות ואזורי הביטחון. התקופה הקרובה לא תהייה תקופה קלה עבורנו, היציאה מעזה היא מהלך קשה וכואב לכולנו. לכן חשוב במיוחד לעבור את התקופה הזאת מאוחדים.

אני מזהיר במיוחד מפני ניסיונות של מיעוט קטן, פורע חוק, כפי שראינו לפני מספר ימים על חוף הים בגוש קטיף, להפעיל כוח נגד צה"ל ונגד כוחות הביטחון האחרים, המיעוט הזה אינו מייצג את כל המתישבים. על כולנו לזכור שהקריאה לסרבנות והניסיונות לשבש את החיים בישראל מסכנים את קיומה של ישראל כמדינה יהודית – דמוקרטית. על כולנו, מכל הדעות להתנגד לכך ואני בטוח שרשויות החוק ינקטו בכל הצעדים הדרושים להפסקת ההשתוללות הזו. חילוקי דעות פוליטיים קיימים והם חלק בלתי נפרד מהדמוקרטיה הישראלית - אך אסור שניתן לחילוקי הדעות האלה להשכיח מאיתנו את המשותף ואת המאחד. תרומתכם היום לאחדות העם היהודי חיונית יותר מתמיד.

בסיום המאמר "רוב" כותב זאב ז'בוטינסקי: אני מצטט: המונח מדינת יהודים ברור בהחלט: פירושו הוא רוב יהודי. בזה התחילה הציונות ובזה יסוד קיומה, בזה תמשיך לפעול עד להגשמתה, או תלך לאבדון". סוף ציטוט. דברים אלה נכונים היום כשם שהיו נכונים ביום בו נכתבו. עלינו המחויבות להמשיך ולחתור לביסוס הרוב היהודי בארץ ישראל. אם נעשה זאת יחד, מאוחדים, אם נדע למקד את מאמצינו בדברים החשובים ביותר, נוכל לא רק להציל את הציוניות מאבדון, כדבריו של ז'בוטינסקי, אלא גם להבטיח את שגשוגה והצלחתה. אני בטוח כי, בעזרת השם, נצליח בכך. תודה רבה לכם שלום לכם ובוקר טוב, ברוכים הבאים לירושלים, בירת הנצח המאוחדת של העם היהודי ושל מדינת ישראל לנצח נצחים. ראשית, אני רוצה לנצל את ההזדמנות הזאת על מנת להודות לסלי מרידור עם סיום תפקידו. סלי, בשש השנים האחרונות תרמת תרומה משמעותית לעתידו של העם היהודי. אני בטוח שעוד נכוננו לך מעשים רבים וגדולים בשירות העם היהודי ומדינת ישראל, בהצלחה.

אני רוצה גם לברך את מר זאב ביילסקי, על בחירתו ליו"ר ההסתדרות הציונית. יש חשיבות גדולה שברגעים כאלה עומד בתפקיד איש מעשה, בעל ניסיון עשיר ואדם המחויב לנושא בכל נימי נפשו. אני מצפה לעבודה משותפת אתך בשנים הבאות. ואני רוצה לאחל לך הצלחה. סלי, כחניך התנועה הרביזיוניסטית, ודאי מכיר היטב את הדרך שבה הגדיר את מטרת הציונות מקים התנועה, זאב ז'בוטינסקי, במאמרו "רוב". ואני מצטט: "יצירתו של רוב יהודי היה תמיד, הינו ויהיה מטרתה היסודית של הציונות; של כל ציונות". סוף ציטוט. מאז פורסם המאמר ב-1923 הצלחנו במשימה ליצור רוב יהודי במדינת ישראל. אך קיום הרוב הזה עדיין איננו מובטח.

היום מטרתה של הציונות היא להבטיח את הרוב היהודי במדינת ישראל באופן פעיל ונחוש. הצעד הראשון בהבטחת רוב יהודי הוא עלייה - עלייה גדולה ורחבה מכל תפוצות העם היהודי ובפרט -מצפון אמריקה. העלייה מבטיחה לא רק את עתידה של מדינת ישראל אלא גם את עתידו של העם היהודי. ישראל היא הקהילה היהודית שבה גדל מספר היהודים בשיעור הגבוה ביותר, באופן מתמיד וללא הפסקה, מאז הקמתה, בעוד שבתפוצות יש לצערנו ירידה מתמדת במספר היהודים. לכן- העלייה היא המטרה המרכזית של הממשלה שבראשותי. במקביל לעלייה, יש צורך גם להבטיח את ההמשכיות היהודית של הקהילות היהודיות בתפוצות. האמצעי המרכזי להבטיח את ההמשכיות הזו הוא בחינוך יהודי ציוני - בתי ספר יהודיים, תנועות נוער ומרכזי קהילה; הנחלת ערכים יהודיים לדור הצעיר וחיזוק הקשר שלהם עם העם היהודי ועם מדינת ישראל. זהו תפקידן של הקהילות היהודיות בחו"ל אך לדעתי, זו גם אחריותה של מדינת ישראל.

אנחנו התגייסנו למשימה החשובה הזו כשבחרנו להוביל ולממן, יחד אתכם, את התכניות "תגלית" ו"מסע". השנה עומד בפנינו אתגר גדול במיוחד בתחום העלייה. ממשלת ישראל החליטה להעלות לארץ אלפי בני פלשמורה מאתיופיה. אנחנו נהגנו להביא כ- 300 בחודש, אני הבאתי לממשלה הצעת החלטה שהתקבלה להכפיל את המספר לכדי 600 בחודש. במחנות באתיופיה, יש עדין כשבעה עשר אלף אנשי הפלשמורה ובתוכניתנו להעבירם ארצה תוך שלוש שנים. אז יהיה ניתן לסגור את המחנות ופעילות יהודי אתיופיה תתרכז בארץ ורק בארץ. האופן שבו נדע לקלוט אותם הוא מבחן חשוב לכולנו, והוא דורש מאתנו מאמצים גדולים. עלינו להתייצב יחד מול האתגר הזה של העם היהודי ולהבטיח את הצלחתנו בו. צעד חיוני נוסף בהבטחת הרוב היהודי של מדינת ישראל הוא קביעת גבולות למדינת ישראל שיבטיחו בה רוב יהודי מבוסס, אך גם יבטיחו ביטחון לאזרחי המדינה.

אינני רוצה להיכנס לויכוח סטטיסטי בין הדמוגרפיים על גודלן של הקהילות הלאומיות בארץ ישראל. ברור שאין לנו את היכולת להבטיח רוב יהודי בכל חלקי הארץ ושאינו רצון לנהל את חייהם של מיליוני פלשתינאים - לדאוג לביוב ברפיח, לשירותי הרפואה בעזה ולשירותים הוטרינרים בחאן-יונס. היה לנו חלום של מדינה יהודית בכל שטחי ארץ ישראל אך לצערי אין לנו את היכולת להגשים את כולו. מה שכן - יש לנו את היכולת להגשים חלקים ניכרים וחשובים מהחלום ובכך עלינו לרכז את מאמצינו. גם מתוך ההיגיון הזה יזמתי את תכנית ההתנתקות שאושרה בממשלה ובכנסת.

אנו יוצאים מרצועת עזה - אזור שאין שום סיכוי לבסס בו רוב יהודי ושברור לכולם שבאף הסדר קבע לא יהיה חלק ממדינת ישראל. במקביל אנחנו מפנים את עיקר המאמצים שלנו לאזורים החשובים ביותר להבטחת קיומנו - הגליל, הנגב, ירושלים רבתי, גושי ההתיישבות ואזורי הביטחון. התקופה הקרובה לא תהייה תקופה קלה עבורנו, היציאה מעזה היא מהלך קשה וכואב לכולנו. לכן חשוב במיוחד לעבור את התקופה הזאת מאוחדים. אני מזהיר במיוחד מפני ניסיונות של מיעוט קטן, פורע חוק, כפי שראינו לפני מספר ימים על חוף הים בגוש קטיף, להפעיל כוח נגד צה"ל ונגד כוחות הביטחון האחרים, המיעוט הזה אינו מייצג את כל המתיישבים. על כולנו לזכור שהקריאה לסרבנות והניסיונות לשבש את החיים בישראל מסכנים את קיומה של ישראל כמדינה יהודית - דמוקרטית.

על כולנו, מכל הדעות להתנגד לכך ואני בטוח שרשויות החוק ינקטו בכל הצעדים הדרושים להפסקת ההשתוללות הזו. חילוקי דעות פוליטיים קיימים והם חלק בלתי נפרד מהדמוקרטיה הישראלית - אך אסור שניתן לחילוקי הדעות האלה להשכיח מאיתנו את המשותף ואת המאחד. תרומתכם היום לאחדות העם היהודי חיונית יותר מתמיד. בסיום המאמר "רוב" כותב ז'בוטינסקי: אני מצטט: "המונח מדינת יהודים ברור בהחלט: פירושו הוא רוב יהודי. בזה התחילה הציונות ובזה יסוד קיומה, בזה תמשיך לפעול עד להגשמתה, או תלך לאבדון". סוף ציטוט.

דברים אלה נכונים היום כשם שהיו נכונים ביום בו נכתבו. עלינו המחויבות להמשיך ולחתור לביסוס הרוב היהודי בארץ ישראל. אם נעשה זאת יחד, מאוחדים, אם נדע למקד את מאמצינו בדברים החשובים ביותר, נוכל לא רק להציל את הציוניות מאבדון, כדבריו של ז'בוטינסקי, אלא גם להבטיח את שגשוגה והצלחתה. אני בטוח כי, בעזרת השם, נצליח בכך. תודה רבה לכם.

דברי סגן ראש הממשלה ושר החוץ סילבן שלום ושר החוץ של
בריטניה ג'ק סטרו בלונדון

26 ביולי 2005

**Joint Statement by Deputy Prime Minister and Minister of
Foreign Affairs Silvan Shalom and British Foreign Secretary
Jack Straw in London**

26 July 2005

Jack Straw: Good afternoon ladies and gentlemen. It has been my very great pleasure to welcome to London and to provide lunch for my good friend the Israeli Foreign Minister, Silvan Shalom. We began our meeting with my thanks on behalf of the British Government and the people of London to the Israeli Government and the Israeli people for the wonderful messages of support and condolences which we have received since the terrible terrorist atrocities which took place on the 7th of July and the further attempt which took place just 5 days ago on the 21st of July.

The worldwide expressions of sympathy and of solidarity have meant a great deal to us, but the support of the Israeli public is especially significant because we are now facing something which you have long lived with, namely the threat of suicide bombing. In Britain over a 30 year period we became all too accustomed to IRA terrorism but until now the British public have not lived with the danger of murderers prepared to take their own lives along with the lives of whoever happens to be in the same street, underground train, a bus or wherever. And this particularly repugnant form of terrorism places different demands on our Police and Security Services and on people going about their daily lives, and Londoners of many, many faiths, Christian, Jewish, Moslem, other faiths and of many nationalities have met these indiscriminate attacks with great resolve. And there can be absolutely no excuses for terrorism whether it is in London, in Sharm El-Sheikh or in Natanya.

Moving on to what we hope is going to be rather better news I have said to Silvan how much we all applaud the determination of the Israeli Government to press ahead with the withdrawal from Gaza next month despite the provocation by terrorists who reject any hope of progress. Prime Minister Ariel Sharon and President Mahmoud Abbas have our strongest possible support in their efforts to make this momentous step succeed.

We very much hope that the success of this engagement and the building of stronger Palestinian institutions will lead back to the Road Map and ultimately to peace between Israelis and Palestinians, and I was able to brief the Minister on the proceedings at the G8 Heads of State and Government meeting in Gleneagles and because of the terrorist atrocities here in London on 7 July I had to share that session where we had an address from Jim Wolfensohn and agreed on a US\$3 billion package of assistance to the Palestinian Authority.

Now terrorists claim to care about the situation in Israel and the Occupied Territories but they offer no solutions - nothing - but simply more murder, more killings. We reject terrorism because it is an attack on the most basic of human freedoms, the freedom to be alive and the freedom to stay alive and we reject terrorism because it offers nothing but bloodshed as a response to the many difficulties facing the world.

Silvan Shalom: Thank you Jack. It is a great pleasure to be in London once again. Let me open my remarks by expressing to the government and people of Britain Israel's sincere condolences over the recent terrorist outrages in London and I believe all of us would like to extend the same condolences to the Egyptian people about what happened in Sharm El-Sheikh. We in Israel sadly are all too familiar with the devastation caused by such acts of wanton brutality and our hearts go out to the families of the victims. Britain and Israel share the same values of tolerance and the rule of law which are at once both the greatest threat to the Islamic activists and the greatest defense against their excesses.

Israel joins Britain in reaffirming our commitment to these values. From our own experience, particularly in times of turmoil and debate, we know that it is imperative that the limits of legitimate protest be clearly established and enforced, otherwise democracy itself is in danger. There is no room for tolerance or understanding of the motives and justifications of these suicide bombers whether they live in London, or Sharm El-Sheikh, or Tel Aviv, New York or Madrid. Nothing justifies the action of the taking of innocent lives.

Our discussions today of course focused on the question of terrorism and how best it can be combated. In Israel ongoing Palestinian terrorism remains the key obstacle to the return to political dialogue that we need in order to bring the peace that we seek with all our neighbors. Even today as Israel prepares to give peace another chance by dismantling settlements and handing over the entire territory of Gaza to Palestinian control, the key Palestinian terrorist organizations of Hamas and Islamic Jihad, with the active support of Syria and Iran, continue their campaign of indiscriminate violence against our citizens. This has to stop, and today the Foreign Secretary and I discussed what Britain and Europe can do to help in this regard.

Israel welcomes the EU's efforts to support the Palestinian Chairman, Abu Mazen, and we are encouraged by Britain's responsible and practical guidance of the EU at this sensitive time. Israel looks to the EU to take proactive measures to prevent foreign elements, such as Syria and Iran and the Lebanese proxy, Hizbullah, from undermining our peace efforts.

At the same time it is clear that Abu Mazen himself must also act if he is to wrest the fate of our peace effort from the hands of the extremists and put it back in the hands of the moderates. In this context it is important that the EU makes clear its opposition to the inclusion of Hamas in the Palestinian election due in January. Radical terrorist groups such as Hamas are the enemies of the very democracy that all peace-loving people wish to see for the Palestinian people. To include the fundamentalist terrorist Hamas as a legitimate participant in the political process is to open the door to a Trojan horse which will destroy any hope of Palestinian democracy and of peace in the Middle East.

The same goes for the Lebanon where Hizbullah is seeking to participate in the Lebanese politics even as it continues its terrorist activities against Israel. Today I once again urge Britain to put Hizbullah on the EU blacklist of terrorist organizations and to take the lead in ensuring full implementation of UN Security Council Resolution no. 1559 calling for the dismantling of all armed militias in Lebanon. Europe has considerable influence in the Lebanese arena, and we hope that under Britain's Presidency the European Union consensus can be reached in order to realize that potential.

On the question of Iran, I have been reassured by the Foreign Secretary's firm commitment to preventing Iran from acquiring nuclear weapons capabilities in the light of the growing power of the extremists in Tehran. As reflected in the recent Presidential elections there, it is imperative that the EU Three maintain their unified resolve in this matter. This is even more important when we recall Iran's intimate involvement in international terror. Terror-sponsoring Iran is determined to acquire nuclear weapons. Only great determination on the part of the international community will prevent it.

Finally let me thank the Foreign Secretary once again for his kind hospitality. Israel and Britain are strong partners, not only in our commitment to democracy and peace but also in a rich area of co-operation in the fields of culture, high tech, trade, tourism and so on. It is always a pleasure to have the opportunity to discuss with our British colleagues how we can continue to promote these ties to the benefit of both peoples.

Question: Can I ask both Ministers. There have been statements made in this country and also abroad, principally by the Mayor of London amongst others, that there is a differentiation and almost an excuse for suicide bombing in one part of the world, that is Israel, as distinct from suicide

bombing anywhere else. The Mayor of London specifically said that the Palestinians have the right to go down the road of suicide bombing on the basis that they have only got their bodies to advance their cause. How do you react to this? Is it something which is condemnable, and if so what other action could be taken? And the second question I have is related to the Middle East peace process. There have been a number of terrorist incidents over the last few days, including the killing of an Israeli couple. There is a clear sign that disengagement will go ahead, but what is the EU and the G8 going to be able to do to ensure that Gaza, once handed over to whoever it is going to be handed over to, does not become a centre for those people seeking the destruction of the State of Israel?

Silvan Shalom: I would like to say very clearly that there is no way to understand what the Mayor of London has said. To distinguish between the blood of innocent Israeli civilians and the blood of others is unacceptable. I think those statements are very, very extreme and of course they made us very upset in Israel by listening to him saying that he can justify terrorism in Israel. Terrorism cannot be justified no matter if it was carried out here or in our country. Innocent people are innocent people everywhere and I would like to say that the time has come to condemn him strongly. It is not the first time that he has used such kinds of statements and expressions. He compared the Israeli leaders that are representing my party, the Likud, to the Hamas and said they are two sides of the same coin. It is something that I read yesterday with the Prime Minister Blair. And today I read it with Foreign Secretary Straw and I am sure that Britain is against it, but it is something that we would like to hear very loud and clear from the British authorities because in Israel we were shocked to hear those statements that were made by the Mayor of London.

Jack Straw: Let me deal with this. First of all to say that Foreign Minister Shalom as he said has raised this matter both with the Prime Minister at his meeting yesterday and again with me in the strongest possible terms. There can be no excuses for terrorism, none whatever. Terrorism is indiscriminate in its victims, it is incoherent in its political aims, it is against democracy and it is against life. And on the issue of terrorism there is no case for relativism whatsoever. It is simply wrong and it has produced misery in the world. And as a Saudi journalist was asking in the Financial Times last week, he asked rhetorically but it is a very good question, exactly what has been produced of benefit for people in the Arab world as a result of this terrorism, still less for anybody else. There is only a negative answer to that.

So far as Mr. Livingstone is concerned, let me make it absolutely clear that his remarks were as wrong as they are unacceptable. There is no and there can be no moral equivalence between a lawful political party and its supporters operating in a democracy - Israel - and a terrorist organization whose so-called political method is the slaughter of innocents, and it was quite wrong of Mr. Livingstone to suggest there was any kind of equivalence there.

You also asked about the withdrawal from Gaza and what the EU and the G8 could do to assist. First of all it is to give every support to the Government of Israel, to the people of Israel and to the Palestinian Authority and the Palestinians in their efforts to ensure that this withdrawal occurs in a peaceful and constructive way, because I made clear when I was in both Ramallah and Jerusalem a few weeks ago, this is a great opportunity for the whole of the Middle East, particularly for the Palestinians, but there is also a great risk involved.

Secondly, what we have to do is to ensure by practical measures that there is support for the Palestinians, both in terms of their economic reconstruction, the rebuilding of their political institutions and also the strengthening of their security forces so that they have the capacity to take over the running of what could and should be the beginnings of that separate viable State of Palestine living alongside a secure and separate State of Israel and that is what we intend to do.

Question: Foreign Secretary, can I ask you two questions. First of all returning to the issue of the degree to which the war in Iraq might or might not have inspired the kind of terrorism we are seeing now, while accepting what your government has said repeatedly that this kind of terrorism predates the wars in Afghanistan and Iraq, to what extent would you accept that for Moslem young men in this country, the kind who allegedly carried out these acts, watching those nightly pictures from the war in Iraq and what has followed in Iraq might for many of them have been the final straw, the tipping point if you like, and at least enflamed their passions and headed them towards this kind of act.

And secondly, to what extent would you share the view of your colleague about Hamas and Hizbullah being excluded from the elections in Israel and Lebanon? To what extent might their inclusion not send out exactly the right signal about the democratic path being preferred to the path of terrorism?

Jack Straw: Let me deal with the first point. I know - everybody knows - the roots of this excuse for terrorism now involving suicide bombers in Europe as well as elsewhere go back years beyond the military action in Iraq. They just do. And this exclusive theology which wholly perverts and hijacks Islam has roots decades ago, but at least one decade ago. And it was over a decade ago that these people first thought to blow up the whole of the World Trade Center. It just happens to be a fact. Secondly, if these people are watching carefully what is going in Iraq, what they will be seeing is Iraqi terrorists and some outside terrorists claiming to act in the name of Islam, entirely wrongly, and killing who? Killing scores and scores - hundreds - not of British or American soldiers, but hundreds and hundreds of other Iraqis, all of whom are Moslem, so there is really no excuse whatsoever for it.

You asked about the proscription of Hamas and Hizbullah. So far as the United Kingdom is concerned their military wings are proscribed already as a result of legislation which I introduced when I was Home Secretary and decisions I made. The question of whether the whole of the organization should be banned is a matter for Charles Clarke, my colleague the present Home Secretary, and it is based on the evidence and within the European Union. It comes down to the same thing but it is a matter which is kept under very close review.

Question: I would like to ask two questions to you both. The first one is related to what I see now as the Israeli drive for Britain to adopt the measures similar to what the Israelis are adopting in the occupied territories and which did not bring about peace but provoked more terror or violence and in that respect is Britain going to go along this way or to adopt a political solution as well and engage Moslems rather than criminalize them and marginalize them?

The second question is also related to Iran and everyone knows that Israel has 300 nuclear war weapons. Now are you going to continue with this double standard or are you going to say that if you have guarantees from Iran that it will use it for civilian uses this will be accepted because to deprive a Middle Eastern country from nuclear capabilities for peaceful purposes on the basis of intention is like shooting someone just because of thinking that he will do something.

Jack Straw: On the first, both Israel and the United Kingdom are democracies and our police services therefore have to be accountable in a way that is not the case in countries which are not democracies. Different countries, different democracies, have got different police traditions, we will make our own decisions. But I just say to you, Sir, that the context of policing in this country has wholly changed since the 7th of July because of this now present risk and reality of suicide bombing. And the job of the London Police is to protect everybody. A quarter of the people who live in London don't come from the United Kingdom. Hundreds of thousands of them are Moslem and it was many Moslems as well as others who ended up getting killed and injured in these suicide bombings. And if you don't mind me saying so, you are wholly wrong to suggest that there is some kind of alternative here between the security measures we have to take and a dialogue with our Moslem brothers and sisters. Both are necessary, but the one thing we cannot have is a conversation with the leaders of this terrorism and their political objectives because the leaders deny they are leaders and they have no political objectives.

On the other issue which is about Iran. It is Iran which is a signatory to the Non-Proliferation Treaty. By that treaty it has said that it will take no steps to develop any part of a nuclear weapons system. It has also said that it is taking no steps to develop a nuclear weapons system. The issue has never been

whether Iran has a right to run nuclear power stations. The issue is over what amounts to dual use facilities and that is the subject of the negotiations currently taking place.

Question: Two questions if I may, the first one to the Israeli Foreign Minister. What practical steps or advice is the Israeli government giving to the British authorities to hunt down those responsible for the London bombings? And a question to our own Foreign Secretary, the Prime Minister was pretty clear in his news conference that the situation in Iraq was being used in a sense as a recruiting sergeant. Now although you dismissed the notion of Iraq causing the London bombing, is the government now acknowledging its effect that people are being recruited to the cause because of the situation there now?

Silvan Shalom: The world should be united in its combat against terrorism, against those radicals who are trying to ruin our lives, and those radicals are doing it against democratic countries that are sharing the same values, democracy, freedom, human rights, rule of law and against Moslem countries that they believe are too close to adopt those values and they are too moderate in their eyes. That is why they carried out attacks against Egypt, Turkey, Morocco, Tunisia, Indonesia, all of those countries that they feel are too close to the West or even maybe that some of them are having some dialogue with Israel. But more than that, they are very much afraid of the new systems being adopted. There is an earthquake in these days in the Middle East. A free election took place in Iraq, in Lebanon, and is planned to take place in Egypt in a short time.

The Parliament in Kuwait adopted some amendments in their Constitution to enable women to vote, and even to get elected. That is something which is threatening those radicals, so we should work together in order to stop them. We are sharing our assessments and our experience with all the free world, not only with the United Kingdom. We are sharing our information with them, and they are sharing information with one another, so all of us are in the same boat to fight and combat this phenomenon. The United States, all the European countries, even some others that I don't want to mention, all of us together are sharing and are trying to share the same information in order to get prepared and to prevent the next suicide attack.

Jack Straw: I didn't see the Prime Minister's press conference because I was talking to some Foreign Ministers but I do know what he thinks about this issue, and it is the same as what I think about it which is of course those who are seeking to excuse terrorism will seek any excuse they can but as I believe he did say, and I have certainly said, don't believe for a moment that if we were to withdraw from Iraq, or if we had never been there, this terrorism would not have taken place or would stop.

Silvan Shalom: 9/11 was before the war in Iraq.

Jack Straw: Thank you. 9/11 was before the war in Iraq. Let me say that the first attempt to destroy the World Trade Center was well before the armed Intorfada in Israel, so was the attempt on the American Embassies in Nairobi and Dar Es Salaam which killed hundreds of black Africans, not Americans. Silvan has just read out a long list of countries which have suffered this kind of terrorism. None of those countries happen to support the Americans or the British in Iraq. So it is, if you don't mind me saying so, pretty poor journalism for people to run around for excuses when these excuses are simply not there and which are based on a false analysis that somehow if it wasn't for Iraq this would disappear.

If it wasn't Iraq the next demand would be that we not only leave Afghanistan but reinstall the Taliban in Afghanistan and after that, we should accept that Israel should not exist, and once we had dealt with that, that we should stand democracy on its head. And we need to be aware of the ruthless nature and the absolutist nature of the demands that these terrorists make. And it is not a political negotiation we are in. What they are trying to do is to destroy our kind of society and the society not just of Christian-based democracies but of Islamic countries, Jewish countries, many countries of every creed or of none, but which believe in that basic human right, the right to be alive.

Thank you.

נאום ראש הממשלה אריאל שרון בפני הקהילה היהודית בפריז

28 ביולי 2005

ערב טוב לכם .

הגעתי לכאן מירושלים, הבירה המאוחדת והבלתי מחולקת של העם היהודי ושל מדינת ישראל לנצח נצחים. אני שמח להיות אתכם כאן היום ולחוש את הקשר החזק בין ישראל לבין יהודי העולם. אנחנו עם אחד, מאוחד.

יש לנו היסטוריה משותפת ויש לנו גם עתיד משותף. יהודי צרפת היו תמיד שותפים חשובים של מדינת ישראל. בשנים האחרונות – כשהטרור השתולל ברחובותיה של ישראל והעוינות לישראל בעולם הייתה בשיאה, אתם עמדתם לצדנו בנחישות. העם בישראל אסיר תודה לכם על כך. תודה לכם על כל עזרתכם לנו. מחר בבוקר אני חוזר לירושלים, אחרי ביקור מוצלח מאוד כאן.

במהלך פגישותיי המדיניות עם הנשיא שיראק, עם ראש הממשלה הצרפתי ועם שר החוץ הצרפתי, הרגשתי את הידידות וההבנה הנרקמים בין שני העמים. צרפת וישראל רואות עין בעין שורה של נושאים בעלי משמעות אסטרטגית שעומדים על סדר היום. בשבועות האחרונים אנו עדים לגל של מתקפות טרור אכזריות ברחבי העולם.

היום ברור כי הטרור אינו בעיה של מדינת ישראל בלבד. עם הטרור אסור להתפשר. העולם הנאור חייב לשלב ידיים במאבק משותף בטרור האסלאמי הקיצוני. צרפת ממלאת היום תפקיד חשוב במסגרת הקהילה הבינלאומית. היא מובילה מערכה בינלאומית להוצאת הכוחות הסורים מלבנון וליישום מלא של החלטת מועצת הביטחון 1559. כך גם במערכה הדיפלומטית הנחושה כנגד חימושה של איראן בנשק גרעיני.

במקרים אלה, צרפת, בראשותו של שיראק, מבינה את הסכנות הטמונות ומובילה את הטיפול בהן תוך גילוי אומץ לב ונחישות. במהלך הביקור הבעתי את הערכתי לצעדים המשמעותיים שצרפת נוקטת במאבק באנטישמיות. אני חושב שהפעילות של ממשלת צרפת למיגור האנטישמיות, המרימה לאחורונה את ראשה המכוער, צריכה להוות דוגמה לממשלות אחרות באירופה ובעולם.

הנשיא שיראק ואני החלטנו לחזק את היחסים בין המדינות. ביוזמתו של הנשיא, החלטנו להקים קרן משותפת לשיפור הדדי של תדמית שתי המדינות בקרב שני העמים ולהדק עוד יותר את יחסי המסחר המצוינים בין ישראל וצרפת. לכם, יהודי צרפת, יש תפקיד חשוב בחיזוק הקשר הזה בין המדינות.

אני רוצה לציין כאן את תפקידו המיוחד של שגריר ישראל בצרפת, נסים זווילי, שפועל רבות להידוק הקשרים והיחסים ולשיפורם בעתיד. אני יהודי ועבורי להיות יהודי זה הדבר החשוב ביותר. עבורי, השאלה החשובה ביותר היא מה יקרה עם העם היהודי בעוד 30 שנה, בעוד 300 שנה, ובעזרת השם, 3,000 שנה. את העתיד הזה יכולה להבטיח רק מדינה יהודית חזקה – מדינת ישראל.

במהלך שנות קיומה המעטות הגיעה מדינת ישראל להישגים אדירים. קלטנו מיליוני עולים יהודים מ-102 מדינות, דוברי 82 שפות, שהיום מדברים או לומדים עברית, שפת התנ"ך. יש לנו מוסדות מחקר ואקדמיה מהטובים בעולם וחקלאות מעוררת קנאה בכל מקום. יש לנו יותר מהנדסים לנפש מאשר לכל מדינה אחרת ואנחנו משתייכים למועדון היוקרתי והמצומצם של מדינות ששיגרו לוויינים לחלל. ואני רוצה לומר לכם: לעולם לא נהיה עוד קורבנות חסרי-ישע. לעולם לא יהיו היהודים נתונים עוד לחסדיו של עולם עוין.

ישראל היא מדינה קטנה, קטנה מאוד. אבל מדינה עם הרבה מאוד כשרונות. ועם אמיץ. וצריך לזכור שישראל זה המקום היחידי בעולם ששם יש ליהודים את הזכות ואת הכוח להגן על עצמם בכוחות עצמם. אני, כיהודי - ולהיות יהודי זה הדבר החשוב ביותר בעיניי - יודע שהאחריות הזאת לשמור ולהגן על העם היהודי, זאת האחריות שמוטלת על כתפיי.

האמצעי המרכזי בהבטחת עתיד העם היהודי הוא עלייה לארץ ישראל. העלייה (אני קיוויתי שכולם ירצו עכשיו הביתה לארוז את המזוודות). (ישראל היא המקום היחיד בעולם שבו יהודים יכולים לחיות חיים יהודיים במלוא מובן המילה. רק בישראל יכול יהודי להיות בטוח שילדיו ונכדיו יהיו יהודים).

כפי שאני קורא ליהודים בכל העולם, אני קורא גם לכם: עלו לישראל. הממשלה בראשותי שמה לה ליעד להעלות לישראל ב-15 השנים הבאות, עוד מיליון יהודים. כשמיניתי את יו"ר הסוכנות החדש שדיבר כאן היום, אמרתי לו שהמשימה העיקרית שלו תהיה לטפל בהעלאת יהודים מכל רחבי העולם לישראל. ובנושא הזה הוא לא יוכל לחמוק, הוא גם לא רוצה, אבל הוא לא יוכל לחמוק, כי אני אטפל יחד אתו בנושא הזה.

עתידו של העם היהודי תלוי גם באופייה של ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית. ברוח זו יזמנו את תכנית ההתנתקות. תכנית קשה. מאוד קשה. וגם כואבת. תכנית זו תשפר את ביטחוננו ואת מעמדנו הבינלאומי ותעניק הזדמנות לפתיחת תהליך מדיני עם הפלשתינים. היא תבטיח את הרוב היהודי במדינת ישראל. הודות לתכנית זו אנו יכולים להבטיח שאזורים חשובים מערש המורשת היהודית יישארו חלק מישראל לנצח. ההחלטה על ההתנתקות הייתה החלטה קשה מאוד עבורי.

אני מכיר את מתיישבי עזה היטב. כחקלאי, עקבתי בהתפעלות אחר הישגיהם החקלאיים. כחייל, עקבתי בהערצה אחר גבורתם. זו החלטה קשה – אולי הקשה ביותר שקיבלתי בחיי – אבל זו החלטה חיונית, ואני חייב לעשות את מה שטוב לעתידה של ישראל. מימיני יושב המנהל הכללי של משרד ראש הממשלה והוא היום מופקד על העבודה הקשה, המורכבת והמסובכת הזאת לתת פתרון לכל אחד מן המתיישבים שחיים שם היום.

בזכות התכנית הזאת ישראל להישגים מדיניים חסרי תקדים. הובטחה זכותה של ישראל להגן על עצמה בכוחות עצמה מול כל איום ולהתקיים בגבולות בטוחים ובני-הגנה; הובטחה הישארותם של מרכזי האוכלוסייה הישראלים המרכזיים ביהודה ושומרון כחלק מישראל עפ"י כל הסדר קבע; לא תהיה חזרה לגבולות 67' ולא תהיה כניסה של פליטים פלשתינים לישראל.

ישראל היא מדינה שוחרת-שלום. למען שלום אמת אנו מוכנים לפשרות כואבות. ואני חושב שכולנו, גם העם היהודי וגם העולם כולו יכול לראות כמה קשות הן הפשרות הללו. אבל ישנו דבר אחד שעליו לא נתפשר – לא היום ולא בעתיד. לא נתפשר על ביטחונם של מדינת ישראל ושל אזרחי ישראל. לעולם לא. הבהרתי את הדברים האלה לבית הלבן בארה"ב, הבהרתי את הדברים האלה לראשי מדינות אירופה ועכשיו כשהייתי כאן, אמרתי זאת בצורה הכי ברורה לנשיא שיראק ולראשי המדינה האחרים שאתם נפגשתי.

אמרתי זאת לנשיא פוטין, נשיאה של רוסיה, ולראשי מדינות אחרים. אמרתי להם דבר אחד: אני הייתי מוכן לעשות דבר קשה. אני לא מוכן, בשום פנים ואופן, לעשות ויתור, ולו הכי קטן, בנושא ביטחונה של ישראל. ולא יהיה ויתור כזה. לא רק שלא יהיה ויתור, אני גם הבהרתי שזה רק תפקידה של ישראל, ורק היא יכולה לקבוע מהו הביטחון הדרוש לישראל. אני אמרתי להם בנושא הזה, אמרתי את זה גם כאן, שבנושא ביטחון אזרחי ישראל וביטחונה של מדינת ישראל, אני לא אעשה שום ויתור, לא עכשיו ולא בעתיד.

הבהרתי להם גם שאי אפשר ללחוץ עליי בנושא הזה כי בעניין הזה אני עומד כשגבי אל הקיר. ולא יהיה שום ויתור כזה, לא עכשיו ולא בעתיד. זה לא אומר שאחרי שנגיע להסדר כזה או אחר, העם היהודי יוכל לנוח על זרי הדפנה. העם היהודי זה "עם לבדד ישכון" ואני בטוח שיהיו גם כאלה שיהיו מאוד שמחים שישראל תמשיך ותוותר. בכלל אוהבים שהיהודים מוותרים.

אם כל הזמן רק נוותר, אפשר להיות נאהבים ע"י כל העולם. אבל זו לא הכוונה שלי, וזה לא מה שיהודים צריכים לעשות. זה מאוד מאוד חשוב שאנחנו נדע את הדברים האלה ונוכל לעמוד כולנו יחד. בעוד כשבועיים נציין כולנו את תשעה באב, יום חורבנו של בית המקדש. בית המקדש השני חרב בגלל מלחמת אחים. לכל אורך ההיסטוריה, כאשר היינו מאוחדים, הצלחנו מול כל אתגר ומול כל מכשול. וכאשר היינו מפולגים, ספגנו את הקשות במפלותינו.

התקופה הקרובה תהיה אחת התקופות הקשות שידעה ישראל מאז הקמתה. אבל אני בטוח שכפי שהעם היהודי התגבר על אתגרים קשים בעבר, אנחנו נצליח, בעזרת השם, לצאת גם מן המבחן הזה חזקים ומאוחדים. אני רוצה שוב להודות לכם על עמידתכם הנחושה לימין מדינת ישראל בשעותיה הקשות.

אני רוצה שתדעו שתמיד היינו זקוקים לכם, אבל כעת אנו זקוקים לכם יותר מאי פעם. מה שאנחנו עושים כדי לחזק את ישראל חשוב לכם לא פחות מאשר לנו. אם ישראל, חס וחלילה, תיחלש, היהודים בעולם לא יוכלו לחיות את החיים שיש להם היום. את הדבר הזה צריך לזכור. לכן זאת גם האחריות שלכם. תודה רבה לכולכם. אנחנו מחכים לכם בישראל, ואנחנו לא מתכוונים לוותר לכם בעניין הזה

.תודה רבה לכם.

נאום נשיא המדינה משה קצב לאומה ערב ההתנתקות

14 באוגוסט 2005

אזרחים יקרים,
אחיי תושבי חבל עזה וצפון השומרון,
ערב טוב,

אנו עומדים לפני ההכרעות הגורליות ביותר מאז הכרזת העצמאות. בעוד ימים אחדים תדרשו, על-פי החלטות הממשלה והכנסת, לפנות אל חבל עזה וצפון השומרון. מגיעים אל הרגע הקשה. כאב הנטישה כבד מנשוא. אני מזדהה עם כאבכם. רבים בעם, בלי קשר להשתייכות הפוליטית, בוודאי מזדהים עם כאבכם.

אנו יודעים כי התיישבתם ברחבי יש"ע לפי צו מצפונכם, וע"פ החלטות ממשלות ישראל. הקימותם ישובים פורחים, גידלתם דורות של ילדים ונוער, המפארים את העם והמדינה. בשם מדינת ישראל אני מבקש מכם, המתיישבים, סליחה, על הדרישה לעזוב לאחר עשרות שנים של בנין וקרבנות. אהבתכם לעם ולארץ מזכירה את אבות ההתיישבות. הרוח המפעמת בכם היא הרוח של אבות הציונות.

אנו נפעמים ומתרגשים מכך שעמדתם בגבורה מול הסכנות, למרות אלפי הפצצות, טילי קסאם ופיגועי ירי. סיכנתם את חייכם ואת חיי משפחותיכם למען האידיאל והאמונה, ידעתם אסון ושכול. לא נשברתם, לא איימתם, המשכתם בתנופת הבניה וניהלתם מאבק איתנים, הגעתם להישגים היסטוריים.

לאחר שנה של מאבקים קשים ודיונים נוקבים הגיעה השעה. עליכם לכבד את החלטות הרשויות הממלכתיות: הכנסת והממשלה. החלטה שנבחנה גם בבג"ץ. משהחלט, דינא דמלכותא דינא. הכנסת היא סמל הריבונות והיא המבטאת את רצון העם. קול המון כקול שדי. קול הכנסת כקול ההמון.

למרות המתיחות הרבה ביניכם לבין הממשלה, הממשלה איננה אדישה אליכם. עיני ישראל ועיני העולם כולו- נשואות למאבק, ליכולתה של המדינה לקבל החלטות. תכנית ההינתקות לא שמה קץ למפעלכם הציוני, ואל לנו לדבר במונחים של חורבן וקץ. אמרתם, "האהבה תנצח", אתם צודקים. למרות השבר בחלום, האהבה חייבת לנצח. הכאב, הזעם, האכזבה והביקורת אינם תחליף לזהירות ולאחריות לאומית. הייאוש אינו תחליף לאמונה. אסור שההתנגדות להינתקות תפגע בביטחון המדינה, בערכי הדמוקרטיה ובערכים המקודשים ביותר ליהדות, כמו אחדות ישראל.

תהא אשר תהא המחלוקת, היא אינה מצדיקה קרע בעם. גם מי שסבור שהמהלך שגוי ומסוכן, הוא אינו רשאי לעול בדרך בלתי חוקית, לביטול ההחלטה. הזכות למחאה ולזעקה, הרצון להחליף את השלטון- אינם מצדיקים שימוש באמצעים פסולים. חלק מפעולות המחאה הן מרשימות, ואף עוררו בי התרגשות. אך יש גבולות למאבק, חובה להימנע מהתבטאויות קיצוניות, כי יש מי שעלול להסיק מסקנות נמהרות. יש סכנה גדולה באי קבלת הכרעות דמוקרטיות. הטרואמה של רצח רוח"מ יצחק רבין זכרונו לברכה מלווה את העם כולו יום יום.

אני יודע שאתם אנשי חוק ומוסר, אולם מעשים של קיצונים מחלישים את עמדתכם, פוגעים במטרה לשמה אתם נאבקים, ומרחיקים מעליכם תמיכה ציבורית. הקיצונים פוגעים בערכי

היהדות, בערכים ממלכתיים, גורמים לשנאת אחים. עלינו לחזק את כוחות הביטחון. הם נאלצים לבצע משימה כמעט בלתי אפשרית. נפשם של חיילי צה"ל נקרעת!!! מי שסבור כי יש תועלת כלשהי מסירוב פקודה, טועה טעות מרה. הסירוב עלול להוביל לאסון. צה"ל ממלא את הוראות הממשלה והכנסת, על צה"ל להילחם את מלחמות הקיום, צה"ל אינו יוצר את המציאות הפוליטית.

אנא, הקלו על חיילי צה"ל, הם פועלים בתום ויושר. בוודאי יש לכל חייל דעה והשקפה, אך הם חייבים למלא את המשימות שהטילה עליהם המדינה. צה"ל הוא אחד האמצעים, בתהליך הגאולה של עם ישראל. ראשית צמיחת גאולתנו אינה תלוינה בתכנית ההינתקות.

מתיישבים יקרים,

רוח החלוציות המאפיינת אתכם חיונית לעם ולמדינה בהמשך הדרך. בוודאי ישארו צלקות וכעס, מרירות וזעם. אולם עלינו לחזור ולהתחבר. עלינו להתלכד לקראת המשימות הקשות והאתגרים הציונים. עליכם לשמור על רוחכם לקראת המאבקים העיקריים הניצבים בפנינו, אסור לנו להחליש את כח העמידה. גם תומכי ההינתקות מבינים כי המאבק העיקרי הוא על הגבול המזרחי. זה נוגע לכל בית בישראל.

מאבקינו לקיום עדיין נמשך. יש מדינות וארגונים מוסלמיים השואפים להשמדת ישראל. שונאי ישראל מייחלים לקרע הפנימי- בתוכנו. עלינו לדעת כי גורל אחד לנו, יהיה אשר יהיה, גם לאחר טראומת ההינתקות חייבים ללכת יחד. בהיסטוריה היהודית ידענו פילוגים ושנאת חינום שהובילו לאסונות לאומיים. ימי בין המצרים ממחישים לנו את סכנת הקרע, הקנאות והקיצוניות. עלינו לשמור על האחדות גם בעת מחלוקת. אני קורא לממשלה, לכנסת, לרבנים ולראשי יש"ע, ולציבור כולו, לשמור על אחדות העם, על ערכי הדמוקרטיה ולהגן על הילדים.

אזרחי ישראל.

אנו חייבים להוביל לאיחוי הקרעים, לדו- שיח בונה, לחיפוש הקונצנזוס, לפיוס לאומי. הרי המכנה המשותף בתוכנו רב יותר מן המפריד. יש מגוון דעות והשקפות על הדרכים להשגת המטרה, אולם המטרה משותפת. עד כה הצלחנו לעמוד במערכות הקשות בזכות האחדות, הנחישות והאמונה- הבה נמשיך וביתר שאת. תהא דעתכם על ההתנחלויות אשר תהיה, כאב עקירת המתיישבים מבתיהם הוא כאב של כולנו. המתיישבים- הם מופת של אהבת העם והארץ, מופת של מסירות נפש וחלוציות. למתיישבים חלק נכבד בהישגי מדינת ישראל. הבה נביט כולנו לצפוי לנו ביום שאחרי, אנו חייבים ויכולים להגשים את החלום ההיסטורי. עצמאות ישראל, השלום והביטחון, תלויים באחדות ישראל. הבה נהפוך את שעת המשבר הזאת, לשעת רצון, רק בנו תלוי הדבר. בע"ה נוכל להתגבר יחד על הקשיים, ולהגיע למטרה הנכספת: בטחון ושלום.

היו ברוכים!

דברי ראש הממשלה אריאל שרון ביום יישום תכנית ההתנתקות

15 באוגוסט 2005

אזרחי ישראל,

הגיע היום. אנחנו מתחילים את הצעד הקשה והכואב מכל – פינוי יישובינו מחבל עזה וצפון השומרון. הצעד הזה קשה לי מאוד באופן אישי. לא בלב קל קיבלה ממשלת ישראל את ההחלטה על ההתנתקות, ולא בנקל אישרה זאת הכנסת. אין זה סוד שגם אני, כמו רבים אחרים, האמנתי וקיוויתי שנוכל להיאחז לעד בנצרים ובכפר דרום. אך המציאות המשתנה בארץ, באזור ובעולם חייבה אותי להערכה אחרת ולשינוי עמדות. לא ניתן להחזיק בעזה לנצח. חיים שם יותר ממיליון פלשתינים, שמכפילים את מספרם מדי דור. הם דחוסים בצפיפות שאין דומה לה במחנות פליטים, בעוני ובמצוקה, בחממות של שנה גוברת והולכת, ללא אופק של תקווה. מתוך עצמה ולא מתוך חולשה אנו עושים את הצעד. ניסינו להגיע עם הפלשתינים להסדרים שיניעו את שני העמים לדרך השלום. אלה התנפצו אל חומת השנאה והקנאות. תכנית ההתנתקות החד-צדדית, עליה הודעתי לפני כשנתיים, היא התשובה הישראלית למציאות הזאת. התכנית הזו טובה לישראל בכל תרחיש עתידי. אנו מצמצמים את החיכוך היומיומי ואת קורבנותיו משני הצדדים. צה"ל יערך מחדש בגבולות הגנה, מאחורי גדר הביטחון. אלה שימשיכו להילחם בנו יפגשו בצה"ל ובזרועות הביטחון במלוא עצמתם.

על הפלשתינים מוטלת עתה חובת ההוכחה. עליהם להילחם בארגוני הטרור, לפרק את תשתיותיו ולהראות כוונות כנות לשלום, כדי שיוכלו לשבת איתנו בשולחן המשא ומתן. העולם ממתין לתגובה הפלסטינית – יד לשלום או אש טרור. ליד המושטת נשיב בעלה של זית, אך לאש נשיב באש, קשה מאי פעם. ההתנתקות תאפשר לנו מבט פנימה. סדר היום הלאומי שלנו ישתנה. המדיניות הכלכלית תתפנה לטפל בסגירת הפערים החברתיים ובמאבק אמיתי בעוני. נקדם את החינוך ונגביר את הביטחון האישי של כל אזרח במדינה. המחלוקת על תכנית ההתנתקות גרמה לפצעים קשים, לשנאת אחים מרה, לביטויים ולמעשים חריפים. אני מבין ללבם, לכאבם ולזעקתם של המתנגדים. אך אנו עם אחד גם בריב ובוויכוח.

מתישבי חבל עזה, היום מסתיים פרק מפואר בסיפורה של ישראל ופרק מרכזי בסיפור חייכם כחלוצים, כמגשימים וכמי שנשאו בשם כולנו בעול הביטחוני וההתיישבותי. הכאב והדמעות שלכם הם חלק בלתי נפרד מתולדות הארץ הזו. יהיו המחלוקות בינינו אשר יהיו, אנחנו לא ננטוש אתכם ולאחר הפינוי נעשה הכול לבניית חייכם וקהילותיכם מחדש. אני רוצה לומר לחיילות ולחיילי צה"ל, לשוטרות ולשוטרי משטרת ישראל ומשמר הגבול: עומדת בפניכם משימה קשה – לא אויב ניצב בפניכם אלא אחים ואחיות. רגישות וסבלנות הן צו השעה. אני בטוח שכך תנהגו. אני רוצה שתדעו, העם כולו עומד מאחוריכם וגאה בכם. אזרחי ישראל, האחריות לעתיד ישראל מוטלת עלי. יזמתי את התכנית משום שהגעתי למסקנה שהמעשה הזה הוא חיוני לישראל. האמינו לי, מידת הכאב שאני חש במעשה הזה כמוה כמידת ההכרה הנחרצת שהיה עלינו לעשותו. אנו עולים על דרך חדשה, שיש בה גם סיכונים לא מעטים, אך יש בה גם אור של תקווה לכולנו. בעזרת ה' תהא הדרך הזו דרך של אחדות ולא דרך של פלגנות, של כבוד הדדי ולא של איבה בין אחים, של אהבת חינום ולא של שנאת חינום. אני אעשה הכול כדי שכך יהיה!

דברי ראש הממשלה אריאל שרון בישיבת הממשלה

21 באוגוסט 2005

רבתיי,

הממשלה תדון היום בהמשך ביצוע תכנית התנתקות. אנחנו טרם סיימנו את התהליך אבל אני רוצה לציין לשבח את פעולות כוחות הביטחון, את הצבא והמשטרה, את השוטרים והשוטרות, את החיילות והחיילים שעמדו במערכה מאוד קשה. אני רוצה לציין את התנהגותם שהייתה מעוררת כבוד עם כל הקשיים שעמדו מולם בימים הקשים. אני רוצה לציין את האיפוק והרגישות שהם גילו. אני רוצה לבקש מהרמטכ"ל ומהמפכ"ל להעביר את הערכתנו העמוקה על צורת הביצוע, על ההתנהגות, על הרגישות ועל היכולת המעולה. יישר כוח לשאול מופז, שר הביטחון וגדעון עזרא, השר לביטחון פנים על התכנון הקפדני ועל הביצוע המדויק כפי שהיה

אני רוצה לציין את ההתנהגות של התושבים שעמדו במצב מאוד מאוד ובפני קשה וכאב רב מאוד במהלך הפינוי. אני רוצה לציין שרוב התושבים, עם כל הכאב והמצוקות שעמדו בפניהם, התנהגו בצורה מכובדת ואני גם את זה מאוד מעריך. כמוכן שהייתה תופעה מאוד חמורה של המסתננים. חלק מהמעשים שלהם הייתי מגדיר אותם כמעשי פראות הגובלים בפשע. זה מעיד לא רק עליהם אלא על אלו ששלחו אותם, הסיתו אותם והפעילו אותם. הדברים הללו לא נעשו בחשאי אלא נעשו בצורה גלויה ונראה לי כי בתחום הזה לא הגענו לסיום הפרשה. דיברתי עם המפקדים ובנושא הזה צריך לנקוט בכל הצעדים כדי שתופעות כאלה לא תחזרנה.

כל המבצע הזה הוא מבצע קשה ומכאיב אבל אני רוצה לומר לכם כאן, לא ראינו ואיננו רואים בביצוע הפינוי סוף העניין. אנחנו עומדים לעשות מאמץ עליון ליישב את כל המפונים. אני כבר הנחיתי שיערכו דיונים מסודרים ודחופים ע"י כל מי שיטפל בנושא הזה, ע"י הועדה שטיפלה בהתנתקות ותעסוק ביישובם מחדש של המפונים. יש תכניות ליישוב כל אחד מהמפונים, אם דרך התיישבות בודדים ויש מקום לכל אחד או דרך התיישבות קהילתית של יישובים קהילתיים ואם בדרך של התיישבות קהילתית ע"י הקמת יישובים חקלאיים.

התכניות עובדו מזמן, אלו תכניות קיימות וניתנות לביצוע תוך פרק זמן קצר. אנחנו לא נחסוך שום מאמץ על מנת שהדברים האלו יבוצעו במהירות האפשרית. כמוכן שכדי שאפשר את זה לעשות חייבים היישובים לעמוד בקשר. אין אפשרות לפתור את הדברים אלא דרך הידברות. אני רואה כרגע את הקריאות של מי שגרם למתיישיבים הרבה סבל, שזה מועצת יש"ע שקוראת להם עכשיו לעבור למחנות אוהלים. אין שום סיבה לעבור למחנות אוהלים. יש לנו אפשרות על-פי תכניות שתוכננו כבר מזמן ליישב את כולם בצורה שהם יירצו לחיות. אני קורא גם למפונים שנמצאים כרגע במצוקה קשה מאוד, לא להקשיב לכל ההסתות, לא להקשיב לתכניות להקמת מחנות אוהלים, שזה אקט פוליטי, ויש כאלו שמוכנים לגרום סבל לאנשים על מנת שתכניתם הפוליטיות תתבצענה.

אני מודיע, אנו עושים מאמץ גדול ביותר ליישב אנשים לפי רצונם. יש מקום לכל אחד. אין שום אפשרות לפיה אנשים יצטרכו לשהות בחוץ. למרות הקושי במבצע המורכב הזה, יש 800 משפחות שנמצא להם סידור, אומנם זמני ורק לימים אחדים עד שיימצא להם סידור בו הם יתחילו להתיישב במקומות הקרובים להתיישבות במקומות הקבע שלהם. יש גם היום מגעים עם היישובים, אך צריך להיכנס לדיבור ולשיח והאנשים כולם ייושבו בהתאם לרצונותיהם. טרם סיימנו את הימים הקשים הללו, אך יש לנו פתרון לכל אחד בהתאם לרצונו ואני בטוח שגם נעשה זאת."

תודה רבה.

**נאום סגן ראש הממשלה ושר החוץ סילבן שלום במכון למדיניות
המזרח הקרוב בושינגטון**

13 בספטמבר 2005

**Address by Deputy Prime Minister and Minister of Foreign
Affairs Silvan Shalom at the Washington Institute for Near
East Policy**

13 September 2005

Washington Institute President Fred Lafer,
Institute Director Rob Satloff,
Ladies and Gentlemen,
Friends,

I would like to thank Rob Satloff and the Washington Institute for giving me the opportunity to address this prestigious forum.

Whereas it is the journalists' creed to hold truth to power, it is the Institute's role to give power to the truth - a responsibility no less important. Particularly in an age of information overload on the one hand, and mass media on the other - the importance of studying and telling things as they are, is greater than ever. The belief that scholarship can have an impact on the making of US policy in the Middle East has been proven by this institute, time and again. Successive administrations have come to respect your work and heed its relevance. In short, you make a difference, and it is an honor to be here with you this evening.

As you all know, Israel this week completed its disengagement from Gaza and from areas of the northern West Bank. Responsibility for these areas has been handed over to the Palestinian Authority. Implementing this plan has been a traumatic and difficult experience for Israel. Families have been uprooted, some of them for the second time, while children and parents have been forced to leave behind the graves of their loved ones. Thriving businesses have been shut down and investments discarded.

The public debate in Israel over this matter - as you all know - has been emotional and intense, with considerable political fallout, the full extent of which none of us yet knows. And yet the government's decision was

implemented to the letter, proving the resolve of our leadership and the overwhelming strength of our democracy.

Responsibility for the affairs of Gaza and its residents is now in Palestinian hands. Israel is transferring to the PA the infrastructures which served the Israeli communities there, including water, electricity, and public buildings. Israel has expressed its strong support for international aid and assistance for the social and economic development of Gaza, and we are committed to facilitate these efforts. We wish to see arrangements for the passage of people and merchandise to and from Gaza in a manner which will benefit the local population without posing a security threat to Israel.

Friends,

The transfer of authority and control of all of Gaza to the Palestinian Authority provides the Palestinian side with an unprecedented opportunity to take their fate into their own hands and build a functioning, democratic and peaceful society. They must seize this opportunity.

Gaza - we hope - will serve as a model of how the Palestinian Authority is able to govern, and to bring real economic progress, calm, order, and hope, to its people.

For this to happen - for the opportunities created by disengagement to be realized - Palestinian leader Mahmoud Abbas must take concrete steps now to establish his full authority and to ensure that the armed militias are not allowed to undermine cooperation and progress, as they have in the past. He must act to translate his declared commitment to the principle of "one authority, one gun" into practice. This is Israel's demand, and it must be the demand of the international community as well.

As in other areas of Palestinian life, it is now up to Abu Mazen to deliver. The Roadmap clearly lays out what he must do - confiscate illegal weapons, deploy forces, and dismantle the terrorist infrastructures. The PA cannot nurture aspirations of self-determination and at the same time allow armed militias to rule the streets. Israel's disengagement from Gaza must now be followed by Palestinian disengagement from terror and the organizations which promote it. If Gaza is indeed to be the positive model we all wish to see, then it is the narrative of dialogue, and not that of violence, that must prevail.

This is particularly urgent now, in the lead up to the elections for the Palestinian legislative assembly in January. Hamas - an organization dedicated to terror and the destruction of the State of Israel - is seeking to participate in these elections, even as it continues its preparations for more terror.

But Hamas does not only threaten Israel. It also poses a real threat to the very existence of the Palestinian Authority. It is an organization that seeks to supplant both Israel and the Palestinian Authority with an alternative, theocratic system of government. This is why we call on the international community to remain resolute in its opposition to the inclusion of Hamas in the forthcoming Palestinian elections. There is no place - nor can there ever be - in a democratic society for political parties which bear arms, for political parties engaged in terrorism and intimidation.

No democratic regime can survive if it lets terrorism and politics proceed side by side.

Looking beyond the Palestinian context, it is of course true that the collective interest in empowering the moderates and isolating the extremists is applicable across the entire Middle East. Moreover, it is clear that there is now opportunity for positive change in this direction.

American actions in Afghanistan and in Iraq have set off nothing short of an earthquake of change and opportunity in the Arab and Muslim world. It will take decades before we can evaluate the full effects of these efforts, but results are beginning to appear already.

Elections in Iraq, the PA, Lebanon, and just last week in Egypt, are all the result of America's determination to help set our region on a different, better course. As the drive for democracy begins to take root, the pendulum is swinging in favour of the forces of moderation.

Israel's relations with key Arab countries such as Egypt and Jordan are reflecting this swing, once again moving in the direction of greater cooperation. Contacts with other Arab countries are also growing, and the Prime Minister and I will be using this week here in New York to promote such contacts further.

I have been leading an effort to build a Roadmap to the Arab and Muslim world, towards regional dialogue and cooperation. Two weeks ago, I met my colleague, the Foreign Minister of Pakistan, for the first time. Pakistan is the second largest Muslim country in the world. As a result of the courage shown by Pakistani President Musharraf, we are now on our way towards normalizing our relations. Significantly, our meeting took place in another Muslim country, Turkey, with which Israel has a strategic relationship of many years' standing.

And there are good reasons to believe that this trend will continue. I expect that in the near future we will see more such steps of reconciliation and openness between Israel and the Arab and Muslim world.

Normalization of relations with our neighbors will of course have welcome impact on both regional stability and economic opportunities throughout the region. It will help build up constituencies for peace across the region, strengthening Arab and Israeli public opinion in favor of further advances in the peace process. Ultimately, it is the ordinary citizens of the region who will benefit most from the collective effort, to wrest the regional agenda back away from the despots and the terrorists.

At the same time that we work to reinforce the moderates, we must always remain vigilant in the battle against the enemies of peace. The pressure must be kept up on those regimes that still seek to cling to the old order, of suppression at home and aggression abroad.

First among these is Assad's Syria. Thanks to American as well as French and European pressure, Syria earlier this year withdrew its military from Lebanon. But we have yet to see any evidence from Assad that he actually understands the shift in the international agenda. His policies remain as destabilizing and dangerous as before. This is why international pressure must continue, until Syria stops its support for the insurgents in Iraq, stops its support to Hizbullah, and stops giving shelter to radical terror organizations. Assad has shown that he reacts to pressure. We must therefore maintain the pressure at maximum intensity, until the necessary changes come.

Security Council Resolution 1559 also demands the dismantling of all armed militias in Lebanon. And yet, Hizbullah refuses to disarm, using the baseless excuse that Israel still occupies parts of Lebanon, or threatens that country's integrity. In fact, it is Hizbullah which threatens the integrity of the Lebanese state. Placing this organization where it belongs - on the global terrorist list - is one of Israel's key priorities at this time. Removing Hizbullah terrorism from the equation will have a profound and positive impact both on Lebanese politics itself and on the prospects for peace on Israel's northern border.

Iran continues to be the source of greatest immediate concern. As the recent election results show, Iran's Islamic revolutionary goals remain unchanged, as do the destabilizing means it has employed for decades. Iran's interference in Palestinian and Lebanese affairs, through its proxies, is a central source of instability in our region. Now, through its secret nuclear weapons program, Iran today seeks to arm its extremist ideology with a doomsday weapon.

The coupling of Iranian-backed terror groups and Iranian-built nuclear devices is a global nightmare. The entire international community now faces a severe test of resolve. Israel remains convinced - like the United States - that Iran's clandestine nuclear weapons program requires Security Council intervention. The IAEA needs some muscle, and the only way to provide it, is through the Security Council. This issue will be at the very top of our discussions here in

New York this week, as we seek to encourage key members of the international community to take a stand before the nightmare becomes reality.

Friends,

The focus of this year's UN General Assembly is the question of reform.

Israel, like the UN, was established at least in part as an answer to the human calamity of World War Two and the Holocaust. We share the desire to see the UN return to the universal vision of its founders. As the UN contemplates reform in its institutions, so it must also reform its attitude towards Israel.

Israel remains the only country in the world denied proper membership of any UN geographical group. Israeli officials still cannot be elected to all UN organizations, and Israel is not presently allowed to serve on the Security Council. Israel is the only country in the world that is the object of a yearly series of automatic condemnations by the UN.

Israel looks to all those who seek to make the UN a more effective organization, to help end these anomalies, and to grant Israel the rights and opportunities it deserves. Such steps will not only normalize Israel's standing in the UN, but will contribute greatly to our effort to normalize the Middle East.

Friends,

Allow me to conclude my remarks with the observation that the battle for the soul of the Middle East - and with it, for the safety of the international community - is being fought every day. As a result of the courageous leadership and resolve displayed by the United States and its allies, change is afoot. The moderates and the democrats are having their say.

Israel's disengagement from Gaza has helped create conditions on the Palestinian side which, I believe, offer the Palestinians a real opportunity to build a better future for their people and ours.

The effort to translate this potential into reality must be a collective one, and it must take place here at the UN in New York and in the corridors of power across the globe. Israel - for its part, as it has shown - is ready to do its share, with courage and bravery.

Thank you.

נאום ראש הממשלה אריאל שרון בעצרת הכללית ה-60 של האו"ם

15 בספטמבר 2005

חבריי ועמיתיי, ראשי ונציגי המדינות החברות באו"ם,

באתי הנה מירושלים, בירת העם היהודי מזה למעלה מ-3,000 שנים ובירתה המאוחדת של מדינת ישראל לנצח נצחים. בראשית דברי אני מבקש להביע את רגשי ההזדהות העמוקים של העם בישראל עם האומה האמריקנית, ואת תנחומינו הכנים למשפחות ששכלו את יקיריהן.

אני מחזק את ידיהם של ידידי, הנשיא ג'ורג' בוש, והעם האמריקני במאמצים הנחושים לסייע לנפגעי הסופה ולשקם את ההריסות. מדינת ישראל, שארצות-הברית עמדה לצידה בעתות מבחן, מוכנה להושיט כל עזרה שיש לאל ידה במשימה אנושית גדולה זו. גבירותיי ורבותיי, אני עומד כאן לפניכם בשער האומות כאיש יהודי וכאזרח של מדינת ישראל הדמוקרטית החופשית והריבונית; נציג גאה של עם עתיק-יומין, שאיננו רב במספרו, אך תרומתו לתרבות האנושית ולערכי המוסר, הצדק והאמונה אופפת עולם, חובקת היסטוריה.

העם היהודי ניחן בזיכרון ארוך, הזיכרון שאיחד את פזורי ישראל לאורך אלפי שנים; הזיכרון שראשיתו בצו האל לאברהם אבינו: "לך לך"!! והמשכו בקבלת התורה במעמד הר סיני ובנדודי בני ישראל במדבר בהנהגתו של משה רבנו בדרכם אל הארץ המובטחת, ארץ ישראל. אני נולדתי בארץ ישראל, בן לחלוצים עובדי-אדמה שלא ביקשו ריב ולא באו לארץ כדי לנשל את יושביה.

אלמלא חייבו זאת הנסיבות לא הייתי נעשה חיל אלא איכר וחקלאי. אהבתי הראשונה הייתה ונותרה עמל הכפיים; הזריעה והקציר, המרעה, הצאן והבקר. היום, אני, שנתיב חיי הובילני להיות לוחם, מפקד ומצביא בכל המלחמות, מושיט את ידי אל שכנינו הפלסטינאים בקריאה לפיוס ולפשרה, לשים קץ לסכסוך הדמים ולעלות יחדיו על המסלול המוביל לשלום ולהבנה בין שני עמינו. אני רואה בכך את שליחותי ואת משימתי העיקרית בשנים הקרובות.

ארץ ישראל יקרה לי, יקרה לנו, היהודים, מכל. ויתור על חלק כלשהו מנחלת אבותינו קורע-לב, קשה כקריעת ים-סוף. כל שעל אדמה, כל הר וגיא, כל נחל וסלע רוויים היסטוריה יהודית, אוצרים זיכרונות. רציפותה של ההתיישבות היהודית בארץ ישראל לא נקטעה מעולם. גם אלו מאתנו שגלו מארצנו, בעל כורחם, אל קצות תבל, נפשם נותרה לאורך כל הדורות מחוברת למכורתנו באלפי נימים נסתרים של ערגה ואהבה; מביעה זאת שלוש פעמים ביום בתפילה ובשירת כיסופים.

ארץ ישראל היא התנ"ך הפתוח, כתב-התעודה, הזהות והזכות של העם היהודי. תחת שמיא השמיעו נביאי ישראל את תביעתם לצדק חברתי, ואת חזונם הנצחי לעולם של ברית-עמים שלא ידע עוד מלחמה. עריה, כפריה, נופיה, רכסיה, מדבריותיה ומישוריה שומרים כעדים נאמנים את שמותיהם העבריים הקדומים. דף אחר דף נפרשת הארץ האחת והיחידה לנו, ובלב-ליבה ירושלים המאוחדת, עיר המקדש על הר המוריה, ציר חיי העם היהודי לדורותיו ומען כיסופיו ותפילותיו מזה שלושת אלפי שנים.

העיר שנדרנו לה אמונים בשבועת הנצח הפועמת לעד בלב כל יהודי: "אם אשכח ירושלים תשכח ימיני". אני משמיע באוזניכם את הדברים האלה, כי הם תמצית הכרתי היהודית ואמונתי בזכותו הנצחית והבלתי מעורערת של עם ישראל על ארץ ישראל. אולם אני אומר זאת כאן גם כדי להדגיש את עוצמת הכאב שאני חש בעומק לבי בהכרה כי חובה עלינו לעשות ויתורים למען השכנת השלום בינינו ובין שכנינו הפלשתינים.

זכותו של העם היהודי על ארץ ישראל אין פירושה התעלמות מזכותם של האחרים בארץ. הפלשתינים לעולם יהיו שכנינו. אנחנו מכבדים אותם ואין לנו שום שאיפה לשלוט בהם. גם הם זכאים לחרות ולקיום לאומי ריבוני במדינה משלהם. השבוע יצא אחרון החיילים הישראלים מרצועת עזה, והסתיים הממשל הצבאי באזור.

מדינת ישראל הוכיחה כי היא מוכנה לעשות ויתורים כואבים למען פתרון הסכסוך בינינו לבין הפלשתינים. ההחלטה על ההתנתקות הייתה קשה לי מאד, והיא כרוכה מבחינתי במחיר אישי לא מבוטל, אולם ההכרה המוחלטת כי זו הדרך הנכונה לעתידה של ישראל היא שהדריכה את צעדי. החברה הישראלית עוברת משבר קשה כתוצאה של מהלך ההתנתקות, והיא זקוקה כעת לאיחוי הקרעים. עתה תורם של הפלשתינים להוכיח את רצונם בשלום.

סיום השליטה והאחריות של ישראל ברצועת עזה מאפשר כעת לפלשתינים, אם ירצו בכך, לפתח את כלכלתם ולבנות חברה שואפת שלום, מפותחת, חופשית, המושתתת על חוק וסדר, שקיפות ועקרונות דמוקרטיים. המבחן החשוב ביותר בו תעמוד ההנהגה הפלסטינית יהיה במילוי התחייבותה לשים קץ לטרור ולתשתיותיו, לחסל את משטר האנרכיה של הכנופיות החמושות ולהפסיק את ההסתה ואת החינוך לשנאה כלפי ישראל והיהודים.

עד שיעשו זאת – תדע ישראל להגן על עצמה מזוועות הטרור. לכן הקמנו את גדר הביטחון ונמשיך לבנות אותה עד השלמתה, כפי שהייתה עושה כל מדינה המגנה על אזרחיה. גדר הביטחון מונעת יום יום ממחבלים ומרצחים להגיע למרכזי הערים ולפגע באזרחים בדרכם לעבודה, בילדים בדרכם לבית הספר ובמשפחות המבלות יחדיו במסעדה.

הגדר הזו חיונית מאין כמוה. הגדר הזו מצילה חיים! הביצוע המוצלח של תכנית ההתנתקות פותח חלון הזדמנויות להתקדמות לקראת שלום על פי מתווה "מפת הדרכים". מדינת ישראל מחויבת למפת הדרכים וליישום הבנות שארם אל-שייח'. ואני מקווה שניתן יהיה לחדש באמצעותם את התהליך המדיני.

אני נמנה על אלו המאמינים כי ניתן להגיע לפשרה הוגנת ולדו קיום בשכנות טובה בין יהודים לערבים. אולם, עובדה אחת עלי להדגיש: לא תהיה שום פשרה על זכותה של מדינת ישראל להתקיים כמדינה יהודית, בגבולות בני הגנה, בביטחון מלא וללא איזמים וטרור. אני קורא להנהגה הפלסטינית לגלות נחישות ומנהיגות, ולסלק ממערכת היחסים בינינו את הטרור, האלימות ותרבות השנאה.

אני משוכנע כי בכוחנו להציב לפני שני העמים אופק חדש ומבטיח, אופק של תקווה. מכובדי, כפי שאמרתי לכם העם היהודי ניחן בזיכרון ארוך, הוא זוכר אירועים שאירעו לפני אלפי שנים, ובוודאי זוכר אירועים שאירעו בבית הזה בשישים השנים האחרונות. העם היהודי זוכר את ההצבעה הדרמטית בעצרת האו"ם בכ"ט בנובמבר 1947 כאשר נציגי האומות הכירו בזכותנו לקוממיות לאומית במולדתנו ההיסטורית. אך הוא גם זוכר עשרות החלטות קשות ובלתי צודקות שהתקבלו בבית הזה לאורך השנים. והוא גם יודע שבבית הזה יושבים, אפילו היום, נציגים של מדינה שמנהיגיה קוראים למחות את ישראל מעל פני האדמה ואיש אינו פוצה את פיו.

ניסיונות ההתחמשות של המדינה הזו בנשק גרעיני חייבים להדיר שינה מעיני כל שוחר שלום ויציבות במזרח התיכון ובעולם כולו. הצרוף של פונדמנטליזם חשוך ותמיכה בארגוני טרור, יוצר איום חמור שכל האומות חברות האו"ם חייבות להתייצב מולו. אני מקווה שהרפורמות המקיפות שעובר ארגון האומות המאוחדות בשנת השישים להקמתו יכללו שינוי ושיפור יסודי ביחסו של הארגון, על כל שלוחותיו ומוסדותיו, כלפי מדינת ישראל.

עמיתי ונציגי האומות, השלום הוא ערך עליון במורשת היהודית והוא היעד הנכסף של מדינותנו. אחרי כל מסע הנדודים והתלאות של העם היהודי; אחרי השואה בה הושמד שלישי מעמנו; אחרי מאבק תקומה ארוך ומפרך; אחרי יותר מחמישים ושבע שנים רצופות מלחמות וטרור, שלא עצרו את התפתחותה של מדינת ישראל; אחרי כל אלה – משאת נפשנו הייתה ונתרה להגיע לשלום עם שכנינו.

עוצמת רצוננו בשלום חזקה דיה כדי להבטיח את השגתו, אם רק יהיו שכנינו שותפי-אמת לאותה מטרה מיוחלת. אם נשכיל לפעול יחדיו נוכל להפוך את כברת הארץ שלנו, היקרה לשני העמים, מארץ מריבה לנחלת שלום – למען ילדינו ונכדינו.

בעוד ימים ספורים תחל שנה חדשה על פי הלוח העברי, שנת חמשת אלפים שבע מאות שישים ושש לבריאה. על פי האמונה היהודית נחתכים בראש השנה גורלות בני-האדם ואומות-העולם בידי בורא עולם לשבט או לחסד. מי ייתן ויחתוך הקדוש ברוך הוא בשנה זו את גורלנו ואת גורל שכנינו לשלום, לכבוד הדדי ולשכנות טובה. מעל במה נכבדה זו ברצוני לאחל, בשם עם ישראל, שנה טובה לכל עמי תבל.

שנה טובה!

**נאום סגן ראש הממשלה ושר החוץ סילבן שלום בעצרת הכללית
ה-60 של האו"ם**

20 בספטמבר 2005

**Address by Deputy Prime Minister and Minister of Foreign
Affairs Silvan Shalom to the UN 60th General Assembly**

20 September 2005

Mr. President, distinguished delegates, Ladies and Gentlemen,

It is my unique pleasure to praise His Excellency, Ambassador Dan Gillerman, my emissary to the United Nations, upon his assumption of the presidency of this session of the General Assembly, and wish him much success.

Mr. President,

These are optimistic times in the Middle East.

The iron wall that has defined Israel's relations with most of the Arab and Muslim world for generations is coming down. Israel's contacts with Arab and Muslim states are growing, at a rate never seen before. Countries - like Pakistan and others - which in the past refused to acknowledge our shared humanity, today are extending their hand in friendship and recognition. Relations with key Muslim states such as Turkey are flourishing, while our peaceful ties with both Egypt and Jordan are improving all the time.

Here in New York this week, I have had the honor of meeting with more than ten of my colleagues from the Arab and Muslim world, a number unthinkable even two years ago. These meetings have been friendly, as befits meetings between countries which have no conflict - neither over territory, nor economy.

Israel welcomes this new readiness for contact, and we encourage our neighbors to build on the foundations that we are now laying. Contacts between Israel and its Arab and Muslim neighbors are good for the region and good for peace.

We all share a common interest in building a region of tolerance and cooperation - a region where the moderates hold the initiative, not the extremists, whose violence has set the agenda for so long.

Indeed, those who genuinely wish to help the Palestinians - and to bring them the benefits of peace and prosperity - must realize that building contact and cooperation with Israel is a crucial element in this process. Possibilities for cooperation abound. In fields as diverse as agriculture, health, environment, transportation and electricity, the potential benefits of Middle East regional cooperation are immense. Such cooperation can bring tangible and immediate economic benefits, as Israel's improving relations with Jordan and Egypt have shown.

Unfortunately, many of our ties with the Arab and Muslim world are still deep in the shadows, away from the public eye. Today, I call on my Arab and Muslim colleagues to bring our contacts out into the light of day, so that our peoples may understand our shared desire to work with each other, to bring peace and prosperity to our region. I call on the leaders of the Arab and Muslim world to join us in speaking to our publics of peace, rather than conflict, of reasons to cooperate, rather than reasons to boycott.

In November of this year, I will sit alongside my Arab and Muslim colleagues at two international gatherings - the World Summit on the Information Society in Tunisia, and the summit of the Euro-Mediterranean Partnership, in Barcelona. I call upon the international community - and my Arab and Muslim counterparts - to work together with us, to ensure that these meetings result in concrete projects that will help reinforce our peace efforts on the ground.

This is also the time for the international community to renew its investment in the future of the Middle East, by reviving the multilateral track of the Middle East peace talks.

Mr. President,

Just one week ago, Israel completed the evacuation of all Israeli communities in the Gaza Strip. Entire families - many of whom had lived and tilled these lands for three generations - were called upon by their government to leave, and to begin their lives anew.

Today, there are no more Israelis in Gaza. Israeli military rule is now over. Responsibility for the affairs of Gaza and its residents is now in Palestinian hands.

Israel's actions have opened the door to a new future, and we invite our neighbors to walk together through that door. We are committed to the Roadmap, and we wish to get back to its full implementation. For this, we

need a partner. A partner who is committed - as we are - to the peaceful resolution of our differences, and to the democratic and universal principles on which peace is founded.

Israel attaches great importance to this Palestinian assumption of responsibility. In it, lies the key to progress towards peace. The transfer of responsibility for Gaza, provides the Palestinian side with the chance to take their fate into their own hands. An opportunity not just to say that they want to govern, but to show that they are ready, and able, to do so.

Gaza, we hope, will serve as a model of how the Palestinian Authority is able to build a functioning, democratic, and peaceful society. Recognizing the significance of this moment, Israel is taking great pains to ensure that Palestinian leader Mahmoud Abbas is given every opportunity to establish his authority. We seek to ensure conditions that will benefit ordinary Palestinians, without posing a security threat to Israel. Israel has also expressed its strong support for international aid and assistance for the social and economic development of Gaza, and we are committed to facilitating these efforts.

Mr. President,

Constructive international engagement is crucial to the Palestinian Authority's success. The international community's priority now must be ensuring that the Palestinian Authority and its institutions can deliver the services and outcomes their people and ours expect and deserve.

Economic reconstruction, of course, is not enough. The Palestinian Authority must also deliver on its commitment to end the campaign of terror against Israel. For Israel, security is an issue on which we will never compromise. We insist on the end of terror, and the dismantlement of its infrastructure - for the safety of our citizens, and so that our peace efforts can succeed.

Turning Gaza into a model of success also requires that the Palestinian Authority act to promote and protect democracy from its enemies. Here - as with security - there is no room for discounts. Simply holding elections is no guarantee of moderation and responsible government.

Two days ago in Gaza, the terrorist organization Hamas held a rally of ten thousand armed men dedicated to a holy war against Israel. Like al-Qaeda and the other organizations in the global network of terror, Hamas seeks to destroy everything that the international community, and the moderates in our region, seek to build - tolerance, democracy, peace.

Hamas is responsible for the deliberate murder of hundreds of Israeli civilians - among them scores of women and children. Israel cannot - and will not - grant legitimacy to such an organization. We will not cooperate with its desire

to participate in the forthcoming Palestinian elections. And we call on the international community to make clear its own opposition to the inclusion of such terrorists in the democratic process. If Gaza is indeed to be the positive model we all wish to see, then it is those who promote dialogue - not violence - who must be empowered.

Mr. President,

The central threat to global security - and to renewed momentum towards dialogue and peace in the Middle East today - is Iran and its nuclear ambitions. As the speech before this Assembly of the newly elected president of Iran so clearly demonstrated, Iran's fanatic regime remains determined to proceed with its nuclear weapons program.

Israel welcomes the efforts of the international community - in particular France, Britain, and Germany, backed by the United States - to deny Iran the ability to terrorize the world with nuclear weapons. The member states of the Board of Governors of the International Atomic Energy Agency are meeting at this very moment in Vienna to discuss this urgent matter. I call on them to stop this evil regime from acquiring nuclear weapons.

The security and stability of the entire globe is at stake. This is why it is essential - and urgent - that the Security Council take action. The international community must rally as one - and use all the means at its disposal - to stop Iran, before it goes nuclear. We must not allow the fate of mankind to rest in the hands of the tyrants of Tehran.

Mr. President,

In January of this year, this assembly convened in special session to commemorate the Holocaust and pay tribute to the brave soldiers and nations that freed European Jewry - and the world - from the calamity of that darkest nightmare. Israel commends the community of nations for standing up in unison, on this anniversary, in commitment to the cry - "never again." We commend the recognition of the Secretary-General, and of this Assembly, that Holocaust remembrance must be a universal commitment. Ultimately, it is only the determined defense of the universal values of tolerance and the sanctity of each human life that will protect us from tyranny and extremism.

In this spirit, Israel calls on the General Assembly to adopt a resolution - initiated by Israel and other like-minded countries - commemorating the Holocaust and calling for global educational efforts to ensure that its lessons are learned. Particularly today - the day the world's greatest Nazi-hunter, Simon Wiesenthal, has passed away - we are reminded that the Holocaust is passing from human memory to history. As the generation of survivors leaves us - who will tell their story, if not us?

Mr. President,

The special session to commemorate the Holocaust is only one example of the welcome shift in the attitude of this institution towards Israel. Our recent election as Vice President of this Assembly, is another. I wish to commend the secretary-general for his unique contribution to this positive trend. Israel's relations with the UN are better today than they have ever been.

Nevertheless they are still far from what they should be. I call on all the states gathered here to examine how they, too, can contribute to promoting a more balanced and constructive UN approach to Israel. The United Nations cannot be true to its own lofty and universal principles if it continues to waste scarce resources, and serve as a forum of hostility and prejudice against one of its own.

The United Nations was born of the noble vision - to bring the ideals of peace, security, and human rights to all peoples. Sadly, UN reality remains far removed from the UN ideal. Major reform is urgent and crucial. Israel joins our fellow member states and their peoples in the desire to see the UN fulfill the vision of its founders. To see the UN serving as a force for good, in meeting the many challenges of our age.

Israel seeks to take its rightful place as a country with full and equal rights in this institution. We seek to realize our full potential to contribute to the global agenda. This is why I have decided to present - for the first time - Israel's candidacy for membership of the Security Council.

Mr. President,

It was the wisest leader of ancient Israel, King Solomon, who wrote - and I would like to quote in Hebrew first:

"לכל זמן ועת לכל חפץ תחת השמיים...עת לבכות ועת לשחוק...עת לאהוב ועת לשנוא; עת
מלחמה ועת שלום"

"For everything there is a season: a time to weep and a time to laugh; a time to love and a time to hate; a time for war and a time for peace."

This, Mr. President, is a time for peace. A time for the leaders of the world to work together - to bring the blessings of opportunity, peace, and prosperity to all humanity.

As the Jewish New Year dawns upon us, I extend - on behalf of the Jewish people - greetings of peace and brotherhood to our Muslim and Arab neighbors, and to all nations. Thank you!

נאום נשיא המדינה משה קצב בפני הפרלמנט של ליטא

22 בספטמבר 2005

אדוני יושב ראש הפרלמנט ארטוראס פאולוסקאס, שרים, חברי פרלמנט, שגריר ישראל בוילניוס ושגריר ליטואניה בישראל.

אני מודה לך אדוני יושב ראש הפרלמנט, על ההזמנה להופיע בפניכם חברי הפרלמנט המכובדים.

אני מבקש מעל במה מובדת זאת להודות לנשיא ליטואניה, מר וואלדאס אדאמקוס, על ההזמנה לביקור ממלכתי בארצכם, ביקור ראשון של נשיא מדינת ישראל בליטואניה.

אדוני היושב ראש, חברי פרלמנט יקרים,

אני בא מאזור בו נולדו שלושת הדתות המונותיאיסטיות: היהדות לפני 4000 שנה, הנצרות לפני 2000 שנה והאסלאם לפני 1400 שנה. אני שייך לעם אשר סבל במשך אלפי שנים מרדיפות, מגירושים, מהגליות ומאינקוויזיציה אשר הגיעו לשיאן בשואה האיומה בה נטבחו שישה מליונים מבני עמנו בתכנית מעוררת הצמרמורת להשמדת העם היהודי "הפתרון הסופי".

הקשר בין העם היהודי לליטואניה הינו עתיק יומין. ראשיתה של הקהילה היהודית בליטואניה החלה עוד לפני המאה ה-14, והעיר וילניוס הפכה ברבות השנים למרכז יהודי גדול וחשוב אשר זכה בתואר "ירושלים דליטא".

בארצכם פרחו ישיבות רבות, וכאן חי ופעל במאה ה-18 רבי אליהו בן סלומון זלמן, מענקי הרוח שקמו לעם היהודי הידוע בעולם כולו כ"גאון מוילנה". במאה ה-19 הפכה וילניוס למרכז חשוב של ההשכלה וספרות האידיש והעברית, בעיר נוסדו תנועות המזרחי והבונד, ובצחילת המאה העשרים הייתה העיר מרכז חשוב של התנועה הציונית.

אבל אדמת ליטא ראתה גם את הנורא מכל. הקהילה היהודית המפוארת אשר מנתה ערב מלחמת העולם השנייה כ-250,000 איש, הושמדה על ידי אכזריות השלטון הנאצי, ומרבית מחברי הקהילה היהודית נספו בשואה הנוראה. לדאבונו ליטאים רבים היו שותפים למעשה ההשמדה.

השואה היא אירוע מעצב בחיי העם היהודי, הוא חורג מעבר לזמן ולמקום, מעבר לאינטרסים ולמציאות ומעבר להשקפות ודעות. טראומת השואה תלווה את העם היהודי לנצח. לשואה אין מחילה ואין שכחה, רבים מבני העם היהודי עדיין נושאים על זרועול ידיהם את המספרים שקעקעו הנאצים, וצלקות הנפש עברו גם לבני הדור השני והשלישי.

משפחות הקורבנות וניצולי השואה ממשיכות להתאבל ולבכות, והעם היהודי ממשיך לשאת את הכאב והיגון.

אנו ואתם, בני הדור שלאחר המלחמה, מוטלת עלינו יחדיו המשימה להפיק את לקחי השואה ולהנחילם מדור לדור. אנו בני העם היהודי האמנו כי לאחר פשעי הנאצים העולם לא ייתן עוד לאנטישמיות להרים את ראשה. האמנו כי האנטישמיות היא תופעה השייכת להיסטוריה, לעולם הישן ולאירופה הישנה.

אולם האנטישמים כיום מנצלים את הטכנולוגיה, את התקשורת המודרנית, את הגלובליזציה ואת הדמוקרטיה כדי להפיץ את האנטישמיות במימדים ובעוצמות שלא הכרנו בעבר. האנטישמיות היא טרגדיה עבור העם היהודי, אבל גם כישלון מוסרי והיסטורי לאנושות, כישלון של מנהיגי העולם וכישלון העולם החופשי.

התמימות האנושית חלשה יותר מהרשעות ומהדמגוגיה. הרוע, העיוות והיצרים הרעים עלולים לנצל את האמונה ואת הערכים האנושיים, והדמוקרטיה אינן חסינות בפני הרשע והעריצות.

אנו מלאי הערכה לממשלות האירופאיות ובתוכן לממשלת ליטואניה, הנוקטות צעדים כדי להילחם בגל האנטישמיות. אני משבח את הנשיא אדאמקוס ואת הממשלה על פעולותיהם הנחרצות והנחושות נגד התופעות האנטישמיות, אך לא די בכך, יש לפעול על ידי חקיקה, אכיפה, חינוך והשפעה על דעת הקהל.

איש מאיתנו לא יודע מה העתיד טומן בחובו, לאן הרוחות ינשבו ומה יהיו הלכי הרוח בעוד עשור או בעוד דור, אולם תפקידנו להניח תשתית ערכית איתנה לדורות הבאים. הבה נהפוך את טראומת העבר לתקוות העתיד, לגשר לאחוות העמים כמנוף נגד טוטאליטריות ובעד ערכים אנושיים וכבשורה לאנושות נגד הגזענות ונגד האנטישמיות.

אנו בני עם-ישראל, מעולם לא הפסקנו להתפלל לשיבה לארץ-ישראל, מעולם לא פסקה ההתיישבות היהודית בארץ-ישראל, ומעולם לא פסקה העלייה לארץ-ישראל של יהודים מרחבי העולם.

עם היווסדה של מדינת ישראל נאלצנו להתמודד עם ניסיון העולם הערבי להשמידנו, קלטנו מאז קום המדינה כמיליון ניצולי שואה מאירופה ומיליוני יהודים מארצות האסלאם ומארצות הגוש הקומוניסטי, וסיפקנו לכולם דיור, חינוך, בריאות ורווחה. הגענו להישגים רבים. ישראל הינה בין המדינות המובילות בעולם במחקר המדעי, בהיי-טק ועוד, זאת למרות המלחמות, הטרור ושפיכות הדמים שנכפו עלינו מאז קום המדינה.

בשנים-עשרה השנים האחרונות עשתה מדינת ישראל תפנית היסטורית ביחסה לפלשתינאים. התפנית החלה עם הסכמי אוסלו ב-1993, נמשכה עם קבלת מפת הדרכים לפני כשלוש שנים, בה הודיעה ישראל על נכונותה לתמוך בהקמת מדינה פלשתינאית ונמשכת כעת עם יישום תכנית ההתנתקות.

פיוס ושלווה עם הפלשתינאים נמצאים בהישג יד ואין לדחותם לעשור הבא ואולי אף לדור הבא, זו שעת כושר היסטורית, שאסור להחמיצה. אך מדינת ישראל לא תסבול יותר שפיכות דמים ברחובות, בבתי-הקפה, במסעדות, בדיסקוטקים ובתחנות האוטובוס. נגן בכל תנאי על זכותם של אזרחינו לחיות ללא פחד מפני הטרור.

העולם החופשי יכול לסייע ליישוב הקונפליקט הישראלי-פלשתינאי אם יטיל את מלוא השפעתו ועוצמתו ובמלוא התוקף כדי לכפות על הרשות הפלשתינאית לממש את התחייבותה לפעול להפסקת הטרור הפלשתינאי.

אנו מייחלים ליום שבו נפנה את המשאבים האנושיים והטכנולוגיים לפיתוח פתרונות לבעיות האמיתיות שעומדות בפני האנושות, כמו עוני, מחלות חשוכות מרפא ואסונות אקולוגיים במקום למלחמה בטרור.

אדוני יושב הראש, חברי פרלמנט נכבדים,

אני מברך את ליטואניה על עצמאותה המחודשת ועל הצטרפותה לאיחוד האירופי ולנאט"ו ומשבח אותה על מעמדה הבינלאומי המכובד. בין ישראל לליטואניה השוררים כיום יחסי ידידות טובים, ושתי המדינות אשר יודעות היטב את מחירה של העצמאות, מאמינות בערכי החופש והדמוקרטיה.

ההיסטוריה המשותפת שלנו רוויה בעליות ובמורדות, בפיתוח ושגשוג ובהרס וחורבן. ראינו כיבוש ומאבק לעצמאות, וכיום אנו מביטים קדימה מתוך מחויבות לבנות יחדיו עולם טוב יותר ובטוח יותר לדורות הבאים. לישראל ולליטואניה אמונה משותפת בערכים האוניברסאליים, בצדק ובחופש, ואני מאמין כי יחד נצליח במשימות הלאומיות והמשותפות העומדות בפנינו.

ביקורי הממלכתי בארצכם בהזמנתו של נשיא ליטואניה בא לציין את רמת היחסים אשר התפתחו בין שתי המדינות ושני העמים ואת אופיים של היחסים. לישראל יש עניין רב בקידום קשריה עם ליטואניה בתחומים המדיניים, הכלכליים, המדעיים והתרבותיים. אני מאמין כי קיים פוטנציאל רב לשיתוף פעולה בינינו.

אדוני יושב הראש, חברי פרלמנט נכבדים,

אני מאחל לליטואניה פריחה ושגשוג ומודה לכם על הזכות להופיע היום בפניכם.

תודה רבה.

נאום סגן ראש הממשלה ושר החוץ סילבן שלום בפני ראשי הארגונים היהודיים בצרפת

29 באוקטובר 2005

Monsieur le Ministre Douste-Blazy, Monsieur le Président Tony Elisha, Monsieur le Président Roger Cukierman, Monsieur Pierre Besnainou, Président du Congrès Juif Européen, Monsieur le Président Arié Bensemoun,

Chers invités,

Je suis heureux d'être parmi vous ce soir et heureux d'avoir été invité à Toulouse, la capitale européenne de l'industrie aéronautique, l'une des villes qui profitent d'une croissance des plus rapides dans le continent.

Malheureusement, dû à un manque de temps, je n'aurai pas l'occasion d'admirer cette dernière pendant mon séjour, mais j'ai promis au Ministre des Affaires Etrangères lors de notre entretien il y a deux jours qu'à la première occasion, je reviendrai pour une prochaine visite à Toulouse. Maintenant, permettez moi de passer à l'hébreu.

טולוז היא עיר שתמיד ידעה לארח את בני עמנו, והנוכחות היהודית בה נרשמה כבר בראשית ימי הביניים. בימי גירוש ספרד, יהודים רבים מצאו מקלט בטולוז.

יחסי היהודים עם שלטונות העיר היו תמיד טובים, אפילו לפני שידידי פיליפ דוסט-בלאזי נבחר לראש העירייה. אבל חובה נעימה לי לציין ששמעתי לא מעט על היחסים המיוחדים ששררו בין ראש העיר דוסט-בלאזי לבין הקהילה היהודית בעיר, ועל כך אני מבקש להודות לו באופן מיוחד.

חברים יקרים,

כאשר התחלתם בתכנון האירוע הזה, המזרח התיכון היה שונה מכפי שהוא היום. תכננתי לבוא אליכם היום עם מסר חיובי ואופטימי אבל הפיגועים של הימים האחרונים מונעים זאת ממני ומחזירים אותנו לאחור.

לפני חודשיים השלימה ישראל מהלך מסובך בניסיון לשנות באופן מהותי את המציאות באזורנו. תכנית ההינתקות נשאה בחובה סיכונים רבים כמו גם צער וכאב רב עבור תושבי רצועת עזה וצפון השומרון.

המציאות באזורנו משתנה כעת בקצב מהיר והיא מציבה בפנינו סיכויים לא מעטים לצד סיכונים שלא היו קיימים לפני חמש או עשר שנים.

הערב אני אדבר על הסיכויים הללו וגם על הסיכונים, הן בתהליך המדיני עם הפלשתינים והן בזירות אחרות, חשובות לא פחות.

מתוך רצון לצאת מהקיפאון המדיני ולהתניע מהלך אמיתי באזור שיחזיר את הצדדים למפת הדרכים, ישראל נטלה על עצמה את הסיכון ללכת למהלך חד-צדדי ולהינתק מרצועת עזה ומארבעה ישובים בצפון השומרון. העברנו את האחריות לעזה לידי הפלשתינים. לכולם ברור שבראש סדר העדיפויות כרגע צריכה להיות המלחמה בטרור.

אנו רואים באבו-מאזן שותף אך כדי לחזק אותו יש לפרק את ארגוני הטרור המאיימים להוביל את הרשות הפלסטינית ואת האזור כולו למציאות אחרת.

צעדנו את הצעד הראשון והכואב. אבל כדי לחזור למפת הדרכים לא די בצעדים שישראל נקטה.

פינוי חבל עזה מחיילים וממתיישבים אמנם סיפק לרשות הפלסטינית מרחב מחיה עצמאי וללא התערבות ישראלית, אבל אם הרשות לא תנצל את שליטתה בשטח כדי לעצור את האלימות, לא נוכל להתקדם לשלבים הבאים.

עזה תשמש לכולנו כמודל לאופן בו רואה הרשות הפלסטינית את תפקידה, את עוצמתה ואת מקומם של הקיצוניים במחנה הפלסטיני. מודל חיובי יסייע לקדם את התהליך. מודל שלילי עלול לחבל בכל התקדמות מדינית.

עצירת האלימות הפלסטינית היא הנקודה הראשונה במפת הדרכים. צרפת בעלת השפעה גדולה על הרשות הפלסטינית ובכוחה לדרבן את אבו מאזן לעשות את הנדרש ממנו כדי להחזיר את התהליך למסלולו התקין.

המבחן האמיתי של ההנהגה הפלסטינית הוא היום. ההנהגה הפלסטינית הוכיחה שהיא יודעת להוציא אלפים לרחובות, לזרוק אבנים ובקבוקי תבערה על חיילים ישראלים.

אבל רק מנהיגות אמיתית ואמיצה תדע לעצור את האלימות ולהיאבק בקיצוניים.

יש לקיצוניים הללו שם וכתובת. לא מדובר ביישות אמורפית ואנונימית. קוראים להם חמאס וג'יהאד אסלאמי. קוראים להם גדודי עיז אל-דין אל-קסאם וגדודי אל-אקצא. אלה הקיצוניים שיעשו הכול, כולל הקרבת חייהם של מאות צעירים פלשתינים, כדי לחבל בכל מאמץ של שלום ובכל תהליך מדיני.

זה הזמן. אבו מאזן חייב עכשיו להילחם בטרור ולא רק לשלם מס שפתיים לקהילה הבינלאומית. אין מקום למשא ומתן עם ארגוני טרור. אין מקום להבנות או להסכמות או להפסקות אש. כל אלה משמשים את הקיצוניים לצורך התחמשות והתחזקות.

בעוד פחות משלושה חודשים תיערכנה בחירות לפרלמנט הפלסטיני. החמאס הודיע כי ככוונתו להתמודד בבחירות הללו. השתתפות של החמאס בכל מערכת בחירות, מוניציפאלית, פרלמנטארית או נשיאותית, נוגדת את ההסכמים שבינינו לבין הרש"פ. הרשות

התחייבה בפנינו, כבר בהסכמי אוסלו, לא לאפשר השתתפות בבחירות לארגונים הקוראים להשמדת מדינת ישראל.

צריך להיות ברור לכולם שהשתתפות ארגוני הטרור בבחירות מסכנת קודם כל את הרשות הפלסטינית. די לקרוא את אמנת החמאס כדי להבין מה המטרה המוצהרת של הארגון: השמדתה של ישראל והקמת מדינה פלסטינית לא לצד ישראל, אלא במקומה של ישראל, מדינה בה ישלוט הממסד הדתי הקיצוני ובה ייושמו חוקי השריעה.

הקהילה הבינלאומית המבקשת לסייע לתהליך המדיני צריכה לעשות הכול כדי להבהיר לעם הפלסטיני ולהנהגתו שהחמאס רק יזיק לכל מאמצי ההידברות בין שני העמים. גם כאן, תפקידה של צרפת יכול להיות בעל משקל רב.

הסופר והטייס אנטואן דה סנט אקזופרי (Antoine de Saint Exupery) יליד עירכם, טולוז, אמר ש"המלחמה אינה הרפתקה. היא מגיפה. היא כמו הטיפוס". ישראל שבעה ממלחמות. ישראל רוצה שלום.

התאחדות הקהילה הבינלאומית נגד ארגוני הטרור והמדינות הנותנות להם חסות הביאה לשינוי משמעותי באזורנו. עריצים אשר שלטו זמן רב נעלמו כמו סדאם וערפאת, שינו את התנהגותם כמו קדאפי, ועל אחרים מופעל לחץ. לבנון עברה שינוי דרמטי עם יציאת הכוחות הסורים.

קריאתו של נשיא איראן לפני שלושה ימים להשמדתה של מדינת ישראל נאמרה בכנס שעסק בחיסול הציונות. בקרב הקיצוניים, הציונות משולה ליהדות. אין זה סוד שמדינה מטורפת זו עם שליטים קיצוניים אלה שואפת לפגוע בישראל אך לא רק בה. טווח הטילים שמפתחת איראן מעיד על כך שהכוונות שלה גלובאליות ולא אזוריות. לכן התגובה הנחרצת והתקיפה של הקהילה הבינלאומית הבהירה לאיראן מייד שגם אם תנסה להפוך את זה לסכסוך אזורי, החזית הבינלאומית האחידה לא תאפשר לה זאת.

על רקע זה, ניסיונותיה של איראן להשיג נשק גרעיני מקבלים משמעות עמוקה יותר. בעוד חודש, כאשר תתכנס מועצת הנגידים לדון בסוגיה האם להעביר את התחמשותה הגרעינית של איראן לדיון במועצת הביטחון אם לאו, צרפת צריכה להיות המובילה, כפי שהיא גם היום, בהעברה מהירה של הסוגיה למועצת הביטחון.

רק חזית בינלאומית אחידה נגד הטרור תנצח את זרועותיו הארוכות. כך גם במקרה של סוריה, הממשיכה להוות מקור של השראה לטרור האזורי. הסיוע שהיא מספקת למורדים בעיראק כמו גם תמיכתה בארגון החיזבאללה והמקלט שהיא נותנת לארגוני הטרור הפלשתינים הקיצוניים ביותר מעמידה אותה בשורה אחת עם הגרועות שבמדינות העולם. היא מסכנת את היציבות האזורית, וכפי שעולה מהדו"חות של מהליס ושל לארסן, אינה בוחלת באף אמצעי כדי להשליט את מרותה והשפעתה על שכנותיה.

הלחץ הבינלאומי על סוריה כדי שזו תסלק את כוחותיה מלבנון נתן פרי והצליח, כמעט אך ורק הודות לנחישותה של צרפת. צרפת אשר הייתה מאז ומתמיד ידידתם של עמי המזרח התיכון, צרפת אשר לה קשרים מצוינים בבירות ובדמשק, היא אותה צרפת אשר יחד עם הקהילה הבינלאומית אמרה לנשיא אסד שהיא לא תסכים עוד לקבל את שליטתו הישירה או העקיפה בנעשה אצל שכנתו ממערב.

חשוב שהלחץ הבינלאומי על סוריה יימשך גם בעתיד.

סוריה ואיראן ממשיכות לספק תמיכה, נשק ואימונים לארגון הטרור חיזבאללה. גם כאן, אירופה חייבת להתייחס אל חיזבאללה כשם שהיא מתייחסת לאל-קעאדה, ולהכניס את הארגון לרשימת הטרור.

גבירותי ורבותי.

כשם שרק חזית בינלאומית אחידה תדע לנצח את הקיצוניים באזור, חשוב שנבנה חזית בינלאומית אחידה כדי לחזק את הכוחות המתונים. אנו פועלים מזה כשנתיים לקידום היחסים בין ישראל לבין מדינות ערב ומדינות מוסלמיות אחרות. אחד היעדים המרכזיים שהצבתי לעצמי עם כניסתי לתפקיד שר החוץ היה לנרמל את יחסי החוץ שלנו, ראשית כל עם המדינות הקרובות אלינו ביותר, ובהמשך עם מדינות ערב והאסלאם המרוחקות יותר.

לפני מספר חודשים הצלחנו להחזיר לישראל את שגרירי ירדן ומצרים שנעדרו מארצנו במשך ארבע שנות האינתיפאדה.

ביצוע תכנית ההינתקות מספק לנו הזדמנות מצוינת לשדרג את היחסים הללו. בעצרת הכללית של האו"ם בחודש שעבר קיימתי פגישה עם לא פחות מעשרה מנהיגים ערביים ומוסלמים. עוד בחודש שעבר קיימתי פגישה היסטורית עם עמיתי, שר החוץ של פקיסטן. אנחנו ממשיכים לקיים ביתר שאת מגעים גם עם מדינות אחרות, בצפון אפריקה, במפרץ הפרסי וגם במזרח אסיה, כדי להרחיב את מעגל הקשרים של ישראל אל עבר העולם המוסלמי.

ישראל, מדינה השוכנת לחופי הים התיכון, או MARE NOSTRUM בפי הרומאים, חולקת את אותם מים עם מרוקו ותוניסיה, אבל גם עם צרפת ואיטליה. גם טולוז היא עיר ים תיכונית. כולנו מאותו אזור, לכולנו מאפיינים דומים, מנטאליות דומה, אפילו מראה דומה.

בחודש הבא אשתתף בוועידה המציינת עשור לוועידת ברצלונה, לא רחוק מכאן. זו תהיה הזדמנות נוספת לנסות ולהגיע להידברות ולהבנה בין כל מדינות הים התיכון. ישנם אינספור פרויקטים שאפשר ליישם יחדיו, למען אזרחנו. ישראל תשמח לתרום מיכולותיה ומהידע שלה כדי שתהליך ברצלונה, אשר צרפת היא אחת מהמובילות שלו, יישא פרי.

בעוד שבועיים אשתתף בוועידת המידע בתוניס. גם זו תהיה הזדמנות כדי להעמיק את ההיכרות ואת שיתוף הפעולה בין מדינות הים התיכון, בתחום כה רלבנטי עבור אזרחים רבים כל כך – חופש המידע וטכנולוגיית המידע, שהם הכוח המניע מאחורי תהליכי הדמוקרטיזציה.

שוחחתי עם ידידי דוסט-בלאזי על התפקיד המשמעותי שצרפת יכולה למלא בבניית הגשרים הללו בין העמים. גשרים של הידברות והבנה ישמשו גם כמגן מפני תופעת האנטישמיות שחוזרת אל הכותרות באירופה.

רבים חשבו שהאנטישמיות נעלמה מן העולם, אך היא ממשיכה להתקיים כאן באירופה. מדובר בסכנה שאין להמעית בחשיבותה.

ממשלות רבות ביבשת כבר אימצו את תאריך ה-27 בינואר כיום הזיכרון לשואה, אבל לא כולם מאמינים כי מדובר אכן בתופעה מסוכנת, ועוד פחות מכך מאמינים שיש לפעול נגדה.

אבל ישנם מקרים בהם הדמוקרטיה חייבת לנקוט בצעדים חריפים כדי להגן על עצמה מבפנים.

אני מאמין שסכנת האנטישמיות מוחשית היום יותר מאשר בשנים קודמות. תופעות של אנטישמיות שבות אל כיכרות הערים המרכזיות באירופה.

צרפת משמשת מופת ודוגמה לאופן בו אפשר וצריך להתמודד עם תופעת האנטישמיות. בנחרצות, ללא היסוס ובכל חומרת הדין.

מן הראוי שממשלות אירופה תלמדנה מצרפת וממספר קטן של מדינות אחרות. עליהן לעשות הרבה יותר ממה שהן עושות כיום, אחרת תופעת האנטישמיות ולצידה שנאת הזרים תמשיך לצמוח. דרושה יותר חקיקה נגד התופעה, נגד סמלים והתארגנויות אנטישמיות. דרושה גם יותר פעילות חינוכית כדי שהדור הצעיר יתחנך על ברכי הסובלנות ולא יגדל לשנוא.

ישראל תעשה כל שביכולתה כדי למגר את תופעת האנטישמיות המאיימת על חברי הקהילה היהודית כאן ובכל מקום. פעולתנו בזירה המדינית הביאה לכך שמחרתיים יצביע האו"ם לראשונה על הצעת החלטה ישראלית בנושא זיכרון השואה, וזהו ללא ספק רגע היסטורי בזירה זו אשר לא תמיד הפגינה אובייקטיביות בכל הקשור לישראל וליהדות.

הקהילה בצרפת ידועה באופן מיוחד כקהילה תוססת וחמה, כקהילה ציונית ותמיד תומכת בישראל – ולא משנה איזו מפלגה נמצאת אצלנו בשלטון. אין זה מפתיע אם כן שנשיא הקהילות היהודיות באירופה אשר נבחר לאחרונה הוא ידידי פייר בסנינו, מפריז.

בהזדמנות זו אני רוצה להודות, דרככם, לכל הקהילה היהודית בצרפת. תמיכתכם האיתנה בישראל מהווה עבורנו מקור אדיר של כוח ועידוד. היום יהודי צרפת מקיימים קשרים הדוקים מתמיד עם ישראל. למרבית המשפחות כאן יש לפחות נציג או שניים שעשו כבר עליה לישראל. רבים מבינכם משקיעים בישראל ובכך תורמים לקידום ופיתוח הכלכלה שלנו. הקשר בינינו הדוק והדיאלוג בינינו שוטף, ועל אלה אני מברך אתכם.

היחסים בין שתי המדינות נמצאים בעליה מתמדת, וגם אם הייתי רוצה לייחס זאת לידידי שר החוץ דוסט-בלאזי הרי שהכנות מחייבת אותי לציין לשבח גם את שני קודמיו בתפקיד. הזדמן לי לעבוד גם עם דומיניק דה-וילפן שהוא היום ראש הממשלה, וגם עם מישל בארנייה, שני שרי חוץ שהאמינו מכל הלב שלצד חילוקי דעות אפשר ורצוי גם לקדם את יחסי הידידות, המסחר, הכלכלה, התיירות והתרבות בין שתי המדינות שלנו.

חברים יקרים,

ישראל תמשיך לצעוד קדימה ולעשות כל אשר תוכל כדי לקדם את התהליך המדיני עם שכנינו הפלשתינים. האחריות רובצת כרגע על כתפיה של ההנהגה הפלסטינית. אם זו תדע לאחוז ברגע ולנצל את ההזדמנות ההיסטורית, הרי שנוכל לקדם יחד את עתידנו המשותף במזרח התיכון. אבל עליהם לדעת שאם לא ילחמו בטרור הפלסטיני, בסופו של דבר

הקיצוניים יגברו על המתונים והאזור עלול לחזור למצב של אלימות, של פיגועים ושל פעילות צבאית שהיא הכרחית להגנה על אזרחנו.

ישראל נחושה בדעתה גם לקדם את היחסים שלה עם שאר מדינות ערב ועם העולם המוסלמי. אין סיבה שנקיים דיאלוג עם הפלשתינים ולא נקיים אותו עם מדינות ערביות או מוסלמיות שרחוקות מאיתנו.

האיום האיראני הוא אכן איום מוחשי, אך בעוד שבעבר היו מי שטענו שזו בעייתה של ישראל בלבד, הרי שהיום הקהילה הבינלאומית מבינה היטב שמדובר באיום על כלל היציבות העולמית ולא רק על ישראל. שתוף פעולה בינלאומי מתקיים זה תקופה ארוכה בניסיון להתמודד עם הבעיה האיראנית. קהילת המדינות הדמוקרטיות חייבת להתאחד ולנקוט קו נחוש ביותר כלפי טהראן עד אשר זו תחדל מכל פעילות בתחום הגרעיני.

הערב, אני מבקש לחזק את ידיכם. קהילת צרפת גדולה וחשובה. לא בכדי צרפת היא המקור השני בעולם לתיירים בישראל, ומספר העולים מקרב הקהילה הזו הוא אדיר.

אומרים שליהודים יש לב מיוחד, לב רחום ופתוח כלפי הזולת. נמצא אתנו כאן ידידי פיליפ דוסט-בלאזי, שאמנם עובד כשר חוץ אבל התמחה ברפואת לב. כנראה שהלב הוא הקשר המיוחד שבין הקהילה הזו לבין שר החוץ שלכם.

ישראל מצידה תמשיך להקדיש תשומת לב מיוחדת לקהילת צרפת. אתם שותפינו – אנחנו אחיכם.

תודה רבה.

נאום נשיא המדינה משה קצב בפתיחת מושב החורף של הכנסת

31 באוקטובר 2005

אדוני יושב הראש, ראש-הממשלה, ראש-האופוזיציה, כנסת נכבדה, ראשי-העיריות חדרה ושדרות,

עם תום הימים הנוראים, ימי חשבון הנפש וההתחדשות, אנו חוזרים לחיי השגרה, ובע"ה באמונה ובתקווה.

המדינה עומדת לפני הכרעות מן הכבדות ביותר שידעה. אתם חברי הכנסת, מקבלים החלטות הקובעות את עתידנו, ואתם תקבעו לאן מועדות פניה של משינת ישראל לנוכח התמורות הגאו-פוליטיות המתרחשות באזורנו.

בשנה האלרונה התחוללו שינויים ניכרים בחיי מדינת ישראל בעקבות פינוי 25 יישובים יהודיים מרצועת עזה ומצפון השומרון. הדמוקרטיה הישראלית עמדה במהלך תכנית הפינוי במבחן קשה. המראות היו קשים ומכאיבים, ומקצתם אף מקוממים ומכעיסים, אך התגובות הקשות שמפניהן חששנו לא התממשו.

אני משבח את המנהיגים, ובהם גם את הרבנים אשר גילו אחריות לאומית, הטיפו נגד הסרבנותונגד האלימות למרות הזעם והכאב וכיבדו את החלטות הכנסת. גם כוחות הביטחון ראויים להערכה על הרגישות שגילו במהלך הפינוי.

ההתנתקות מרצועת עזה ומצפון השומרון הייתה שעתנו הקשה, אך במהלכה נחשפה גם שעתנו היפה-היה בה מופת וביטוי נעלה לאהבת העם והארץ, ביטוי למסירות נפש ולשמירת ערכי הדמוקרטיה. הקריאות השליליות של כמה רבנים לסרבנות לא השפיעו, ובכלל אופאוסור שהקריאות הללו יאפילו על תרומתם האיכותית של בני הישיבות להתיישבות ולביטחון העם והמדינה. מוטב שהוויכוח הפנימי בסוגיות המדיניות יהיה פוליטי, מדיני, ביטחוני, חברתי, אך לא ויכוח דתי.

במהלך המאבק נשמעו טענות קשות בענייני משאל עם, השימוש בזכר השואה, פסיקת הרבנים בסוגיות מדיניות ועוד. כעת, לאחר שבוצעה תכנית ההתנתקות, זהו הזמן לקיים דיון ולהכריע במחלוקות העקרוניות. עלינו לסכם את אופן ההכרעות בנושאים הנמצאים ביסוד קיומנו. עלינו להחליט אם בכלל יש מקום להכרעות באמצעות משאל עם, ואם כן באילו נושאים? ובאיזה אופן?

עלינו להסכים, כי פקודות צבא-ההגנה-ל ישראל אשר נתנו על פי הוראת הממשלה ובאישור הכנסת ואשר נבחנו בבית הדין הגבוה לצדק ולאחר דיון ציבורי נוקב וממושך- אין לראות בהן פקודה בלתי חוקית בעליל. עלינו להסכים, כי אין להשתמש בזכר השואה במאבקים הפוליטיים והמדיניים. עלינו לקבל את הכרעות הכנסת בסוגיות מדיניות משום שהיא הרשות העליונה והבכירה.

אני קורא לרבנים לקבוע הלכות מדינה בעניין קשרי הגומלין בין הסמכות הרבנית בסוגיות הלכתיות לבין הרשויות הממלכתיות. ערעור סמכות הכנסת, הממשלה ובית-המפשט פוגעים בחוסנו הלאומי ועלולים לסכן את קיום המדינה.

אני קורא להימנע מנקיטת צעדים וסנקציות נגד ישיבות ההסדר, גם אם יש מקום לצעדים נגד מי שנוקטים סרבנות ואלימות. צבא- ההגנה- לישראל צריך להמשיך להיות אוהד כלפי המכינות: הקד"צ וישיבות ההסדר, שאם לא כן יהא מי שיעדיפו את "תורתו- אומנותו".

אין לקבל את דברי הרהב והיומרנות חסרי הבסיס של כמה המטיפים לסרבנות ומאיימים כי צבא- ההגנה- לישראל ייחלש, אם בני הישיבות לא יתגייסו ליחידות המובחרות בגלל תכנית הפינוי.

אני מגנה את הפגיעה לפני ימים אחדים בסמח"ט השומרון ובחייליו ומוקיע את ההתנהגות האלימה של הפורעים נגד צבא- ההגנה- לישראל. יש להזדרז ולהשלים את הסיוע למפונים, זו משימה לאומית, כמו גם לכבד את רצונם לחיות חיים קהילתיים.

כעת, לאחר שבוצעה ההתנתקות, נוצרו תנאים חדשים שיכולים להוביל להתחברות או חלילה להעמקת הקרע, כי בצד מילות פיוס אנו ממשיכים לשמוע ביטויי הסתה. הציבור על כל חלקיו חושש מקרע פנימי ורוצה לשמור על אחדות פנימית. לא המחנה הדתי רוצה להתנתק מן הציונות ומן המחנה החילוני, ולא המחנה החילוני רוצה להתנתק מן המחנה הדתי.

אני קורא למפונים לחזור ולהתחבר, להתחדש, להטעין את עצמם בכוחות מחודשים לקראת האתגרים והקשיים שאנו עומדים לפניהם, לשים קץ לדיבורים על בדלנות, על החרמות ועל נטישה.

אני מאמין כי הפערים הפוליטיים בתוך ישראל הם קטנים יותר מאי פעם, וכי בפעם הראשונה מאז 1948 נתפח פתח לדו- שיח אמיתי, כן ופתוח בין הימין לשמאל, בין הדתיים לחילוניים ללא התנשאות או התבלטות. המאבק הביא לתודעת החילוניים והתומכים בהתנתקות את עוצמת האמונה היהודית, את האמונה בחזון, באידיאל ובערכיה. המאבק הביא לתודעת ציבור המתנגדים לתכנית ההתנתקות ולציבור הדתי את העוצמה של הדמוקרטיה.

אני יודע, כי לרבים מן המפונים יותר משכאב להם על הרס הבתים, כאבה להם הפגיעה על פי תפיסתם בקודשי היהדות, הפגיעה באמונתם.

עלינו להמשיך ולחתור להסדר מדיני עם הפלשתינאים למרותת הספקות והאכזבות. בתריסר השנים האחרונות עשתה מדינת ישראל שלוש תפניות היסטוריות לטובת הפלשתינאים: הסכמי אוסלו, הנכונות לתמוך בהקמת מדינה פלשתינאית והוצאת צבא- ההגנה- לישראל מרצועת עזה ופינוי 25 ישובים יהודיים. הפלשתינאים לצערנו עדיין אינם מכירים בערכם של הוויתורים ההיסטוריים שעשתה ישראל ולא נקטו צעדים מקבילים בתמורה.

בעולם הערבי יש יותר ויותר קולות של השלמה עם קיום מדינת ישראל, ויש יותר נכונות לקבל אחריות למצבם ולגורלם. נשמעים אף קולות גם אם הם מזעריים, המטילים ספק ביעילות הטרור ומדברים בזכות התהליך הפוליטי, זאת למרות הקולות הפנאטיים הקיצוניים הנשמעים בעולם המוסלמי.

עלינו להיערך יחדיו להתמודדות עם האתגרים ועם הקשיים הניצבים לפני העם בישראל. עלינו לקבוע בהסכמה לאומית את מפת האינטרסים הלאומיים, הביטחוניים והחיוניים ואת דרכי המאבק מול הטרור הפלשתיני. במסגרת הפיוס הלאומי צריך לחתור להסכמה לאומית בעניין גודי ההתיישבות ביו"ש כפי שמוזכרים במכתבו של הנשיא בוש מאפריל 2004. העוני בחברה הישראלית גבר בשנה האחרונה והמצוקות החריפו.

אני קורא לממשלה לפעול בנחישות לצמצום מימדי העוני. אני משבח את כוונותיה בנושא, אולם לא די בכך. המאבק בעוני הינו חובה מוסרית, אך גם בעל חשיבות כלכלית. העם מצפה

כי כוונת הממשלה להיאבק בעוני תתממש ביעילות, וכי אכן הממשלה תביא באופן מיידי לבלימת הגידול בעוני ובהמשך תצמצם באופן ניכר את היקף העוני בישראל. הנתונים על עלייה מתמדת בשיעור האלימות בחברה מעוררים דאגה, והטיפול באלימות חייב להיות מערכתי ונחוש.

נושא מרכזי נוסף המוטל על הכנסת הוא נושא שוויון הזכויות לערביי ישראל. ביטוי לכך ניתן בדו"ח ועדת אור שהוקמה בעקבות אירועי אוקטובר 2000.

בדו"ח נאמר כי המדינה לא עשתה די ולא התאמצה די כדי להקנות שוויון לאזרחיה הערבים ולהסיר את תופעות האפליה והקיפוח.

אני קורא לכנסת לתקן את חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, אשר יאפשר הכרה בפעולות איבה על רקע לאומי. אני שמח לברך את פרופ' ישראל אומן על קבלת פרס נובל לכלכלה.

אנו מייחלים ליום שבו נוכל להפנות את המשאבים האנושיים, המדעיים והטכנולוגיים לרווחת האנושות, לטובת עמי האזור, למאבק בעוני, באסונות טבע ובמחלות חשוכות מרפא. בנאומי בכנסת עם תחילת המושב השישה-עשר בתאריך 17.2.03 קראתי לבחון את מבנה הממשל כדי להגביר את היציבות ואת היעילות השלטונית. ואכן ב- 25.9.05 הקמתי ועדה ממלכתית ציבורית בראשות נשיא האוניברסיטה העברית פרופ' מנחם מגידור, לבדיקת מבנה הממשלה בישראל ולהצעת חלופות אשר בכוונתי להציג לפני הכנסת.

מאז קום המדינה קמו ונפלו שלושים ממשלות. בעשור האחרון כיהנו בישראל חמישה ראשי-ממשלה, המשברים הפרלמנטריים מקשים על ניהול תקין של ענייני המדינה. כמו כן קראתי אז להקים גוף יהודי עולמי אשר יפעל להגברת האחדות בעם היהודי ולהתמודדות עם הקשיים והאתגרים היחודיים הניצבים לפני העם היהודי בדורנו. ואכן לאחר התייעצות עם מנהיגי היהודים בעולם הקמתי בתאריך 23.6.05 ועדת היגוי בראשות נשיא אוניברסיטת בר אילן פרופ' משה קווה, להקמת הפורום היהודי העולמי.

אתם, חברי- הכנסת, המוסד העליון המבטא את רצון העם. עליכם להיות פה טהור ונאמן לשולחניכם, לשמור על האחדות בתוך חילוקי הדעות, להראות לעם כי המשותף רב על המפריד. אתם מתווים את דמותה של המדינה, ועליכם לפעול לרכישת האמון בכם למרות היותכם זה מכבר נבחרו האומה. אתם אינכם הבבואה של העם, אתם הדוגמה לעם, אתם מנהיגיו.

לסיום אני מבקש לברך את העם בישראל לשנה טובה ומבורכת, ואת אזרחינו המוסלמיים לרגל האיד אל- פיטר, ואני מבקש להודות לכם, נבחרו העם.

תודה מיוחדת אני שולח בשם העם לכוחות הביטחון המקיימים בכל עת אלפי פעילויות כדי לשמור על ביטחונה של מדינת ישראל ועל חיי אזרחיה.

תודה רבה.

דברי ראש הממשלה אריאל שרון בפתיחת מושב החורף של הכנסת

31 אוקטובר 2005

רבתיי,

"אחרי החגים" הגיע ואני שמח לעמוד כאן שוב, בניגוד אולי לרצונם של כמה מחברי הבית הזה, ולדווח לכנסת על פעולות הממשלה הצפויות לתקופה הקרובה. בימים האחרונים קיבלנו תזכורת למציאות האזורית, רווית השנאה לישראל.

קריאתו של נשיא איראן למחוק את ישראל מהמפה, מבטאת מה שרבים באזור רוצים אבל מפחדים לומר בגלוי. כוונות הרצח שלהם מתבטאות יום יום בפיגועי זדון מסוג אלה שכוונו נגדנו בשבוע האחרון. משלחי הטרור מאיראן ומדמשק, מעזה ומג'נין, מטול-כרם ומקבטיה, מחברון ומבית לחם אינם זקוקים לסיבות ולתירוצים אלא רק להזדמנות. מול מציאות כזו תמשיך ישראל להגן על עצמה ולפגוע במחוללי הטרור. אין לנו ברירה.

צה"ל, משטרת ישראל ושירותי הביטחון הם חומת המגן שלנו מפני כוונות הרצח שמולנו. אנו גם נמשיך בבניית גדר הביטחון במלוא המרץ, ללא כל מגבלה תקציבית, ביצועית או פוליטית. תוואי הגדר נקבע משיקולים ביטחוניים, תחת ביקורת שיפוטית, שתכליתה לתת ביטחון מקסימאלי מחד, תוך פגיעה מינימאלית בחיי התושבים הפלשתינים מאידך. אין לנו שום רצון או כוונה לגרום סבל מיותר לפלשתינים, ואף פעלנו כדי להקל על שגרת חייהם כל עוד נשמר השקט היחסי. אבל על הפלשתינים להבין שרק מאבק נחוש בטרור כולל פירוק ארגוני יבטיח את השקט שכולנו מייחלים לו.

אנו רואים שינוי חיובי במעמדה של ישראל בזירה הבינלאומית. יש הבנה גוברת לצורך של ישראל להגן על עצמה מאיומים שונים, החל בטרור וכלה באיום הגרעיני. לראשונה מזה שנים רבות מתייצבת הקהילה הבינלאומית, באמצעות מועצת הביטחון של האו"ם, נגד המדינות הקיצוניות כמו איראן וסוריה, שמאיימות על השלום והיציבות באזור. היום, לראשונה מאז הקמת המדינה, תדון עצרת האו"ם בהצעת החלטה שהגישה ישראל.

הצעה שמטרתה להנציח את זיכרון השואה בעולם, על-ידי קביעת מועד לציון יום השואה וקידום תכניות חינוכיות בנושא ברחבי העולם. זוהי החלטה חשובה לישראל וליהודי העולם, צעד משמעותי במאמץ הערכי החשוב של הנצחת השואה ולימוד לקחיה. קבלת ההחלטה הנה דוגמא נוספת לנרמול מעמדה של ישראל באו"ם ולשיפור מעמדה הבינלאומי של ישראל וראוי להודות לשר החוץ ולאנשי משרדו על מאמציהם בנושא.

הקהילה הבינלאומית מאוחדת גם בדרישה מהרשות הפלסטינית לקיים את כל התחייבויותיה, ובראשן פירוק ארגוני הטרור מנשקם ומניעת פיגועים נגד ישראל. לכל ברור כי זו הדרך היחידה, לעלות מחדש על נתיב המשא ומתן, כדי להגיע להסדר אמיתי של הבעיות בינינו לבין הפלשתינים.

מדיניותה של הממשלה היא לחתור ליישום של מפת הדרכים, עם ארבע עשרה ההסתייגויות הישראליות, כפי שאושרה על-ידי הממשלה. מפת הדרכים היא התכנית המדינית היחידה שמעניקה אופק של שלום ותקווה לשני העמים, ואין בלתה. אנו חייבים להיות מאוחדים כדי

להדוף את הניסיונות לפטור את הפלשתינים ממילוי התחייבויותיהם הביטחוניות והמדיניות, שלא מולאו עד היום. לא ניתן לעקוף את הדרישה מהפלשתינים למלחמה ממשית בטור.

ישראל כבר הוכיחה את נכונותה לעשות וויתורים כואבים. כעת אנו דורשים לראות פעולה ממשית מצד הרשות הפלסטינית והעם הפלסטיני בדרך לשלום אמת. חברי הכנסת, הממשלה אינה מתכוונת לשקוט על שמריה ולחכות שיום יבוא. בצד המשך הפעילות הביטחוניות והמדיניות, שנועדה למנוע טרור ולתת תקווה לשלום, יש לנו משימות רבות גם מפנים. בשבועות הקרובים תניח הממשלה את תקציב המדינה על שולחן הכנסת. התקציב הזה יבטא את סדר העדיפויות הלאומי שקבעה הממשלה.

השיפור במצבנו הכלכלי מאפשר לנו להפנות יותר משאבים להתמודדות עם כמה בעיות פנים בוערות, שמשפיעות יותר מכל על איכות חיינו. אנו נציג תכנית לאומית למאבק באלימות ובפשעה, כדי לתת לכל אזרח ישראל ביטחון אישי גדול בבית, ברחוב, בבית-הספר, במקומות הבילוי. נילחם בפשיעה מפנים באותה נחישות שבה אנו נלחמים בטור מחוץ. אנחנו עובדים על גיבוש תכנית מיוחדת לצמצום העוני ולסיוע לאוכלוסיות חלשות.

אין זה סוד שהמשבר הכלכלי שעברנו, פגע בחלשים פגיעה קשה יחסית לשכבות המבוססות. כעת יש צורך והזדמנות לתקן חלק מאילוצי העבר. אתמול הנחיתי את מתכנני התקציב להקצות את המשאבים הדרושים לצעדים שמטרתם צמצום הפער הבלתי נסבל הזה ולהציג בפני את הצעדים הללו במהלך השבועות הקרובים. גם אם ברור כי השיפור יורגש לאורך זמן – הנחתי לבצע צעדים אשר יביאו תוצאות כבר בטוח הזמן הקצר.

אני גם הקמתי וועדה המורכבת מהמשנה לראש הממשלה, שמעון פרס, משר האוצר, אהוד אולמרט, וממני שהיא תעקוב אחרי ביצוע התכנית. ואני רוצה לומר לכם, שאני בטוח שאנחנו נבחין ולא בעוד הרבה זמן בתוצאות של הטיפול בעוני. בתגובה להערת ביניים: אני מענה לך בנושא הזה: אני מתחיל בקדנציה הזאת וממשיך בקדנציה הבאה. תהיה רגוע, אל תדאג בנושא הזה. נמשיך השנה ליישם את הרפורמה בחינוך, שלה חלק מרכזי במאמץ לצמצום פערים חברתיים ולחיזוק המציאות של החברה הישראלית.

כולנו ברכנו את פרופ' ישראל אומן, זוכה פרס הנובל, כפי שברכנו את פרופ' הרשקו ופרופ' צ'חנובר על זכייתם בפרס בשנה שעברה. תפקידנו הוא להבטיח שגם בעשורים הקרובים יהיו לנו זוכי פרס נובל נוספים. ולבסוף, בשבועות הקרובים נביא לאישור הממשלה תכנית שגובשה במשרד, במשרד המשנה לראש הממשלה ובמשרד האוצר לחיזוק ופיתוח מואצים של הנגב בעשור הקרוב.

התכנית הזו תהווה דוגמה לשינוי סדרי העדיפויות של הממשלה הכולל מתן עדיפות לנגב, לגליל ולירושלים רבתי. אני לא הזכרתי כאן את כל המקומות, אך בהכירי את הכנסת, זה ברור לי שיש תמיד מארבים גם בכנסת. אז אני רוצה לומר שבדברים האלה אני בהחלט כולל את בקעת הירדן, את גושי ההתיישבות, את אזורי הביטחון ואת רמת הגולן. כל אלה יבוצעו בנוסף להשקעה המאסיבית וחסרת התקדים בבניית התשתיות הלאומיות – תכנית הרכבת, תכנית חמש שנתית לפיתוח הכבישים הבין עירוניים, פרויקט האנרגיה ותשתיות המים – כל אלה מבטיחים כי ישראל לא תשקוט על שמריה ותהפוך למדינה תחרותית ומפותחת.

חברי הכנסת, אנחנו נכנסים לשנת בחירות, ובדרך הטבע מתחדדות המחלוקות המפלגתיות וגוברים הוויכוחים האישיים. אני קורא לכולנו לנהוג באחריות ולזכור שיש חיים גם אחרי הבחירות. הוכחנו בעבר שאנחנו יכולים לפעול יחד כדי להשיג מטרות לאומיות, גם תוך כדי וויכוח נוקב. תפקיד כולנו הוא לפעול כך, כל אחד ממקומו, בממשלה או בכנסת, בקואליציה ובאופוזיציה, כדי להבטיח לעם ישראל, לאזרחי ישראל שנים רבות של שקט, שגשוג ורווחה. תודה לכם

הודעת ראש הממשלה בדבר פיזור הכנסת וקיום בחירות כלליות תוך 90 יום

1 בנובמבר 2005

בוקר טוב ,

אני רוצה להודות לכם שבאתם. אתמול התרחש פיגוע טרור רצחני. מחבל מתאבד פוצץ עצמו בלב קניון בכפר סבא במטרה להרוג כמה שיותר אזרחים חפים מפשע. תינוקות, ילדים ונשים - שכל חטאם הוא היותם יהודים. אני רוצה לשלוח מכאן תנחומים למשפחות הנרצחים וברכת החלמה מהירה לכל הפצועים .

מדינת ישראל ניצבת כיום בפני אתגרים קשים ומורכבים - אולי מהמורכבים שידענו אי פעם. מאז כינונה של ממשלת האחדות בראשותי עשיתי הכל על מנת להוביל את מדינת ישראל, לנוכח אתגרים אלה, בהסכמה לאומית רחבה ככל שאפשר. זה לא היה קל אבל האחריות הלאומית חייבה זאת. האחדות הייתה חיונית אז והיא מחויבת המציאות גם היום !!!

בשבוע שעבר החליטה מפלגת העבודה לפרק את ממשלת האחדות בגלל גחמה פוליטית. התנהגות בלתי אחראית הובילה לפרוקה המיותר של ממשלה ששיקפה, ועדיין משקפת, את רצון העם - הרצון באחדות. אמרתי זאת בעבר ואני אומר זאת גם היום - בחירות בעת הזו זה לא מה שהמדינה צריכה .

דרשתי מכל מרכיבי הממשלה לגלות אחריות ושיקול דעת בניהול ענייניה של המדינה - בניהול עניינם של אזרחי ישראל. דרישה זו הפנית גם בנאומי בכנסת ביום רביעי כלפי כל אחד מנבחרי העם, מהקואליציה ומהאופוזיציה כאחד. אמרתי כי מנהיגות נמדדת ונבחנת ביכולת להעדיף תמיד את האינטרס הלאומי על פני כל אינטרס פוליטי. מאז פרישתה הלא אחראית של מפלגת העבודה פניתי לסיעות ואישים שונים על מנת שירתמו, ויעמדו לימינה של הממשלה לנוכח האתגרים הצפויים לנו .

לצערי בשיחות שהתקיימו הועלו דרישות, תנאים ותביעות שלהם לא יכולתי להסכים: אני לא אסטה מהמדיניות האחראית של הממשלה !!! אני לא אשנה את קווי היסוד של הממשלה !!! אני לא אפגע בהבנות האסטרטגיות העמוקות עם ארצות הברית !!! אני לא אפגע במערכת היחסים המיוחדת שהשיגה הממשלה בראשותי עם הבית הלבן !!! אני לא אפרוץ את מסגרת תקציב המדינה !!! אני אעביר את התקציב בקריאה שנייה ושלישית - בהקדם האפשרי - וללא סטייה מגובה הגירעון ויעדי התקציב. כך החליטה הממשלה !!! אני לא אכופף את שיקול הדעת הלאומי ואת טובת המדינה למען אינטרסים פוליטיים צרים, לא בתחום המדיני ולא בתחום הכלכלי!!!

אתמול שמענו כולנו את דבריו של יו"ר האיחוד הלאומי - ישראל ביתנו בכנסת. שמענו אותו אומר, בצורה הברורה ביותר, כי סיעתו לא תצטרף לממשלה. שמענו אותו מציב רשימת תנאים ארוכה שבראשה התנגדותו המוחלטת להקמת ממשלת אחדות היום ובעתיד. מיומי הראשון בתפקיד קבעתי לי כלל. אני לא אכנע לסחטנות פוליטית מצד איש. כך נהגתי בעבר וכך אמשיך לנהוג גם בעתיד !!!

רבתיי, רצייתי שממשלה זו תמלא את ימיה. רצייתי זאת גם בגלל שהבטחתי לשותפים הקואליציוניים שלי לעשות כל מאמץ כדי שזה יקרה. אבל, ההתנגדות להמשך קיום הממשלה, שבאה לידי ביטוי בתנאים הבלתי מתקבלים על הדעת שהוצגו על ידי גורמים במערכת הפוליטית, יחד עם הצורך להיערך לקראת האתגרים המורכבים הצפויים לנו, הביאו אותי להחלטה לבחור בביררה האחראית, והפחות גרועה, לפזר את הכנסת ה-15.

הבוקר נועדתי עם נשיא המדינה וביקשתי את הסכמתו על פי סעיף 22 לחוק יסוד: הממשלה, לפזר את הכנסת ולקיים בחירות כלליות בתוך 90 יום. הנשיא, לאחר ששקל את הדברים, הודיענו על הסכמתו ובעניין זה יפנה הנשיא לציבור בעוד זמן קצר. עדכנתי הבוקר גם את שרי הממשלה בהחלטתי זו, את ראשי הסיעות והודעה על כך נמסרה גם ליו"ר הכנסת.

תודה רבה.

נאום נשיא המדינה משה קצב בכנס המכון לדמוקרטיה לציון עשור לרצח ראש הממשלה לשעבר יצחק רבין ז"ל

3 בנובמבר 2005

מכובדי יושב ראש הכנסת ראובן ריבלין, נשיא בית- המשפט העליון השופט אהרון ברק, דליה רבין, משפחת רבין, פרופסור אריק כמון, חברי כנסת. מכובדיי.

בדאגה, אני חייב לומר, אני מוצא החרפה מדי שנה בשנה ביום הזיכרון לרצח רבין בהבלטת נקודות המחלוקת דווקא, במקום לחפש את נקודות ההסכמה.

אני מוצא יותר ויותר את החברה הישראלית נכנסת לפולמוס מיותר ולווכחנות שאין להם שום הצדקה. אילו יהו מתייחסים לאמות מידה פשוטות, הגיוניות, סבירות, היינו מגלים שאין שום סיבה למחלוקת, לפולמוס ולווכחנות. כן או לא חנינה? יש או אין מורשת ליצחק רבין? האם יש הגזמה באתרי ההנצחה? הסכם אוסלו טוב או לא טוב? כל הוויכוחים האלו מתעוררים דווקא ביום הזיכרון לרצח רבין.

האם יגאל עמיר היה לבד או שעמד מאחוריו מחנה? ואפילו על יום הזיכרון עצמו ראיתי הפעם ויכוח- למה בתאריך העברי ולא בתאריך הלועזי, תאריך שחדר יותר לתודעה של הציבור. גם הסקרים משפיעים לדאבוני הרב על הגברת יצר הווכחנות והפולמוס בחברה הישראלית ועל הגברת האלמנטים שמעוררים מחלוקת. כמה מהאזרחים מזדהים עם הרוצח, כמה סולדים ממנו, ודיווח נרחב על ארבעה- חמישה הזויים שהולכים לבית- העלמין בחשכת ליל כדי לעשות פולסא דנורא שוב מעורר ויכוח.

ביום הזיכרון לרצח רבין צריך לשים את הדגש על נקודות ההסכמה. מותר לנו לחלוק זה על זה במשך כל ימות השנה, זולת יום אחד, יום נזיכרון לרצח רבין. ביום הזה צריך לשים את כל המחלוקות בצד ולרואת דווקא את נקודות ההסכמה הלאומית בתחום המדיני, הביטחוני, הכלכלי, החברתי, הפוליטי, הלאומי והממלכתי.

במשך כל ימות השנה כל מחנה עסוק בהבלטת הייחודיות שלו. בכל ימות השנה כל מפלגה מנסה להטיף כדי להצדיק את עמדותיה. אין לנו אף יום בשנה שאנחנו אומרים שעם כל המחלוקות ועם כל חילוקי הדעות יש בתוכנו גם הסכמה, יש מכנה משותף. יכול להיות שנגלה שביום הזיכרון לרצח רבין המכנה המשותף רב יותר מן המפריד בתוכנו.

יום הזיכרון ליצחק רבין צריך להיות לא רק יום ללא מחלוקות, לא רק יום שבו מבליטים את ההסכמה הלאומית במגוון רחב מאוד של תחומים, אלא גם יום של חשבון נפש, יום שהכול דנים בו על המשמעויות של רצח ראש- ממשלה כדי לסכל מהלך פוליטי. יום שבו דנים על החובה הממלכתית, כמעט לאומית, של קבלת מרות הכנסת כריבון, כרשות עליונה. ביום הזיכרון צריך לדון איך מתמודדים עם הסוגיות הקיומיות, איך מכריעים במחלוקות לגיטימיות, ומהם גבולות המחאה שמותר לבטא.

ביום הזיכרון לרצח רבין צריך לדון על הדרכים להקנות לדור הצעיר את ערכי הדמוקרטיה; לדון האם מערכת החינוך באמצעה, בכליה ובשיטותיה אכן מצליחה להעניק את ערכי הדמוקרטיה לדור הצעיר; לברר מה עמדת ההלכה בציווי הדת ביחס לרצח מנהיג; להבליט ולהעמיק את התייחסות ההלכה והדת לשאלות הללו.

ביום הזיכרון לרצח רבין צריך לחזור לתקופה שלפני הרצח ולבחון שוב שלב אחר שלב אילו משגים נעשו, מה צריך לתקן, איך נוצרה האווירה שהובילה להסתה, ואיך נוצרה האווירה שהובילה לרצח. היכן טעתה המנהיגות, היכן טעתה החברה. והתקשורת בוודאי פטורה מחשבון נפש, כי בוודאי לא טעתה. איך ויכוח לגיטימי, מחאה לגיטימית, הובילו בסופו של דבר למעשה הרצח, איך אפשר היה להימנע מפעולות כאלו ואחרות.

ביום הזיכרון לרצח רבין צריך לדון איך הופכים את יום הרצח ליום אבל לאומי, בו הכול מתאבלים. איך מכניסים תחת כנפי האבל את כל בית-ישראל. כי האבל, לא ייתכן שהוא שייך למחנה אחד או למפלגה מסוימת. הוא נוגע לכל מפלגה ולכל מחנה, לכל בית בישראל ולכל בית בעם היהודי.

ביום הזיכרון צריך לדון על תרבות הוויכוח הפוליטי, על הנכונות להקשיב, על החובה להיות פתוח לארגומנטים ולנימוקים של המחנה הנגדי, ולא להתחפר בעמדות. שאיש לא יראה את עצמו בשום תנאי כמי ששייך למחנה האור, והמחנה השני הוא מחנה החושך, גם כאשר הוויכוח הוא נוקב ונוגע ביסודות הקיום שלנו.

אילו כלים אפשר לתת בידי האנשים המאמינים באמת ובתמים כי יש חשש ממדיניות הממשלה? בכל תנאי יש להפעיל שיקול דעת, אחריות, להימנע מגלישה להסתה ולשלהוב יצרים. כמנהיגי ציבור ולא כמונהגים עלינו להוכיח לציבור שיש רק דרך אחת, חוקית, דמוקרטית, לגיטימית, מוסרית, אנושית, יש רק דרך אחת דתית להכריע.

המתיחות בתוך החברה נוכח נושאים קיומיים שעומדים על הפרק היא לפעמים מובנת, אבל איש לא רשאי להטיל ספק או לכפור באמת של הצד השני. איש לא יכול לראות את עצמו כמי ששייך למחנה האמת המוחלטת.

אני מאמין שלכל מחנה, הן לחנה השמאל והן למחנה הימין, הן למחנה הדתי והן למחנה החילוני, יש תחושה של איום אמיתי, של מחנק, של התקוממות מוסרית עמוקה. החשש הוא אמיתי, אבל על כל מחנה להכיר בכך שהצד השני הוא ערכי לא פחות. הוא איננו בוגד, איננו מתנגד לשלום ואיננו פרובוקטיבי.

אני אשתדל גם לומר את דעתי בשורה של אותם נושאים מעוררי פולמוס דווקא השנה, ביום השנה העשירי לרצח רבין: יש או אין מורשת ליצחק רבין?

אני מאמין שכל אדם לאחר מותו משאיר גם מורשת, בוודאי מנהיג בשיעור קומתו של יצחק רבין. הוא השאיר מורשת, ולגיטימי בעיניי שיש מי שרוצים לשים את הדגש על המורשת הפוליטית שלו, אבל צריך להיות ברור שלא הכול יהיו מוכנים לקבל את זה. יש שיהיו מוכנים להשים דגש על מורשת המדינית שלו, על המורשת הביטחונית, החברתית.

אני הייתי שם את עיקר הדגש במורשתו של יצחק רבין על אהבת ישראל שבו, על הפטריוטיזם, על אמונתו בתקומת ישראל. הייתי רואה את תפיסתו הממלכתית של יצחק רבין כמורשת להנחיל, את כמיהתו לשלום, ואי אפשר לגנות אדם שכמה, שחותר להשגת שלום. הייתי רואה את יושרו, את טוהרו, את טוב ליבו, את מוסריותו, את יחס הכבוד שלו לזולת ואת תפיסתו הביטחונית כמורשת להנחיל, אבל זו תפיסתי אני ביחס למורשתו של יצחק רבין. ודאי שאי אפשר לומר שרק משום שהוא נרצח דנים על מורשתו, אין לכך שום קשר עם הרצח, הרצח רק הגביר את החשיבות, את הצורך ואת החיוניות לדון במורשתו של יצחק רבין. והרי אמרתי שאין אדם שעוזב את העולם ללא מורשת, וודאי לא מנהיג בשיעור קומתו של יצחק רבין.

בשאלת החנינה יש הסכמה לאומית רחבה. מדוע הפולמוס, מדוע זה מתעורר מפעם לפעם. הנושא נתון לסמכותו של נשיא המדינה, ואני אמרתי לא פעם שהרוצח איננו ראוי לא למחילה, לא לסליחה וגם לא לחנינה. אני אמליץ גם לפני הנשיא הבא שלא לדון כלל אם תוגש לו בקשה לחנינה. אין לי גם שום כוונה לקצוב את עונשו של הרוצח, וצריך לעשות הבחנה בין קיצוב עונשו לבין הקלה בעונש או מתן חנינה.

אני קורא למוקירי זכרו של יצחק רבין לא להיפגע בכל פעם שחלקים בציבור מסתייגים, מתנגדיו ומשמיעים ביקורת על הסכמי אוסלו. קבלו זאת כדבר לגיטימי. נכון שיצחק רבין נרצח בגלל הסכמי אוסלו, אבל ביום הזיכרון לא צריך לדון על הסכמי אוסלו, צריך לדון על הרצח. את הסכמי אוסלו מוטב להשאיר להיסטוריה. אין לנו עדיין את הפרספקטיבה כדי לדון בהם. יש מי שתומך, יש מי שמתנגד, יש מי שחושב שזו הייתה תפנית היסטורית ויש מי שחושב שזה היה שגוי.

להיסטוריה בוודאי יהיו כלים טובים יותר. בדור שלנו לא נוכל לדון בנושא בצורה אובייקטיבית, שקולה, אבל ודאי שאי אפשר להפוך את הסכמי אוסלו לוויכוח ציבורי דווקא ביום הזיכרון לרצח רבין. מותר לדון על הסכמי אוסלו 364 יום בשנה, אך לא ביום הזיכרון לרצח רבין.

צריך להרבות ככל האפשר באתרי הנצחה לזכרו של יצחק רבין, דווקא משום הרצח ודווקא על רקע אישיותו ופועלו של יצחק רבין. למה זה צריך להיות נושא לוויכוח ציבורי?

אנחנו לא מדינה טוטאליטרית, אלא משינה דמוקרטית עם גופים ארגוניים המוצאים לנכון להנציח את זכרו של יצחק רבין לא כתכתיב מרשויות השלטון. זה צורך שנובע מתוך ליבות העם כולו. ארגונים ציבוריים מרגישים צורך להזדהות עם האיש, וצריך אף לעודד את זה.

הסקירה של המכון הישראלי לדמוקרטיה על הלכי הרוח בחברה הישראלית חשובה, הם נותנים לנו פעם אחר פעם אינדיקציה למה שמתחולל בחברה.

אני מאמין בחוסנה של הדמוקרטיה במדינת ישראל. הדמוקרטיה הישראלית עמדה בשנות קיומה בזעזועים ויכלה להם. אנחנו חיים במציאות שבה כמעט כל גורם עלול לגרום לזעזוע, לפגוע בחוסנה של הדמוקרטיה, והדמוקרטיה הישראלית הצליחה להתגבר על הזעזועים האלה.

מלחמות וטרור היו מאז קום המדינה, זו מציאות שבה חיה החברה הישראלית 57 שנים, ואף על פי כן הדמוקרטיה לא נפגעה. המצב החברתי והעוני הקשה שמלווה אותנו ומחריף והולך משנה לשנה לא פגעו בחוסנה של הדמוקרטיה. לפי דעתי, גם המתחים בין המגזרים השונים בחברה, לאו דווקא בין העניים והעשירים לא פגעו בה.

רוב העולים במשך 57 שנות קיום המדינה באו מארצות לא דמוקרטיות ולא עלו עם תודעה דמוקרטית. רובם הגיעו מארצות מוסלמיות ומארצות הגוש הרומוניסטי-ארצות טוטאליטריות, ואף על פי כן הדמוקרטיה הישראלית נשארה חסונה ואיתנה.

נושאים קיומיים נמצאים ביסוד הוויכוח הציבורי במשך 57 שנים, וביתר שאת מאז מלחמת ששת הימים. ויכוחים בנושאים קיומיים יכול להיות שהיו משפיעים על החוסן של הדמוקרטיה ותודה לאל עברנו את המבחנים האלה.

הביקורת החריפה שיש על מוסדות השלטון, תחושת המיאוס, הסיאוב, הביקורת הקשה על הכנסת, זעזועים שלטוניים, משברים פרלמנטריים, חוסר יציבות שיחטונית, הפרסומים בעיתונות של שחיתות איזמה בממסד, בחברה וגם פינוי יישובים יהודיים, כל אלה לא השפיעו על חוסנה של הדמוקרטיה. בעיניי, דווקא פינוי היישובים הוכיח את חוסנה של הדמוקרטיה.

ומעל לכל- רצח ראש- הממשלה. מעשה רצח של ראש- ממשלה עלול למוטט דמוקרטיה, אך החברה הישראלית למרות המשמעויות הקשות שמרה על חוסנה. בהרבה מדינות קרה שגורם אחד מבין כל רשימת הגורמים שציינתי יכול היה לגרום לנזק בלתי הפיך בדמוקרטיה. מובן שאי אפשר לדבר בוודאות לגבי הצפוי לנו בעתיד, ולכן יש להמשיך לשמור על הדמוקרטיה מפני זעזועים כדי שתוכל להתמודד ביעילות עם עיצוב דמותה של המדינה בעתיד.

אני מאמין שארבעה מבצרים עומדים לנו כשאנחנו רוצים לשמור על איכותה, על חסונה ועל איתנותה של הדמוקרטיה הישראלית. האחד הוא מערכת החינוך. אנחנו חייבים לשנן, להקנות ולהטיף את ערכי הדמוקרטיה בכל שלבי מערכת החינוך, גם במוסדות להשכלה גבוהה ובוודאי בתיכון וביסודי.

מלבד מערכת החינוך יש לנו שלושה מבצרים חזקים ששומרים על הדמוקרטיה הישראלית: הכנסת, שיש לה השפעה חזקה ועוצמה אדירה; מערכת המשפט, המיוחדת בית- המשפט העליון, הבג"ץ, והמבצר השלישי הוא אמצעי התקשורת שיש להם השפעה אדירה על הנורמות הציבוריות. שלושת המבצרים האלה: הכנסת, מערכת בית- המשפט ואמצעי התקשורת צריכים ליהנות מאמון הציבור וצריכים לפעול כדי לרכוש את אמון הציבור, כי אם חלילה וחס הציבור יאבד את האמון שלו באמצעי התקשורת או בכנסת או במערכת המשפט הרי שהדמוקרטיה עלולה להיפגע.

אני רואה בביצוע תכנית ההתנתקות את אחד מהמבחנים הקשים שהדמוקרטיה הישראלית עמדה בהם ויכלה להם. נדמה לי שבפעם הראשונה מאז 1948 נוצרה קונויקטורה חסרת תקדים שמאפשרת דו- שיח אמיתי בין המחנות השונים. בין 1948 ל- 1967 הדבר נמנע מאיתנו בגלל המועקות, המשקעים והמשטמות שגררנו מתקופת המנדט בין המחנות השונים.

מאז 1967 ועד 2005 הדבר נמנע בעדנו משום הוויכוח האמיתי והנוקב ביחס למידת החיוניות של מפעל ההתנחלויות. הפעם, לאחר ביצוע תכנית ההתנתקות, המחנה החילוני או השמאל או התומכים בתכנית ההתנתקות, עם כל התנגדותם למפעל ההתנחלויות, נדמה לי שהם רואים את העוצמה שמאחורי האמונה, החזון והאידיאל.

בפעם הראשונה הם תופסים שהתנחלים, ברובם בכל אופן, לא הלכו להתיישב ברחבי יהודה, שומרון וחבל עזה מתוך תאוות בצע אלא מתוך אמונה ואידיאל. ולי נדמה שיותר משכאב הרס הבתים למפונים מגוש קטיף ומצפון השומרון כאבה להם הפגיעה בקודשי היהדות ובאמונתם. יש לי הרשם שלציבור התומכים במפעל ההתנתקות, לשמאל ולמחנה החילוני התעוררה איזושהי סימפטיה לא כלפי מפעל ההתנחלויות, אלא כלפי המתנחלים לאחר שראו את המראות בטלוויזיה.

אני סבור שגם המתנחלים עצמם בפעם הראשונה הבינו שלא די באמונה שתית ובחזון, אלא צריך גם להאמין בערכי הדמוקרטיה, להבין שלדמוקרטיה יש עוצמה משלה והיא איננה מבוטלת.

המפגש של האמונה בעוצמת הדמוקרטיה ושל הערכה כלפי העריכם שמאחורי האמונה והחזון יוצר הזדמנות חסרת תקדים שמאפשרת דיאלוג אמיתי בין מחנה הימין והשמאל, בין המחנה החילוני והדתי כפי שלא יכולנו להגיע אליו בעשרות השנים האחרונות.

אני בוודאי מוטרד מהזעזועים, מחוסר היציבות השלטונית, מהמשברים הפרלמנטרים, מהקשיים המוצבים בדרכה של הממשלה לנהל את ענייני נמדינה ללא זעזועים פוליטיים. אני לא רוצה להמתין עש שיוזמות חוץ פרלמנטריות יכפו על בית- הנבחרים ועל כולנו כללים אלה ואחרים כפי שראינו כבר בעבר, כיוון שאני חושב שהסמכות היא בידי הכנסת, ואני ער לכך

שלפעמים הכנסת גם מבטלת את דעתה ומתקפלת נוכח לחץ או התארגנות או יוזמה חוץ פרלמנטרית, כי היא רוצה לרצות את רצון הציבור. תחושת הכנסת היא שהיוזמה החוץ פרלמנטרית על אף שהיא שגויה היא רצון הציבור.

החלטתי להקים ועדה ציבורית ממלכתית בראשות נשיא האוניברסיטה העברית בירושלים, פרופ' מנחם מגידור, כדי שתדון על מבנה הממשל בארץ ותציע לו תחלופה טובה יותר, אם ישנה.

הוועדה פועלת בחסות אוניברסיטת תל-אביב, ומכהנים בה כשבעים מטובי המומחים, אישי ציבור, אנשי משק וכלכלה. וכאשר הוועדה תגיש לי את המלצותיה אגיש אותם לכנסת ולציבור הרחב.

לסיכום, הטראומה שמלווה אותנו מא הירצחו של יצחק רבין מחייבת אותנו לערוך בדיקה ובחינה של כל מערכות חיינו.

זה הלקח העיקרי שצריך להפיק ביום הזיכרון העשירי למעשה הרצח. אנחנו חייבים להיות רגישים לכל תנועה, לכל תמורה ולכל שינוי שמתחולל בדעת הקהל הישראלית, ובאופן מיוחד בקרב הדור הצעיר.

אני מבקש לשבח את המכון הישראלי לדמוקרטיה על התרומה החשובה שהוא תורם כדי להבין את הלכי הרוח בתוך החברה.

תודה רבה.

**דברי סגן ראש הממשלה ושר החוץ סילבן שלום לזכרו של
שמעון ויזנטל ז"ל**

9 בנובמבר 2005

**Address By Deputy Prime Minister And Minister Of Foreign
Affairs Silvan Shalom Commemorating Simon Wiesenthal**

9 November 2005

Members of the Wiesenthal Family, Minister of the Interior, Ophir Pines, Minister of Housing, Yitzhak Herzog, Deputy Minister, Rabbi Michael Melchior Members of the Knesset, Ambassadors and Distinguished Members of the Diplomatic Corps, Larry Mizel, Chairman of the Board of the Wiesenthal Center, Members of the Board of Yad Vashem, Distinguished Guests, Ladies and Gentlemen,

There are moments in life, when one must stop, to honor a value or an ideal, and by doing so, to reaffirm our dedication to its fulfillment. We are all gathered here today, in order to do just that.

We have come together to honor a great person, and through that, to honor the values and ideals for which he stood, and to reaffirm our commitment to them.

Simon Wiesenthal dedicated his life to the values of justice and of remembrance. A man who stood for exacting justice for the evils of the past, as the means of building of a new and better future. A man who symbolized the great spiritual strength of our humanity, and our ability to rise from the ashes, and challenge the forces of immorality.

In his generation he was what we needed - as individuals who suffered the persecution of the Holocaust, as a nation in the process of rebirth, and as a global community in need of moral direction. And we will need more like him in the future.

I wish to welcome here today members of Simon Wiesenthal's family, including his daughter Paulinka and her husband, and his grandchildren Racheli, Danny and Yuri, and their spouses. You honor us today with your presence.

I was in New York for the annual General Assembly of the United Nations when your beloved father and grandfather passed away. When news came of his passing, I did not hesitate to include him in my address to the Assembly,

and I resolved then that upon my return to Israel I would initiate this memorial event.

For me, growing up here in Israel, Simon Wiesenthal was like a hero, someone larger than life. Someone who stood up for our people - particularly those who could no longer do so for themselves - the victims of the Holocaust.

I know the loss that I feel, and that the whole people of Israel feel, at his passing. But I am sure that I cannot begin to know the sense of loss that you - his closest family - must feel with the passing of such a giant among men.

May you be comforted in the knowledge that Simon Wiesenthal will always be remembered and admired as the great champion of Israel and the champion of good, that he was.

Dear friends,

In the Bible, in Parashat Shoftim, we are told:

"צדק צדק תרדוף למען תחיה וירשת את הארץ"

. "Justice, justice you shall pursue, so that you may live and inherit the land."

The Bible connects justice with the right to live, and our moral right to our land. Justice is not vengeance, nor is it a luxury. Justice is the moral obligation of a community, to ensure that law and order prevail over persecution, corruption and murder. Justice is the safeguard for the future existence of civilization. It is a precondition of the worthiness to rule and to be counted in the family of nations.

History, of course, cannot be reversed. Nothing can be done to bring back the millions who perished in the Holocaust. But, as a society and as a global community, there was - and is - much to be done, to ensure that their memory is perpetuated, and that the moral lessons of their destruction, are learned and applied. We must do everything in our power to ensure that this ultimate evil is never again repeated.

I take this mission most seriously. Standing here proudly in modern Israel - the state which came into being ten years too late to prevent the Holocaust - it is our historic obligation to the victims, to the survivors and to our future as a people - to do everything possible to ensure that the memory of the Holocaust is preserved, and its lessons learned.

This is why the Ministry of Foreign Affairs, under my leadership, has focused intense efforts over the past year to bring the United Nations - an organization, like Israel, which was established as part of the lessons of the Holocaust - to address the Holocaust, and grant it the attention it deserves. Not as an historical event, but as a warning and a call, to all humanity.

In January, we initiated a Special Session of the United Nations General Assembly to mark the sixtieth anniversary of the liberation of the death camps - a session supported by over 150 nations. For the first time in history, the nations of the world convened in New York to pay tribute to the victims and the liberators, and to reaffirm humanity's obligation never to allow such a calamity to happen again.

And now, just last week, after a diplomatic campaign which reached every capital around the globe, a UN resolution initiated by Israel was passed by consensus in the General Assembly, establishing a global Holocaust Remembrance Day and calling on all nations and the UN itself, to engage in educational and public activities to ensure that the lessons of this darkest chapter are taught everywhere - now and in the generations to come, when the survivors will no longer be with us to tell of what happened.. These events reflect important progress in Israel's international standing. But more importantly they reflect a growing international awareness of the importance of Holocaust remembrance.

Nor will we stop there. Israel will continue the battle to preserve the memory of the Holocaust and to combat anti-Semitism and Holocaust-denial in every place.

We learned from Simon Wiesenthal that we must remain determined to the end, to fulfill our historic obligation, to stand up for what is right, and always work to put right what is wrong. We must use every resource that we can to preserve the value of justice for all peoples, so that we all may be free of the tyranny that threatens, in almost every place.

Distinguished Guests,

Today is the anniversary of Kristallnacht. On the ninth of November, 1938, Heinrich Mueller issued the order allowing the burning of synagogues. In one night, Jewish places of worship, Jewish books, and Jewish culture, went up in flames across Germany.

In the context of the Holocaust itself, some might see Kristallnacht as minor and unimportant. Nothing, my friends, could be further from the truth. The wholesale Nazi murder of millions of Jews and others did not begin with tanks or death squads or concentration camps. It began with hatred and incitement, with rallies and speeches, which few outside of Germany took seriously. It began with words.

There is a direct link between Kristallnacht and the gas chambers. Those that spread hatred in words, will eventually spread hatred in actions. Those who burn human culture, will burn human flesh. This is a lesson that we must always remember. Particularly today, when anti-Semitism is once again rearing its head.

In the heart of Europe and elsewhere, we are once again seeing attacks against Jewish youth and the desecration of synagogues and Jewish cemeteries. Once again, though, we are concerned that not enough people are taking these phenomena seriously.

Just in the past 30 days, more than 34 four anti-Semitic acts have been documented, including: eggs tossed at Jews in Melbourne; acts of vandalism against a kosher restaurant and the desecration of the Jewish cemetery in St. Petersburg; desecration of Jewish graves in Latvia; anti-Semitic graffiti discovered in the streets of Santiago; the convening of a neo-Nazi concert in the Czech Republic; an attack on a Jewish youth in Ukraine; and the list goes on.

Together with these worrying trends is the ongoing demonizing of Israel and incitement against it, on the part of religious and political leaders in many quarters. The modern-day anti-Semites, knowing that direct attacks on Jews are "politically incorrect" in western society, turn their hatred against the Jewish state instead. If it is not our rights as individuals that they feel safe to attack, then it is our rights as a nation like all others.

The most extreme example of this came just two weeks ago, when Iran's president called for Israel to be "wiped off the map of the world." This horrific statement has been condemned across the world, as it should be. This is not political criticism, this is verbal terror at its worst and most dangerous.

Particularly at a time when Iran's extreme regime is pursuing nuclear weapons, we cannot afford to take such comments lightly. Israel is supporting the efforts of the United States and the countries of Europe and others to ensure that Iran's nuclear ambitions are denied. These efforts are imperative - not only for our survival, but also for global peace and security.

But the Iranian president's comments are of profound concern, even aside from the nuclear issue. This is because they reflect - and promote - an atmosphere of hostility towards Israel which is encouraging thousands, if not millions, of Muslims to follow the path of hatred and rejection - the consequences of which are only too familiar to us all.

Ladies and Gentlemen,

As we mark the life of one of the great heroes of Israel and our people's right to justice - and as the words of Iran's president still ring in our ears - it is important to reiterate: There is no conflict between Islam and Judaism, and there is no reason for conflict between the Arab and Muslim world and the State of Israel.

But there is a conflict between extremists and moderates:

- between those who believe in violence and hatred, and those who believe in tolerance and the sanctity of every life;
- between those who breed intolerance and anti-Semitism, and those who seek co-existence and understanding;
-

between those who believe in terror and the destruction of innocent life, and those who champion democracy and human values.

The international community must be united in this battle. We must act with conviction, so that hateful words do not become violent actions, so that waves of violence are stopped before they become major catastrophes.

We must ensure that organizations and leaders who spread hatred are denied the ability to endanger our individual and collective security. We must speak with one voice.

This is the historic imperative of our generation: to preserve the memory of the past, and to ensure that its injustices are never repeated, neither against Jews nor against any other people.

This is also the legacy of Simon Wiesenthal: of his determination that justice must be done - and evil challenged - for the sake of the past and for the sake of the future

יהי זכרו ברוך!

דברי סגן ראש הממשלה ושר החוץ סילבן שלום בוועידת ראש הממשלה לעסקים

10 בנובמבר 2005

גבירותיי ורבותי ,

אנחנו עומדים לקראת סוף שנת 2005. אפשר לסכם ולומר שבזירה המדינית לא ראינו השנה סטגנציה. ההיפך הוא הנכון: השנה האחרונה התאפיינה בצמיחה מדינית בחזיתות שונות ומגוונות. מעמדנו בזירה האירופית טוב משהיה זה שנים ארוכות. יחסינו עם ארצות הברית קרובים ביותר, הייתי אף אומר אינטימיים. בזירה האו"מית מעולם לא נהנינו מתמיכה כפי שאנו נהנים היום. שגריר ישראל באו"ם נבחר כאחד מסגני היושב ראש במושב הנוכחי של העצרת הכללית. לראשונה בהיסטוריה של האו"ם, ישראל הגישה הצעת החלטה באו"ם, וזו התקבלה פה אחד. מדובר בהחלטה על זיכרון השואה. לפני חצי שנה יזמנו והוצאנו לפועל מושב מיוחד של עצרת האו"ם לציון שישים שנה לשחרור מחנות ההשמדה .

אין כמעט תחום מדיני בו לא היה השנה שינוי חיובי, או בשפה המוכרת לכם טוב יותר – חווינו עליות שערים חדות. אנחנו ניצבים היום בנקודת מפנה היסטורית. ישראל ביצעה מהלך נועז אשר יש לו הפוטנציאל לשנות את פני האזור. היום משרד החוץ עסוק בתרגום המהלך המדיני של ההינתקות לכדי הישגים מדיניים עבור המדינה. הדיבידנדים הראשונים כבר החלו להגיע . אבל תרשו לי דווקא להתמקד בזירה הקרובה ללבי, גם גיאוגרפית וגם תפיסתית. אני מדבר כמובן על היחסים בינינו לבין מדינות ערב והאסלאם .

עם בואי למשרד החוץ לפני כשלוש שנים, שמתי לי למטרה את שיפור הקשרים עם העולם הערבי והמוסלמי. ואכן, בשנתיים האחרונות, אנו עדים לתהליך הדרגתי של הפשרה ביחסי ישראל עם העולם הערבי והמוסלמי. יחסים שחוו קיפאון בשנים של אלימות פלסטינית החלו בשנים האחרונות, בלא מעט מאמץ מצדנו, לעבור תפנית מדינית משמעותית. הדבר קורה הן במעגל הקרוב, זה של מדינות ערב, והן במעגל הרחוק יותר, זה של מדינות האסלאם. הסיכויים, כמו גם הסיכונים, אינם מעטים.

במהלך עצרת האו"ם נפגשתי עם לא פחות מעשרה מנהיגים ערביים ומוסלמים. ירדן ומצרים החזירו את השגרירים שלהן לישראל אחרי ארבע שנות היעדרות. בפעם הראשונה התקיימה פגישה בין שר החוץ הישראלי לבין שר החוץ הפקיסטני. ועוד היד נטויה.

אנחנו נמצאים בעיצומו של מהלך לקידום הנורמליזציה בין ישראל לבין שכנותיה הערביות וכן בינינו לבין המעגל הרחוק יותר, זה של מדינות האסלאם. הנורמליזציה אינה תהליך קצר והחששות בקרב בני השיח שלנו גדולים. אבל כיום בתודעה הבינלאומית מחלחלת ההכרה שאי אפשר עוד להחרים את ישראל וכי שיפור היחסים יהיה לתועלתם של כל הצדדים. קיומה של ישראל הוא עובדה מוגמרת. מדינות ערב מבינות היום שאם ברצונם לעזור לעניין

הפלסטיני, הם יוכלו לעשות זאת רק באמצעות קשרים טובים יותר אתנו. דעת הקהל במדינות הללו בשלה יותר לקבל זאת כעת.

גם יחסינו עם הרשות הפלסטינית שוב אינם אותם יחסים שהיו בינינו לפני שנה או שנתיים. ישנו שתוף פעולה עם הרשות בנושאים שונים הקשורים בהינתקות וביום שאחרי. אנחנו מדברים איתם בדרגי עבודה בנושאים מגוונים.

בין היתר חשוב לנו להעביר לפלשתינים את המסר שהמשך שתוף הפעולה של הרשות עם החמאס ושאר ארגוני הטרור יפגע בסופו של דבר ברשות הפלסטינית עצמה. ארגוני הטרור אינם מהווים איום קיומי עבור ישראל. כמובן שהמשך פעולתם של הארגונים גובה קורבנות רבים בישראל, אך האיום אינו על קיום המדינה. לעומת זאת, עבור הרשות הפלסטינית, החמאס הינו לא פחות מאשר איום קיומי. מדובר בארגון אשר שואף להחליף את הרשות הפלסטינית במשטר איטולות קיצוני, זו לא עוד מפלגה השואפת לרשת את השלטון ממפלגה יריבה. הגיע הזמן שהרשות הפלסטינית תטמיע עובדה זו ותנקוט בצעדים המתבקשים על מנת להסיר את מכשול הטרור מהדרך בה אנו שואפים לצעוד אל עבר מפת הדרכים.

אבל כאמור, היום אני מבקש להביט קדימה אל העתיד. כמו שאמרתי, אנחנו נמצאים בנקודת מפנה ובה פוטנציאל טוב להתקדמות מדינית. וכמו תמיד, שיתוף הפעולה הכלכלי והמקצועי הוא החלוץ שהולך לפני המחנה. כך ביחסים עם ירדן, כך ביחסים עם מצרים, וכך גם עם מדינות ערב שבמעגל השני והשלישי. אני צופה שגם בזירה הפלסטינית יהיה למרכיב הכלכלי והמסחרי משקל גובר והולך.

אפתח בכך שברבעון הראשון של השנה הנוכחית נרשמה עליה של 8.3 אחוזים במסחר בין ישראל לבין מדינות ערב לעומת התקופה המקבילה אשתקד. אלפי עובדי מפעל "דלתא" במצרים יודעים היום כי מטה לחמם הוא אחד מפירות השלום עם ישראל. רבים הבינו את הפוטנציאל הכלכלי הטמון ביחסי שלום עימנו. מעידה על כך העלייה המשמעותית בסחר בין ישראל ומצרים מאז נחתם ההסכם לאזור סחר חופשי בתחילת השנה. מעידות על כך גם הפניות הרבות לשגרירות ישראל בקהיר בבקשה לסיוע במציאת פרטנרים ישראלים. אנשי עסקים מצרים מבקשים היום נתח מן העוגה הכלכלית. אני האמנתי בפרויקט הזה ודחפתי אותו במשך תקופה ארוכה לא רק מול המצרים ועומר סולימאן אלא גם מול האמריקנים, שהתנגדו לפתיחת תחרות נוספת לשוק הטקסטיל שלהם. עמדתי בקשר ישיר עם נציב הסחר האמריקני שהוא היום סגנה של קונדוליסה רייס, רוברט זוליק, מתוך אמונה שהפרויקט הזה ייטיב עם ישראל וייטיב עם עמי האזור.

אחרי שהחל אזור ה-QIZ-לפעול, ראינו ברחבי מצרים הפגנות המוניות. אלא שהפעם לא היו ההפגנות האלה נגד שתוף הפעולה עם ישראל, אלא כמחאה על כך שאזורים נוספים לא נכללו בהסכם. העם המצרי דרש להיות חלק מאזור הסחר החופשי מתוך הבנת היתרונות הגלומים בשיתוף הפעולה אתנו. במסגרת ה-QIZ-מצרים ייצאה לארה"ב בשלושה הרבעונים הראשונים של שנת 2005 סך של 230 מיליון דולר. זו תוספת משמעותית לייצוא המצרי, הנושאת עמה גם אלפי מקומות תעסוקה חדשים.

הסכם הגז עליו חתמנו לאחרונה עם מצרים יביא למהפכה במשק האנרגיה בישראל ויחזק עוד יותר את יסודות ההבנה ושיתוף הפעולה עם המדינה הערבית החשובה ביותר. נתוני הסחר בינינו לבין שכנותינו מראים עליה ברורה ותלולה. בשנת 2004 עמד סך כל הייצוא הישראלי למצרים על 29 מיליון דולר. בשלושה הרבעונים הראשונים של שנת 2005

עומד הייצוא למצרים על 61 מיליון דולר, עליה של כ-260 אחוזים בחישוב שנתי. באותה שנה, 2004, היה שווי היבוא הישראלי ממצרים כ-71 מיליון דולר.

בשלושה הרבעונים הראשונים של שנת 2005 כבר הגענו לאותו סכום, של 71 מיליון דולר יבוא. זו עליה של למעלה משלושים אחוזים בחישוב שנתי. 123 יצואנים ישראלים פועלים כבר במצרים, וזו עליה של 9 אחוז יחסית לשנה שעברה. בזירה הירדנית אנשי עסקים ישראלים פעילים אף יותר. לפי נתוני מכון היצוא, 1800 יצואנים ישראלים פועלים היום בירדן, וזהו גידול של 120 אחוז לעומת שנת 2003. גם עשרות אלפי עובדי הטקסטיל בירדן יודעים היטב כי ללא הסכם ה-QIZ-שנחתם בין ירדן לישראל ב-1999 לא היה היצוא הירדני לארה"ב צומח מ-15 מיליון דולר ליותר ממיליארד דולר בשנה. תעשיית הטקסטיל המפוארת בירדן לא הייתה קיימת ללא ההסכם עמנו.

פרויקט מכון המחקר המשותף לירדן ולישראל, ה-B.T.R.-יספק אכסניה משותפת לחוקרים משתי המדינות אשר יעבדו יחדיו על פרויקטים לרווחת שני העמים, על הגבול בין שתי המדינות. גם מול ירדן, הנתונים מצביעים על צמיחה מרשימה כתוצאה משיתוף הפעולה בין שתי המדינות. לשם הדוגמא, בשנת 2003 כולה עמד הייצוא הישראלי לירדן על סך 86 מיליון דולר. בשנת 2004 כבר נרשם ייצוא של 133 מיליון דולר, שמהווים עליה של 23 אחוזים. היבוא מירדן צמח מ-44.5 מיליון דולר בשנת 2003 ל-51 מיליון דולר בשנת 2004, ובשנת 2005 נרשמה בינתיים עליה נוספת של כמעט 20 אחוזים ביבוא.

גבירותי ורבותי,

הדיבידנדים המדיניים, חשובים ככל שיהיו, אינם התכלית היחידה של מאמצינו המדיניים. המאמצים הללו יתנו פרי גם, ואולי בעיקר, במישור הכלכלי. כל צעד אשר מגביר את היציבות המדינית באזור מוביל באופן ישיר להגברת היציבות הכלכלית והחברתית על ידי יצירת אווירה נוחה יותר להשקעות לאומיות וזרות ועל ידי יצירת שוק כלכלי משגשג וצומח. כלכלה בריאה אינה יכולה להתקיים במנותק מאווירה מדינית של התקדמות. המשואה פשוטה: שיפור מצבנו המדיני מביא לצמיחה כלכלית, וצמיחה כלכלית מביאה לשיפור במצבנו המדיני.

השינוי באווירה המדינית מביא אתו גם שינוי בסדרי העדיפויות הלאומיים. היום צריכה ממשלת ישראל להעביר את הזרקור ואת עיקר ההתעסקות שלה מהביטחון במישור הלאומי אל הביטחון במישור האישי. הביטחון האישי של כל אחד ואחד מאיתנו מורכב משני אלמנטים: ביטחון פיזי וביטחון כלכלי. מדינת ישראל ועוצמתנו הצבאית מספקים היום לאזרחי המדינה את הביטחון במישור הפיזי. למרות האיום האיראני ואיומים אחרים בזירה, קיומה של מדינת ישראל מובטח. ברור שאין לשקוט על השמרים ויש להמשיך ולעמוד על המשמר בכל הקשור לביטחון הלאומי. לא אשגה אם אומר שהיום יכולה ממשלת ישראל להפנות יותר משאבים לתחום הביטחון הכלכלי של כל אחד מאזרחי המדינה, כאשר הסכנה הקיומית אינה מרחפת עוד מעל לראשינו. מדינת ישראל יכולה היום להבטיח את המשך קיומה. השאלה איזה סוג של קיום אנחנו מבטיחים לאזרחנו. הביטחון הלאומי אינו מטרה. הוא אמצעי להשגת המטרה העיקרית והיא הגברת הביטחון האישי של אזרחי המדינה.

היום חיים בישראל למעלה ממיליון וחצי איש מתחת לקו העוני. כל ילד שלישי בישראל מוגדר כילד עני. זהו מספר בלתי נתפס ובלתי מתקבל על הדעת – מספר שאסור לנו לחיות איתו בשלום. אין היום נושא בווער יותר או חשוב יותר לעוצמתנו העתידית מאשר הנתון המדאיג הזה. החברה שלנו היום לוקה בחוסר צדק חברתי שנובע ממשבר כלכלי מקומי וגלובאלי,

אשר רק כעת אנחנו מתחילים לצאת ממנו. אין לנו כמובן השפעה על הכלכלה העולמית. אבל יש לנו השפעה חשובה על הכלכלה שלנו.

צריך לזכור שתהליך יצירת הפערים בחברה הוא הבעיה של כולנו – לא רק של החלשים והעניים. אין ולא יכולות להיות כאן שתי כלכלות – זו של העשירים וזו של העניים. יש לנו כלכלה אחת, ואם היא לא תהיה בריאה, כולנו נשלם את המחיר. קריסת הביטחון הכלכלי האישי תשפיע על כולנו. שיהיה ברור: ציבור שאינו מסוגל לגמור את החודש הוא ציבור שאינו יכול לרכוש את מוצרי הצריכה שאתם רוצים למכור. נדמה לי שהשלכות ברורות לכולנו.

ישנם מספר פתרונות אפשריים. מטבע הדברים, אף פתרון אינו מושלם. אין מטה קסמים או פתרון פלא לכל תחלואי הכלכלה הישראלית. אבל כן ישנם כלים מסוימים שיכולים לעזור בהקלת המצוקה הכלכלית. מיסוי שלילי הוא אחד האמצעים האפשריים. בזמנו, היו מי שטענו כנגדי שהבורסה תתפרק אם אטיל מס על הבורסה. למרות זאת, לא היסטתי ועיניכם הרואות – הבורסה נמצאת באחד משיאיה, והמס על הבורסה יכניס בשנת 2006 לקופת המדינה שלושה מיליארד ש"ח. אלה שלושה מיליארד שקלים שאותם אפשר לנצל לטובת העניין החברתי.

אבל מעבר לצעדים מסוג אלה, אני לא חושב שהממשלה צריכה להגביר את ההתערבות שלה במשק. אני סבור שצריך לצמצם את מעורבות הממשלה בשווקים, לטובת יותר פעילות וצעדים שאתם, התעשיינים ואוכלוסיית העסקים, יכולים לנקוט כדי לתרום את חלקכם בהבראת הכלכלה והחברה במדינה. אנחנו הרי לא מדינה קומוניסטית ואין לאיש כוונה להפוך את הכלכלה שלנו למשק שיתופי. אבל כן אפשר ורצוי לרתום את התעשיינים ואת האוכלוסייה החזקה יותר כדי לעזור לחלקים החלשים שבחברה. זו אחריותו של העשירון העליון, אבל זו גם הדרך להבטיח את המשך הישרדותו של אותו עשירון, שאינו יכול להתקיים כאי בתוך כלכלה כושלת. קראו לזה כלכלה עם חמלה, קראו לזה כלכלה עם לב או בכל שם אחר. השורה התחתונה היא שחברה חולה אינה רצויה לאף אחד.

אני רואה בכם, קברניטי המשק, את הגנרלים אשר בכוחם להבטיח את הביטחון האישי של אזרחי המדינה, ולא רק מתוך מניע אלטרואיסטי – אלא גם כדי שתוכלו אתם להמשיך ולשגשג, וכדי שנוכל כולנו לצמוח. המגזר העסקי יכול לגרום לשינוי. הוא זה שיביא לצמיחה, הוא זה שמעסיק עובדים, הוא זה שמשלם את עיקר נטל המיסים. אני מאמין גדול בכלכלה חופשית, אבל גם כלכלה חופשית זקוקה למערכת של תיקונים ואיזונים באופן שייצור שוויון הזדמנויות.

יצירת מקומות עבודה חדשים, גם באמצעות התערבות ועידוד, תביא בהמשך להגברת ההשקעות המקומיות והזרות במשק. אבל לא די ביצירת מקומות עבודה – אלו חייבים להיות מקומות עבודה איכותיים. ישנו היבט נוסף בו אנחנו צריכים להשקיע, כדי להבטיח את הבראת המשק בטווח הארוך. הכוונה היא לנושא החינוך. הרפורמות במיסוי אותן יזמתי ויישמתי במסגרת ועדת רבינוביץ' הן כלי אפקטיבי לשינוי חשוב ומיידי. אבל השקעה בחינוך היא זו שתבטיח את חוסנו הכלכלי בטווח הבינוני והארוך. השקעה מאסיבית ואפקטיבית בחינוך תביא להצלחתה של הנוסחה שאומרת שצמצום פערים בהשכלה מביא לצמצום פערים בהכנסה. ואילו צמצום פערים בהכנסה מביא לצמצום פערים חברתיים.

הדבר מתחבר גם לצמצום פער נוסף שאיננו נותנים עליו את הדעת בצורה מספקת. אני מדבר על הפער שבין הפריפריה לבין המרכז. הפער הזה אינו רק פיזי וגיאוגרפי – זהו פער בהכנסה, בתעסוקה ובצמיחה כלכלית. שיפור תשתיות הכבישים והרכבות הינו מחויב

המציאות, לצד הגברת ההשקעות בפריפריה ועידוד הקמת מפעלים והעתקת מרכזי עסקים מהמרכז החוצה .

גבירותיי ורבותי ,

רק שיפור כלכלי יביא לשיפור חברתי. ושיפור חברתי יחזור חזרה כשיפור כלכלי. זה הזמן לאחד את השורות ולאחות את הקרעים בעם. נכון שהדיון הציבורי בנושאים המדיניים לא פעם הביא לקרעים ולמתחים בחברה. היום אנחנו חייבים לפעול כדי לגשר על הפערים הללו בין חילונים לדתיים, בין שמאל לימין, בין תושבי המרכז לתושבי הפריפריה . התקציב אשר יובא בפני הממשלה חייב לשקף את המגמה הזו של המעבר מביטחון לאומי לביטחון כלכלי אישי .

במקביל, בשבועות הקרובים, אני ממשיך לקדם את הנושא הכלכלי גם בחזית הבינלאומית. כבר ביום שלישי הקרוב אצא לביקור היסטורי ראשון מסוגו אי-פעם בתוניסיה, בראש המשלחת הישראלית לפסגת המידע. זו תהיה הזדמנות נוספת לקדם את סדר היום שלנו בנושא הנורמליזציה עם העולם הערבי ומדינות האסלאם. אנחנו מגיעים לפסגה זו העוסקת בטכנולוגיה ובתקשורת כאשר באמתחתנו הצעות לשיתוף פעולה אזורי עם שכנינו לרווחת כל עמי האזור. זה יהיה ביקור רשמי ראשון של שר חוץ ישראלי בתוניס , ביקור בעל משמעות מדינית אדירה ואני מקווה שגם כלכלית. מבחינתי, תהיה זו אבן נוספת בבניין שאנו בונים עם מדינות ערב, בניין משותף של הידברות והתקרבות .

שבוע לאחר מכן, אצא לפסגת ברצלונה, פורום המקדש את שיתוף הפעולה בין מדינות הים התיכון. שם אשב בחדר אחד עם כל מנהיגי ערב, ואציע להם שורה של פרויקטים אזוריים שבהם נוכל להרחיב את שתוף הפעולה בינינו. אנו עמלים כרגע על הכנת חוברת שתפרט שורה של פרויקטים קונקרטיים שיקדמו את רווחתם של כל עמי האזור. תהליך ברצלונה, כידוע, שואף להציב יסודות כלכליים וחברתיים כגשר בין תרבויות ומדינות השוכנות לחופי הים התיכון. מדובר במאמץ לא פשוט בהיקפו ומתמשך מבחינת לוח הזמנים שלו, אבל נראה לי שמדובר במאמץ אשר גם אם ייתן פרי רק בעוד שנים, הינו מאמץ ראוי. בתפיסת עולמי, מדובר בלבנה נוספת בחומה של הביטחון האישי שאנו מסייעים לבנות עבור אזרחי מדינת ישראל. זה חלקנו בבניית החוסן הלאומי. רק החיבור בין הביטחון הכלכלי האישי לבין הביטחון הלאומי יספק עוד מקומות עבודה, עוד יציבות מדינית, עוד השקעות, ומעל הכול – יביא לסגירת פערים חברתיים ולצמצום העוני. זו המשימה שלנו יחד, שלי ושלכם, להוביל בשנה הקרובה את המשק לצמיחה, לקירוב הפריפריה למרכז ולסגירת פערים.

תודה רבה.

דברי ראש הממשלה אריאל שרון בפני פורום סבן לקידום הדיאלוג האמריקני ישראלי

14 בנובמבר 2005

Ladies and Gentlemen, I would like to welcome you to Jerusalem, the eternal capital of the Jewish people and the State of Israel. As we are now in Jerusalem, the city of the Bible, it is appropriate to speak in the language of the Bible, therefore, with your permission, I will speak in Hebrew.

אני שמח להופיע בכנס החשוב הזה, של מכון סבן לקידום הדיאלוג אמריקני-ישראלי. לאורך שנים ארוכות, מתאפיינים היחסים בין ישראל ובין ארצות הברית בידידות, בהבנת האינטרסים האסטרטגים של כל צד ובערכים משותפים של חופש ודמוקרטיה. הממשל הנוכחי מגלה ידידות עמוקה לישראל ואנו פועלים להעמקת היחסים בינינו בכל התחומים.

במהלך החודש הקרוב נקיים את הדיאלוג האסטרטגי בין שתי המדינות ובו יידונו הסוגיות העיקריות שעל הפרק. זהו דיאלוג חשוב המהווה נדבך נוסף בקידום ההבנות בין ישראל לארצות הברית. לארצות הברית תפקיד מרכזי בתמורות המהותיות שעובר המזרח התיכון בשנים האחרונות והיא מובילה מהלך בינלאומי הכרחי להפיכת האזור למתון, דמוקרטי ויציב יותר. בנקודת הזמן הנוכחית נע המזרח התיכון בין שני קטבים.

מן הצד האחד ניצבות המדינות אותן כינה הנשיא בוש "ציר הרשע". בראש מדינות אלה עומדות איראן וסוריה הנשלטות על ידי מנהיגים בלתי אחראיים, ונוקטות קו קיצוני המאיים על יציבותו של האזור. מדינות אלה מעודדות את פעילותם של גורמי טרור קיצונים, נותנות להם מחסה, מנחות אותם, מאמנות אותם ומממנות אותם.

מן הצד האחר ניצבות המדינות המתונות יותר, דוגמת מצרים וירדן וכן מדינות המפרץ ומדינות צפון אפריקה. מדינות אלה סובלות מנחת זרועו של הטרור ומבינות כי לא ניתן לחיות בדו קיום ובהשלמה עם גורמי טרור קיצוניים בתחומן ובאזור.

בתוך, בין שני הקטבים, ניצבות אותן המדינות שעוברות בתקופה האחרונה שינויים מרחיקי לכת, בין השאר הודות למאמצי ארה"ב והקהילה הבינלאומית. בינהן ניתן למנות את עיראק ולבנון וגם את הרשות הפלסטינית. הפלת משטרו העריץ של סדאם חוסין היתה צעד אמיץ וחשוב שארע רק בזכות נחישותו ומנהיגותו של הנשיא בוש. ללא המלחמה בעיראק היה ממשיך האזור להיות נתון לחסדיו של מנהיג מסוכן ובלתי אחראי זה.

יש לחזק את המגמות החיוביות העוברות על עיראק, עם אימוץ החוקה וקידום הבחירות ולפעול לחיזוק האלמנטים המתונים על מנת למנוע הקמתה של חזית קיצונית, שתחבור יחד לשכנותיה מציר הרשע – סוריה ואירן. סוריה מוכיחה שוב כי היא מובלת על ידי הנהגה בלתי אחראית. הנהגה המארכת, מנחה ומאמנת את ארגוני הטרור הפלשתינים בתחומה ומעודדת את המשך פעילות הטרור שלהם נגד ישראל.

סוריה גם מעודדת את פעילותם של גורמי טרור בגבולה עם עיראק נגד מטרות אמריקאיות וזרות. לאחר אימוץ דו"ח מהליס, חייבת הקהילה הבינלאומית להמשיך במאמצי הפעיל לחץ על המשטר הסורי ולהבהיר לו כי הדרך הקיצונית שהוא נוקט מעמידה בספק את המשך

קיומו. איראן, במיוחד לאחר תוצאות הבחירות שנערכו בה לאחרונה, היא מדינה עם הנהגה קיצונית, הקוראת בפומבי להשמדתה של מדינת ישראל. פעולותיה הנמרצות של איראן להשגת נשק גרעיני ולעידוד הטרור הן האיום הגדול ביותר על יציבותו של המזרח התיכון ומעבר לכך.

הקהילה הבינלאומית מבינה את הסכנות המגיעות מאיראן ואת הצורך להתעמת מולה. אנו סבורים כי סוגיית הגרעין האיראנית צריכה לעבור לטיפול מועצת הביטחון של האו"ם, לאחר שהטיפול במסגרת הסוכנות הבינלאומית לאנרגיה אטומית, מיצה את עצמו. רק פעילות מאוחדת ואמיצה של הקהילה הבינלאומית תסיר את האיום האירני המרחף על המזרח התיכון כולו.

נוסף לפעילותה בתחום הגרעין פועלת איראן, לייצא את האידיאולוגיה הקיצונית שלה. היא מעודדת את פעילותם של ארגוני הטרור, כולל גורמי הג'יהאד העולמי וארגוני הטרור הפלשתינים. מטרת החיזבאללה להפר את האיזון העדין הקיים בגבול הצפון, להגביר את המתרחקות ולגרור את ישראל להסלמה בחזית זו. ארגוני הטרור האלה, ואני מזכיר בייחוד את החיזבאללה, לא זנח את דרך הטרור למרות השתתפותו בהליך הדמוקרטי בלבנון.

החיזבאללה חייב להתפרק מנשקו ועל הקהילה הבינלאומית להמשיך ולהפעיל לחץ על ממשלת לבנון על מנת שתפעל לכך כפי שהתחייבה. ההתפתחויות האחרונות בלבנון לאחר רצח ראש הממשלה חרירי, יכולות להוביל לעבר עתיד טוב יותר. אנו רואים חשיבות רבה בחיזוקה של ממשלת לבנון העצמאית ומעודדים את פעילות הקהילה הבינלאומית, בראשות צרפת וארה"ב, ליישום מלא של החלטה אחת חמש חמש תשע כולל סילוק משמרות המהפכה האירניים ששוהים עדיין בלבנון.

ההבנה כי רק בחירה בדרך השלום ומאבק בגורמים הקיצוניים יובילו ליציבות אזורית הביאה את המדינות עמן יש לנו הסכמי שלום – ירדן ומצרים ומדינות ערביות מתונות נוספות, להעמיק את שיתוף הפעולה עמנו. יחסינו עם ירדן מתאפיינים בשיתוף פעולה מקיף במגוון תחומים. הירדנים מבינים את סכנות הטרור ואת יכולת ההזק שלו.

אני רוצה, לשלוח מכאן, שוב, תנחומים למלך עבדאללה ולעם הירדני בעקבות פיגוע הטרור שאירע ביום רביעי האחרון בעמאן. הפיגוע בעמאן משמש אות אזהרה למצב אליו יכול המזרח התיכון להתדרדר, אם לא יינקטו הצעדים הדרושים לשינוי. לאחר פיגוע הטרור שוחחתי עם המלך עבדאללה וסיכמנו להגביר את שיתוף הפעולה בנושא המאבק בטרור. אין ספק כי ירדן מהווה גורם מייצב בין שכנותיה של ישראל והיחסים עמה מושתתים על אמון הדדי ועל הבנת האינטרסים האסטרטגיים של כל צד.

היחסים עם מצרים נמצאים בשיפור מתמיד. תיאום הסוגיות הנוגעות להתנתקות, כמו גם שחרורו של עזאם עזאם, סייעו לבניית האמון והידוק שיתוף הפעולה בין שתי המדינות. לאחרונה אף חתמנו על ההסכם לפריסת כוחות משמר הגבול המצריים לאורך ציר פילדלפי ולהידוק שיתוף פעולה נגד הטרור ונגד תופעת ההברחות מסיני לרצועת עזה ולישראל. יש חשיבות רבה לדיאלוג הקיים היום בינינו לבין המצרים ובכוונתנו להמשיך ולשפר אותו.

לאחר מותו של יאסר ערפאת, בחירתו של מחמוד עבאס כיו"ר הרשות וביצוע תכנית ההתנתקות, עברה הרשות הפלסטינית שינוי חיובי. אחרי תקופה ארוכה נוצרה הזדמנות לקדם את התהליך המדיני על-פי מפת הדרכים לה אנו מחויבים ואתה אנו מתכוונים ליישם. מצד שני אנו עדים לעלייה בכוחם של ארגוני הטרור הקיצוניים, הממשיכים באינטנסיביות בניסיונותיהם לבצע פעולות טרור.

לצערנו, עד כה מגלה הרשות הפלסטינית אזלת יד בפירוק ארגונים אלה ותשתיותיהם, למרות שהתחייבה לכך. היום, לאחר יישום תכנית ההתנתקות, ההתמקדות חייבת להיות בקידום הסוגיות הנוגעות לעזה. קידום הרפורמות הביטחוניות, הכלכליות והשלטוניות בעזה, ישליך לחיוב על המשך התהליך מול הפלשתינים ויבהיר לאן מועדות פניהם.

בימים הקרובים אנו מקווים להגיע לסיכומים חיוביים על הסוגיות שנותרו לסיכום במסגרת תכנית ההתנתקות. האחריות על הנעשה בעזה עוברת מישראל לפלשתינים - ועליהם להוכיח את יכולתם לנהל את ענייניהם בעצמם. התקופה הקרובה היא קריטית עבור הרשות הפלסטינית - עליה להחליט אם היא בוחרת בדרך השלום וההידברות, או אם היא בוחרת בדרך הטרור הקיצונית ומאפשרת את קיומם של ארגוני הטרור והשתתפותם במערכת הפוליטית, לפני שהתפרקו ממשקם.

החמאס נדרש גם לבטל את אמנת החמאס הקוראת להשמדת ישראל. המעבר לשלב השני של מפת הדרכים ייעשה רק לאחר שהרשות הפלסטינית תבצע את השלב הראשון בתכנית-תפרק את ארגוני הטרור ותבצע את הרפורמות המקיפות להן התחייבה. לא ניתן לקבל מצב בו ארגוני הטרור לא יתפרקו ממשקם ועוד יקבלו לגיטימציה לקיומם, תחת אצטלה דמוקרטית. ישראל מצדה הוכיחה את רצינות כוונותיה בשלום אמיתי, הכולל פשרות כואבות.

ההחלטה על תכנית ההתנתקות וביצועה העמידו את החברה הישראלית במבחן קשה, שלא ידעה כמותו. אנחנו ביצענו את הצעד הקשה והכואב הזה בין השאר מתוך אמונה כי יש בו את הפוטנציאל להניע את התהליך המדיני על פי מפת הדרכים ולתרום למאמצי השלום.

אני מקווה שהפלשתינים לא יחמיצו את ההזדמנות הזו. אני מאמין שיגיע היום שבו נחתום על הסכמי שלום עם כל שכנינו. אבל היום שלו אני מייחל הוא היום שבו יהיה שלום אמיתי - לא בין המדינות והמנהיגים, כי אם בין העמים.

לצערי, שכנינו הערבים עדיין לא מכירים בזכותו המולדת של העם היהודי למדינה בארץ מולדתו - ארץ ישראל. ההכרה הזו תהיה צעד מכריע לקראת שלום אמת באזורנו. במציאות זו, של קיצונים מול מתונים במזרח התיכון, אנו פועלים כבר שנים רבות. אולם התקופה האחרונה מסמלת אפשרות של שינוי חיובי ומקיף.

הקהילה הבינלאומית, בראשות ארה"ב, פועלת לקידום תהליכי דמוקרטיזציה, שיובילו ליתר מתינות וליציבות באזור. אלה אמנם תהליכים ארוכים, אך חשובים לטווח הארוך. לשינויים אלו יש גם השלכות חיוביות על הסיכוי לשלום באזור. ישראל היא אי של דמוקרטיה יציבה באזור ואין לי ספק כי אם לישראל היו שכנות דמוקרטיות היינו יכולים לקחת יותר סיכונים בתהליך המדיני. הקהילה הבינלאומית, המבינה את ההשלכות של מזרח תיכון קיצוני על העולם כולו, חייבת להמשיך ולפעול על מנת לחזק את הכוחות המתונים ולרתום אותם למאבק בגורמים הקיצוניים המאיימים על כל מדינה ועל האזור כולו.

אני מתכוון למצות את כל האפשרויות על מנת לסייע למגמות השינוי החיובי שעוברות על האזור. זו הדרך היחידה שתוביל ליציבות האזור ולשלום אמיתי בעתיד. אני מאמין כי רק באמצעות פעולה משותפת של כל הגורמים החיוביים הפועלים באזור נוכל להביא לכך. אני אעשה את כל המאמצים כדי להביא לכך.

תודה רבה לכם.

דברי ראש הממשלה אריאל שרון בכנסת במלאת עשור לרצח ראש הממשלה לשעבר יצחק רבין ז"ל

14 בנובמבר 2005

משפחת רבין, אדוני היושב ראש, כנסת נכבדה,

אין איש בוגר בארץ שאינו זוכר היכן היה ומה עשה בליל הרצח. כולנו קפאנו אז על עומדנו, המומים, לשמע בשורת האויב - מסרבים תחילה להאמין שפשע כזה יכול להתרחש אצלנו. וכאיוב – גם אנחנו היינו רוצים ש"הלילה ההוא ייקחה אופל", אלא שאין לנו הזכות לכך. אדרבא, את הלילה ההוא חובה לזכור. חייבים לזכור לאן עלולים להוביל השנאה, הקנאות וחוסר הסובלנות.

החברה הישראלית, על אף ההישגים האדירים שהשיגה בחמישים ושמונה שנות קיומה - היא עדיין חברה בהתהוות. אין קיצורי דרך בתהליך התבגרותה של חברה, שבחלקה הגדול היא חברת הגירה. הדמוקרטיה הישראלית היא מקור מוצדק לגאווה - ועדיין עליה להתמודד עם איומים הנובעים מן התהליך הנמשך של מיזוג תרבויות, עדות, פלגים ומגזרים - על מסורותיהם השונות. הדמוקרטיה - כתב עמוס עוז - "כרוכה בהכרח בזכותם של בני אדם להיות שונים זה מזה. השוני בין בני האדם אינו רעה חולפת, אלא מקור ברכה - אנחנו שונים זה מזה לא מפני שאחדים מאיתנו עדיין אינם רואים את האור, אלא מפני שיש בעולם אורות, ולא אור: אמונות ודעות, ולא אמונה ודעה." המסורת היהודית ידעה מאז ומתמיד להעריך את השונות. בסוכות אין אדם יוצא ידי חובתו עד שיהיו כל ארבעת המינים בידו כאגודה אחת. בארבעת המינים כל אחד שונה – והמצווה היא לאגד את כולם יחד, לא על אף שונותם, אלא בגלל שונותם. בגלל ההפריה ההדדית שהשונות יוצרת ובגלל שרק ביחד יש ייצוג מלא של כל חלקי העם.

למרות הגיוון הרב הגלום בה, עמדה החברה הישראלית בהצלחה, בשנה האחרונה, באחד המבחנים החשובים והקשים בתולדותיה. כאשר גורמים שונים ניסו לערער על סמכותם של מוסדותינו הנבחרים - הממשלה והכנסת - להחליט החלטות ולהוציאן אל הפועל. ניסיונות אלו לא צלחו. הנבואות האפוקליפטיות על מלחמת אחים, שתגבה קורבנות בנפש - הופרכו כולן. וגם הסרבנות - אותו נגע שחתר תחת יסודות הדמוקרטיה וסיכן את לכידותנו - התגלתה, בסופו של דבר, כתופעה שולית. אלא שכמו בכל מערכה, ההישג של אתמול, אינו מבטיח את הניצחון של מחר – והדרך לחברה בוגרת המלבנת את המחלוקות בתוכה בדרכים דמוקרטיות עודנה ארוכה ומאתגרת. אני נוהג לצטט דברים שאמר יצחק רבין בשנת 1993 על הדרך להגיע לכך, ואני מצטט: "גם אם אין רואים כולם עין בעין, גם אם יש חילוקי דעות... גם אם יש הבדלים וניואנסים, טוב וחשוב להתווכח - אבל גם לחרוק שיניים, לנשוך שפתיים ולהמשיך יחד, כדי להגיע למטרה המשותפת כאשר טובתה של המדינה קודמת לכל חשבון אישי ומפלגתי." הרצח הנורא של יצחק רבין משמש תמרור אזהרה לכולנו מה עלול לקרות אם נעדיף את המחלק והמפלג על פני המאחד והמשותף.

מעבר לחילוקי הדעות הפוליטיים, מעבר לתפיסות השונות בחברה הישראלית, מעבר להבדלי המסורת ולמגוון הדעות – הרוב המכריע בעם בישראל מאוחד באהבתו את הארץ, בנאמנותו למדינה. לכן, אני בטוח כי כל מרכיבי החברה הישראלית ידעו לראות את המטרה, המשותפת לכולנו, מעל לים המחלוקות ופסיפס החלקים המרכיבים אותנו. תודה רבה לכם.

**דברי סגן ראש הממשלה ושר החוץ סילבן שלום בוועידה העולמית
למידע חברתי בטוניס**

16 בנובמבר 2005

**Address by Deputy Prime Minister and Minister of Foreign
Affairs Silvan Shalom to the World Summit on the Information
Society in Tunis**

16 November 2005

Mr. Secretary General,
Distinguished colleagues,

It is an honor and a pleasure to address this important summit of the Information Society here in Tunisia. For me, it is a special occasion. I was born in this country, from which I immigrated to Israel as a young child. My return here as Israel's deputy Prime Minister is an emotional moment, which I have been looking forward to for a long time.

My personal story is the story of my country. It is the story of a Jewish family that went to our ancestral home in order to rebuild the Jewish state, in the same place where it existed two thousand years ago. We came from diverse countries, from the four corners of the world, after the terrible Holocaust and countless persecutions, to rebuild a nation and to give a homeland for the Jews.

Today, Israel is a prospering country, a world leader in hi-tech. In 57 years of independence, we have certainly come a long way. Today, our country is a major center for research and development in the fields of computer programming and engineering, in nanotechnology, in aerospace, in optics, in medicine, in telecommunications, and in myriad other fields. Israel is at the technological leading edge.

But Israel is not an island, nor do we wish to live in isolation. Israeli inventions and technological developments can benefit not only our own economy and our society - they can benefit our region and the international community as well.

Ladies and gentlemen,

Three months ago, the Israeli government carried out a bold and courageous plan of disengagement from the Gaza region. It was a move designed to unblock the political dialogue between us and the Palestinian Authority, in an attempt to steer us back to the Road Map for peace in the Middle East.

For Israeli society, the Disengagement Plan was a hard step to take. Close to ten thousand Israeli citizens were forced to evacuate their homes and displace their families for a political plan that carried with it immense opportunity, but also grave dangers.

We have created a new momentum that must be utilized by all sides. Today, the entire international community is fighting terrorism side by side. Abu Mazen [Palestinian Authority Chairman Mahmoud Abbas] has to decide whether he would like to be a part of the enlightened community fighting extremism. If the Palestinians carry out their obligation to fight terrorism and dismantle terror infrastructures, they will find Israel ready to resume the political dialogue and return to the road map.

But the opportunity offered by the Disengagement Plan goes far beyond the Palestinian people and the Gaza strip. Today, for the first time in many years, there is a real possibility for deep and radical change in the whole outlook and prospects for the Middle East.

Israel has shown its resolve and determination to make painful sacrifices for the sake of peace. We are extending our hand in peace to all Arab countries as well as to the Islamic world. We have full diplomatic relations with Muslim and Arab countries, including Egypt, Jordan, Mauritania, and Turkey. We wish to renew severed ties with North African and Gulf states, and we propose new diplomatic ties with Arab and Muslim counties that had no contacts with us in the past. Tunisia enjoys a privileged position in that it has close contacts with her fellow Arab nations as well as an ongoing dialogue with Israel. Tunisia can play a crucial role in these efforts at pacification and normalization.

At the recent UN General Assembly in New York, I had no less than ten meetings with Arab and Muslim leaders. In the aftermath of Israel's Disengagement Plan, they expressed their willingness to initiate contacts with Israel with a view to establishing full diplomatic relations.

Distinguished colleagues,

The Middle East, and indeed the global community, face common challenges that, until recently, were local in their geography or limited in their scope. Global fundamentalist terror organizations, environmental issues, desertification, global warming, water scarcity, nuclear proliferation by rogue

states, and AIDS are only a few of the global challenges facing us in the twenty-first century. In the coming years, no nation will be spared of these dangers. No nation will be able to stand by and ignore these threats. And no nation will be able to face them single-handedly.

One of the main dangers facing us all is that of global terrorism. The Internet raises major challenges for addressing the phenomenon of terrorism and the supportive environment that allows it to spread.

Israel is firmly of the view that the counterterrorism principles acknowledged by the international community are fully applicable in the context of the Internet as well. Israel feels that emphasis should be placed on the responsibility of states to confront terrorism on all fronts and, as stated in UN Security Council Resolution 1373 (2001): "Refrain from providing any form of support, active or passive, to entities or persons involved in terrorist acts."

At present, Hamas, a radical Islamic terrorist organization dedicated to the destruction of the State of Israel, is one of the most active terrorist groups on the net. It runs no less than eight Internet sites in seven languages. These sites are replete with anti-Semitic and anti-Israeli incitement, calls to violence, and even instructions on the use of weapons and explosives. Operational orders are also transferred between Hamas headquarters and its terror cells by means of this Internet presence.

Fighting terrorism on the net will require close international cooperation, and this is precisely where the matter is put on the door step of the WSIS process. It is up to all stakeholders to agree on encouraging the development of an institutional structure and network for cooperation and information sharing. We must build upon existing institutions in developing a substantial code of conduct that will allow nations of the world to oversee as well as effectively deal with aspects of terrorism found in the Web. This can be done by defining international regulations and standardization for the supervision and lawful interception of hateful messages using the Internet's infrastructure. This will also require the creation of a forum dedicated to reinforce and strengthen international cooperation and coordination in this field.

Ladies and gentlemen,

The moment is ripe for bold leaders the world over to unite in a concerted effort to advance a common agenda. Much can be achieved if we pool our resources and determination together.

Israel, as a world leader in hi-tech and information technology, is willing to share its knowledge and put its research and development achievements at the disposal of the international community. In conjunction with this WSIS summit, Israeli experts are presenting three seminars on e-learning, e-

government, and e-medicine. Private firms and businesses are working hand-in-hand with the Israeli government in order to find the best ways of sharing their experience and know-how with other countries and societies.

Mr. Secretary-General,

Israel is a member of the family of nations. We are seeking peace with all our neighbors as well as with the Islamic world. Tunisia is the perfect venue from which we can all send a clear message to our people and to our societies. Let us talk, let us share, and let us cooperate.

Separately, we cannot address all the challenges and threats facing our people. Together, we not only stand a chance – we can actually improve the standard of living of all nations.

Tunisia, my native country, and Israel, my homeland, have much in common. Both are Mediterranean countries, both are desert countries, we are all Semites. There is no reason why we should not help each other. No political conflict, no territorial or cultural conflict need come between us as we struggle to improve the standard of living of our respective peoples.

Collaboration in the fields of research, development, communications, and medicine can and should serve as the basis for future understanding between all peace-loving peoples in the world. The foundations for political dialogue and agreement are to be found where men and women of the academic and research world come together. Where there are shared economic and social interests, there will be less political conflict.

When we struggle together for a common cause that is the well-being of our people, we are making a real change in people's lives.

In two weeks' time, there will be another opportunity for the countries of the Mediterranean to come together and seek common grounds. At the tenth anniversary summit of the Barcelona process, leaders of the Mediterranean nations will meet as they do twice a year, in order to discuss ways of collaborating in a number of fields.

For once, let us put our political differences aside and work together for our people. Normalization of relations between Israel and its neighbors is not a prize given to Israel. It is not a compromise made by the Arab world. Normalization will be beneficial for everyone involved.

Let this summit contribute the contents for future collaboration between governments and the private sector in all our countries.

Let us return to our respective countries with a decision to cooperate in a number of fields in which we can all benefit from the specialization of the few.

I left Tunisia more than forty years ago. Much has happened during this time. Israel has developed. Our region has changed. The Tunisia I have returned to is a beautiful and prosperous country with which I will be happy to renew our diplomatic ties.

A Tunisian proverb says that "time goes by as fast as the sand slips through your fingers." We have an opportunity to make a change, but timing is crucial. Let us rise to the challenge, together.

Thank you very much.

נספחים

**איגרות מלך מרוקו מוחמד ה-6 ונשיא דרום אפריקה טאבו מבקי
לראש הממשלה אריאל שרון בעקבות ההתנקות**

17 באוגוסט 2005

**Letters from Moroccan King Mohammed VI and South African
President Thabo Mbeki to Prime Minister Ariel Sharon**

17 August 2005

King Mohammed VI:

“At the hour in which you are implementing your important and positive decision to withdraw from the Gaza Strip, I would like to commend you for your prudence, long-range view and genuine commitment to reach - via negotiations - a just, comprehensive and lasting peace in the Middle East .This year of peace depends on the Palestinians being given the opportunity to establish an independent state, thus assuring the legitimate right of the State of Israel and all countries in the region to live side by side in peace and security.

I salute your government for its determination to overcome all domestic obstacles and difficulties. I would also like to reiterate to you Morocco's sincere desire to remain actively involved - both on an Arab-Islamic level and together with the international community - in efforts to put an end to the Israeli-Arab conflict and to advance the option of peace. Peace is not just an obligation, it is also the correct way to realize the aspirations of the new generations so that they might dedicate their energies to fruitful cooperation and the building of a promising future by strengthening peace, security, stability, reconstruction, progress, prosperity, co-existence and agreement.

I join all those peace-seeking forces in the world and would like to emphasize that in keeping with my country's long-standing traditions, I, as King of Morocco and Chairman of the Al-Quds Committee, will be at the forefront of those who support a fair and egalitarian solution. I hope that the international community will back this decision with brave measures and initiatives, according to the Roadmap and in keeping with international law. I also hope for genuine and sincere cooperation and coordination between Israel and the Palestinian leadership in order to assist the Palestinian Authority in this difficult mission and to assure the success of the efforts to work together in order to advance the peace process.

Your courageous decision serves as a strong incentive to the taking of the appropriate and fair measures to create a new dynamic that will rekindle hope and bring security to the Children of Abraham.”

President Thabo Mbeki:

“I write to express our sincere best wishes to you for the success of the historic process the Government and people of the State of Israel have started to close down the Jewish settlements in Gaza.

We are acutely conscious of and sensitive to the pain that will have to be borne by the Israeli families to which Gaza had become home. We are certain that the Israeli Government and people will do everything possible to minimise the impact of the trauma that attends all operations that result in the sudden resettlement of people, everywhere in the world.

However, we are also fully cognisant of the absolute imperative to carry out the Gaza pullout, in the interest of peace and stability in Israel, Palestine, the Middle East and the world. We trust that, in time, even those who will lose their homes in Gaza will come to realize that their sacrifice serves both their own interests and the interests of the entire Middle East region and the rest of humanity.

Their sacrifice, painful as it undoubtedly is, opens the way to the implementation of the critically important Israel-Palestine Road Map to peace, cooperation and friendship. It must surely strike a mighty blow for an end to the violence that has claimed too many Israeli and Palestinian lives.

We salute your courage and assure you of our support as you dismantle the Jewish settlements in Gaza and the West Bank, and thus make an unprecedented contribution towards the just solution of the protracted and deadly Israel-Palestine conflict.

Honourable Prime Minister, please accept the assurance of our highest consideration.”

2

הצהרת הקווארטט

23 בספטמבר 2005

Quartet Statement

23 September 2011

The Quartet — U.N. Secretary General Ban Ki-moon, Russian Foreign Minister Sergei Lavrov, U.S. Secretary of State Hillary Rodham Clinton, and EU High Representative for Foreign Affairs and Security Policy of the European Union Catherine Ashton— met in New York on 23rd September 2011. They were joined by Quartet Representative Tony Blair.

The Quartet takes note of the application submitted by President Abbas on 23rd September 2011 which is now before the Security Council.

The Quartet reaffirmed its statement of 20th May 2011, including its strong support for the vision of Israeli-Palestinian peace outlined by United States President Barack Obama.

The Quartet recalled its previous statements, and affirmed its determination to actively and vigorously seek a comprehensive resolution of the Arab-Israeli conflict, on the basis of UN Security Council Resolutions 242, 338, 1397, 1515, 1850, the Madrid principles including land for peace, the Roadmap, and the agreements previously reached between the parties.

The Quartet reiterated its commitment to a just, lasting and comprehensive peace in the Middle East and to seek a comprehensive resolution of the Arab-Israeli conflict, and reaffirms the importance of the Arab Peace Initiative.

The Quartet reiterated its urgent appeal to the parties to overcome the current obstacles and resume direct bilateral Israeli -Palestinian negotiations without delay or preconditions. But it accepts that meeting, in itself, will not re-establish the trust necessary for such a negotiation to succeed. It therefore proposes the following steps:

1. Within a month there will be a preparatory meeting between the parties to agree an agenda and method of proceeding in the negotiation.
2. At that meeting there will be a commitment by both sides that the objective of any negotiation is to reach an agreement within a timeframe agreed to by the parties but not longer than the end of 2012. The Quartet expects the parties to come forward with

comprehensive proposals within three months on territory and security, and to have made substantial progress within six months. To that end, the Quartet will convene an international conference in Moscow, in consultation with the parties, at the appropriate time.

3. There will be a Donors Conference at which the international community will give full and sustained support to the Palestinian Authority state-building actions developed by Prime Minister Fayyad under the leadership of President Abbas.
4. The Quartet recognizes the achievements of the Palestinian Authority in preparing institutions for statehood as evidenced in reports to the Ad Hoc Liaison Committee, and stresses the need to preserve and build on them. In this regard, the members of the Quartet will consult to identify additional steps they can actively support towards Palestinian statehood individually and together, to secure in accordance with existing procedures significantly greater independence and sovereignty for the Palestinian Authority over its affairs.
5. The Quartet calls upon the parties to refrain from provocative actions if negotiations are to be effective. The Quartet reiterated the obligations of both parties under the Roadmap.
6. The Quartet committed to remain actively involved and to encourage and review progress. The Quartet agreed to meet regularly and to task the envoys and the Quartet Representative to intensify their cooperation, including by meeting prior to the parties' preparatory meeting, and to formulate recommendations for Quartet action.

**איגרת סגן ראש הממשלה ושר החוץ סילבן שלום לעמיתיו שרי
החוץ בתגובה לאיום נשיא איראן לחיסול ישראל**

27 באוקטובר 2005

**Letter from Deputy Prime Minister and Minister of Foreign
Affairs Silvan Shalom to his fellows Foreign Ministers on
Iranian President's Threat to "Wipe Israel off the Map"**

27 October 2005

Excellency,

I am writing to you with the deepest sense of consternation over the comments yesterday of Iranian President Ahmadinejad, calling for the destruction of the State of Israel.

Addressing a conference in Tehran entitled "A World Without Zionism", the President of Iran yesterday spoke in praise of Palestinian terror against Israel, and called for Israel to be "wiped off the map".

This is not the first time Iran's leadership has called for the destruction of Israel. Former President Rafsanjani also made similar comments when in office in the 1980s and 1990s. Meanwhile, Iran continues its active support of global terror and its clandestine program to develop nuclear weapons and the missile capacity to launch them against targets across the Middle East, Europe and Russia.

Israel has for many years warned of the hostile and violent intentions of Iran's radical regime. The attempted genocide of the Jewish people in Europe just sixty years ago has taught us always to be vigilant against those who call for the destruction of our people. We have been deeply concerned about the danger - posed not only to us, but to the entire international community - of the combination of such hostile ideology together with nuclear capability.

Comments such as those yesterday – which not only pitted Iran against Israel but as the champion of "Islam" in its "historic war" with "the world hegemonic system" - serve once again to unmask the true nature of the threat posed by Iran, and the urgency that this threat be addressed *before* Iran acquires nuclear capability.

Dear Colleague,

Iran's incitement to genocide is unacceptable. It must be condemned absolutely. In this globalized age of mass media and the internet, there is no room for complacency regarding the impact of such comments.

I therefore urge you to take concrete steps to convey to the Iranian authorities and to all relevant publics - in your country, in the Middle East and across the world - your rejection of such hateful incitement and your refusal to associate with those who engage in it.

I call on you to act, both bilaterally and within the framework of the United Nations to bring such Iranian behavior to an end.

The family of nations must stand up as one and take a principled and determined stand against Iran's incitement to violence against Israel, and its actions to promote such violence, particularly its support for terror and its nuclear weapons program.

The clash we all face in today's world is not the "clash of civilizations" that Iran's president hailed in his public comments yesterday, but rather the clash between all civilizations on the one hand, and those forces of extremism and violence on the other, who seek to undermine coexistence and understanding between all nations and all faiths.

Yours Sincerely,
Silvan Shalom

4

רשימת שרי הממשלה

31 בדצמבר 2005

ראש הממשלה	אריאל שרון
משנה לראש הממשלה	שמעון פרס
מ"מ ראש הממשלה, שר התעשייה, המסחר והתעסוקה, שר האוצר	אהוד אולמרט
סגן ראש הממשלה, שר החוץ	סילבן שלום
שר הביטחון (לא ח"כ)	שאול מופז
שר המדע והטכנולוגיה	מתן וילנאי
שר התשתיות הלאומיות	בנימין בן אליעזר
שר לאיכות הסביבה	שלום שמחון
שר החקלאות ופיתוח הכפר	ישראל כץ
שרה לקליטת עלייה, שרת המשפטים	ציפי לבני
שרת החינוך, התרבות והספורט	לימור לבנת
שר הבינוי והשיכון	יצחק הרצוג
שר הבריאות	דני נוה
שר לביטחון פנים	גדעון עזרא
שרת התקשורת	דליה איציק
שר התיירות	אברהם הירשזון
שר הפנים	אופיר פינס-פז
שר התחבורה	מאיר שטרית

רשימת חברי הכנסת

31 בדצמבר 2005

הרצוג יצחק, העבודה-מימד	אביטל קולט, העבודה-מימד
והבה מגלי, הליכוד	אברהם בלילא רוחמה, הליכוד
וילן אבשלום, מרצ	אדלשטיין יולי-יואל, הליכוד
וילנאי מתן, העבודה-מימד	אדרי יעקב, הליכוד
וקנין יצחק, ש"ס	אולמרט אהוד, הליכוד
זאב נסים, ש"ס	אורון חיים, מרצ
זחאלקה ג'מאל, בל"ד-ברית לאומית דמוקרטית	אורלב זבולון, המפד"ל
זנדברג אליעזר, שינוי	אזולאי דוד, ש"ס
חזן יחיאל, הליכוד	איציק דליה, העבודה-מימד
חן רשף, שינוי	איתם אפי, המפד"ל
טאהא ואסל, בל"ד-ברית לאומית דמוקרטית	איתן מיכאל, הליכוד
טיבי אחמד, חד"ש-תע"ל	אלדד אריה, האיחוד הלאומי-ישראל ביתנו
טל דוד, עם אחד	אלון בנימין, האיחוד הלאומי-ישראל ביתנו
יאסינוב יגאל, שינוי	אלסאנע טלב, רע"ם-הרשימה הערבית המאוחדת
יהלום שאול, המפד"ל	אפללו אלי, הליכוד
ישי אליהו, ש"ס	ארדן גלעד, הליכוד
יתום אהוד, הליכוד	אריאל אורי, האיחוד הלאומי-ישראל ביתנו
יתום דני, העבודה-מימד	בוים זאב, הליכוד
כבל איתן, העבודה-מימד	בלומנטל נעמי, הליכוד
כהן אילנה, עם אחד	בן-אליעזר בנימין, העבודה-מימד
כהן אליעזר, האיחוד הלאומי-ישראל ביתנו	בן-מנחם אלי, העבודה-מימד
כהן אמנון, ש"ס	בניזרי שלמה, ש"ס
כהן יצחק, ש"ס	בנלולו דניאל, הליכוד
כהן רן, מרצ	בר-און רוני, הליכוד
כחלון משה, הליכוד	ברונפמן רומן, מרצ
כץ חיים, הליכוד	בריזון רוני (אהרון), שינוי
כץ ישראל, הליכוד	בריילובסקי ויקטור, שינוי
לבני אתי, שינוי	ברכה מוחמד, חד"ש-תע"ל
לבני ציפי, הליכוד	בשארה עזמי, בל"ד-ברית לאומית דמוקרטית
לבנת לימור, הליכוד	גבריאלי ענבל, הליכוד
לוי דוד, הליכוד	גולן אראלה, שינוי
לוי יצחק, המפד"ל	גורלובסקי מיכאל, הליכוד
ליבוביץ אילן, שינוי	גלאון זהבה, מרצ
ליצמן יעקב, יהדות התורה	גמליאל גילה, הליכוד
לפיד יוסף, שינוי	גפני משה, יהדות התורה
לנדאו עוזי, הליכוד	דהאמשה עבד-אלמאלכ, רע"ם-הרשימה הערבית המאוחדת
מג'אדלה גאלב, העבודה-מימד	דהן נסים, ש"ס
מח'ול עסאם, חד"ש-תע"ל	דורון חמי, שינוי
מלכיאור מיכאל, העבודה-מימד	הירשזון אברהם, הליכוד
מצנע עמרם, עבודה-מימד	הלפרט שמואל, יהדות התורה
מרגי יעקב, ש"ס	הנגבי צחי, הליכוד
נהרי משולם, ש"ס	הנדל צבי, האיחוד הלאומי-ישראל ביתנו

פרץ עמיר, עם אחד
קרא איוב, הליכוד
רביץ אברהם, יהדות התורה
ריבלין ראובן, הליכוד
רמון חיים, העבודה-מימד
רצאבי אהוד, שינוי
רצון מיכאל, הליכוד
שוחט אברהם-בייגה, העבודה-מימד
שטייניץ יובל, הליכוד
שטרית מאיר, הליכוד
שטרן יורי, האיחוד הלאומי-ישראל ביתנו
שלגי אילן, שינוי
שלום סילבן, הליכוד
שלום שמחון, העבודה-מימד
שרון אריאל, הליכוד
שרון עמרי, הליכוד
שריד יוסי, מרצ
תמיר יולי, העבודה-מימד

נודלמן מיכאל, האיחוד הלאומי-ישראל ביתנו
נוה דני, הליכוד
נוקד אורית, העבודה-מימד
נס לאה, הליכוד
נתניהו בנימין, הליכוד
סולודקין מרינה, הליכוד
סלומינסקי ניסן, המפד"ל
סנה אפרים, העבודה-מימד
סער גדעון, הליכוד
עזרא גדעון, הליכוד
פולישוק-בלוך מלי, שינוי
פורז אברהם, שינוי
פינס-פז אופיר, העבודה-מימד
פינקלשטיין גילה, המפד"ל
פרוש מאיר, יהדות תורה
פריצקי יוסף יצחק, שינוי
פרס שמעון, העבודה-מימד
פרץ יאיר, ש"ס

6

יחסי החוץ של ישראל ב- 2005

Israel's Foreign Relations in 2005

חידוש היחסים Renewal of Relations	כינון היחסים Establishment of Relations	ארץ Country	מס' סדורי No.
1994	1962	Uganda*	אוגנדה* 1
	1992	Uzbekistan	אוזבקיסטאן 2
	1949	Austria	אוסטריה 3
	1949	Australia	אוסטרליה 4
	1991	Ukraine	אוקראינה 5
	1948	Uruguay	אורוגוואי 6
	1992	Azerbaijan	אזרבייג'אן 7
	1949	Italy	איטליה 8
	1974	Bahamas*	איי בהאמס* 9
	1986	Marshall Islands*	איי מרשל* 10
	1992	Seychelles*	איי סיישל* 11
	1989	Solomon Islands*	איי שלמה* 12
	1948	Iceland*	איסלנד* 13
	1975	Ireland	אירלנד 14
	1950	El Salvador	אל סלבדור 15
	1991	Albania*	אלבניה* 16

* השגרירות המאומנת אליה נמצאת במדינה אחרת. ראה עמודים 192-3
* Embassy accredited to it is in another country – see pages 192-3

חידוש היחסים Renewal of Relations	כינון היחסים Establishment of Relations	ארץ Country	מס' סדורי No.
	1992	Angola	אנגולה 17
	1994	Andorra*	אנדורה* 18
	1964	Antigua and Barbuda*	אנטיגואה וברבודה* 19
	1992	Estonia*	אסטוניה* 20
	1950	Ecuador	אקוואדור 21
	1949	Argentina	ארגנטינה 22
	1993	Eritrea	אריתריאה 23
	1992	Armenia*	ארמניה* 24
	1948	United States of America	ארצות-הברית 25
1989	1956	Ethiopia	אתיופיה 26
1990	1950	Bulgaria	בולגריה 27
	1950	Bolivia	בוליביה 28
	1997	Bosnia and Herzegovina*	בוסניה-הרצגובינה* 29
1993	1966	Botswana*	בוצאנה* 30
1995	1962	Burundi*	בורונדי* 31
1993	1960	Burkina Faso*	בורקינה פסו* 32
	1992	Belarus	בלארוס 33
	1949	Belgium	בלגיה 34
	1981	Belize*	בליז* 35
1992	1960	Benin*	בנין* 36

* השגרירות המאומנת אליה נמצאת במדינה אחרת. ראה עמודים 192-193
* Embassy accredited to it is in another country – see pages 192-193

מס' סדורי No.	ארץ Country	כינון היחסים Establishment of Relations	חידוש היחסים Renewal of Relations
37	ברבדוס*	1966 Barbados*	
38	ברזיל	1950 Brazil	
39	בריטניה	1949 Great Britain	
40	גאבון*	1960 Gabon*	1993
41	גאנה*	1957 Ghana*	1994
42	גואטמלה	1950 Guatemala	
43	גויאנה*	1966 Guyana*	1992
44	גינאה-ביסאו*	1994 Guinea-Bissau*	
45	גינאה המשוונית*	1968 Equatorial Guinea*	1994
46	ג'מאיקה*	1962 Jamaica*	
47	גמביה*	1965 Gambia*	1992
48	גרוזיה*	1992 Georgia*	
49	גרמניה	1965 Germany	
50	גרנדה*	1975 Grenada*	
51	דומיניקה*	1978 Dominica*	
52	דנמרק	1949 Denmark	
53	דרום אפריקה	1949 South Africa	
54	האיטי*	1959 Haiti*	
55	הודו	1950 India	
56	הולנד	1949 Netherlands	
57	הונגריה	1949 Hungary	1989

* השגרירות המאומנת אליה נמצאת במדינה אחרת. ראה עמודים 192-3
 * Embassy accredited to it is in another country – see pages 192-3

חידוש היחסים Renewal of Relations	כינון היחסים Establishment of Relations	ארץ Country	מס' סדורי No.
	1950	Honduras*	הונדורס* 58
	1993	Vatican	ואטיקאן 59
	1993	Viet Nam	וייטנאם 60
	1993	Vanuatu*	ונואטו* 61
	1950	Venezuela	ונצואלה 62
	1993	Zimbabwe	זימבאבוה 63
1991	1964	Zambia*	זמביה* 64
	1992	Tajikistan*	טג'יקיסטאן* 65
	1984	Tuvalu*	טובלו* 66
1987	1960	Togo*	טוגו* 67
	1977	Tonga*	טונגה* 68
	1993	Taiwan*	טייוואן** 69
1995	1961	United Republic of Tanzania*	טנזניה* 70
	1962	Trinidad and Tobago*	טרינידד וטובגו* 71
1991	1949	Yugoslavia	יוגוסלביה 72
	1949	Greece	יוון 73
	1952	Japan	יפן 74
	1994	Jordan	ירדן 75
1993	1956	Laos*	לאוס* 76
	1949	Luxembourg*	לוקסמבורג* 77

* השגרירות המאומנת אליה נמצאת במדינה אחרת. ראה 192-3
 * Embassy accredited to it is in another country – see pages 192-3
 ** משרד אינטרסים
 ** Interest Office

חידוש היחסים Renewal of Relations	כינון היחסים Establishment of Relations	ארץ Country	מס' סדורי No.
	1992	Latvia	לטביה 78
1983	1954	Liberia*	ליבריה* 79
	1992	Lithuania*	ליטא* 80
	1992	Liechtenstein*	ליכטנשטיין* 81
1994	1966	Lesotho*	לסוטו* 82
	1995	Mauritania	מאוריטניה 83
1993	1968	Mauritius*	מאוריציוס* 84
1994	1960	Madagascar*	מדגסקר* 85
	1993	Mozambique*	מוזמביק* 86
	1992	Republic of Moldova*	מולדובה* 87
	1991	Mongolia*	מונגוליה* 88
	1964	Monaco*	מונקו* 89
	1949	Myanmar	מיאנמר 90
	1987	Micronesia*	מיקרונזיה* 91
	1950	Mexico	מכסיקו 92
	1964	Malawi*	מלאווי* 93
	1965	Malta*	מלטה* 94
	1980	Egypt	מצרים 95
	1995	FYROM*	מקדוניה* 96
	1994	Nauru*	נאורו* 97
	1949	Norway	נורבגיה 98

* השגרירות המאומנת אליה נמצאת במדינה אחרת. ראה עמודים 192-3
 * Embassy accredited to it is in another country – see pages 192-3

חידוש היחסים Renewal of Relations	כינון היחסים Establishment of Relations	ארץ Country	מס' סדורי No.
1992	1960	Nigeria	ניגריה 99
	1949	New Zealand	ניו-זילנד 100
1996	1961	Niger*	ניז'ר* 101
1992	1949	Nicaragua*	ניקרגואה* 102
	1994	Namibia*	נמיביה* 103
	1960	Nepal	נפאל 104
	1993	Sao Tome and Principe*	סאו טומה ופרינציפה* 105
1993	1968	Swaziland*	סוואזילנד* 106
	1976	Suriname*	סורינאם* 107
	1981	Saint Vincent & The Grenadines*	סט' וינסנט והגרנדינים* 108
	1979	Saint Lucia*	סט' לוצ'יה* 109
	1984	Saint Kitts and Nevis*	סט' קיטס ונביס* 110
1992	1961	Sierra Leone*	סיירה ליאונה* 111
	1992	China	סין 112
	1965	Singapore	סינגפור 113
	1992	Slovenia*	סלובניה* 114
	1993	Slovakia*	סלובקיה* 115
	1977	Samoa*	סמואה* 116
	1960	San Marino*	סן מרינו* 117
1994	1960	Senegal	סנגל 118

* השגרירות המאומנת אליה נמצאת במדינה אחרת. ראה עמודים 192-3
* Embassy accredited to it is in another country – see pages 192-3

חידוש היחסים Renewal of Relations	כינון היחסים Establishment of Relations	ארץ Country	מס' סדורי No.
	1986	Spain	ספרד 119
2000	1958	* Sri Lanka	סרי לנקה* 120
	1994	Palau*	פאלאו* 121
1990	1948	Poland	פולין 122
	1977	Portugal	פורטוגל 123
	1970	Fiji*	פיג'י* 124
	1957	Philippines	פיליפינים 125
	1949	Finland	פינלנד 126
	1949	Panama	פנמה 127
	1978	Papua New Guinea*	פפואה ניו גיני* 128
	1949	Paraguay	פרגוואי 129
	1949	Peru	פרו 130
	1949	Chile	צ'ילה 131
1990	1993 1949	Czech Republic (Czechoslovakia)	צ'כיה (צ'כוסלובקיה) 132
	1948	France	צרפת 133
1991	1960	Central African Republic*	קהילייה מרכז אפריקנית* 134
1986	1961	Cote D'Ivoire	קוט דיוואר 135
	1949	Colombia	קולומביה 136
	1994	Comoros*	קומורוס* 137

* השגרירות המאומנת אליה נמצאת במדינה אחרת. ראה עמודים 192-3
* Embassy accredited to it is in another country – see pages 192-3

חידוש היחסים Renewal of Relations	כינון היחסים Establishment of Relations	ארץ Country	מס' סדורי No.
1991	1960	Congo*	קונגו* 138
1982	1960	Congo, Democratic Republic	קונגו, הרפובליקה הדמוקרטית 139
	1949	Costa Rica	קוסטה ריקה 140
	1992	Kazakhstan	קזחסטאן 141
	1996	Qatar**	קטאר** 142
	1994	Cape Verde*	קייפ ורדה* 143
	1992	Kyrgyzstan	קירגיסטאן 144
	1984	Kiribati*	קיריבטי* 145
1993	1959	Cambodia*	קמבודיה* 146
1986	1961	Cameroon	קמרון 147
	1949	Canada	קנדה 148
1988	1963	Kenya	קניה 149
	1960	Cyprus	קפריסין 150
	1997	Croatia*	קרואטיה* 151
1994	1962	Rwanda*	רואנדה* 152
	1948	Romania	רומניה 153
1991	1992 1948	Russian Fed. (Soviet Union)	רוסיה (ברית המועצות) 154
	1949	Dominican Republic	רפובליקה דומיניקנית 155

* Embassy accredited to it is in another country – see pages 192-3
השגרירות המאומנת אליה נמצאת במדינה אחרת. ראה עמודים 192-3
** משרד אינטרסים.
** Interest Office.

חידוש היחסים Renewal of Relations	כינון היחסים Establishment of Relations	ארץ Country	מס' סדורי No.	
1993	1963	Republic of Korea	רפובליקה של קוריאה	156
	1949	Sweden	שבדיה	157
	1949	Switzerland	שווייץ	158
	1954	Thailand	תאילנד	159
	1949	Turkey	תורכיה	160
	1993	Turkmenistan*	תורכמניסטאן*	161

* השגרירות המאומנת אליה נמצאת במדינה אחרת. ראה עמודים 192-3

* Embassy accredited to it is in another country – see pages 192-3

רשימת המדינות, שהשגרירויות המאומנות אליהן נמצאות במדינות אחרות

<u>שם המדינה</u>	<u>מקום השגרירות</u>	<u>שם המדינה</u>	<u>מקום השגרירות</u>
אוגנדה	קניה	גויאנה	ונצואלה
איי בהאמס	מכסיקו	גינאה-ביסאו	סנגל
איי מרשל	אוסטרליה	גינאה המשוונת	קמרון
איי סיישל	קניה	ג'מאיקה	רפובליקה דומיניקנית
איי שלמה	ניו זילנד	גמביה	סנגל
איסלנד	נורבגיה	גרנדה	רפובליקה דומיניקנית
אלבניה	איטליה	דומיניקה	רפובליקה דומיניקנית
אנדורה	ספרד	האיטי	רפובליקה דומיניקנית
אנטיגואה וברבודה	רפובליקה דומיניקנית	הונדורס	גואטמלה
אסטוניה	לטביה	ונואטו	ניו זילנד
ארמניה	גרוזיה	זמביה	זימבאבוה
בוסניה-הרצגובינה	הונגריה	טג'יקיסטאן	אוזבקיסטאן
בוצאנה	זימבאבוה	טובלו	ניו זילנד
בורונדי	אתיופיה	טוגו	קוט דיוואר
בורקינה פסו	קוט דיוואר	טונגה	ניו זילנד
בליז	אל סלבדור	טנזניה	קניה
בנין	ניגריה	טרינידד וטובגו	ונצואלה
ברבדוס	רפובליקה דומיניקנית	לאוס	תאילנד
גאבון	קמרון	לוקסמבורג	בלגיה
גאנה	קוט דיוואר	ליבריה	קוט דיוואר

<u>שם המדינה</u>	<u>מקום השגרירות</u>	<u>שם המדינה</u>	<u>מקום השגרירות</u>
ליטא	לטביה	סט' לוצ'יה	רפובליקה דומיניקנית
ליכטנשטיין	שווייץ	סט' קיטס ונביס	רפובליקה דומיניקנית
לסוטו	דרום אפריקה	סיירה ליאונה	סנגל
מאוריציוס	קניה	סלובניה	אוסטריה
מדגסקר	קניה	סלובקיה	אוסטריה
מוזמביק	זימבבואה	סמואה	ניו זילנד
מולדובה	אוקראינה	סן מרינו	איטליה
מונגוליה	סין	סרי לנקה	תאילנד
מונקו	צרפת	פאלאו	אוסטרליה
מיקרונזיה	אוסטרליה	פיג'י	אוסטרליה
מלאווי	זימבבואה	פפואה ניו גיני	אוסטרליה
מלטה	איטליה	קהילייה מרכז אפריקנית	קמרון
מקדוניה	יוון	קומורוס	קניה
נאורו	אוסטרליה	קונגו	אנגולה
ניז'ר	קוט דיוואר	קייפ ורדה	סנגל
ניקרואה	גואטמלה	קירגיסטאן	קזחסטאן
נמיביה	זימבבואה	קיריבטי	ניו זילנד
סאו טומה ופרינציפה	אנגולה	קמבודיה	תאילנד
סוואזילנד	דרום אפריקה	קראטיה	אוסטריה
סורינאם	ונצואלה	רואנדה	אתיופיה
סט' וינסנט והגרנדינים	רפובליקה דומיניקנית	תורכמניסטאן	ירושלים

ארצות שלא חידשו את יחסיהן עם ישראל

Countries Which Have Not Renewed Their Relations With Israel

הקפאת היחסים Suspension of Relations	כינון היחסים Establishment of Relations	ארץ Country	מס' סדורי No.
1979	1950	Iran איראן	1
1967	1959	Guinea גינאה	2
1973	1960	Mali מאלי	3
1974	1965	Maldives האיים המלדיביים	4
2000	1994	Morocco מרוקו	5
2000	1996	Oman עומאן	6
1974	1961	Chad צ'אד	7
1973	1950	Cuba קובה	8
2000	1996	Tunisia תוניסיה	9

משלחות מיוחדות של ישראל בחוץ לארץ

משלחות לאו"ם	- בניו-יורק
משלחת לאו"ם	- בג'נבה
משלחת לאו"ם	- בווינה
משלחת לאונסק"ו	- בפאריס
משלחת לאיחוד האירופי	- בבריסל

קונסוליות כלליות של ישראל בחוץ לארץ

.1	ארצות-הברית	-	אטלנטה
.2		-	בוסטון
.3		-	היוסטון
.4		-	לוס אנג'לס
.5		-	מיאמי
.6		-	ניו-יורק
.7		-	סן פרנסיסקו
.8		-	פילדלפיה
.9		-	שיקגו
.10	ברזיל	-	סן פאולו
.11	הודו	-	מומביי
.12	סין	-	הונג קונג
.13		-	שנגחאי
.14	צרפת	-	מרסיי
.15	קנדה	-	טורונטו
.16		-	מונטריאול
.17	תורכיה	-	איסטנבול

רשימת הסכמים שעליהם חתמה ישראל עם ארצות חוץ, ואשר נכנסו לתוקף בשנת 2005

31 בדצמבר 2005

המדינה	מקום ותאריך החתימה	תאריך כניסה לתוקף	הנושא
אוסטרליה	29/9/2005 סידני	29/09/2005	מזכר הבנות בדבר החלפת מידע ופעולות אבטחה
אוקראינה	25/7/2005 ישראל	25/07/2005	אמנה להמנעות מכפל מס ומיסוי על מיסוי של הכנסות
אסטוניה	31/5/2004 טלין	01/01/2005	תכניתלשת"פ חינוכי תרבותי
ארגנטינה	17/5/2005 בואנוס איירס	17/05/2005	פרוטוקל ליישום ההסכם שת"פ במאבק נגד סחר בלתי חוקי ושימוש לרעה בסמים נרקוטיים ובחומרים פסיכותרופיים ונגד טרור בינלאומי ופשעים חמורים
ארצות הברית		31/03/2005	חילופי אגרות המהווים הסכם המתקן את הסכם התעופה עם ארצות הברית משנת 1950
ברזיל	12/12/2002 ברזיליה	21/09/2005	אמנה להמנעות מכפל מס ומיסוי על מיסוי של הכנסות
ברזיל	29/5/2005 ירושלים	29/05/2005	מזכר הבנה לכינון התייעצויות דו- צדדיות
דרום אפריקה	10/6/2005 פרנקפורט	10/06/2005	מזכר הבנה בדבר חילופי מידע ומעקב אחרי פעילות ניירות ערך
הודו	30/5/2005 ירושלים	30/05/2005	מזכר הבנה בנושא מחקר ופיתוח תעשייתי
הודו	28/8/2005 ירושלים	28/08/2005	הסדר בדבר עבודה בשכר לבני משפחה של חברי המשלחת הדיפלומטית או הנציגות הקונסולרית

הסכם בדבר שיתוף פעולה במאבק נגד סחר בלתי חוקי ושימוש לרעה בסמים נרקוטיים ובחומרים פסיכותרופיים	08/01/2005	9/9/2003 ניו דלהי	הודו
תכניתלשת"פ חינוכי תרבותי	30/05/2005	30/5/2005	הונדורס
הסכם בדבר שת"פ סחר וכלכלה	02/01/2005	25/8/2004 האנוי	וייטנאם
הסכם בדבר שת"פ בתחום ההגנה וההסגר על צמחים	16/06/2005	16/9/2003 תל אביב	טורקיה
חילופי אגרות המאריכים את תוקפו של הסכם בדבר מדע וטכנולוגיה	08/03/2005	31/7/2005 ירושלים	יפן
הסכם להרחבת פרוטוקול הסחר	22/09/2005	23/12/2004 עמאן	ירדן
הסכם בתחום התיירות	22/03/2005	22/14/2004 ירושלים	מולדובה
הסכם בדבר סיוע מינהלי הדדי בענייני מכס	06/07/2005	22/11/2004 ירושלים	מולדובה
מזכר הבנה לרכישה והעברה של גז טבעי באמצעות צינור	20/09/2005	30/6/2005 קהיר	מצרים
פרוטוקול בנושא הקמת איזור תעשייה משותף	16/02/2005	14/12/2004 קהיר	מצרים
הסכם בדבר שיתוף פעולה בתחומי התרבות, החינוך והמדע	27/06/2005	8/7/2004 סקופיה	מקדוניה (FYROM)
מזכר הבנה בדבר חילופי מידע ומעקב אחרי פעילות ניירות ערך	12/06/2005	12/6/2005 ניו זילנד	ניו זילנד
חילופי מכתבים המהווים הסכם פטור מאשרות	03/10/2005		סינגפור
הסכם בדבר מניעת מסי כפל ומניעת התחמקות ממסים בזיקה למסים על הכנסה	12/06/2005	19/5/2005 תל אביב	סינגפור
מזכר הבנה בדבר חילופי מידע ומעקב אחרי פעילות ניירות ערך	20/12/2005	20/12/2005	פורטוגל
הסכם בתחום התיירות	11/08/2005	29/5/2005	פרו

		ירושלים	
הסכם בדבר שת"פ בחקלאות ובמשק חי	11/08/2005	29/5/2005	פרו
מזכר הבנה בתחום חקר החלל	27/09/2005	4/12/2005	צרפת
		פריס	
מזכר הבנה בדבר כינון מנגנון להתייעצויות דו-צדדיות	21/02/2005	21/2/2005	קוסטה ריקה
		ירושלים	
הסכם לשת"פ בילאטראלי במגזר הפרטי למחקר ופיתוח תעשייתי	05/12/2005	17/1/2005	קוריאה
		סיאול	הדמוקרטיה
			העממית
מזכר הבנה לחקר החלל החיצון והשימוש בו למטרות שלום	03/01/2005	3/1/2005	קנדה
		תל אביב	
מזכר הבנה ליישום מחקר	05/02/2005	5/2/2005	קניה
		בריסל	
מזכר הבנה ליישום חקר תאונות	30/08/2005	30/8/2005	קניה
		בריסל	
הסכם דו-צדדי בדבר הובלה אווירית	05/12/2005	13/4/2005	קניה
		בריסל	
מזכר הבנה בדבר חילופי מידע ומעקב אחרי פעילות ניירות ערך	24/10/2005		קפריסין
החלטה המתקנת את פרוטוקול 3 להסכם סחר חופשי	21/10/2005	21/2/2005	רומניה
		ירושלים	
מזכר הבנה בדבר כינון מנגנון מייעץ משותף דו-צדדי	07/04/2005	7/4/2005	רומניה
		ירושלים	
הסכם לשיתוף פעולה בתחום התחבורה הימית	13/04/2005	18/12/2003	רוסיה
		ירושלים	
הסכם בדבר שת"פ לתעבורה ימית	27/02/2005	31/8/2004	הרפובליקה של קוריאה
		סיאול	

**פעילות המרכז לשיתוף בין-לאומי (מש"ב) * בשנת 2005:
 משתלמים זרים בקורסים בישראל ובקורסים ניידים בארצות חוץ
 ושליחויות מומחים ישראלים לפרויקטים בארצות חוץ****

31 בדצמבר 2005

2,271 משתלמים מ-108 ארצות השתתפו ב-94 קורסים בישראל.

4,365 משתלמים השתתפו ב-91 קורסים ניידים ב-32 ארצות בהדרכת מומחים מישראל.

116 שליחויות קצרות מועד של מומחים ישראלים ב-39 ארצות.

9 שליחויות ארוכות טווח של מומחים ישראלים (בין 2 ל-4 שנים) ב-6 ארצות.

נושאי הקורסים והפרויקטים:***

א. חקלאות

ב. פיתוח כלכלי וחברתי

ג. פיתוח קהילתי

ד. פיתוח כפרי ועירוני

ה. רפואה ציבורית

ו. מינהל

ז. מדע וטכנולוגיה

ח. חינוך

* ממשלות ארצות-הברית והולנד משתתפות בתקציב מש"ב.

** פירוט מלא על פעולות מש"ב נמצא בחוברת מיוחדת שהוציא משרד החוץ
 באמצעות מש"ב. שם החוברת: MASHAV 2005 - Annual Report

*** ראה עמודים 200-204

פירוט פעילות מש"ב בשנת 2005 לפי הארצות:

המדינה	משתלמים מ בקורסים בישראל	משתלמים בקורסים ניידים	שליחויות קצרות של מומחים ישראלים	שליחויות ארוכות טווח של מומחים ישראלים	נושאי הקורסים והפרויקטים (לפי הנושאים בעמוד 199)
מרכז אירופה ואירו-אסיה (23 מדינות)					
אוזבקיסטאן	123		6		א,ה,ז,ח
אוקראינה	26				א,ז,ח
אזרבייג'אן	19		2		א,ד,ה,ז
ארמניה	8				א,ז
בולגריה	15				א,ה,ח
בוסניה והרצגובינה		109	1		א
בלארוס	13				א,ז
גאורגיה	46	23	3		א,ג,ד,ה,ז,ח
טג'יקיסטאן	4				א
ליטא	56				א,ו
מולדובה	2				א
מקדוניה	2		2		א
סלובניה	1				א
סלובקיה	1				ח
סרביה- מונטנגרו	25		2		א,ד,ה,ז,ח
פולין	2				א
צ'כיה	2				א,ח
קזחסטאן	26			1	א,ד,ה,ח
קורגיסטאן	30				א,ד,ה,ז

ג			1	קראטיה
ח,ה,ד,א			13	רומניה
ח,ז,ה,ד,א		36	46	רוסיה
א			13	טורקמניסטאן

אמריקה הלטינית והאיים הקריביים (28 ארצות)

ח,ג,א			20	אורוגוואי
ח,ז,ה,ד,ג,א	1	5	125	אל סלבדור
ח,א			3	אנטיגואה וברבודה
ח,ז,ה,ד,ג,א		3	120	אקוודור
ח,ז,ה,ד,ג,א		1	84	ארגנטינה
ח,ד,ג,א			13	בוליביה
א		5		ברבדלס
ז,ג,א		1	4	ברזיל
ח,ז,ה,ד,ג,א		2	43	גואטמלה
ה,א		5	1	גויאנה
ח			1	ג'מייקה
א			31	גרנדה
ח,ה,ד,א			13	דומיניקה
ג,א			5	האיטי
ח,ז,ה,ד,ג,א		1	21	הונדורס
ח,ה,ד,ג,א			22	ונצואלה
ה,א		2	2	סורינאם
ח,ז,ה,ג,א			51	מכסיקו
ח,ז,ד,ג,א		8	38	ניקרגואה

א	1			סט. וינסנט והגרנדינים
ח,א			2	סט. לוסיה
ח,ד,ג,א		364	11	פנמה
ח,ז,ה,ד,ג,א			17	פרגוואי
ח,ז,ד,ג,א	1	40	37	פרו
ח,ז,ד,ג,א		32	35	צ'ילה
ח,ה,ד,ג,א			71	קולומביה
ח,ז,ה,ד,ג,א		24	40	קוסטה ריקה
ח,ז,ד,ג,א			16	רפובליקה דומיניקאנית

אסיה ואוקיאניה (21 ארצות)

ה	1			א"י מרשל
א	2			א"י סולומון
א,ה			3	אינדונזיה
ח,ז,ה,ד,ג,א	3	26	72	הודו
ד,א	2	100	6	וייטנאם
א			1	ונואטו
א,ה		62	9	מונגוליה
א	1			מזרח טימור
ח,ג,ד,ה,ח	2	37	12	מיאנמר
ה	1			מיקרונזיה
ח,ה,ד,ג,א	1	29	26	נפאל
ח,ז,ה,ד,ג,א	3	6	2,065	סין
ח			18	סינגפור
ח,ה,ד,א	1		25	סרי לנקה

ה	1			פאלאו
ח,א			3	פיג'י
ח,ז,ג,א	3	28	27	פיליפינים
ד			1	פפואה ניו גיני
ח			1	קמבודיה
ח,א			52	רפובליקה של קוריאה
ח,ה,ד,ג,א	3	237	24	תאילנד

אגן הים התיכון והאיחוד האירופי (2 ארצות)

ח,ה,ג,א			13	קפריסין
ח,ז,ד,א	1	166	44	תורכיה

אפריקה והמזרח התיכון (35 ארצות)

ח,ז,ה,ד,א	2	114	18	אוגנדה
ג,ה		27	3	א"י סיישל
ח,ה,ד,א	1	56	9	אנגולה
ח,ה,ד,א		1	10	אריתריאה
ח,ז,ה,ד,ג,א	5	56	55	אתיופיה
א			2	בורונדי
ג,א			14	בורקינה פסו
ח,ה,ג,א	1	24	10	בנין
ח,ז,ה,ד,א			16	גאנה
א			2	גינאה ביסאו
ח,ה,ד,א	1	1	17	דרום אפריקה
א			1	זימבבואה
ח,ד,ג,א	1		5	זמביה

א,ג			8	טוגו
א,ג,ד,ה,ח	2		11	טנזניה
א	1			טרינידד וטובאגו
א,ד,ה,ח	15		54	ירדן
ד			1	לסוטו
א			2	מאוריטניה
א			1	מאוריציוס
א			1	מאלי
א			1	מוזמביק
א,ח			9	מלאווי
א	8		52	מצרים
א,ג,ד,ה,ז,ח		98	117	ניגריה
א		44	12	ניז'ר
ח			2	סוודילנד
א			1	סיירה לאונה
א,ג,ה	1	45	22	סנגל
א,ג,ד,ה,ח		55	28	קוט ד'יוואר
א			5	קונגו, רפובליקה דמוקרטית
א,ג,ד,ה,ו,ז,ח	1	53	26	קמרון
א,ג,ד,ה,ז,ח	1	2	113	קניה
			1	רואנדה
א,ה,ח			76	הרשות הפלשתינית
	9	116	4,365	2,271
				סה"כ

רשימת ההחלטות שנתקבלו במוסדות האו"ם בנושאי ישראל-ערב בשנת 2005

31 בדצמבר 2005

הנושא	מס' מסמך האו"ם	תאריך
החלטת מועצת הביטחון המאריכה את מנדט כוחות UNIFIL בלבנון בשישה חודשים נוספים, עד 31.7.2005.	S/Res/1583(2005)	28.1.05
החלטת הוועדה לזכויות האדם המאשרת מחדש את זכות העם הפלשתיני להגדרה עצמית, כולל זכותו להקים מדינה ריבונית ועצמאית.	Res/2005/1	7.4.05
החלטת הוועדה לזכויות האדם המברכת על הדוח על מצב זכויות האדם בשטחים הפלשתינים הכבושים וקוראת לממשלת ישראל לשתף פעולה עם השליח המיוחד ופעילותו. ההחלטה מברכת על כינוס פסגת שארם א-שייח' מ-8.2.2005 ועל ההבנות שבה לעצירת כל הפעולות האלימות ולקידום השגת השלום והדו-קיום באזור. ההחלטה מביעה דאגה מהרחבת ההתנחלויות, מאלימות מתנחלים ומצעדי ישראל בשטחים.	Res/2005/6	14.4.05
החלטת הוועדה לזכויות האדם המגנה את השימוש בכוח של ישראל נגד אזרחים פלשתינים, כולל השימוש בבתי ספר כמטרות. ההחלטה מגנה את הסירוב לאפשר נגישות לבתי חולים לנשים פלשתיניות בהיריון, הנאלצות ללדת במחסומים; וכן, את הענישה הקולקטיבית, הסגר, המעצרים השרירותיים, הרס הבתים והתשתיות, כולל אתרים דתיים, תרבותיים והיסטוריים, אשר הביאו להידרדרות מהירה של המצב הסוציו-אקונומי של תושבי השטחים, כולל מזרח ירושלים. ההחלטה מברכת על הבחירות החופשיות והדמוקרטיות לרשות הפלשתינית.	Res/2005/7	14.4.05
החלטת הוועדה לזכויות האדם המאשרת החלטת מועבי"ט 497 (1981) העוסקת בהחלת החוק הישראלי ברמת הגולן. ההחלטה קובעת כי מדיניות ישראל ברמת הגולן אינה חוקית ומהווה הפרה של החוק הבין-לאומי ושל אמנת ג'נבה וקוראת לישראל לחדול מכפיית אזרחות ישראלית ותעודות זהות ישראליות על האזרחים הסורים בגולן הסורי הכבוש ולהפסיק את צעדי הדיכוי נגדם.	Res/2005/8	14.4.05

<p>החלטת עצרת ארגון הבריאות העולמי - WHO (WORLD HEALTH ORGANIZATION) - הקוראת לישראל שלא לשים מכשולים בפני רשויות הבריאות הפלשתיניות במילוי אחריותן למען העם הפלשתיני, כולל במזרח ירושלים, להסיר את הסגר המוטל על השטחים הפלשתינים ולשחרר את הכספים שמגיעים לרשות הפלשתינית.</p>	WHA 58.6	23.5.05
<p>החלטת עצרת הכללית בדבר מימון כוח UNIFIL בלבנון.</p>	A/ Res/60/307	22.6.05
<p>החלטת מועצת הביטחון המאריכה את מנדט משקיפי האו"ם UNDOF בשישה חודשים נוספים, עד 31.12.2005.</p>	S/RES/1605(2005)	17.6.05
<p>החלטת מועצת הביטחון המאריכה את מנדט כוחות UNIFIL בלבנון בשישה חודשים נוספים, עד 31.1.2005.</p>	S/RES/1614(2005)	29.7.05
<p>החלטת העצרת הכללית הקובעת שבכל 27 בינואר יצוין יום השנה הבינלאומי להנצחת זיכרון קורבנות השואה.</p>	A/RES/60/7	1.11.05
<p>החלטת העצרת הכללית המאמצת את דוח ועדת פלשתינ ומביעה הערכה ותמיכה בהמשך פעילות הוועדה.</p>	A/RES/60/36	1.12.05
<p>החלטת העצרת הכללית התומכת בהמשך פעילות המחלקה לזכויות הפלשתינים במזכירות האו"ם ומבקשת מן המזכ"ל להקצות לה משאבים.</p>	A/RES/60/37	1.12.05
<p>החלטת העצרת הכללית המביעה הערכה ותמיכה בהמשך פעילות המחלקה לאינפורמציה בשאלת פלשתינה ובתכנית ההסברה של מזכירות האו"ם בנושא הפלשתיני.</p>	A/RES/60/38	1.12.05
<p>החלטת העצרת הכללית המברכת על הנסיגה הישראלית מרצועת עזה ומחלקים מצפון הגדה המערבית ועל פירוק התנחלויות כצעד לקראת יישום 'מפת הדרכים'. ההחלטה מדגישה את הצורך בפתרון כל העניינים הקשורים בנסיגה מעזה, תוך סיוע הקהילייה הבינלאומית, מהר באופן מלא; כולל הסדר לחציית הגבולות, בניית שדה תעופה, נמל ומעבר קבוע בין עזה לגדה המערבית; ומודה לקווארטט על תפקידו.</p>	A/RES/60/39	1.12.05
<p>החלטת העצרת הכללית הקובעת כי מדיניות ישראל ברמת הגולן אינה חוקית ותובעת נסיגה לקווי 4.6.1967.</p>	A/RES/60/40	1.12.05
<p>החלטת העצרת הכללית הקובעת שסיפוח ירושלים בטל ומבוטל, ומביעה צער על העברת נציגויות דיפלומטיות לעיר.</p>	A/RES/60/41	1.12.05
<p>החלטת העצרת הכללית המאיצה להקים "אזור חופשי מנשק גרעיני" במזרח התיכון; וקוראת למדינות הנוגעות בדבר להצטרף לאמנה למניעת הפצת נשק גרעיני (NPT), ולכל מדינות האזור שטרם עשו זאת, להסכים להעמיד את כל פעולותיהן הגרעיניות תחת פיקוח הסוכנות הבין-לאומית לאנרגיה אטומית (IAEA).</p>	A/RES/60/52	8.12.05

<p>החלטת העצרת הכללית המציינת כי ישראל נותרה המדינה היחידה שלא הצטרפה לאמנה לאי-הפצת נשק גרעיני (NPT); וקוראת לה להצטרף לאמנה ללא דיחוי נוסף, ולא לפתח, לא לייצר, לא לבצע ניסויים, לא לרכוש נשק גרעיני ולוותר על החזקת נשק גרעיני, ולהעמיד את כל מתקניה הגרעיניים תחת פיקוח מלא של הסוכנות הבין-לאומית לאנרגיה אטומית (IAEA).</p>	A/Res/60/92	8.12.05
<p>החלטת העצרת הכללית המצרה על אי ההתקדמות ביישום החלטה 194 (זכות השיבה) ו'או פיצוי; והמדגישה את הצורך בהמשך עבודתה של סוכנות UNRWA.</p>	A/Res/60/100	8.12.05
<p>החלטת העצרת הכללית המאשרת מחדש את זכות העקורים, כתוצאה ממלחמת יוני 1967 ומעשי האיבה שבעקבותיה, לחזור לבתייהם או למקומות מגוריהם בשטחים שנכבשו על ידי ישראל מאז 1967.</p>	A/Res/60/101	8.12.05
<p>החלטת העצרת הכללית המאזכרת את החלטה 194 (זכות השיבה); וקוראת לישראל להחיל את אמנת ג'נבה בשטחים, ולפצות את אוניברסיטת אונר"א על נזקים שנגרמו לרכוש הארגון ולמתקניה, כתוצאה מפעולות ישראל. ההחלטה גם מביעה דאגה לנוכח מצבו הכלכלי של הארגון.</p>	A/Res/60/102	8.12.05
<p>החלטת העצרת הכללית המאזכרת את החלטה 194 (זכות השיבה), ומתייחסת לזכותם של הפליטים הפלשתינים לבעלות על רכושם ועל הכנסותיהם; וקוראת למזכ"ל לנקוט בכל הצעדים המתאימים להגנה ולניהול הרכוש.</p>	A/Res/60/103	8.12.05
<p>החלטת העצרת הכללית המשבחת את הוועדה המיוחדת לחקירת מעשי ישראל הפוגעים בזכויות האדם של העם הפלשתיני ושל ערבים אחרים בשטחים הכבושים מאז 1967 (ועדת השטחים), על מאמצי הביצוע המשימות שהוטלו עליה על-ידי העצרת הכללית, ועל הגינותה; ודורשת שישראל תשתף פעולה עם הוועדה המיוחדת ביישום המנדט שלה. ההחלטה מצרה על הפרות זכויות האדם בשטחים בשל מדיניותה של ישראל.</p>	A/Res/60/104	8.12.05
<p>החלטת העצרת הכללית המאשרת את תחולת אמנות ג'נבה על השטחים, ודורשת את יישומן על ידי ישראל.</p>	A/Res/60/105	8.12.05
<p>החלטת העצרת הכללית המאשרת שההתנחלויות אינן חוקיות ומהוות מכשול לשלום; המביעה דאגה לנוכח אלימות מתנחלים, וקוראת להפסקה מוחלטת בבניית ההתנחלויות, ובכלל זה הבנייה בהר חומה ובאזור E1, והמשך בניית גדר הפרדה בשטחים.</p>	A/Res/60/106	8.12.05

<p>החלטת העצרת הכללית המביעה דאגה עמוקה מאירועי 28 בספטמבר 2000, ומגנה את האירועים האחרונים שהתרחשו במחנה הפליטים בג'נין. ההחלטה מדגישה את הצורך לשמר את השלמות הטריטוריאלית של כל השטח הפלשתיני הכבוש, ולהבטיח את חופש התנועה של אנשים וסחורות בתוך השטח הפלשתיני; וקוראת לישראל לזרז, על-פי ההסכמים שהושגו, את שחרור האסירים הפלשתינים.</p>	A/RES/60/107	8.12.05
<p>החלטת העצרת הכללית המברכת על תהליך מדריד ומאזכרת החלטות 242 ו-338, וקוראת לישראל לשנות את מדיניותה בגולן ולהימנע מן הניסיון לשנות את הסטטוס קוו (חוקית, מנהלתית ושיפוטית). ההחלטה גם קוראת לישראל לא לאלץ את התושבים לקבל אזרחות ישראלית.</p>	A/RES/60/108	8.12.05
<p>החלטת העצרת הכללית המאשרת מחדש את זכות העם הפלשתיני להגדרה עצמית, כולל את זכותו למדינה.</p>	A/RES/60/146	16.12.05
<p>החלטת מועצת הביטחון המאריכה את מנדט משקיפי האו"ם UNDOF בשישה חודשים נוספים, עד 30.06.2006.</p>	S/RES/1648(2005)	21.12.05
<p>החלטת העצרת הכללית המדגישה מחדש את זכויות הבלתי ניתנות לערעור של העם הפלשתיני ותושבי הגולן הסורי, למשאבי הטבע, כולל אדמה ומים; וקוראת לישראל, ככוח הכובש, לא לנצל או לגרום לנזק או אובדן אותם המשאבים ולאפשר לתושבים הפלשתינים נגישות אליהם. ההחלטה מברכת את ישראל על הנסיגה מעזה ומחלקי צפון הגדה המערבית ועל פירוק ההתנחלויות לקראת יישום 'מפת הדרכים'; וקוראת ליישום החלטת בית הדין הבינלאומי לצדק מ-9.7.2004.</p>	A/RES/60/183	22.12.05

מפתח השמות והעניינים

- אבטל קולט, 181
 אברהם בלילא רוחמה, 181
 אדלשטיין יולי-יואל, 181
 אדרי יעקב, 181
 אהוד אולמרט, 146, 180
 אוגנדה, 183, 192, 203
 אוזבקיטטאן, 183, 192, 200
 אולמרט אהוד, 181
 אוסטריה, 14, 183, 193
 אוסטרליה, 183, 192, 193, 196
 אוסלו, 134, 138, 143, 149, 151
 אופוזיציה, 142, 146, 147
 אוקיאנייה, 202
 אוקראינה, 183, 193, 196, 200
 אורוגוואי, 183, 201
 אורון חיים, 181
 אורלב זבולון, 181
 אושוויץ, 6, 7, 12, 29, 30, 31, 32, 34, 75
 אזולאי דוד, 181
 אזרבייג'אן, 183
 אטלנטה, 195
 איטליה, 139, 183, 192, 193
 איי מרשל, 183, 192, 202
 איי סיישל, 183, 192
 איי שלמה, 183, 192
 אינדונזיה, 202
 איסטנבול, 195
 איסלנד, 183, 192
 איציק דליה, 181
 איראן, 11, 112, 138, 145, 164, 165, 178, 194
 אירופה, 29, 31, 34, 72, 74, 113, 139, 140, 200
 אירלנד, 183
 איתם אפי, 181
 איתן מיכאל, 181
 אל סלבדור, 183, 192, 201
 אלבניה, 183, 192
 אלדד אריה, 181
 אלון בנימין, 181
 אלכסנדריה, 195
 אלסאנע טלב, 181
 אמנת ג'נבה, 205
 אמריקה, 61, 100, 102, 201
 אנגולה, 184, 193, 203
 אנדורה, 184, 192
 אנטיגואה וברבודה, 184, 192, 201
 אסטוניה, 184, 192, 196
 אסיה, 61, 200, 202
- אסלאם, 133, 134, 139, 159, 163
 אפליה, 144
 אפלילו אלי, 181
 אפריקה, 11, 139, 164, 174, 185, 193, 196, 203
- אקוואדור, 184, 201
 ארגנטינה, 12, 184, 196, 201
 ארדן גלעד, 181
 אריאל אורי, 181
 אריתריאה, 184, 203
 ארמניה, 184, 192, 200
 ארצות הברית, 8, 29, 64, 147, 159, 164, 196
 אתיופיה, 100, 102, 184, 192, 193, 203
 בבריסל, 195
 בוים זאב, 181
 בולגריה, 184, 200
 בוליביה, 184, 201
 בוסטון, 195
 בוסניה-הרצגובינה, 192
 בוצאנה, 184, 192
 בורונדי, 184, 192, 203
 בורקינה פסו, 184, 192, 203
 בוש, 8, 64, 125, 143, 164
 בל"ד, 181
 בלגיה, 184, 192
 בלומנטל נעמי, 181
 בלט יוסי, 2, 6, 214, 218
 בליז, 184, 192
 בן-אליעזר בנימין, 181
 בניזרי שלמה, 181
 בנין, 184, 192, 203
 בנולו דניאל, 181
 בן-מנחם אלי, 181
 בר-און רוני, 181
 ברבדוס, 185, 192
 ברונפמן רומן, 181
 ברזיל, 185, 195, 201
 בריזון רוני (אהרון), 181
 בריטניה, 185
 בריילובסקי ויקטור, 181
 ברית המועצות, 190
 ברכה מוחמד, 181
 בשארה עזמי, 181
 גאבון, 185, 192
 גאנה, 185, 192, 203
 גבריאלי ענבל, 181
 גואטמלה, 185, 192, 193, 201
 גויאנה, 185, 192, 201

גולן אראלה, 181
גורלובסקי מיכאל, 181
גילה, 181, 182
גינאה, 185, 192, 194
גינאה המשונית, 185, 192
גלאון זהבה, 181
גמביה, 185, 192
ג'נבה, 205, 207
גפני משה, 181
גרזיה, 185, 192, 200
גרמניה, 185
גרנדה, 185, 192
דהאמשה עבד-אלמאלק, 181
דהן נסים, 181
דומיניקה, 185, 192, 201
דורון חמי, 181
דין רחל, 2, 4, 6, 215, 216, 218
דנמרק, 185
דרום אפריקה, 185, 193, 203
האו"ם, 7, 9, 11, 12, 24, 125, 126, 127, 128,
139, 140, 145, 159, 165, 205, 206, 208
האיטי, 185, 192, 201
הודו, 185, 195, 202
הולנד, 185
הונג קונג, 195
הונגריה, 185, 192
הונדורס, 186, 192, 201
היוסטון, 195
הים התיכון, 203
הירשזון אברהם, 181
הכנסת, 181
הליכוד, 181
הלפרט שמואל, 181
המזרח התיכון, 203
המפד"ל, 181
הנגבי צחי, 181
הנדל צבי, 181
הסדר הקבע, 208
העבודה-מימד, 181
הרצוג יצחק, 181
ואטיקאן, 186
והבה מגלי, 181
וילן אבשלום, 181
וילנאי מתן, 181
ונואטו, 186, 192
ונצואלה, 186, 192, 193, 201
וקנין יצחק, 181
זאב נסים, 181
זחאלקה ג'מאל, 181
זימבאבווה, 186, 192, 193
זמביה, 186, 192, 203
זנדברג אליעזר, 181
חד"ש-תע"ל, 181
חזן יחיאל, 181
חן רשף, 181
טאהא ואסל, 181
טובלו, 186, 192
טוגו, 186, 192, 204
טונגה, 186, 192
טורונטו, 195
טיבי אחמד, 181
טייוואן, 186
טל דוד, 181
טנזניה, 186, 192, 204
טרינידד וטובגו, 186, 192
יאסינוב יגאל, 181
יהדות, 181, 182
יהלום שאול, 181
יוגוסלביה, 186
יוון, 186, 193
יפן, 186
ירדן, 186, 204
ירושלים, 193, 206
ישי אליהו, 181
ישראל, 1, 11, 180, 181, 182, 183, 184, 195,
205, 207
יתום אהוד, 181
יתום דני, 181
כבל איתן, 181
כהן אילנה, 181
כהן אלי, 181
כהן אליעזר, 181
כהן אמנון, 181
כהן יצחק, 181
כהן רן, מרצ, 181
כחלון משה, 181
כץ חיים, 181
כץ ישראל, 181
לאוס, 186, 192
לבנון, 14, 81, 138, 165
לבני אתי, 181
לבני ציפי, 181
לבנת לימור, 181
לוי דוד, 181
לוי יצחק, 181
לוס אנג'לס, 195
לוקסמבורג, 186, 192
לטביה, 187, 192, 193
ליבוויץ אילן, 181
ליבריה, 187, 192
ליכטנשטיין, 187, 193
ליצמן יעקב, 181
לנדאו עוזי, 181
לוסטו, 187, 193, 204
לפיד יוסף, 181

סין, 188, 193, 195, 202
 סינגפור, 188, 202
 סיני, 125, 165
 סלובניה, 188, 193, 200
 סלובקיה, 188, 193, 200
 סלומינסקי ניסן, 182
 סמואה, 188, 193
 סן פאולו, 195
 סן פרנסיסקו, 195
 סנגל, 188, 192, 193, 204
 סנה אפרים, 182
 סער גדעון, 182
 ספרד, 189, 192
 סרי לנקה, 189, 193, 202
 עומאן, 194
 עזאם עזאם, 165
 עזרא גדעון, 182
 עיראק, 164
 עליה, 207
 עלייה, 180
 עם אחד, 181
 פאלאו, 189, 193, 203
 פולין, 189, 200
 פוליטשוק-בלוך מלי, 182
 פורז אברהם, 182
 פורטוגל, 189
 פילדלפיה, 195
 פינלנד, 189
 פינס-פז אופיר, 182
 פנמה, 189, 202
 פפואה ניו גיני, 193, 203
 פרגוואי, 189, 202
 פרו, 189, 202
 פרוש מאיר, 182
 פריצקי יוסף יצחק, 182
 פרס שמעון, 182
 פרץ יאיר, 182
 פרץ עמיר, 182
 צרפת, 189, 193, 195
 קהילייה מרכז אפריקנית, 189, 193
 קובה, 29, 194
 קוט דיוואר, 189, 192, 193
 קולומביה, 189, 202
 קומורוס, 189, 193
 קונגו, 190, 193, 204
 קוסטה ריקה, 190, 202
 קזחסטאן, 190, 193, 200
 קטאר, 190
 קייפ ורדה, 190, 193
 קירגיסטאן, 190, 193
 קיריבטי, 190, 193
 קמבודיה, 190, 193, 203
 מאוריטניה, 187, 204
 מאוריציוס, 187, 193
 מאלי, 194, 204
 מג'אדלה גאלב, 181
 מדגסקר, 187, 193
 מוזמביק, 187, 193
 מולדובה, 187, 193, 200
 מומביי, 195
 מונגוליה, 187, 193, 202
 מונטריאול, 195
 מונקו, 187, 193
 מופז, 118
 מח'ול עסאם, 181
 מיאמי, 195
 מיאנמר, 187, 202
 מיקרונזיה, 187, 193, 202
 מכסיקו, 187, 192, 201
 מלאווי, 187, 193, 204
 מלטה, 187, 193
 מלכיאור מיכאל, 181
 ממשלה, 6, 49, 144, 147, 149, 152
 מצנע עמרם, 181
 מצרים, 47, 80, 95, 160, 164, 165, 187, 195,
 197, 204
 מקדוניה, 187, 193, 200
 מרגי יעקב, 181
 מרוקו, 11, 139, 174, 194
 מרסיי, 195
 מרצ, 181
 משרד החוץ, 1, 2, 199
 נאורו, 187, 193
 נהרי משולם, 181
 נודלמן מיכאל, 182
 נוה דני, 182
 נוקד אורית, 182
 נורבגיה, 13, 187, 192
 ניגריה, 188, 192, 204
 ניו זילנד, 192, 193
 ניקרגואה, 188, 193, 201
 נמיביה, 188, 193
 נס לאה, 182
 נפאל, 188, 202
 נשק, 206, 207
 נשק גרעיני, 206, 207
 נתניהו בנימין, 182
 סאו טומה ופרינציפה, 188, 193
 סוואזילנד, 188, 193, 204
 סולודקין מרינה, 182
 סוריה, 35, 138, 139, 164
 סורינאם, 188, 193, 201
 סידיני, 195
 סיירה לאונה, 188, 193, 204

שבידה, 191	
שווייץ, 191, 193	
שוחט אברהם-בייגה, 182	קמרון, 190, 192, 193, 204
שטייניץ יובל, 182	קנדה, 190, 195
שטרית מאיר, 182	קניה, 190, 192, 193, 204
שטרן יורי, 182	קפריסין, 190, 203
שינוי, 181	קצב משה 3, 7, 8, 9, 12, 14, 31, 60, 63, 74, 79,
שלגי אילן, 182	181, 149, 144, 142, 133, 125, 115, 82
שלום סילבן 3, 7, 8, 9, 10, 11, 18, 20, 22, 24, 42,	קרא איוב, 182
154, 136, 128, 120, 104, 85, 63, 60, 53, 51	קרוואטיה, 190, 193, 200
182, 180, 178, 168, 159	רביץ אברהם, 182
שלום שמחון, 182	רואנדה, 190, 193, 204
שנגחאי, 195	רומניה, 190, 201
שרון אריאל, 3, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 16, 29, 34,	רוסיה, 190, 201
91, 87, 84, 77, 76, 72, 64, 63, 61, 59, 49, 47	ריבלין ראובן, 182
145, 125, 118, 117, 112, 100, 98, 96, 95	ריודה ז'ניירו, 195
182, 181, 180, 174, 167, 164	רמון חיים, 182
שרון עמרי, 182	רע"ם, 181
שריד יוסי, 182	רפובליקה דומיניקנית, 190, 192, 193, 202
תאילנד, 191, 192, 193, 203	רפובליקה של קוריאה, 191, 203
תוניסיה, 194	רצאבי אהוד, 182
תורכיה, 191, 195, 203	רצון מיכאל, 182
תורכמיסטאן, 191, 193	ש"ס, 181
תמיר יולי, 182	שאול מופז, 180

STATE OF ISRAEL

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS

**YEARBOOK
OF
OFFICIAL DOCUMENTS
2005**

Jerusalem, July 2014

Ministry of Foreign Affairs

Infodata & History Department

Editorial board

Rachel Dayan - Director of Infodata and History Department

Yosef Balt - General Editor

All rights reserved © 2014

CONTENTS

Introduction:

Minister of Foreign Affairs, Avigdor Liberman

Foreword:

Director of Department of Infodata and History, Rachel Dayan

Lists of Documents and Annexes

Table of Events 2005

Documents

Annexes

Index

Minister of Foreign Affairs

22 Tamuz 5774
20 July 2014

I am pleased to welcome the Foreign Ministry's publication of *The Yearbook of Official Documents for the Year 2005*, which is the thirteenth volume in the renewed series of yearbook publications. *The Yearbook of Official Documents* is an important means for preserving a historical record of the State of Israel.

This volume, like its predecessors, presents to the reader the diverse activities for which the Ministry of Foreign Affairs is responsible and official, unclassified documented information concerning Israel's foreign relations.

This latest *Yearbook of Official Documents* contains hundreds of pages, including scores of important official documents and statements by policymakers in the political and security spheres, in Hebrew and in English. The publication is an important primary source for study, research, and documentation.

My sincere thanks and esteem to Mrs. Rachel Dayan, Director of the Infodata & History Division for her dedication, diligence, exacting standards and efforts in producing and publishing *the Yearbook of Official Documents for the Year 2005*.

Avigdor Liberman

Foreword

The *Yearbook of Official Documents* for the Year 2005 is the thirteenth volume in the series since the renewal of this publication in its present form. The *Yearbook* presents to its readers the major milestones of the wide-ranging diplomatic activity of the Ministry of Foreign Affairs as well as statements by policymakers in the political and security spheres.

Among the various political events and developments in the region in 2005:

- **The Sharm al-Sheikh summit to renew negotiations between the State of Israel and the Palestinians;**
- **The commemoration of the 60th anniversary of the liberation of the Auschwitz-Birkenau death camp and the establishment of the annual International Holocaust Remembrance Day commemorating the victims of the Holocaust;**
- **The Implementation of the Disengagement Plan and the evacuation of the Jewish communities and Israel Defense Forces camps from Gush Katif in the Gaza Strip and from Samaria;**
- **The announcement of the Prime Minister dissolving the 16th Knesset, Israel's Parliament, and holding general elections within 90 days.**

As in previous years, the Yearbook is distributed to senior members of the Foreign Ministry, to the Heads of Israel's Missions overseas and to the Heads of Foreign Missions in Israel, to Government Ministers and Members of the Knesset, to institutions of higher learning, research institutes, libraries, and others.

The information contained in the Yearbook was gleaned from publications of the Foreign Ministry, the Knesset, the Prime Minister's Office, the Government Press Office, and the IDF Spokesperson's Office. The material has been proofread and edited as necessary. All of it is unclassified material that may be used by the reader.

The Yearbook serves as a readily available reference tool for elected officials, for those who are engaged in political and historical research, and for all who are interested in the foreign and security policy of the Government of the State of Israel.

I would like to take this opportunity to convey my thanks to Mr. Yossi Balt, the General Editor, for his contribution in preparation of The Yearbook.

Jerusalem, 22 Tamuz 5774
20 July 2014

A handwritten signature in blue ink that reads "Rachel Dayan." The signature is written in a cursive, flowing style.

Rachel Dayan, Director
Infodata & History Division